

Školní vzdělávací program pro ZV Sluníčko

10. základní škola Plzeň

nám. Míru 6

příspěvková organizace

301 00 Plzeň

www.zs10.plzen.eu

Obsah

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy.....	5
2.2	Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.3	Dlouhodobé projekty	5
2.4	Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	6
3	Charakteristika ŠVP	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.4	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	13
3.5	Začlenění průřezových témat.....	14
3.6	Tabulace začlenění průřezových témat	15
4	Učební plán	17
4.1	Tabulace učebního plánu	17
4.2	Poznámky k učebnímu plánu	20
5	Učební osnovy vzdělávacích oblastí I. stupně	21
5.1	Charakteristika vzdělávací oblasti – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	21
5.2	Charakteristika vzdělávací oblasti - JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	40
5.3	Charakteristika vzdělávací oblasti – MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	53
5.4	Charakteristika vyučovacího předmětu – INFORMATIKA	71
5.5	Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A JEHO SVĚT	78
5.6	Charakteristika vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA	110
5.7	Charakteristika vzdělávací oblasti ČLOVĚK A ZDRAVÍ	127
5.8	Charakteristika vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	146
6	Učební osnovy vzdělávací oblastí II. stupně	154
6.1	Charakteristika vzdělávací oblasti – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	154

6.2	Charakteristika vzdělávací oblasti – MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	207
6.3	Charakteristika vzdělávací oblasti – INFORMATIKA.....	221
6.4	Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A SPOLEČNOST	246
6.5	Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	278
6.6	Charakteristika vzdělávací oblasti – UMĚNÍ A KULTURA	332
6.7	Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A ZDRAVÍ	347
6.8	Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	385
7	Hodnocení žáků.....	399
7.1	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	399
8	Poznámky k aktualizacím ŠVP	416
9	Seznam zkratk	417

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro ZV Sluníčko

Motivační název ŠVP: Sluníčko

Údaje o škole:

Název školy: 10. základní škola Plzeň, nám. Míru 6, příspěvková organizace
Adresa: nám. Míru 6, 301 00 Plzeň
Právní forma: příspěvková organizace
RED - IZO: 600069672
IZO: 102 228 141
IČO: 70 879 320
Ředitelka školy: Mgr. Lubomíra Vlachá

Poslední zařazení v rejstříku:

Výpis správního řízení ze dne 23. 9. 2021
č. j. MSMT- 25825/2021-2
S platností od 24. 9. 2021

Kontakty: tel.: 378 027 250 kancelář
378 027 252 ředitelka školy
e-mail: skola@zs10.plzen-edu.cz
www stránky: www.zs10.plzen.eu

Zřizovatel: Statutární město Plzeň
nám. Republiky 1, Plzeň
MMP - odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Kontakty: vedoucí OŠMT – 378 033 100

Koordinátor tvorby ŠVP ZV: Mgr. Jitka Quadratová, učitelka II. st. 10. ZŠ

Školní vzdělávací program pro ZV Sluníčko byl vytvořen podle RVP ZV.

Platnost ŠVP:

od 1. 9. 2022

ředitelka školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

10. základní škola v Plzni na nám. Míru 6, příspěvková organizace, je škola úplná s 1. – 9. postupným ročníkem. Škola stojí uprostřed starší zástavby obytných domů okrajové plzeňské čtvrti Jižní Předměstí. Otevřena byla v roce 1964. Školu navštěvují žáci i z ostatních obvodů Plzně a někteří žáci dojíždějí do školy z bydliště mimo Plzeň. V posledních letech se ve škole vzdělávají také děti cizích státních příslušníků.

Kapacita školy je 650 žáků. V hlavní budově školy jsou všechny třídy a 2 oddělení školní družiny. Ve vedlejší budově, nám. Míru 4, jsou další 4 oddělení školní družiny, která má kapacitu 180 žáků I. stupně. Dále se v této budově nacházejí školní dílny, dílna a sklad školníka. Školní jídelna, která se nachází také na nám. Míru 4, je samostatným právním subjektem.

V hlavní budově se kromě kmenových tříd nacházejí 2 odborné pracovny informatiky, odborné učebny zeměpisu a dějepisu, hudební výchovy, výtvarné výchovy, chemie, fyziky, francouzského a německého jazyka, anglického jazyka, přírodopisu, mediální výchovy, v učebnách jsou nainstalovány interaktivní tabule.

Součástí školy je samostatný pavilon s tělocvičnou a v roce 2006 zrenovovanými šatnami se sprchami a sociálním zařízením a velké víceúčelové sportoviště s umělým povrchem, ze kterého má škola bezbariérový přístup. V areálu školy lze využívat pro výuky i odpočinek dvě venkovní učebny.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je stálý, obměny jsou minimální. V pedagogickém sboru působí jak zkušení, tak i začínající učitelé.

Ve škole pracuje výchovná poradkyně, školní metodička prevence, školní koordinátor EVVO, koordinátoři ICT, koordinátorka ŠVP.

V rámci DVPP se učitelé i vychovatelky ŠD zúčastňují jazykových kurzů, školení k práci se žáky s SVP a mimořádně nadanými žáky, absolvují školení na počítačích a řadu dalších odborných seminářů. Všichni zaměstnanci školy jsou také proškolení v problematice ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Všichni vyučující mají ve svých kabinetech osobní počítače s připojením do sítě školy a přístupem na internet.

2.3 Dlouhodobé projekty

Škola je zapojena do dlouhodobých projektů:

- Vzdělání 21 – úspěšný žák digitálního věku – výuka žáků na tabletech,
- Finanční gramotnost – celostátní soutěž v oblasti informační, peněžní, cenové a rozpočtové gramotnosti,
- The Globe program – mezinárodní dlouhodobý program podporující zájem žáků o přírodní vědy a řešení environmentálních problémů,

-
- Recyklohraní – aneb uklidíme si svět – recyklační program, jehož cílem je zvýšit povědomí o třídění odpadu a zajištění recyklace elektroodpadu a baterií,
- Projekty RHK PK
- Ovoce a zelenina do škol, Mléko do škol.

V rámci projektu „Prevence kriminality a zábrany škod na majetku, zdraví a životech osob“ škola spolupracuje s Policií ČR a s Městskou policií Plzeň. Projekt je zaměřen převážně na dopravní výchovu, osobní bezpečí dětí a prevenci kriminality.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Škola spolupracuje s PPP, SPC a SVP a s úřady jednotlivých městských obvodů (nejčastěji s ÚMO 3). Pracovnice PPP navštěvuje pravidelně školu, s výchovnou poradkyní konzultuje všechny individuální plány žáků s SVP.

Velmi dobrá spolupráce je se Školskou radou. Před každým třídním aktivem se schází Školská rada a zúčastňuje se také jednání vedení školy se zástupci rodičů jednotlivých tříd. Členové ŠR se vždy zúčastňují všech akcí organizovaných školou pro veřejnost. Aktivně napomáhají při prosazování zájmů a potřeb školy na veřejnosti.

Spolupráce školy se SRPDŠ je také úspěšná. Před třídními aktivy se zástupci rodičů jednotlivých tříd scházejí se členy Školské rady, s vedením školy, výchovnou poradkyní a vedoucí vychovatelkou školní družiny. SRPDŠ se podílí na organizaci činnosti zájmových útvarů ve škole.

Spolupráce vedení školy a pedagogických pracovníků s rodiči je na velmi dobré úrovni.

Škola spolupracuje s dalšími subjekty a organizacemi – např. se SOU elektrotechnickým, Hotelovou školou, SOU stavebním, s SPŠ strojnickou a SOŠ prof. Švejcara, SŠ INFIS, s 22. MŠ, s FPE ZČU, s TJ a sportovními kluby.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola nabízí žákům od 1. do 9. tříd rozšířenou výuku cizích jazyků a od 6. do 9. tříd rozšířenou výuku informatiky a tělesné výchovy.

ŠVP Sluníčko vychází z cílů základního vzdělávání a klíčových kompetencí RVP ZV v platném znění a z koncepce dlouhodobého rozvoje školy.

Název Sluníčko není nahodilý. Vychází z loga školy, které si vytvořili sami žáci. Každý pomyslný paprsek Sluníčka vyjadřuje jednu základní myšlenku našeho školního vzdělávacího programu:

- otevřenost školy všem dětem, rodičům a veřejnosti svým obsahem vzdělání a demokratickými principy,
- respektování žáka i učitele jako osobnosti,
- společné prožitky učitelů, rodičů a žáků,
- zapojení školy i jejích absolventů do veřejného života,
- schopnost tvůrčí práce, samostatného myšlení a odpovědného rozhodování,
- širokou nabídku zájmových činností,
- chápání globálních vztahů, spřízněnost s přírodou a soulad s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami a demokratickými občanskými postoji.

Školní vzdělávací program klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince, jeho cílem je pomoci žákům získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence, poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Školní vzdělávací program rozvíjí následující priority ve výchovně vzdělávacím procesu:

Zdravý životní styl:

- zapojení školy v AŠSK,
- projekty „Zdravé zuby“, „Zdravá záda“,
- hygiena školního prostředí,
- pitný režim,
- pohybově – relaxační režim o přestávkách,
- nabídka zájmových útvarů,
- nabídka zájmové činnosti ve ŠD,
- Minimální preventivní program – prevence ochrany zdraví, prevence rizikového chování, spolupráce s policií, PPP, SVP,
- plavecké kurzy,

-
- dopravní výchova,
- organizace LVK,
- celoškolské sportovní soutěže.

V této prioritě jsou utvářeny hlavně klíčové kompetence sociální a personální, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní a občanské:

- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém,
- čerpá z názorů a příkladů ostatních, rozvíjí volní vlastnosti, překonává překážky, chrání své zdraví i zdraví ostatních,
- tráví smysluplně svůj volný čas, vytváří si kladné životní hodnoty,
- učí se kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí,
- obhájí svůj názor.

Prohloubení jazykových a komunikačních dovedností:

- konverzační soutěže v cizím jazyce,
- soutěž v recitaci,
- podpora činnosti žákovské knihovny,
- školní projektové dny.

Tato priorita je zaměřena na rozvoj komunikativních kompetencí, a to i v cizích jazycích ve formě komunikace ústní, písemné i při využití informatiky. Při plnění těchto kompetencí se utváří situace pro:

- řešení problémů (moderování, průvodcování),
- spolupráci ve skupině i pro ovládnutí vlastního chování a jednání.

Žák si uvědomuje, že získané dovednosti jsou nezbytné pro další úspěšnou profesní přípravu i pro život, je motivován pro celoživotní učení.

Výchova kulturního a schopného uživatele digitální technologie:

- přístup k počítačům ve třídách,
- výuka v učebnách informatiky i na I. stupni,
- využívání počítačů žáky při přípravě na jiné vyučovací předměty,
- využívání interaktivních tabulí,
- Škola OnLine pro učitele, žáky i rodiče.

Tato priorita rozvíjí kompetence komunikativní, občanské, k učení a řešení problémů. Žák se učí:

- řešit problémy,

-
- spolupracovat ve skupině,
- důkladně (prostřednictvím čtení s porozuměním) poznávat práci s počítačem, rozvíjejí se jeho zdroje informací, schopnost je nejen vyhledávat, ale i třídit a využívat,
- poznávat, co je duševní bohatství, ale i autorská práva a způsoby jejich ochrany,
- kriticky posuzovat získané informace, vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- využívat digitální technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Otevřená škola:

- prezentace školy na veřejnosti – články v tisku, www stránky školy,
- Dny otevřených dveří – pro rodiče, spolupráce s MŠ,
- akce pro veřejnost – mikulášské a vánoční besídky, maškarní karneval, školní akademie k výročí,
- spolupráce se Školskou radou, organizace třídních aktivit,
- konzultační hodiny pro rodiče,
- informační systém Škola OnLine pro rodiče, učitele a žáky,
- spolupráce se školním parlamentem,
- schránka důvěry pro žáky.

Tato priorita rozvíjí osobnostní a personální kompetence:

- osobnostní rozvoj, vztahy k různým věkovým skupinám a jiným lidem.

Dále rozvíjí kompetence občanské:

- poznávání a přímé zapojení do demokratických principů,
- uznávání hodnot a úcta k hodnotám, tradicím, ke svému městu a regionu,
- chápání základních principů, zákonů a společenských norem, uvědomění si svých práv a povinností, respektování požadavků na kvalitu životního prostředí.

Environmentální výchova:

- výchova k ochraně životního prostředí,
- sběrové akce,
- třídění odpadu,
- šetření vodou a elektřinou,
- spolupráce se ZOO Plzeň – centrem ekologické výchovy,
- využívání 2 venkovních učeben,
- exkurze,
- školní program environmentální výchovy.

-

Tato priorita je zároveň průřezovým tématem rozpracovaným do výuky a do projektových dnů. Vyučující přírodopisu jsou s žáky zapojeny do mezinárodního projektu GLOBE.

Priorita prohlubuje také rozvoj kompetencí sociálních a personálních, kompetencí k řešení problémů, komunikativních a občanských. Žák:

- si uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí,
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory,
- využívá komunikativní dovednosti,
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu,
- efektivně spolupracuje na řešení problému s druhými,
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie budeme uplatňovat v rámci vzdělávacího procesu. Jejich uplatňováním zajišťujeme utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

- **Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci k učení**

(cílem je umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání)

- Kládeme důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a třídění informací.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákům.
- Podněcujeme samostatnost a tvořivost žáků, zařazujeme projektové vyučování.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Žáky zapojujeme do různých soutěží a olympiád.
- Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly a projekty.

- **Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů**

(cílem je podněcovat žáky k tvořivému myšlení, k řešení problémů a k logickému uvažování)

- Při výuce podněcujeme žáky, aby hledali různá řešení problému a aby vybrané řešení dokázali obhájit.
- Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (např. Cermat, matematický Klokán).
- V co největší míře motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života.
- Učíme žáky pracovat s informacemi získanými z různých zdrojů – vyhledávat je, třídít, využívat.
- Při projektových dnech se zaměřujeme na úkoly, k jejichž řešení je dovede logické uvažování.
- Žáky vedeme k prezentování svých názorů v žakovských rozhlasových relacích.

-

- Žáky vedeme k aktivnímu podílu ve všech fázích činností – na plánování, přípravě, realizaci a hodnocení.
- K prezentaci projektů využíváme učeben s interaktivními tabulemi.

- **Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci komunikativní**

(cílem je vést žáky k všestranné a účinné komunikaci)

- Žáky vedeme ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními zaměstnanci ve škole a dospělými mimo školu.
- Žáky učíme argumentovat vhodnou formou, vhodně obhajovat svůj názor, ale také umět vyslechnout názor jiných.
- Ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme žákovské rozhlasové relace.
- Podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.
- Vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.
- Učíme žáky porozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných komunikačních a informačních prostředků.
- Vedeme žáky k výstižnému vyjadřování, souvislému, kultivovanému písemnému a ústnímu projevu.

- **Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci sociální a personální:**

(cílem je rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých)

- Při plnění řady úkolů používáme skupinovou práci žáků.
- Snažíme se, aby žáci byli schopni střídat role ve skupině.
- Vedeme žáky k respektování pravidel chování.
- Učíme žáky odmítat vše, co by narušovalo dobré vztahy mezi žáky.
- Při projektových dnech učíme žáky prezentovat výsledky své práce.
- Učíme žáky základům týmové práce.
- Podporujeme žáky, aby rozvíjeli sebedůvěru a řídili svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

- **Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci občanské:**

(cílem je připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti)

- Stanovujeme společně se žáky v třídních kolektivech pravidla chování.
- Všechny žáky vedeme k respektování pravidel chování, která jsou stanovena školním řádem.
- Žáky vedeme k respektování individuálních rozdílů mezi nimi (integrování žáci, národnostní, kulturní rozdíly).

-
- Klademe důraz na environmentální výchovu a formování ekologicky myslících jedinců (projektové dny).
- Žáky vedeme k třídění odpadu.
- Vedeme žáky k tomu, aby se chovali při pobytu v přírodě zodpovědně, ekologicky.
- Vedeme žáky k tomu, aby odmítali útlak a hrubé zacházení, aby si uvědomovali povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

- **Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci pracovní:**

(cílem je rozvíjet u žáků odpovědnost při rozhodování o své budoucnosti, odpovědnost za výsledek své práce, dodržování kázně a bezpečnosti při práci)

- Učíme žáky odpovědnosti za výsledek své práce.
- Dbáme na zásady dodržování hygieny a ochrany zdraví při práci.
- Vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce druhých.
- Učíme žáky reálně hodnotit své schopnosti a předpoklady a využít je při profesní orientaci.
- Vedeme žáky k důslednosti a vytrvalosti ve všech započatých činnostech.
- Učíme žáky základům poskytování první pomoci a zásadám bezpečnosti práce.
- Podporujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně poskytuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory a představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka.

Plán pedagogické podpory zpracovává škola pro žáka s prvním stupněm podpůrných opatření na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel, učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a má písemnou podobu. Obsahuje identifikační údaje žáka, charakteristiku jeho obtíží, stanovení cílů, podpůrná opatření (metody výuky, organizace výuky, hodnocení žáka, pomůcky, opatření v rámci domácí přípravy). Třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu vyhodnocuje naplňování cílů plánu pedagogické podpory nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření.

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Vychází ze školního vzdělávacího programu. Individuální vzdělávací plán obsahuje identifikační údaje žáka, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka, údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření. Dále jsou zde uvedené informace zejména o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod, forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě očekávaných výstupů ze vzdělávání žáka. Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel, učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka. Individuální vzdělávací plán může být během roku upravován podle potřeb žáka. Individuální vzdělávací plán vyhodnocuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu dvakrát ročně.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV platném od 1. 9. 2016. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu je stejný jako v případě individuálního vzdělávacího plánu ostatních žáků.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků, ve spolupráci se SRPŠ organizuje zájmové kroužky. Od šestého ročníku mohou žáci navštěvovat třídu s rozšířenou výukou informatiky a žáci se zájmem o cizí jazyky od prvního a šestého ročníku mohou navštěvovat třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků.

Ředitelka školy může mimořádně nadaného žáka na žádost zákonného zástupce přearadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktického lékařství pro děti a dorost. Podmínkou přearazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Ředitelka školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky s ohledem na věk žáka. Žák může v jednom dni skládat jen jednu zkoušku.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka zpracovává škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, se zákonným zástupcem žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. Má písemnou podobu, může být doplňován a upravován v průběhu školního roku a vychází ze školního vzdělávacího programu. Při sestavování vychází z obsahu individuálního vzdělávacího plánu stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Individuální vzdělávací plán je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

3.5 Začlenění průřezových témat

Každé z průřezových témat se prolíná napříč všemi předměty. V jednotlivých předmětech nacházíme takový vzdělávací obsah, jehož propojení s obsahem daného průřezového tématu je přirozené, účelné a smysluplné.

Integraci obsahu tematických okruhů jednotlivých průřezových témat do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů doplňujeme samostatnými projekty nebo projektovými dny.

3.6 Tabulace začlenění průřezových témat

Průřezová témata	I. stupeň					II. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní a soc. výchova									
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	Prv							VKO	
Sebepoznání a sebepojetí	Prv							VKO	
Seberegulace a sebeorganizace	Prv							VKO	
Psychohygiena	Prv							VKZ	
Kreativita	Prv					VV			
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí		Prv					Aj		
Mezilidské vztahy		Prv							
Komunikace		Prv				Nj s roz. výuk. c. j.		Nj	
Kooperace a kompetice		Prv				TV			
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČSP					Inf všech zaměření			
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj								VKO
Výchova demokratického občana									
Občanská společnost a škola				Aj					D
Občan, občanská společnost a stát				VI					D
Formy participace občanů v politickém životě				VI					Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI			VKO		

Průřezová témata	I. stupeň				II. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Evropa a svět nás zajímá					Aj			Z	
Objevujeme Evropu a svět					VI		Z		
Jsme Evropané					VI				D
Multikulturní výchova									
Kulturní diference			Hv					Čj	
Lidské vztahy				VV		Aj s/bez roz. výuk. c. j.			
Etnický původ			Aj						D
Multikulturalita					ČSP		Z		
Princip sociálního smíru a solidarity					VI		Z		
Environmentální výchova									
Ekosystémy			Prv			Př			
Základní podmínky života			Prv			Př			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Prv					Př	
Vztah člověka k prostředí				Př				Př	
Mediální výchova									
RECEPTIVNÍ ČINNOSTI									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj					Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj					VKZ
Stavba mediálních sdělení					Čj				Čj
Vnímání autora mediálních sdělení				M					Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti					Inf		VKO		
PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI									
Tvorba mediálního sdělení				Čj			ČSP		
Práce v realizačním týmu					Čj		Inf všech zaměření		

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

ŠVP ZV Sluníčko (bez rozšíření vyučovacích předmětů)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	I. stupeň								II. stupeň							
		1	2	3	4	5		MY	RVP	6	7	8	9		MY	RVP	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6+3	7+3	7+2	6+2	7		33+1 0	33	3+1	4	4	4		15+1	15	
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3		9	9	3	3	3	3		12	12	
	Německý jazyk											3	3		6	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4	4+1		20+3	20	3+1	4	4	4		15+1	15	
Informatika	Informatika				1	1		2	2	1	1	1	1+1		4+1	4	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	0	0	7	11+3	11								
	Přírodověda				1	1+1	3										
	Vlastivěda				1+1	2	4										
Člověk a společnost	Výchova k občanství									2	1	1	1	5	10+2	10	
	Dějepis									1+1	1+1	1,5	1,5	7			
Člověk a příroda	Přírodopis									1+1	1+1	1,5	1,5	7	20+8	20	
	Chemie											2	2	4			
	Fyzika									2	2	1+1	1+1	8			
	Zeměpis									1+1	1+1	1+1	1+1	8			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	12	1	1	1	1	4	9+1	9	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7			2	2	1+1	1	7			
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1		5	5	1	+1	1	1	4	3+1	3	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		10	10	2	2	2	2	8	10+1	10	
	Výchova ke zdraví									0	+1	1	1	3			
Volitelné předměty	Konverzace v anglickém jazyce									+1	0	0	0	1	+1		
	Ekologický seminář										+1			1	+1		
Disponibilní hodiny									+16							+18	
		20	22	25	25	26		118	118	29	29	32	32		122	122	
	maximálně	22	22	26	26	26				30	30	32	32				
	minimálně	18	18	22	22	22				28	28	30	30				

ŠVP ZV Sluníčko (s rozšířenou výukou informatiky)

		I. stupeň							II. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1	2	3	4	5		MY	RVP	6	7	8	9		MY	RVP	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6+3	7+3	7+2	6+2	7		33+10	33	3+1	4	4	4		15+1	15	
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3		9	9	3	3	3	3		12	12	
	Německý jazyk											3	3		6	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4	4+1		20+3	20	3+1	4	4	4		15+1	15	
Informatika	Informatika				1	1		2	2	1+1	1+2	1+2	1+2		4+7	4	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	0	0	7	11+3	11								
	Přírodověda				1	1+1	3										
	Vlastivěda				1+1	2	4										
Člověk a společnost	Výchova k občanství									2	1	1	1	5	10+1,5	10	
	Dějepis									1,5+0,5	0,5+1	1,5	1,5	6,5			
Člověk a příroda	Přírodopis									1,5	1,5+0,5	1,5	1,5	6,5	20+2,5	20	
	Chemie											2	2	4			
	Fyzika									1,5	0,5+1	1,5	1,5	6			
	Zeměpis									1,5+0,5	1,5+0,5	1,5	1,5	7			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	12	1	1	1	1	4	9+2	9	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7			1+1	1+1	1	1	6			
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1		5	5	1	+1	1	1	4	3+1	3	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		10	10	2	2	2	2	8	10+1	10	
	Výchova ke zdraví									0	+1	1	1	3			
Volitelné předměty	Konverzace v anglickém jazyce									+1	0	0	0	1	+1		
Disponibilní hodiny									+16							+18	
		20	22	25	25	26		118	118	29	29	32	32		122	122	
	maximálně	22	22	26	26	26				30	30	32	32				
	minimálně	18	18	22	22	22				28	28	30	30				

ŠVP ZV Sluníčko (s rozšířenou výukou cizích jazyků)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	I. stupeň							II. stupeň								
		1	2	3	4	5		MY	RVP	6	7	8	9		MY	RVP	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6+2	7+2	7+2	6+2	7		33+8	33	3+1	4	4	4		15+1	15	
	Anglický jazyk	+1	+2	3	3	3		9+3	9	3	3	3	3		12	12	
	Německý jazyk									+2	+2	3	3		6+4	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	4	4+1		20+2	20	3+1	4	4	4		15+1	15	
Informatika	Informatika				1	1		2	2	1	1	1	1		4	4	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	0	0	7	11+3	11								
	Přírodověda				1	1+1	3										
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	4										
Člověk a společnost	Výchova k občanství									1+1	1	1	1	5	10+2,5	10	
	Dějepis									1,5+0,5	0,5+1	2	2	7,5			
Člověk a příroda	Přírodopis									0,5+1	0,5+1,5	2	2	7,5	20+6,5	20	
	Chemie											2	2	4			
	Fyzika									1,5	2	1+1	1+1	7,5			
	Zeměpis									1+1	0,5+1	1,5+0,5	1,5+0,5	7,5			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	12	1	1	1	1	4	9+1	9	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7			1	1+1	2	1	6			
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1		5	5	1	+1	1	1	4	3+1	3	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		10	10	2	2	2	2	8	10	10	
	Výchova ke zdraví									0	1	0	1	2			
Volitelné předměty	Konverzace v anglickém jazyce									+1	0	0	0	1	+1		
Disponibilní hodiny									+16							+18	
		20	22	25	25	26		118	118	29	29	32	32		122	122	
	maximálně	22	22	26	26	26				30	30	32	32				
	minimálně	18	18	22	22	22				28	28	30	30				

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Obsahové vymezení a specifika realizace povinných a volitelných předmětů jsou zřejmé z tabelace učebního plánu, kde je pro srovnání počet hodin jednotlivých oblastí v naší škole a dané RVP ZV.

- Cizí jazyk – vyučujeme anglický jazyk od 3. ročníku, ve třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků od 1. ročníku.
- Další cizí jazyk - vyučujeme německý jazyk od 8. ročníku, ve třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků od 6. ročníku.
- Dělení hodin – hodiny dělíme vždy podle aktuálního stavu počtu žáků. Týká se vyučovacích předmětů: cizí jazyk, další cizí jazyk, informatika, člověk a svět práce, tělesná výchova.
- Člověk a svět práce
  - Na I. stupni žáci absolvují práci s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce a přípravu pokrmů.
  - Na II. stupni žáci absolvují přípravu pokrmů, pěstitelské práce, chovatelství, práce s technickými materiály, digitální technologie a svět práce.

V souladu se zaměřením školy jsme čerpali z volné disponibilní dotace a navýšili jsme hodinovou dotaci – viz Tabulky učebních plánů výše (označeno **+ a číslice vpravo**)

5 Učební osnovy vzdělávacích oblastí I. stupně

5.1 Charakteristika vzdělávací oblasti – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Jazyk a jazyková komunikace jako vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Cílem jazykové výuky je podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Charakteristika vyučovacího předmětu – *Český jazyk a literatura*

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace vyučovacího předmětu:

1. třída – 9 hodin týdně
2. třída – 10 hodin týdně
3. třída – 9 hodin týdně
4. třída – 8 hodin týdně
5. třída – 7 hodin týdně

Výuka probíhá převážně v běžných třídách, je doplňována výukovými programy českého jazyka v pracovních informatikách a na interaktivní tabuli. V 1. a 2. třídách s rozšířenou výukou anglického jazyka je časová dotace zkrácena týdně o jednu vyučovací hodinu.

Dovednosti získané ve výuce českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáka k poznávání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje dalšího vzdělávání,
- vedeme žáka k vytváření prostoru pro samostatné získávání informací z různých zdrojů,
- vedeme žáka k psaní a formulování textů různého zaměření a k tvůrčímu procesu psaní,
- vedeme žáka ke čtení a porozumění rozličným textům.

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáka k tvořivému myšlení na základě konkrétních pojmů,
- vedeme žáka k rozpoznání a pochopení problému a naplánování postupu řešení,
- vedeme žáka k vyhledávání vhodných informací, k využívání vědomostí a dovedností k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáka k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací,
- vedeme žáka k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí,
- vedeme žáka k uvědomování si jazykové rozmanitosti,

- vedeme žáka k užívání podpůrných technik komunikace pro tvorbu, prezentaci a vnímání ucelených textů v psané a mluvené podobě.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku,
- vedeme žáka k rozvíjení emočního a estetického vnímání, k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a k rozvíjení lásky k literatuře,
- vedeme žáka k rozvíjení emočního a estetického vnímání, k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a k rozvíjení lásky k literatuře,
- vedeme žáka k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu ucelených textů v psané a mluvené podobě,
- vedeme žáka k práci ve skupině a k chápání potřeby vzájemné spolupráce při řešení úkolu.

Kompetence občanské

- vedeme žáka k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa,
- vedeme žáka k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku,
- vedeme žáka k vnímání názorů a argumentů druhých s porozuměním a k rozvíjení konstruktivního a kritického dialogu,
- vedeme žáka k respektování názorů druhých,
- vedeme žáka k respektování individuálních rozdílů mezi spolužáky ve třídě,
- vedeme žáka k pozitivním postojům k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní

- vedeme žáka k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání,
- vedeme žáka k zapojení se v literárních soutěžích, zapojení se v zájmových aktivitách ve škole i mimo školu,
- vedeme žáka k samostatným zápisům z vlastní četby.

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	I. Komunikační a slohová výchova		
	Formy společenského styku	<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev 	3.
		<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku 	4. – 5.
		<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	5.
		<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 	4. – 5.
Psaní	<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení 	3.	
	2. Jazyková výchova		

		<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost • ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 	3.
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	3.
		<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné • ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje 	4.
		<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí 	5.
	3. Literární výchova		
	Čtenářské dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	3.
	<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává 	4. - 5.	

	Práce s literárním textem	<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	4. - 5.
--	---------------------------	---	---------

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Jazyk a jazyková komunikace
Český jazyk a literatura

Ročník první

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Jazyková výchova	
	I. Hláskosloví	
<ul style="list-style-type: none"> Dělí slova na slabiky Poznává rozdíl mezi hláskou a písmenem Rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky Správně čte skupiny s -ě- 	<ul style="list-style-type: none"> slovo, slabika hláska – sluchové rozlišení hlásek, čtení slova na hlásky rozlišení zvukové a grafické podoby slova dlouhá a krátká samohláska, výslovnost samohlásek čtení slov se skupinou bě, pě, vě, mě, dě, tě, ně 	
	II. Slovo a jeho skladba	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje spisovné a nespisovné výrazy Poznává písmena abecedy ve vztahu k odpovídajícím hláskám Nácvik čtení Rozšiřuje slovní zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení spisovných a nespisovných výrazů znalost tvarů písmen abecedy čtení praktické - technika, plynulost, čtení pozorné, znalost orientačních prvků v textu, čtení s porozuměním čtení věcné – jako zdroj informací praktické i věcné naslouchání – soustředěné, pozorné, aktivní mluvený projev – základy techniky mluveného projevu – výslovnost, dýchání základní komunikační pravidla technika psaní -čitelný, přehledný, písemný projev technika mluveného projevu – dýchání, výslovnost, tvoření hlasu slova a pojmy, význam slov 	
	III. Velká písmena	
<ul style="list-style-type: none"> Ví, že se velká písmena píšou na začátku věty a ve vlastních jménech (tiskací, psací) 	<ul style="list-style-type: none"> psaní velkých písmen na začátku věty a ve vlastních jménech 	
	IV. Pravopis i/y, í/ý	
<ul style="list-style-type: none"> Správně čte di, ti, ni, dy, ty, ny 	<ul style="list-style-type: none"> čtení slov se skupinou di, ti, ni, dy, ty, ny 	
	V. Skladba	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje větu, slovo, slabiku, hlásku Tvoří věty z daných slov 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení vět, slov, slabik a hlásek tvorba vět s danými slovy 	

Literární výchova		
I. Čtení		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Plynule čte s porozuměním jednoduchý text se správnou intonací</i> • <i>Orientuje se v textu</i> • <i>Zvládne tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení jednoduchého textu s porozuměním • orientace v textu • tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním 	Osobnostní a soc. výchova – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika.
II. Práce s literárním textem		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zvládne tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním</i> • <i>Pracuje s textem (recitace, vyprávění, dramatizace) a ilustrací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním • recitace básničky, vypravování přečteného textu, dramatizace • práce s ilustrací 	
Komunikační a slohová výchova		
I. Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nácvik psaní písmen, slabik, slov, vět a číslic</i> • <i>Před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele</i> • <i>Správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi</i> • <i>Po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • písemný projev – základní hygienické návyky – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku • opis, přepis • písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Ročník druhý

Vyučovací předmět:

Český jazyk a literatura

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Jazyková výchova	
	I. Hláskosloví	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje hlásky, správně vyslovuje dlouhé a krátké samohlásky Správně vyslovuje a píše slova se skupinou bě, pě, vě, mě, dě, tě Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky na konci a uprostřed slova 	<ul style="list-style-type: none"> hlásky, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné, krátké a dlouhé samohlásky, výslovnost slova se skupinou bě, pě, vě, mě, dě, tě, ně, správná výslovnost znělé a neznělé souhlásky uprostřed a na konci slova, správná výslovnost 	
	II. Slovo a jeho skladba	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje nadřazenost, podřazenost a souřadnost významu slova 	<ul style="list-style-type: none"> slova nadřazená, podřazená, souřadná 	
	III. Velká písmena	
<ul style="list-style-type: none"> Píše velká písmena na začátku věty, ve vlastních jménech, v místních názvech, v nadpisech 	<ul style="list-style-type: none"> velké písmeno na začátku věty velké písmeno ve vlastních jménech a příjmeních velké písmeno v místních názvech a nadpisech 	
	IV. Pravopis i/y, í/ý	
<ul style="list-style-type: none"> Píše i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> tvrdé souhlásky: h, ch, k, r, d, t, n měkké souhlásky: ž, š, č, ř, c, j, ď, ť, ň psaní i/í, y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách 	
	V. Slovní druhy	
<ul style="list-style-type: none"> Pozná podstatná jména, slovesa, předložky a spojky 	<ul style="list-style-type: none"> podstatná jména slovesa předložky spojky 	
	VI. Skladba	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje české věty od jiného jazyka Uspořádá věty v textu Odlíší druhy vět podle postoje mluvčího, píše věty s náležitými interpunkčními znaménky Spojuje slova do vět Spojuje dvě nebo více vět do souvětí s použitím spojek a, i, nebo, ale 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišování českého a cizího jazyka uspořádání vět v textu druhy vět: oznamovací (.), tázací (?), rozkazovací(!), přací(!) spojování slov do vět ve správném pořadí spojování dvou nebo více vět do souvětí s nejpoužívanějšími spojkami (a, i, nebo, ale) 	

Literární výchova		
I. Čtení		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Plynule čte s porozuměním jednoduchý text se správnou intonací</i> • <i>Orientuje se v textu</i> • <i>Zvládne tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení jednoduchého textu s porozuměním • orientace v textu • tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním 	
II. Práce s literárním textem		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zvládne tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním</i> • <i>Pracuje s textem (recitace, vyprávění, dramatizace) a ilustrací</i> • <i>Pracuje s produkty dětské literatury a začíná využívat naučnou literaturu pro děti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním • recitace básničky, vypravování přečteného textu, dramatizace • práce s ilustrací • práce s produkty dětské literatury 	

Komunikační a slohová výchova		
I. Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Píše písmena a číslice podle normy a v přirozené velikosti a liniatuře, dodržuje správný sklon.</i> • <i>Správně napojuje písmena, zachovává rozestupy písmen, píše jednoduchý text</i> • <i>Dodržuje hygienické a pracovní návyky.</i> • <i>Dbá na čitelnost, úhlednost a úpravu.</i> • <i>Před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel</i> • <i>Po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • psaní písmen a číslic podle normy, v přirozené velikosti a liniatuře • správný sklon písma • správné napojování písmen, rozestupy písmen • psaní jednoduchého textu • hygienické a pracovní návyky při psaní • čitelnost, úhlednost písma, úprava psaného textu • písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi 	
II. Forma společenského styku		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Píše písmena a číslice podle normy a v přirozené velikosti a liniatuře, dodržuje správný sklon.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • psaní písmen a číslic podle normy, v přirozené velikosti a liniatuře • správný sklon písma • správné napojování písmen, rozestupy písmen 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Správně napojuje písmena, zachovává rozestupy písmen, píše jednoduchý text</i> • <i>Dodržuje hygienické a pracovní návyky.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • psaní jednoduchého textu • hygienické a pracovní návyky při psaní 	
•	II. Slohové útvary	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Cvičí se v jednoduchém popisu a vypravování</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchý popis • jednoduché vypravování 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Ročník třetí

Vyučovací předmět:

Český jazyk a literatura

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Jazyková výchova	
	I. Hláskosloví	
<ul style="list-style-type: none"> Ovládá abecedu, řadí slova podle abecedy. 	<ul style="list-style-type: none"> abeceda řazení slov podle abecedy 	
	II. Slovo a jeho skladba	
<ul style="list-style-type: none"> Rozeznává synonyma, antonyma, homonyma, spisovná a nespisovná slova, slova citově zbarvená. Rozlišuje předložky od předpon. 	<ul style="list-style-type: none"> synonyma, antonyma, homonyma spisovná a nespisovná slova slova citově zbarvená předložky a předpony 	
	III. Velká písmena	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje vlastní a obecná jména, správně píše velké písmeno v zeměpisných a místních názvech. 	<ul style="list-style-type: none"> vlastní a obecná jména zeměpisné a místní názvy 	
	IV. Pravopis i/y, í/ý	
<ul style="list-style-type: none"> Správně píše i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov (vyjmenovaná slova). 	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenovaná slova (pravopis i/í, y/ý po obojetných souhláskách) 	
	V. Slovní druhy	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje všechny slovní druhy kromě zájmen a příslovčí. Třídí slova na ohebná a neohebná. U podstatných jmen rozlišuje číslo a rod, u sloves číslo. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy (kromě zájmen a příslovčí) slova ohebná a neohebná podstatná jména – číslo a rod slovesa - číslo 	
	VI. Skladba	
<ul style="list-style-type: none"> Rozezná větu jednoduchou a souvětí. Určí počet vět v souvětí podle počtu sloves. Dokáže vytvořit souvětí spojováním jednoduchých vět a vhodnou volbou spojovacích výrazů. 	<ul style="list-style-type: none"> věta jednoduchá a souvětí počet vět v souvětí 	

	Literární výchova	
	I. Praktické čtení	

<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule, pozorně, využívá orientačních prvků v textu 	<ul style="list-style-type: none"> • plynulé čtení 	
•	II. Věcné čtení	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá čtení jako zdroj informací, nachází v textu klíčová slova 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení jako zdroj informací • reprodukce přečteného textu 	
•	III. Naslouchání	
<ul style="list-style-type: none"> • zaznamená slyšené, reaguje otázkami, vyjadřuje kontakt s partnerem při komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • převyprávění slyšeného textu • rozhovor se spolužáky k danému textu 	
•	IV. Práce s literárním textem	
<ul style="list-style-type: none"> • vypravuje pohádku nebo povídku, přednese báseň, domýšlí příběhy • zná některé místní a regionální pověsti • vyjádří svůj postoj k přečtenému textu, ke knize • pozná přirovnání • hledá podstatu příběhu, hledá vlastnosti hlavních postav 	<ul style="list-style-type: none"> • pohádka a povídka – vyprávění • báseň - přednes • příběh – jeho podstata a dokončení • charakteristika postav 	

	Komunikační a slohová výchova	
	I. Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> • Zaměřuje se na odstraňování individuálních nedostatků ve znacích písma. • Píše přiměřeně hbitě, čitelně a úhledně. • Provádí kontrolu psaného projevu. • Dbá na celkovou úpravu písemného projevu v sešitech. • Před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo • Dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi • Po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky • Uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování správných tvarů písma • kvalita písma • kontrola psaného projevu • úprava písemného projevu • písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi • písemný projev – technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru, práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.) 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pracuje s textem v textovém editoru</i> 		
	II. Forma společenského styku	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vyřídí vzkaz, požádá o informaci a předá ji, telefonuje, komunikuje s lidmi (uvítání, vede rozhovor, rozloučení), napíše pohlednici.</i> • <i>Používá společenský jazyk a jeho formy.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> • dialog • pravidla slušného chování • vzkaz 	
<ul style="list-style-type: none"> • 	III. Slohové útvary	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Popisuje podle obrázku, skutečnosti.</i> • <i>Vypravuje podle obrázkové osnovy.</i> • <i>Souvisle vypravuje dle názorných pomůcek.</i> • <i>Klade otázky, formuluje odpovědi.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • popis podle obrázku a skutečnosti • vypravování podle obrázkové osnovy 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Ročník čtvrtý

Vyučovací předmět:

Český jazyk a literatura

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Jazyková výchova	
	I. Hláskosloví	
<ul style="list-style-type: none"> • Správně píše skupiny bě/bje, vě/vje, mě, pě. 	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny hlásek bě/bje, vě/vje, mě, pě 	
	II. Slovo a jeho stavba	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje kořen, předponu a příponovou část ve slově. • Správně odvozuje předponu a příponu, nahrazuje různé předpony a tím mění význam slova, tvoří slova příbuzná. • Poznává citově zabarvená slova a porovnává je se spisovným výrazem. 	<ul style="list-style-type: none"> • kořen slova, předpona a část příponová • slova příbuzná • předložka a předpona 	
	III. Velká písmena	
<ul style="list-style-type: none"> • Správně píše velké písmeno na začátku slova u názvů knih, uměleckých děl a filmů a víceslovných zeměpisných a místních názvů. 	<ul style="list-style-type: none"> • názvy filmů, knih a uměleckých děl • víceslovné zeměpisné a místní názvy 	
	IV. Pravopis i,í/y,ý	
<ul style="list-style-type: none"> • Správně píše i/y v koncovkách podstatných jmen. 	<ul style="list-style-type: none"> • koncovky podstatných jmen 	
	V. Slovní druhy	
<ul style="list-style-type: none"> • U podstatných jmen rozlišuje rod, pád, vzor, používá správné spisovné tvary a koncovky. • U sloves rozlišuje osobu, čas, časuje v oznamovacím způsobu, rozlišuje neurčitý tvar slovesa, určité slovesné tvary, složené a jednoduché slovesné tvary. 	<ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména - pád, číslo, rod a vzor • slovesa – osoba, číslo, čas • jednoduché a složené slovesné tvary 	
	VI. Skladba	
<ul style="list-style-type: none"> • Zaznamená vzorec souvětí včetně spojovacích výrazů. • Najde základní skladební dvojici (podmět + přísudek). • Rozlišuje řeč přímou a nepřímou, větu uvozovací. 	<ul style="list-style-type: none"> • vzorce souvětí • základní skladební dvojice ve větě jednoduché • shoda přísudku s podmětem • přímá řeč 	

Literární výchova		
	I. Čtení	
<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule, pozorně, využívá orientačních prvků v textu • Umělecké texty čte s výrazem, předčítá a recituje básně. • Rozlišuje podstatné a okrajové informace. • Přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu • Porozumí významu piktogramu, využívá klíčová slova při vyhledávání informací • Na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě 	<ul style="list-style-type: none"> • praktické čtení • věcné čtení • zážitkové čtení • vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů 	
	II. Práce s literárním textem	
<ul style="list-style-type: none"> • Při práci s textem využívá vlastní tvořivost. • Čte v rolích - střídání rolí mluvčího. • Zná některé národní pověsti. • Zná pojmy rým, verš, sloka. 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení v rolích • národní pověsti • rým, verš, sloka 	Mediální výchova – RECEPTIVNÍ ČINNOSTI: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení.
	III. Umění a život	
<ul style="list-style-type: none"> • Zaujme stanovisko k divadelnímu a filmovému představení, přečtené knize, vlastními slovy vysvětlí pojmy: tvůrci jednotlivých děl, dává do souvislosti propojení literatury a filmu, beseduje o knize, o filmu. • Poznává znaky dobrodružné literatury, jednoduchým způsobem charakterizuje hrdiny 	<ul style="list-style-type: none"> • divadelní a filmové představení • kniha • literární a filmoví tvůrci • beseda o knize a filmu • dobrodružná literatura, charakteristika hrdiny 	
	Komunikační a slohová výchova	
	I. Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> • Formálně upraví text (nadpis, odstavce). • Napiše adresu, pozdrav, pozvánku, oznámení, objednávku, přání, dopis, SMS a vyplní přihlášku. 	<ul style="list-style-type: none"> • úprava textu, nadpis, odstavec • adresa, pozdrav, pozvánka, oznámení, objednávka, přihláška, vzkaz, přání, dopis, SMS • římské číslice 	

<ul style="list-style-type: none"> • Přepíše římské číslice, zapisuje poznámky z učebního textu. • Vypracuje jednoduché výpisky. 	<ul style="list-style-type: none"> • zápis poznámek, výpisky 	
II. Forma společenského styku		
<ul style="list-style-type: none"> • Vyplní tiskopis týkající se osobních údajů. • Výstižně a stručně telefonuje, sestaví text sms. • Při psaní dopisu používá vhodné oslovení, napíše správnou adresu. • Sestaví pozvánku, oznámení. • Dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci • Napíše SMS, vhodně využije emotikony 	<ul style="list-style-type: none"> • tiskopisy • telefonický rozhovor, SMS • dopis – vhodné oslovení, adresa • pozvánka a oznámení • mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace • žánry písemného projevu – SMS 	<p>Mediální výchova – RECEPTIVNÍ ČINNOSTI: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.</p> <p>Mediální výchova – PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI: Tvorba mediálních sdělení.</p>
III. Slohové útvary		
<ul style="list-style-type: none"> • Heslovitě sestaví osnovu k popisu, vyprávění. • Člení text na odstavce, zvolí nadpis. • Používá různé druhy popisu - osoby, zvířete, věci, činnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • popis – osnova • vypravování – osnova, nadpis, členění textu 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Ročník pátý

Vyučovací předmět:

Český jazyk a literatura

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Jazyková výchova	
	I. Hláskosloví	
<ul style="list-style-type: none"> • Správně píše skupiny mě/ mně. • Správně píše zdvojené souhlásky. 	<ul style="list-style-type: none"> • skupiny hlásek mě/ mně • zdvojené souhlásky 	
	II. Slovo a jeho stavba	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná předložky s a z, předpony s-, z-, vz- a správně je píše. • Správně používá přípony přídav. jmen -ský, -ští. 	<ul style="list-style-type: none"> • předpony s-, z- a vz- • předložky s a z • přípony přídavných jmen 	
	III. Velká písmena	
<ul style="list-style-type: none"> • Píše velká písmena u názvů národnostních, u víceslovných názvů států a jejich zkratky. • Správně píše velká písmena u přídavných jmen přivlastňovacích odvozených od vlastních jmen osob a zvířat, u přídavných 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní jména státních příslušníků • víceslovné názvy států a jejich zkratky • přídavná jména přivlastňovací 	

<ul style="list-style-type: none"> <i>jmen odvozených od místních a zeměpisných jmen.</i> <i>Píše velké písmeno na začátku přímé řeči.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> přímá řeč 	
	IV. Pravopis i, í/y, ý	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Píše správně i/y v přičestí minulém ve shodě přísudku s podmětem.</i> <i>Píše správně koncovky přídavných jmen .</i> <i>Píše správně koncovku u sloves v přítom. čase.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> shoda přísudku s podmětem koncovky přídavných jmen přítomný čas sloves 	
	V. Slovní druhy	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Určí všechny slovní druhy.</i> <i>Rozpozná slovesné způsoby, slovesa umí časovat i ve způsobu podmiňovacím a rozkazovacím.</i> <i>Rozlišuje druhy přídavných jmen, zná jejich vzory.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy slovesný způsob, časování sloves druhy a skloňování přídavných jmen 	
<ul style="list-style-type: none"> <i>a skloňuje je podle vzorů.</i> <i>Určí druhy zájmen, skloňuje osobní zájmena.</i> <i>Určuje druhy číslovek, skloňuje základní číslovky.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> druhy zájmen a skloňování zájmen osobních druhy číslovek a skloňování číslovek základních 	
	VI. Skladba	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Používá shodu přísudku s podmětem.</i> <i>Používá správné spojovací výrazy a interpunkci (čárka mezi větami v souvětí).</i> <i>Označí základ věty.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> shoda přísudku s podmětem interpunkce a spojovací výrazy v souvětí základ věty ve větě jednoduché 	

	Literární výchova	
	I. Čtenářské dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu.</i> <i>Rozpozná přímou řeč a větu rozkazovací.</i> <i>Užívá přímou řeč ve vypravování.</i> <i>Recituje básně.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> plynulé a výrazné čtení textu Recitace čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických text 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu</i> • <i>Využívá orientační prvky v textu</i> • <i>Vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích</i> • <i>Porovná informace ze dvou zdrojů</i> • <i>Rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné</i> • <i>Zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat</i> • <i>Využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka)</i> 		
II. Práce s literárním textem		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozpozná vybrané umělecké žánry - pohádka, hádanka, anekdota, říkanka, bajka, báje, pověsti, komiks, román a povídka.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pohádka, hádanka, anekdota, říkanka, bajka, báje, pověsti, román a povídka • komiks, fantastická literatura • báseň 	
III. Umění a život		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zaujme stanovisko k divadelnímu a filmovému představení, k přečtené knize.</i> • <i>Dává do souvislosti propojení literatury a filmu.</i> • <i>Beseduje o knize, o filmu a pokusí se o jejich dramatinizaci.</i> • <i>Pozná znaky dobrodružné literatury, jednoduchým způsobem charakterizuje hrdiny.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • divadelní a filmové představení • kniha • dramatinizace • literární a filmoví tvůrci • beseda o knize a filmu • dobrodružná literatura, charakteristika hrdiny, • hlavní a vedlejší postavy 	
Komunikační a slohová výchova		
I. Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Formálně upraví text (nadpis, odstavec).</i> • <i>Napiše adresu, pozdrav, pozvánku, oznámení, zprávu, objednávku, přihlášku, vzkaz, přání osobní a úřední dopis, SMS, mail, inzerát, reklamu a seznam věcí.</i> • <i>Zapisuje poznámky z učebního textu.</i> • <i>Vypracuje jednoduché výpisky.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • úprava textu, nadpis, odstavec • adresa, pozdrav, pozvánka, oznámení, zpráva, objednávka, přihláška, vzkaz, přání, dopis osobní a úřední, SMS, mail, inzerát, reklama, seznam věcí • zápis poznámek, výpisky 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Napiše e-mail</i> • <i>Vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář 	
II. Forma společenského styku		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Správně vyplní běžné tiskopisy.</i> • <i>Napiše vzkaz, osobní a úřední dopis, příspěvek do časopisu, reklamu, objednávku, inzerát, pozvánku, vyplní dotazník a přihlášku.</i> • <i>Vypracuje a pokusí se vyhodnotit jednoduchou anketu.</i> • <i>Vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • tiskopisy • vzkaz, osobní a úřední dopis, příspěvek do časopisu, reklama, objednávka, inzerát, pozvánka • dotazník a přihláška • anketa • pravidla bezpečnosti elektronické komunikace 	<p>Mediální výchova – RECEPTIVNÍ ČINNOSTI: Stavba mediálních sdělení.</p> <p>Mediální výchova – PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI: Práce v realizačním týmu.</p>
III. Slohové styly - popis, vyprávění, referát		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje.</i> • <i>Zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu.</i> • <i>Sestaví referát (vybere jasné a stručně informace), dokáže ho přednést v kolektivu spolužáků, dokáže odpovědět na doplňující otázky.</i> • <i>Popíše systematicky postavu.</i> • <i>Popíše předmět a všimá si detailů.</i> • <i>Vytvoří zkrácený zápis textu, poznámky, výpis údajů ze slovníku, z odborných časopisů (zjišťování, přesné a čitelné zapisování).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • vypravování <ul style="list-style-type: none"> • posloupnost děje, členění textu • osnova, nadpis a dokončení příběhu • referát a jeho přednes • popis – osnova, oprava popisu • zápis poznámek • výpisky z naučného textu 	

5.2 Charakteristika vzdělávací oblasti - JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy.

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání v anglickém jazyce na 1. stupni ZŠ předpokládá dosažení úrovně A 1.

Časová dotace:

1. ročník- 1 hodina týdně
2. ročník- 2 hodiny týdně
3. - 5. ročník - 3 hodiny týdně

Třídy jsou na tento vyučovací předmět děleny tak, aby se maximální počet žáků ve skupině pohyboval kolem dvaceti.

Výuka probíhá v odborné učebně cizích jazyků, v učebně informatiky nebo v kmenové třídě.

Cílem předmětu je zvládnutí základní slovní zásoby k daným tématům, ovládnutí běžných pravidel jazykové komunikace daného jazyka (pozdrav, poděkování, představování, omluva, ...), řešení základních řečových situací v daném jazyce (zeptat se na cestu, nakoupit, objednat si v restauraci ...) a rozvíjení schopnosti porozumění a dorozumění se.

Žáci se během výuky naučí používat a vést svůj slovník, aby mohli sami rozvíjet a procvičovat slovní zásobu. Při výuce se též využívá audiovizuální technika k nácviku správné výslovnosti. Ke zdokonalení svých znalostí žáci využívají jazykové výukové programy na počítačích.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk směřuje k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme pozitivní vztah žáků k jazyku jako prostředku komunikace,
- učíme žáky pochopit jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa,
- rozvíjíme pozitivní vztah žáků k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky zvládnout běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí,
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého prostředku komunikace a nástroje celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s jazykovými prameny.

Kompetence občanské:

- podporujeme u žáků získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií a různých výukových aplikací převážně za účelem procvičení učiva
- podporujeme u žáků využívání digitálního slovníčku

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK

Oblast	Tematické oblasti	Dílčí výstupy	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	I. Poslech s porozuměním		
	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • zvířata, škola, jídlo, obličeje, barvy, dům, oblečení, rodina, počasí, příroda, volný čas, prázdniny, sport Zvuková podoba jazyka	• CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivou výslovností	3.
		• CJ-5-1-01 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	3. – 5.
		• CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	3. – 5.
		• CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	3. – 5.
	II. Mluvení		
	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • zvířata, škola, jídlo, obličeje, barvy, dům, oblečení, rodina, počasí, příroda, volný čas, prázdniny, sport 	• CJ-5-2-01 aktivně se zapojí do jednoduchých rozhovorů	3. – 5.
		• CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	3. – 5.
		• CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času	3. – 5.
	III. Čtení s porozuměním		
	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • zvířata, škola, jídlo, obličeje, barvy, dům, oblečení, rodina, počasí, příroda, volný čas, prázdniny, sport 	• CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	3. – 5.
		• CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	3. – 5.
IV. Psaní			
Grafická podoba jazyka <ul style="list-style-type: none"> • mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět • sloveso to be, přítomný čas prostý a průběhový, otázky, záporné věty, vazba there is/are, předložky času a místa 	• CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	3. – 5.	
	• CJ-5-4-02 vyplní používá různé digitální nástroje a výukové aplikace vhodné k osvojení a procvičování slovní zásoby i gramatiky		

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Jazyk a jazyková komunikace
Anglický jazyk

Ročník třetí

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivou výslovností Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Pozdravy, pokyny, představování Školní potřeby Třída Tělo Oblečení Zvířata Rodina Jídlo 	Multikulturní výchova: Etnický původ.
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> Počítá do 20 Označí základní barvy, ptá se na barvu a odpovídá Pojmenuje základní zařízení třídy, tvoří otázky a odpovídá na ně Popíše lidské tělo Pojmenuje oblečení Pojmenuje zvířata Pojmenuje členy rodiny Pohovoří o svém oblíbeném jídle 	<ul style="list-style-type: none"> Číslo 1 – 20 Školní potřeby Třída Tělo Oblečení Zvířata Rodina Jídlo 	
	III. Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Školní potřeby Třída Tělo Oblečení Zvířata Rodina Jídlo 	
	IV. Psaní	

<ul style="list-style-type: none"> Napiše krátký text s použitím jednoduchým vět a slovních spojení o sobě, rodině, domácím mazlíčkovi, popíše oblíbené zvíře 	<ul style="list-style-type: none"> Já a moje rodina Oblíbené zvíře Popis robota Sloveso have got, like, to be, jednoduché otázky, kladné a záporné odpovědi, základní přídavná jména, pravidelné množné číslo podstatných jmen, členy a/an, vazba there is/are 	
--	--	--

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk

Ročník čtvrtý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivou výslovností Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Pozdravy, pokyny, představování Sport, volný čas Hudební nástroje Dům Zdraví, nemoci Zvířata Moje město Počasí Škola, školní předměty Televize 	
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> Počítá do 100 Pojmenuje základní zařízení domu, pokoje, tvoří otázky a odpovídá na ně Pojmenuje a popíše zvířata Pojmenuje nemoci Pohovoří o svých oblíbených televizních pořadech Pohovoří o svém volném čase, koníčcích Pohovoří o škole 	<ul style="list-style-type: none"> Číslo 1 – 100 Dům Zvířata U lékaře Televize Volný čas Škola 	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola.
	III. Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Sport, volný čas Hudební nástroje Dům Zdraví, nemoci Zvířata Moje město Počasí Škola, školní předměty Televize 	

	IV. Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> Napiše krátký text s použitím jednoduchým vět a slovních spojení o sobě, domácím mazlíčkovi, popíše oblíbené zvíře a svůj pokoj Používá digitální zařízení a výukové aplikace 	<ul style="list-style-type: none"> Popis svého pokoje Popis oblíbeného zvířete Dopis kamarádovi Sloveso have got, like, to be, jednoduché otázky, kladné a záporné odpovědi, základní přídavná jména, pravidelné množné číslo podstatných jmen, členy a/an, vazba there is/are, čas 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk

Ročník pátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivou výslovností Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Pozdravy, pokyny, představování Rodina Můj svět Komunikace Čas Město, dům Lidé Škola 	
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> Počítá do 100 Pojmenuje vyučovací předměty, tvoří otázky a odpovídá na ně Popíše školu, třídu Pojmenuje členy rodiny Pojmenuje zvířata Pohovoří o svém životě 	<ul style="list-style-type: none"> Číslo 1 – 100 Škola Rodina Zvířata Můj svět 	
	III. Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina Můj svět Komunikace Čas Město, dům Lidé Škola 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá
	IV. Psaní	

<ul style="list-style-type: none"> Napiše krátký text s použitím jednoduchým vět a slovních spojení o sobě, škole, rodině, popíše oblíbené zvíře a člověka Používá digitální zařízení a výukové aplikace 	<ul style="list-style-type: none"> Já a moje rodina Popis školy, třídy, člověka Sloveso have got, like, to be, jednoduché otázky, kladné a záporné odpovědi, přídavná jména, pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen, členy a/an, vazba there is/are, předložky času a místa, přítomný čas prostý a průběhový, přivlastňování 	
--	--	--

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků

Oblast	Tematické oblasti	Dílčí výstupy	Ročník	
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	I. Řečové dovednosti			
	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> zvířata, školní pomůcky a činnosti, jídlo, obličeje, barvy, dům, oblečení, Vánoce a Velikonoce, rodina 	<ul style="list-style-type: none"> CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal 	1. -2.	
		Zvuková a grafická podoba jazyka	<ul style="list-style-type: none"> CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 	2. 1. -2. 2.
	II. Poslech s porozuměním			
	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> zvířata, škola, jídlo, obličeje, barvy, dům, oblečení, anglické reálie Vánoce a Velikonoce, rodina, počasí, příroda, volný čas, prázdniny, sport 	<ul style="list-style-type: none"> CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností 	3. – 5.	
		Zvuková podoba jazyka	<ul style="list-style-type: none"> CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	3. – 5. 3. – 5.
	III. Mluvení			
	Zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně)	<ul style="list-style-type: none"> CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů 	3. – 5.	
	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> zvířata, škola, jídlo, obličeje, barvy, dům, oblečení, 	<ul style="list-style-type: none"> CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	3. – 5.	

Vánoce a Velikonoce, rodina, počasí, příroda, volný čas, prázdniny, sport	<ul style="list-style-type: none"> CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 	3. – 5.
III. Čtení s porozuměním		
Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> zvířata, škola, jídlo, obličeje, barvy, dům, oblečení, rodina, počasí, příroda, volný čas, prázdniny, sport 	<ul style="list-style-type: none"> CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	3. – 5.
	<ul style="list-style-type: none"> CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	3. – 5.
IV. Psaní		
Grafická podoba jazyka <ul style="list-style-type: none"> mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět sloveso to be, přítomný čas prostý a průběhový, otázky, záporné věty, vazba there is/are, předložky času a místa 	<ul style="list-style-type: none"> CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře 	3. – 5.

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků** Ročník první

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Řečové dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 	<ul style="list-style-type: none"> Představování Školní potřeby Hračky Barvy Číslovky Členové rodiny Oblečení Předměty v koupelně Zvířata 	

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
 Vyučovací předmět: **Anglický jazyk pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků** Ročník druhý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Řečové dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně i neverbálně Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 	<ul style="list-style-type: none"> Pozdravy, pokyny, představování Anglická abeceda Zvířata Věci ve škole, třídě a školním batohu Jídlo a nápoje Části obličeje Části domu, pokoje Hračky Oblečení 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</i> • <i>Pracuje s internetovým slovníkem</i> 		
---	--	--

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků

Ročník třetí

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivou výslovností</i> • <i>Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> • <i>Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy, pokyny, představování • Školní potřeby • Třída • Tělo • Oblečení • Zvířata • Rodina • Jídlo 	Multikulturní výchova: Etnický původ.
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Počítá do 20</i> • <i>Označí základní barvy, ptá se na barvu a odpovídá</i> • <i>Pojmenuje základní zařízení třídy, tvoří otázky a odpovídá na ně</i> • <i>Popíše lidské tělo</i> • <i>Pojmenuje oblečení</i> • <i>pojmenuje zvířata</i> • <i>Pojmenuje členy rodiny</i> • <i>Pohovoří o svém oblíbeném jídle</i> • <i>Vyjmenuje abecedu a jednotlivé hlásky</i> • <i>Vyjmenuje měsíce a dny v týdnu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Číslo 1 – 20 • Školní potřeby • Třída • Tělo • Oblečení • Zvířata • Rodina • Jídlo • Abeceda • Měsíce, dny 	
	III. Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i> • <i>Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Školní potřeby • Třída • Tělo • Oblečení • Zvířata • Rodina • Jídlo 	

<ul style="list-style-type: none"> Rozumí krátkým a jednoduchým textům o reáliích anglicky mluvených zemí 	<ul style="list-style-type: none"> My a Evropa Anglické vánoce Velikonoce 	
--	--	--

	IV. Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> Napiše krátký text s použitím jednoduchým vět a slovních spojení o sobě, rodině, domácím mazlíčkovi, popíše oblíbené zvíře 	<ul style="list-style-type: none"> Já a moje rodina Oblíbené zvíře Popis robota Sloveso have got, like, to be, jednoduché otázky, kladné a záporné odpovědi, základní přídavná jména, pravidelné množné číslo podstatných jmen, členy a/an, vazba there is/are 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků

Ročník čtvrtý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivou výslovností Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> Pozdravy, pokyny, představování Sport, volný čas Hudební nástroje Dům Zdraví, nemoci Zvířata Moje město Počasi Škola, školní předměty Televize Pohádka Princ Bruncvík a lev 	
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> Počítá do 100 Pojmenuje základní zařízení domu, pokoje, tvoří otázky a odpovídá na ně Pojmenuje a popíše zvířata Pojmenuje nemoci Pohovoří o svých oblíbených televizních pořadech Pohovoří o svém volném čase, koníčcích Pohovoří o škole Pohovoří o Vánocích 	<ul style="list-style-type: none"> Čísla 1 – 100 Dům Zvířata U lékaře Televize Volný čas Škola Vánoce a Velikonoce 	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola.

<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • Rozumí krátkým a jednoduchým textům o reáliích anglicky mluvených zemí 	III. Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • Sport, volný čas • Hudební nástroje • Dům • Zdraví, nemoci • Zvířata • Moje město • Počasí • Škola, školní předměty • Televize • My a Britové • Vánoce a Velikonoce • Pohádka Princ Bruncvík a lev 	
<ul style="list-style-type: none"> • Napiše krátký text s použitím jednoduchým vět a slovních spojení o sobě, domácím mazlíčkovi, popíše oblíbené zvíře a svůj pokoj • Používá digitální zařízení a výukové aplikace 	IV. Psaní <ul style="list-style-type: none"> • Popis svého pokoje • Popis oblíbeného zvířete • Dopis kamarádovi • Sloveso have got, like, to be, jednoduché otázky, kladné a záporné odpovědi, základní přídavná jména, pravidelné množné číslo podstatných jmen, členy a/an, vazba there is/are, čas 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků

Ročník pátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou vyslovovány pomalu a pečlivou výslovností • Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	I. Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy, pokyny, představování • Rodina • Můj svět • Komunikace • Čas • Město, dům • Lidé • Škola • Bydlení ve Velké Británii • Škola v Anglii 	

	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> • Počítá do 100 • Pojmenuje vyučovací předměty, tvoří otázky a odpovídá na ně • Popíše školu, třídu • Pojmenuje členy rodiny • Pojmenuje zvířata • Pohovoří o svém životě • Pohovoří o Vánocích v Anglii 	<ul style="list-style-type: none"> • Čísla 1 – 100 • Škola • Rodina • Zvířata • Můj svět • Vánoční zvyky v Anglii 	
	III. Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • Rozumí krátkým a jednoduchým textům o reáliích anglicky mluvených zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Můj svět • Komunikace • Čas • Město, dům • Lidé • Škola • Angličtina ve světě • Bydlení ve Velké Británii • Škola v Anglii • Vánoce, Velikonoce 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá.
	IV. Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> • Napiše krátký text s použitím jednoduchým vět a slovních spojení o sobě, škole, rodině, popíše oblíbené zvíře a člověka • Používá digitální zařízení a výukové aplikace 	<ul style="list-style-type: none"> • Já a moje rodina • Popis školy, třídy, člověka • Sloveso have got, like, to be, jednoduché otázky, kladné a záporné odpovědi, přídavná jména, pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen, členy a/an, vazba there is/are, předložky času a místa, přítomný čas prostý a průběhový, přivlastňování 	

5.3 Charakteristika vzdělávací oblasti – MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Tato oblast je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Probíhá celým základním vzděláním od 1. do 9. ročníku.

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Matematika**

- **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu:

1. třída – 4 hodiny týdně
2. – 3. třída – 5 hodin týdně
4. třída – 4 hodiny týdně
5. třída – 5 hodin týdně

Ve 2. třídách s rozšířenou výukou anglického jazyka je časová dotace zkrácena týdně o jednu vyučovací hodinu.

Výuka probíhá převážně v běžných třídách, je doplňována výukovými programy v počítačové učebně (vyučující si tyto hodiny volí dle volných hodin v poč. učebně) a je rozdělena do čtyř tematických okruhů.

Předmět směřuje především k samostatnému logickému myšlení žáků a k použití naučeného v praktickém životě. Tento vyučovací předmět je založen především na aktivních činnostech žáků, které vycházejí z práce s matematickými objekty a jsou využívány v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Klade důraz na důkladné porozumění základních myšlenkových postupů, základních matematických pojmů a vztahů. Žáci si postupně osvojují základní matematické pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití.

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům matematické úlohy, které rozvíjejí kombinatorické a logické myšlení,
- nabízíme žákům řadu matematických poznatků a dovedností vycházejících z praktického života,
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých matematických informací a vedeme k jejich využití v běžném životě.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k provádění rozboru problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti postupu,
- vedeme žáky k samostatnému řešení matematických úloh,

- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě při postupech, k vytrvalosti, systematickosti, přesnosti, k vytváření schopnosti stanovovat hypotézy a k jejich ověřování nebo vyvracení.

Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění matematickým úlohám,
- učíme žáky poznávat základní matematické symboly a značky,
- vedeme žáky k vytváření samostatných matematických úloh,
- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh,
- vedeme žáky k možnostem ověřovat si řešení matematických úloh v praktickém životě.

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek situací, které vedou ke zvyšování sebedůvěry.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k hodnocení a rozboru práce druhých,
- nabízíme úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce,
- nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině.

Kompetence pracovní:

- vytváříme dostatek situací k propojení matematických operací,
- vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji,
- vedeme žáky k nutnosti pochopení problému,
- vedeme žáky k zodpovědnosti a systematickosti při práci.

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu,
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh, k ověřování informací z více zdrojů,
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií k usnadnění činnosti,
- klademe důraz na používání kalkulátoru.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu MATEMATIKA**

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	1. Číslo a početní operace		
		<ul style="list-style-type: none"> M-3-1-01 používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků 	1.
		<ul style="list-style-type: none"> M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose 	2.
		<ul style="list-style-type: none"> M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	3.
		<ul style="list-style-type: none"> M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel 	4.
		<ul style="list-style-type: none"> M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty 	5.
	2. Závislosti a vztahy a práce s daty		
		<ul style="list-style-type: none"> M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	3.
		<ul style="list-style-type: none"> M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	4.
		<ul style="list-style-type: none"> M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	5.
	3. Geometrie v rovině a v prostoru		
		<ul style="list-style-type: none"> M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci 	1.
		<ul style="list-style-type: none"> M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	2.
		<ul style="list-style-type: none"> M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	3.
	<ul style="list-style-type: none"> M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	4.	

	4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
		<ul style="list-style-type: none"> • <i>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i> • 	5.

Matematika a její aplikace

Ročník první

Vzdělávací oblast:

Vyučovací předmět:

Matematika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Počítá předměty v daném souboru</i> • <i>Vytváří soubory s daným počtem prvků</i> • <i>Řadí čísla vzestupně a sestupně</i> • <i>Ukazuje čísla před, za, hned před, hned za ...</i> • <i>Čte a píše číslice 0 – 20</i> • <i>Zná znaménka je více, je méně, je rovno</i> • <i>Používá tatáž znaménka</i> • <i>Sčítá s přechodem desítky do 20</i> • <i>Používá v praktickém životě - nakupování</i> • <i>Zná pojmy sčítanec, sčítanec, součet</i> • <i>Odčítá v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky</i> • <i>Využívá v praktickém životě- nakupování</i> • <i>Zná pojmy menšeneč, menšitel, rozdíl</i> • <i>Řeší jednoduché slovní úlohy</i> • <i>Řeší slovní úlohy o n méně, o n více</i> • <i>Vymýšlí slovní úlohy ze života</i> • <i>Vyznačuje čísla na č. ose</i> • <i>Porovnává č. na č. ose</i> • <i>Přidává a ubírá počet dílků na č. ose</i> • <i>Znázorňuje sčítání a odčítání na č. ose</i> • <i>Využívá č. osu jako názornou pomůcku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná řada 0 – 20, počítání předmětů v daném souboru. • Vytváření souborů s daným počtem prvků, přiřazování prvků k číslicím. • Sestupná a vzestupná číselná řada, pojmy hned před, hned za, před, za. • Porovnávání čísel, znaménka je menší, je větší, rovná se. • Sčítání bez přechodu a s přechodem desítky do 20, pojmy sčítanec, sčítanec, součet. • Odčítání do 20 bez přechodu desítky, pojmy menšeneč, menšitel, rozdíl. • Finanční gramotnost • Jednoduché slovní úlohy, slovní úlohy typu o n více, o n méně. Znázornění, výpočet a odpověď. • Číselná osa, vyznačování čísel na číselné ose, číselná osa jako názorná pomůcka při sčítání, odčítání a porovnávání čísel. 	

•	II. Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v řadách a sloupcích • Čte v řadách a sloupcích • Doplní jednod. tabulku dopočítáním neznámé veličiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Řádek a sloupec, čtení v řádcích a sloupcích, orientace. • Vyplnění jednoduché tabulky dopočítáním. 	
•	III. Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v prostoru, rozliší levou a pravou stranu • Ví, co je nad, pod ... • Používá pojmy vrchol, strana • Poznává trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • Kreslí, modeluje, vystřihává, skládá geom. tvary • Skládá stavby z geometrických, pracuje se stavebnicí 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy: vlevo, vpravo, pod, nad ... • Pojmy: strana, vrchol. • Čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh. 	

Vzdělávací oblast:

Matematika a její aplikace

Ročník druhý

Vyučovací předmět:

Matematika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Řadí čísla vzestupně a sestupně • Ukazuje čísla před, za, hned před, hned za • .. • Čte a píše číslice 0 – 100 • Rozkládá číslo na desítky a jednotky • Zná znaménka je více, je méně, je rovno • Používá daná znaménka • Sčítá s přechodem desítek do 100 • Využívá v praktickém životě • Zná pojmy – sčítanec, sčítanec, součet <ul style="list-style-type: none"> ○ Sčítá více sčítanců • Odčítá s přechodem desítek • Používá v praktickém životě • Zná pojmy – menšenec, menšitel, rozdíl • Počítá se závorkami • Znázorňuje ve čtvercové síti • Znázorňuje pomocí názorných pomůcek • Čte příklady ze čtvercové sítě • Násobí a dělí č. 0 - 7 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná řada 0 – 100, počítání předmětů v daném souboru. • Sestupná a vzestupná číselná řada, pojmy hned před, hned za, před, za • Čtení číslic 0 – 100. • Rozklady čísel na desítky a jednotky. • Porovnávání čísel. • Sčítání do 100 bez přechodu desítek a s přechodem desítek. • Finanční gramotnost • Pojmy: sčítanec, sčítanec, součet. • Sčítání více sčítanců. • Odčítání do 100 bez přechodu i s přechodem desítek. • Pojmy: menšenec, menšitel, rozdíl. • Sčítání a odčítání se závorkami. • Znázorňování do čtvercové sítě, vytváření příkladů na násobení a dělení dle znázornění. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zná pojem činitel, činitel součin, dělenec, dělitel, podíl • Řeší jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení, slovní úlohy typu n krát více, n krát méně • Řeší jednoduché slovní úlohy, typu o n více, o n méně, složené slovní úlohy • Tvoří zápis, výpočet a odpověď • Vymýšlí slovní úlohy ze života • Aplikuje znalosti v praktickém životě - nakupování • vyznačuje čísla na číselné ose • přidává a ubírá počet dílků • ukazuje násobky čísel $0 - 7$ • znázorňuje sčítání, odčítání a porovnávání • využívá číselnou osu jako názornou pomůcku 	<ul style="list-style-type: none"> • Násobení čísel $0 - 7$, násobky č. $0 - 7$, dělení č. $0 - 7$. • Pojmy: činitel, činil, součin, dělenec, dělitel, podíl. • Jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení, slovní úlohy typu o n více, o n méně, n krát více, n krát méně. Zápis, výpočet, odpověď. • Složené slovní úlohy. <ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa, vyznačování čísel na číselné ose, číselná osa jako názorná pomůcka při sčítání, odčítání, násobení, dělení a porovnávání čísel. 	
II. Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v řadách a sloupcích • Čte v řadách a sloupcích • Doplní jednoduchou tabulku dopočítáním neznámé veličiny • Orientuje se v tabulce násobků 	<ul style="list-style-type: none"> • Řádek a sloupec, čtení v řádcích a sloupcích, orientace. • Vyplnění jednoduché tabulky dopočítáním. • Práce s tabulkou násobků, orientace v řádcích a sloupcích, vyhledávání výsledků. 	
III. Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v prostoru, rozezná levou a pravou stranu, nad, pod, před, za ... • Používá pojmy – vrchol, strana • Poznává trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník • Vystřihává, modeluje, kreslí a rýsuje tyto tvary spojováním bodů • Pracuje s tužkou a pravítkem • Vyznačí bod • Narýsuje a pozná přímou, lomenou a křivou čáru • Vyznačí body, které na čáře leží a neleží • Rýsuje úsečku dané délky • Odhadne délku úsečky • Změří úsečku na cm a mm • Rýsuje přímku • Rýsuje polopřímku 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy: vlevo, vpravo, pod, nad ... • Pojmy: vrchol, strana. <ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Práce s těmito tvary – stříhání, modelování, vytrhování, kreslení. Rýsování těchto tvarů spojováním bodů. • Osvojení základních hygienických návyků při rýsování. Práce s tužkou a pravítkem. Rýsování čar, vyznačování bodů. <ul style="list-style-type: none"> • Rýsování úseček, rýsování úseček dané délky, měření úseček, odhadování délky úseček. <ul style="list-style-type: none"> • Rýsování přímky, polopřímky, polopřímky opačné. <ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, kužel, válec. 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Určí polopřímky opačné</i> • <i>Pozná krychli, kvádr, válec, kouli, jehlan, kužel</i> • <i>Používá pojmy – vrchol, stěna, hrana</i> • <i>modeluje tělesa</i> • <i>Staví stavby z těles dle plánku</i> • <i>Zná základní jednotky délky – m, dm, cm, mm</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pojmy: vrchol, stěna, hrana.</i> • <i>Práce s tělesy: modelování.</i> • <i>Základní jednotky délky.</i>	
---	---	--

Vzdělávací oblast:

Matematika a její aplikace

Ročník třetí

Vyučovací předmět:

Matematika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Počítá po stovkách, desítkách a jednotkách</i> • <i>Vytváří soubory s daným počtem prvků</i> • <i>Řadí čísla vzestupně a sestupně</i> • <i>Ukazuje čísla před, za, hned před, hned za...</i> • <i>Čte a píše číslice 0 – 1000</i> • <i>Rozloží číslo na stovky, desítky a jednotky</i> • <i>Pozná sudá a lichá čísla</i> • <i>Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky</i> • <i>Zná znaménka je více, je méně, je rovno a používá je</i> • <i>Sčítá s přechodem desítek 0 – 100</i> • <i>Sčítá bez přechodu desítek 0 – 1000</i> • <i>Písemně sčítá s přechodem desítky a stovky</i> • <i>0 – 1000</i> • <i>Využití v praxi – nakupování, slevové akce</i> • <i>Používá pojmy sčítanec, sčítanec, součet</i> • <i>Sčítá více sčítanců</i> • <i>Počítá se závorkami.</i> • <i>Odčítá s přechodem desítek 0 – 100</i> • <i>Odčítá bez přechodu desítek 0 – 1000</i> • <i>Písemně odčítá s přechodem desítky a stovky</i> • <i>0 – 1000</i> • <i>Využití v praxi – nakupování</i> • <i>Používá pojmy menšenec, menšitel, rozdíl</i> • <i>Počítá se závorkami</i> • <i>Sčítání a odčítání znázorňuje ve čtvercové síti</i> • <i>Využívá názorných pomůcek</i> • <i>Zná násobky 0 – 10</i> • <i>Používá pojmy činitel, činitel, součin</i> 	<p>I. Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Číselná řada 0 – 1000 <ul style="list-style-type: none"> • počítání po stovkách, desítkách a jednotkách • vzestupná a sestupná řada čísel • práce s číselnou osou • čtení a zápis čísel 0 – 1000 • rozklad čísel na řády • sudá a lichá čísla • Zaokrouhlování <ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování čísel • Porovnávání <ul style="list-style-type: none"> • porovnávání čísel • Součet čísel <ul style="list-style-type: none"> • pamětné sčítání bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 100 • písemné sčítání bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 • řešení praktických úloh • finanční gramotnost • pojmy sčítanec a součet • příklady s více sčítanci • příklady se závorkami • znázorňování ve čtvercové síti • Rozdíl čísel <ul style="list-style-type: none"> • pamětné odčítání bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 100 • písemné odčítání bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 • řešení praktických úloh • pojmy menšenec, menšitel a rozdíl • příklady se závorkami • znázorňování ve čtvercové síti • Násobení čísel <ul style="list-style-type: none"> • násobky čísel 0 – 10 • pojmy činitel, činitel a součin • násobení mimo obor malé násobilky – jednociferným činitelem • řešení praktických úloh • znázorňování ve čtvercové síti 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Násobí mimo obor násobílek 0 - 100, pouze jednociferným číslem</i> • <i>Využití v praxi - nakupování</i> • <i>Násobení znázorňuje ve čtvercové síti</i> • <i>Využívá názorných pomůcek</i> • <i>Dělí v oboru malé násobilky</i> • <i>Používá pojmy dělenec, dělitel, podíl</i> • <i>Dělí mimo obor násobílek 0 – 100, pouze jednociferným číslem</i> • <i>Používá pojmy neúplný podíl a zbytek</i> • <i>Využití v praxi – nakupování</i> • <i>Dělení znázorňuje ve čtvercové síti</i> • <i>Řeší jednoduché slovní úlohy</i> • <i>Zapíše jednoduchou slovní úlohu</i> • <i>Řeší jednoduché slovní úlohy o n méně, o n více, n krát méně, n krát více</i> • <i>Vyznačuje čísla na číselné ose 0 – 1000</i> • <i>Orientuje se na číselné ose</i> • <i>Ukáže a znázorní násobky čísel 1 – 10 na číselné ose</i> • <i>Znázorňuje sčítání a odčítání na číselné ose</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Dělení čísel <ul style="list-style-type: none"> • dělení v oboru malé násobilky • pojmy dělenec, dělitel a podíl • dělení mimo obor malé násobilky – jednociferným dělitelem • dělení se zbytkem • pojmy neúplný podíl a zbytek • řešení praktických úloh • znázorňování ve čtvercové síti • Slovní úlohy <ul style="list-style-type: none"> • jednoduché slovní úlohy (zápis, řešení) • Číselná osa <ul style="list-style-type: none"> • práce s číselnou osou 0 – 1 000 • násobky čísel 1 – 10 na číselné ose • sčítání a odčítání na číselné ose 	
•	II. Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientuje se v řádcích</i> • <i>Čte po řádcích</i> • <i>Orientuje se a čte po sloupcích</i> • <i>Doplňuje tabulku dopočítáním neznámé veličiny</i> • <i>Orientuje se v tabulce násobků 0 - 10</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Řádek • Sloupec • Tabulka 	
•	III. Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rýsuje lomenou čáru</i> • <i>Rozlišuje mnohoúhelníky, označí vrcholy a strany</i> • <i>Používá pojem úsečka, polopřímka, přímka, lomená čára</i> • <i>Narýsuje úsečku dané délky</i> • <i>Narýsuje grafický součet a rozdíl úseček</i> • <i>Narýsuje grafický násobek úseček</i> • <i>Narýsuje střed úsečky pomocí kružítka</i> • <i>Vyznačí body náležící a nenáležící úsečce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v rovině <ul style="list-style-type: none"> • lomená čára • mnohoúhelníky • úsečka, polopřímka, přímka • konstrukce úsečky dané délky • grafický součet a rozdíl úseček • grafický násobek úseček • střed úsečky • body náležící a nenáležící úsečce • odhad délky úsečky 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Odhadne délku úsečky na dm a cm</i> • <i>Změří délku úsečky</i> • <i>Narýsuje polopřímku</i> • <i>Vyznačí body náležející a nenáležející polopřímce</i> • <i>Narýsuje opačnou polopřímku k dané polopřímce</i> • <i>Přenáší úsečku na polopřímku pomocí proužku papíru a kružítka</i> • <i>Narýsuje přímku</i> • <i>Zvládá práci s kružítkem</i> • <i>Narýsuje kružnici se středem a daným poloměrem</i> • <i>Zná rozdíl mezi kruhem a kružnicí</i> • <i>Vyznačí body náležející a nenáležející kruhu a kružnici</i> • <i>Modeluje a rozezná jednoduché souměrné útvary</i> • <i>Pozná krychli, kvádr, kouli, jehlan, kužel, válec</i> • <i>Používá pojmy vrchol, stěna, hrana</i> • <i>Modeluje geometrická tělesa</i> • <i>Používá základní jednotky délky a jejich převody km, m, dm, cm, mm</i> • <i>Odhadne délku v praxi</i> • <i>Vypočítá obvod mnohoúhelníků</i> • <i>Orientuje se v jednoduchém plánu</i> • <i>Pracuje se stavebnicí dle plánu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • měření délky úsečky • konstrukce polopřímky • body náležející a nenáležející polopřímce • opačná polopřímka • přenášení úsečky na polopřímku • konstrukce přímky • práce s kružítkem • konstrukce kružnice • kruh, kružnice • body náležející a nenáležející kružnici a kruhu • jednoduché osově souměrné útvary • Základní útvary v prostoru <ul style="list-style-type: none"> • poznávání geometrických těles • seznámení s pojmy vrchol, stěna a hrana • Jednotky délky <ul style="list-style-type: none"> • jednotky délky a jejich převody • odhad délky • výpočet obvodu • jednoduchý plán 	
---	---	--

Vzdělávací oblast:

Matematika a její aplikace

Ročník čtvrtý

Vyučovací předmět:

Matematika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Počítá po statisících, desetitisících, tisících, stovkách, desítkách, jednotkách</i> • <i>Řadí čísla vzestupně a sestupně</i> • <i>Ukazuje čísla před, za, hned před, hned za</i> • <i>...</i> • <i>Čte a píše číslice 0 – 1 000 000</i> • <i>Rozloží číslo na statisíce, desetitisíce, tisíce</i> • <i>...</i> • <i>Pozná čísla sudá a lichá</i> • <i>Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce a miliony</i> • <i>Používá zaokrouhlování při odhadu výsledku</i> • <i>Porovnává čísla 0 – 1 000 000</i> • <i>Pamětně sčítá 0 – 1000 s přechodem</i> • <i>Pamětně sčítá po tisících, desetitisících, statisících v číselné řadě 0 – 1 000 000</i> • <i>Písemně sčítá 0 – 1 000 000 a provádí kontrolu výpočtu</i> • <i>Využití v praxi</i> • <i>Zná vlastnosti operace sčítání přirozených čísel</i> • <i>Používá pojmy sčítanec, sčítanec součet</i> • <i>Sčítá více sčítanců</i> • <i>Počítá se závorkami</i> • <i>Pamětně odčítá 0 – 1000 s přechodem desítky</i> • <i>Pamětně odčítá po tisících, desetitisících, statisících v číselné řadě 0 – 1 000 000</i> • <i>Písemně odčítá v číselné řadě 0 – 1 000 000</i> • <i>a provádí kontrolu výpočtu</i> • <i>Využití v praxi</i> • <i>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná řada 0 – 1 000 000 <ul style="list-style-type: none"> • počítání po statisících, desetitisících, tisících, stovkách, desítkách a jednotkách • vzestupná a sestupná řada čísel • práce s číselnou osou • čtení a zápis čísel 0 – 1 000 000 • rozklad čísel na řády • sudá a lichá čísla • Zaokrouhlování <ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na desítky až miliony • odhad výsledku • Porovnávání <ul style="list-style-type: none"> • porovnávání čísel 0 - 1 000 000 • Součet čísel <ul style="list-style-type: none"> • pamětné sčítání s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 • pamětné sčítání po tisících, desetitisících a statisících v číselné řadě 0 - 1 000 000 • písemné sčítání bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 000 • kontrola výpočtu • řešení praktických úloh • vlastnosti sčítání • pojmy sčítanec a součet • příklady s více sčítanci • příklady se závorkami • Rozdíl čísel <ul style="list-style-type: none"> • pamětné odčítání s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 • pamětné odčítání po tisících, desetitisících a statisících v číselné řadě 0 - 1 000 000 • písemné odčítání bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 000 • kontrola výpočtu • finanční gramotnost • vlastnosti odčítání • řešení praktických úloh • pojmy menšeneč, menšitel a rozdíl • příklady se závorkami • Násobení čísel <ul style="list-style-type: none"> • násobení 10, 100, 1 000 • vlastnosti násobení 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Využití v praxi</i> • <i>Používá pojmy menšenec, menšitel, rozdíl</i> • <i>Počítá se závorkami</i> • <i>Násobí 10, 100, 1000</i> • <i>Používá komutativnost a asociativnost násobení</i> • <i>Písemně násobí až dvojciferným činitelem</i> • <i>Provádí kontrolu výsledku</i> • <i>Používá pojmy činitel, činitel, součin</i> • <i>Pamětně násobí mimo obor násobitek 0 – 100 pouze jednociferným číslem</i> • <i>Využití v praxi</i> • <i>Dělí 10, 100, 1000</i> • <i>Písemně dělí jednociferným dělitelem</i> • <i>Používá pojmy dělenec, dělitel, podíl</i> • <i>Dělí mimo obor násobitek 0- 100 pouze jednociferným číslem</i> • <i>Dělí se zbytkem jednociferným číslem</i> • <i>Používá pojmy neúplný podíl a zbytek</i> • <i>Odhadne výsledek výpočtu</i> • <i>Provádí kontrolu výsledku početní operace dělení</i> • <i>Využití v praxi</i> • <i>Sestaví a řeší jednoduché rovnice o jedné neznámé s jednoduchým znázorněním</i> • <i>Provede kontrolu řešení</i> • <i>Řeší rovnice pomocí číselné osy</i> • <i>Řeší jednoduché nerovnice</i> • <i>Používá pojmy číselná osa, jmenovatel, zlomková čára</i> • <i>Čte a zapisuje zlomek</i> • <i>Znázorní část celku i celek</i> • <i>Vypočítá zlomkovou část</i> • <i>Řeší jednoduché a složené slovní úlohy se vztahy o n méně, více, n krát méně, více</i> • <i>Provede zápis jednoduché a složené slovní úlohy</i> • <i>Vymyslí slovní úlohu ze života</i> • <i>Vyznačí čísla 0 – 1 000 000 na číselné ose</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>písemné násobení až dvojciferným činitelem</i> • <i>kontrola výsledku</i> • <i>pojmy činitel, činitel a součin</i> • <i>násobení mimo obor malé násobilky – jednociferným činitelem</i> • <i>řešení praktických úloh</i> • <i>Dělení čísel</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>dělení 10, 100, 1 000</i> • <i>písemné dělení jednociferným dělitelem</i> • <i>pojmy dělenec, dělitel a podíl</i> • <i>dělení mimo obor malé násobilky – jednociferným dělitelem</i> • <i>dělení se zbytkem</i> • <i>pojmy neúplný podíl a zbytek</i> • <i>odhad výsledku</i> • <i>kontrola výsledku</i> • <i>řešení praktických úloh</i> • <i>Rovnice</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sestavění a řešení jednoduché rovnice</i> • <i>Nerovnice</i> • <i>Zlomky</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>čítatel, jmenovatel, zlomková čára</i> • <i>čtení a zápis zlomku</i> • <i>celek a jeho části</i> • <i>výpočet zlomkové části</i> • <i>Slovní úlohy</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>jednoduché slovní úlohy (zápis, řešení)</i> • <i>složené slovní úlohy (zápis, řešení)</i> • <i>praktické slovní úlohy</i> • <i>Číselná osa</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>práce s číselnou osou 0 – 1 000 000</i> 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientuje se na číselné ose</i> • <i>Využívá číselnou osu jako názornou pomůcku</i> • <i>Řeší nerovnice pomocí číselné osy</i> 		
II. Závislosti, vztahy a práce s daty		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientuje se v řádcích</i> • <i>Čte po řádcích</i> • <i>Orientuje se a čte po sloupcích</i> • <i>Doplňuje tabulku dopočítáním neznámé veličiny</i> • <i>Orientuje se v tabulce násobků 0 - 10</i> • <i>Čte a sestavuje jednoduché tabulky</i> • <i>Čte v jízdním řádu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Řádek • Sloupec • Tabulka 	<p>Mediální výchova – RECEPTIVNÍ ČINNOSTI: Vnímání autora mediálních sdělení.</p>
III. Geometrie v rovině a v prostoru		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Používá pojmy bod, úsečka, polopřímka, přímka, lomená čára</i> • <i>Sestrojí rovnoběžky, kolmice a různoběžky</i> • <i>Narýsuje osu úsečky</i> • <i>Vyznačí body náležící a nenáležící úsečce, přímce, polopřímce, kruhu a kružnici</i> • <i>Provádí konstrukce s kružítkem</i> • <i>Narýsuje kružnici a kruh se středem a daným poloměrem</i> • <i>Používá pojmy průměr, poloměr</i> • <i>Narýsuje shodné kružnice</i> • <i>Narýsuje čtverec a obdélník</i> • <i>Vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka</i> • <i>Pracuje s jednotkami obsahu</i> • <i>Narýsuje trojúhelník pomocí kružítka</i> • <i>Určí osově souměrný útvar – překládáním listu papíru</i> • <i>Podle osy souměrnosti dokreslí ve čtvercové síti</i> • <i>Zapiše souřadnice bodů ve čtvercové síti</i> • <i>Podle souřadnic bodů do čtver. sítě body zakreslí</i> • <i>Pozná krychli, kvádr, kouli, jehlan, kužel a válec</i> • <i>Používá pojmy vrchol, stěna, hrana</i> • <i>Modeluje geometrická tělesa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v rovině <ul style="list-style-type: none"> • bod, úsečka, polopřímka, přímka, lomená čára • konstrukce rovnoběžek, kolmic a různoběžek • osa úsečky • body náležející a nenáležející úsečce, přímce a polopřímce • konstrukce kružnice a kruhu • body náležící a nenáležící kružnici a kruhu • poloměr a průměr kruhu a kružnice • shodné kružnice • konstrukce čtverce a obdélníka • obvod a obsah čtverce a obdélníka • jednotky obsahu • konstrukce trojúhelníka pomocí kružítka • osa souměrnosti • souřadnice bodů • Základní útvary v prostoru <ul style="list-style-type: none"> • poznávání geometrických těles • seznámení s pojmy vrchol, stěna a hrana • Jednotky délky <ul style="list-style-type: none"> • jednotky délky a jejich převody 	

<ul style="list-style-type: none"> • Používá základní jednotky délky a jejich převody km, m, dm, cm, mm • Odhadne délku v praxi • Vypočítá obvod mnohoúhelníků • Orientuje se v jednoduchém plánu • Pracuje se stavebnicí dle plánu 	<ul style="list-style-type: none"> • odhad délky • výpočet obvodu • jednoduchý plán 	
--	--	--

Vzdělávací oblast:

Matematika a její aplikace

Ročník pátý

Vyučovací předmět:

Matematika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • Počítá po statisících, desetitisících, tisících, stovkách, desítkách, jednotkách • Řadí čísla vzestupně a sestupně • Ukazuje čísla před, za, hned před, hned za ... • Čte a píše čísla 0 – 1 000 000 a přes 1 000 000 • Rozloží číslo na statisíce, desetitisíce, tisíce • Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony • Používá zaokrouhlování při odhadu výsledku • Porovnává čísla 0 – 1 000 000 • Pamětně sčítá 0 – 1000 s přechodem desítky • Pamětně sčítá po tisících, desetitisících, statisících v číselné řadě 0 – 1 000 000 • Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose • Písemně sčítá 0 – 1 000 000 a provádí kontrolu výpočtu • Využití v praxi • Využívá vlastnosti operace sčítání přirozených čísel • Používá pojmy sčítanec, sčítanec součet • Sčítá více sčítanců • Počítá se závorkami • Pamětně odčítá 0 – 1000 s přechodem desítky • Pamětně odčítá po tisících, desetitisících, statisících v číselné řadě 0 – 1 000 000 • Písemně odčítá v číselné řadě 0 – 1 000 000 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla do 1 000 000 a přes 1 000 000 <ul style="list-style-type: none"> • počítání po statisících, desetitisících, tisících, stovkách, desítkách a jednotkách • vzestupná a sestupná řada čísel • práce s číselnou osou • čtení a zápis čísel 0 – 1 000 000 a přes 1 000 000 • rozklad čísel na řády • Zaokrouhlování <ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na desítky až miliony • odhad výsledku • Porovnávání čísel <ul style="list-style-type: none"> • porovnávání čísel 0 - 1 000 000 • znázornění (číselná osa, teploměr, model) • Součet čísel <ul style="list-style-type: none"> • pamětné sčítání s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 • pamětné sčítání po tisících, desetitisících a statisících v číselné řadě 0 - 1 000 000 • písemné sčítání bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 000 • kontrola výpočtu • řešení praktických úloh • vlastnosti sčítání • pojmy sčítanec a součet • příklady s více sčítanci • příklady se závorkami • Rozdíl čísel <ul style="list-style-type: none"> • pamětné odčítání s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 • pamětné odčítání po tisících, desetitisících a statisících v číselné řadě 0 - 1 000 000 • písemné odčítání bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 000 • kontrola výpočtu • vlastnosti odčítání • řešení praktických úloh 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>a provádí kontrolu výpočtu</i> • <i>Využití v praxi</i> • <i>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost</i> • <i>Používá pojmy menšenec, menšitel, rozdíl</i> • <i>Počítá se závorkami</i> • <i>Pamětně násobí 10, 100, 1000</i> • <i>Využívá komutativnost a asociativnost násobení</i> • <i>Písemně násobí až trojčiferným činitelem</i> • <i>Provádí kontrolu výsledku</i> • <i>Používá pojmy činitel, činitel, součin</i> • <i>Pamětně násobí mimo obor násobílek pouze jednociferným číslem</i> • <i>Využití v praxi</i> • <i>Pamětně dělí 10, 100, 1000</i> • <i>Písemně dělí dvojciferným dělitelem</i> • <i>Používá pojmy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl a zbytek</i> • <i>Pamětně dělí mimo obor násobílek pouze jednociferným číslem</i> • <i>Odhadne výsledek výpočtu</i> • <i>Provádí kontrolu výsledku početní operace dělení</i> • <i>Využití v praxi</i> • <i>Sestaví a řeší jednoduché rovnice o jedné neznámé s jednoduchým znázorněním</i> • <i>Provede kontrolu řešení</i> • <i>Řeší rovnice pomocí číselné osy</i> • <i>Řeší jednoduché nerovnice</i> • <i>Používá pojmy čísel, jmenovatel, zlomková čára</i> • <i>Čte a zapisuje zlomek</i> • <i>Znázorní část celku i celek</i> • <i>Vypočítá zlomkovou část</i> • <i>Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem</i> • <i>Převede smíšené číslo na zlomek a naopak</i> • <i>Zapíše a počítá s desetinnými zlomky</i> • <i>Porovnává zlomky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pojmy menšenec, menšitel a rozdíl • příklady se závorkami • Násobení čísel <ul style="list-style-type: none"> • násobení 10, 100, 1 000 • vlastnosti násobení • písemné násobení až trojčiferným činitelem • kontrola výsledku • pojmy činitel, činitel a součin • násobení mimo obor malé násobilky – jednociferným činitelem • řešení praktických úloh • finanční gramotnost • Dělení čísel <ul style="list-style-type: none"> • dělení 10, 100, 1 000 • písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem • pojmy dělenec, dělitel a podíl • dělení mimo obor malé násobilky – jednociferným dělitelem • dělení se zbytkem • pojmy neúplný podíl a zbytek • odhad výsledku • kontrola výsledku • řešení praktických úloh • Rovnice <ul style="list-style-type: none"> • sestavení a řešení jednoduché rovnice • řešení slovních úloh pomocí rovnice • Nerovnice • Zlomky <ul style="list-style-type: none"> • čísel, jmenovatel, zlomková čára • čtení a zápis zlomku • celek a jeho části • výpočet zlomkové části • sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • smíšená čísla • desetinné zlomky • porovnávání zlomků • Desetinná čísla <ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis desetinných čísel • pamětné sčítání a odčítání desetinných čísel • písemné sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 • zaokrouhlování desetinných čísel • pamětné násobení a dělení desetinných čísel jednociferným číslem 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Čte a zapisuje desetinná čísla • Pamětně sčítá a odčítá desetinná čísla • Písemně sčítá a odčítá desetinná čísla • Násobí a dělí desetinná čísla 10, 100 a 1000 • Zaokrouhluje desetinná čísla na jednotky a desetiny • Pamětně násobí a dělí desetinná čísla jednociferným číslem • Písemně násobí a dělí desetinná čísla jednociferným číslem • Řeší jednoduché a složené slovní úlohy se vztahy o n méně, více, n krát méně, více • Provede zápis jednoduché a složené slovní úlohy • Vymyslí slovní úlohu ze života • Vyznačí čísla 0 – 1 000 000 na číselné ose • Orientuje se na číselné ose • Využívá číselnou osu jako názornou pomůcku • Řeší nerovnice pomocí číselné osy • Vyznačí desetinná čísla a porovnává je 	<ul style="list-style-type: none"> • písemné násobení a dělení desetinných čísel jednociferným číslem • Slovní úlohy <ul style="list-style-type: none"> • jednoduché slovní úlohy (zápis, řešení) • složené slovní úlohy (zápis, řešení) • praktické slovní úlohy • Číselná osa <ul style="list-style-type: none"> • práce s číselnou osou 0 – 1 000 000 	
•	II. Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v řádcích • Čte po řádcích • Orientuje se a čte po sloupcích • Doplní tabulku dopočítáním neznámé veličiny • Čte a sestavuje jednoduché tabulky (i za pomoci digitálních technologií) • Na základě tabulky narýsuje jednoduchý diagram • Čte v jízdním řádu • Vyhledává, sbírá, třídí a zapisuje data i s použitím digitálních technologií • Posuzuje úplnost dat s ohledem na řešený problém, vyhledává chybějící data • 	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulka • Řádek • Sloupec • Diagram • Schéma • Práce s digitálními zdroji • Třídění dat podle daných kritérií • Základy práce s daty v tabulkovém procesoru 	
•	III. Geometrie v rovině a v prostoru	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Používá pojmy bod, úsečka, polopřímka, přímka, lomená čára</i> • <i>Sestrojí rovnoběžky, kolmice a různoběžky</i> • <i>Narýsuje osu úsečky</i> • <i>Vyznačí body náležící a nenáležící úsečce, přímce, polopřímce, kruhu a kružnici</i> • <i>Provádí konstrukce s kružítkem</i> • <i>Narýsuje kružnici a kruh se středem a daným poloměrem</i> • <i>Používá pojmy průměr, poloměr</i> • <i>Narýsuje shodné kružnice</i> • <i>Narýsuje čtverec a obdélník</i> • <i>Vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka</i> • <i>Pracuje s jednotkami obsahu</i> • <i>Narýsuje trojúhelník pomocí kružítka</i> • <i>Narýsuje pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník</i> • <i>Vypočítá obvod trojúhelníka</i> • <i>Určí osově souměrný útvar – překládáním listu papíru</i> • <i>Podle osy souměrnosti dokreslí ve čtvercové síti</i> • <i>Zapíše souřadnice bodů ve čtvercové síti</i> • <i>Podle souřadnic bodů do čtvercové sítě body zakreslí</i> • <i>Pozná krychli, kvádr, kouli, jehlan, kužel a válec</i> • <i>Používá pojmy vrchol, stěna, hrana</i> • <i>Vypočítá povrch krychle a kvádrů</i> • <i>Používá jednotky obsahu a převádí je</i> • <i>Modeluje geometrická tělesa</i> • <i>Používá základní jednotky délky a jejich převody km, m, dm, cm, mm</i> • <i>Odhadne délku v praxi</i> • <i>Vypočítá obvod mnohoúhelníků</i> • <i>Orientuje se v jednoduchém plánu</i> • <i>Pracuje se stavebnicí dle plánu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v rovině <ul style="list-style-type: none"> • bod, úsečka, polopřímka, přímka, lomená čára • konstrukce rovnoběžek, kolmic a různoběžek • osa úsečky • body náležející a nenáležející úsečce, přímce a polopřímce • konstrukce kružnice a kruhu • body náležící a nenáležící kružnici a kruhu • poloměr a průměr kruhu a kružnice • shodné kružnice • konstrukce čtverce a obdélníka • obvod a obsah čtverce a obdélníka • jednotky obsahu • konstrukce trojúhelníka pomocí kružítka • konstrukce pravoúhlého, rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníka • obvod trojúhelníka • osa souměrnosti • souřadnice bodů • Základní útvary v prostoru <ul style="list-style-type: none"> • poznávání geometrických těles • seznámení s pojmy vrchol, stěna a hrana • povrch a síť krychle a kvádrů • Jednotky délky <ul style="list-style-type: none"> • jednotky délky a jejich převody • odhad délky • výpočet obvodu • jednoduchý plán 	
IV. Nestandardní aplikační úlohy a problémy		

<ul style="list-style-type: none"> • Řeší problémové situace a úlohy z běžného života • Pochopí a analyzuje problém • Utřídí údaje a podmínky • Posiluje své vlastní schopnosti logického uvažování • Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy i s využitím digitálních technologií • Využívá digitální technologie k řešení úloh a problémů	<ul style="list-style-type: none"> • Problémové situace<ul style="list-style-type: none"> • úlohy z běžného života • analýza problému • třídění údajů • logický úsudek • objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	
--	---	--

5.4 Charakteristika vyučovacího předmětu – INFORMATIKA

Vyučovací předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace – 1 hodina týdně ve 4. a 5. ročníku

Výuka probíhá na počítačích nebo iPadech, buď v počítačové učebně, nebo v kmenové učebně. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích nebo skupinách, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- učíme žáky zvládat práci s informacemi,
- vedeme žáky ke zpracovávání informací a jejich použití k získávání dalších dovedností a znalostí v praktickém životě,
- učíme žáky uplatňovat poznatky a dovednosti vycházející z praktického života,
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací.

Kompetence k řešení problému:

- žáky učíme vyhledávat informace k řešení problému,
- vedeme žáky k samostatnému řešení úloh,
- vysvětlujeme jim nutnost důvěřovat vlastním schopnostem a možnostem při řešení úloh.

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky vnímat dostatek možností k porozumění problému,
- učíme žáky vytvářet samostatné úlohy,
- vedeme je k přesnému a stručnému vyjadřování a umění obhájit svůj názor,
- vedeme je k získání schopnosti najít informační a komunikační prostředky pro styk s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

- nabízíme žákům činnosti, které vedou k získávání sebedůvěry,
- učíme žáky chápat důležitost spolupráce v týmu,
- vedeme je k umění vyjadřovat se v diskuzích.

Kompetence občanské:

- učíme žáky zhodnotit práci druhých,
- předkládáme jim úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce,
- učíme žáky zvládat úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky ke zvládnutí situací vedoucích k propojení informačních znalostí,
- učíme je chápat zodpovědnost a chránit si své zdraví při práci s počítačem,
- učíme žáky chápat zodpovědnost a systematickosti při práci.

Kompetence digitální:

- Vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací, které využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- Učíme žáky získávat vyhledávat data, informace a digitální obsah pro postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- Vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- Učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost a předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu INFORMATIKA

Oblast	Tematické okruhy/učivo	Očekávaný výstup RVP	Ročník
INFORMATIKA	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
	data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	<ul style="list-style-type: none"> I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat 	4.
	kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	<ul style="list-style-type: none"> I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji 	5.
	modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	<ul style="list-style-type: none"> I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu 	5.
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
	řešení problémů/krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	<ul style="list-style-type: none"> I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů 	4.-5.
	programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	<ul style="list-style-type: none"> I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; I-5-2-03 rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy 	4.-5.
	kontrola řešení: porovnání postupu s jinými diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	<ul style="list-style-type: none"> I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	4.-5.
	III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
	systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	5.
práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	<ul style="list-style-type: none"> I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	5.	

IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	<ul style="list-style-type: none"> • I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	4.
počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	<ul style="list-style-type: none"> • I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	5.
bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	<ul style="list-style-type: none"> • I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	4.-5.

Vzdělávací oblast:

Informatika

Ročník čtvrtý

Vyučovací předmět:

Informatika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech Doplňuje posloupnost prvků Umístí data správně do tabulky Doplňuje prvky v tabulce V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<p>Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů</p> <ul style="list-style-type: none"> Data, druhy dat Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu 	
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> Sestaví robota podle návodu Sestaví program pro robota Oživí robota, otestuje jeho chování Najde chybu v programu a opraví ji Upraví program pro příbuznou úlohu Pomocí programu ovládá senzor a motor Používá opakování, události ke spuštění programu 	<p>Programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu</p> <ul style="list-style-type: none"> Sestavení programu a oživení robota Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání pomocí senzoru <p>Kontrola řešení: porovnání postupu s jinými diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem</p>	
	III. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží Pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí Edituje digitální text, vytvoří obrázek Přehraje zvuk či video Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor Používá krok zpět, zoom Řeší úkol použitím schránky Dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů 	<p>Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spuštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů</p> <ul style="list-style-type: none"> Digitální zařízení Používání ovladačů. Ovládání myši, klávesnice Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Kreslení čar, vybarvování Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku <p>Bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla</p> <ul style="list-style-type: none"> Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele 	

<p><i>pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>U vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst</i> • <i>V textu rozpozná osobní údaje</i> • <i>Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého</i> 	<ul style="list-style-type: none"> o Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) o Uživatelské jméno a heslo o Osobní údaje 	
--	---	--

Vzdělávací oblast:

Informatika

Ročník pátý

Vyučovací předmět:

Informatika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sdělí informaci obrázkem</i> • <i>Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel</i> • <i>Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text</i> • <i>Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky</i> • <i>Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček</i> • <i>Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty</i> • <i>Pomocí obrázku znázorní jev</i> • <i>Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy</i> 	<p>Kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace</p> <ul style="list-style-type: none"> o Piktogramy, emodži o Kód o Přenos na dálku, šifra o Pixel, rastr, rozlišení o Tvary, skládání obrazce <p>Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka</p> <ul style="list-style-type: none"> o Graf, hledání cesty o Schémata, obrázkové modely 	
II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů</i> • <i>Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky</i> • <i>Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit</i> • <i>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program</i> 	<p>Řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci</p> <p>Programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu</p> <p>Kontrola řešení: porovnání postupu s jinými diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem</p> <ul style="list-style-type: none"> o Příkazy a jejich spojování. Opakování příkazů o Čtení programů 	

<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • V programu najde a opraví chyby • Upraví program pro obdobný problém 	<ul style="list-style-type: none"> o Vlastní bloky a jejich vytváření o Pevný počet opakování o Ladění, hledání chyb o Programovací projekt 	
III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> • Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • Určí, jak spolu prvky souvisí • Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • Doplní posloupnost prvků • Umístí data správně do tabulky • Doplní prvky v tabulce • Řadí údaje v tabulce • V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<p>systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> o Systém, struktura, prvky, vztahy <p>práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu</p> <ul style="list-style-type: none"> o Doplnění tabulky a datových řad 	
IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • Přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace 	<p>počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat</p> <ul style="list-style-type: none"> o Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace o Práce s aplikacemi o Propojení technologií, internet o Sdílení dat, cloud 	

5.5 Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Oblast je koncipována pouze pro vzdělávání na 1. stupni základní školy.

Oblast obsahuje mnoho témat, která vymezují vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat, uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Při osvojování poznatků i dovedností této oblasti se žák učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Charakteristika vyučovacího předmětu – *Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda*

- Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace vyučovacího předmětu:	1. – 2. třída	2 hodiny týdně – prvouka
	3. třída	3 hodiny týdně – prvouka
	4. třída	1 hodina týdně – přírodověda 2 hodiny týdně – vlastivěda
	5. třída	2 hodiny týdně – přírodověda 2 hodiny týdně – vlastivěda

Výuka probíhá převážně v běžných třídách, je doplňována výukovými programy v počítačové učebně (vyučující si tyto hodiny volí dle volných hodin v poč. učebně) a odborné pracovně.

Výuka je realizována v předmětech prvouka, přírodověda a vlastivěda a je rozdělena do pěti tematických okruhů.

Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově, v rodině a v předškolním vzdělávání. Učí žáka pozorovat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Vede žáka k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí, učí žáka vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů, přírodních jevů a chránit je. Při osvojování poznatků i dovedností této oblasti se žák učí věci, jevy a děje pojmenovávat, vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Základem výuky by měl být vlastní prožitek žáka vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobu jednání a rozhodování. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Součástí tematických okruhů jsou přímé zkušenosti žáků (např. v dopravní výchově, světu financí, zdraví jako stavu bio-psycho-sociální rovnováhy života, poskytování první pomoci, osvojení si bezpečného chování a vzájemné pomoci). Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat,
- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností,
- vedeme žáky k pozorování a experimentům,
- vedeme žáky k porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů,
- směřujeme žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna,
- vedeme žáky k poznání smyslu témat a rozvíjíme pozitivní přístup do budoucna,
- vedeme žáky k neustálému zdokonalování nabytých zkušeností,
- vedeme žáky ke kritickému zhodnocování výsledků a diskutujeme o nich.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti postupu,
- vedeme žáky k samostatnému řešení v zadaných tématech,
- učíme žáky využívat vlastní úsudek a zkušenosti,
- nabízíme žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problému,
- vedeme žáky k využití získaných dovedností v praktickém životě,
- ukazujeme žákům variabilitu řešení různých situací,
- vedeme žáky k samostatnému řešení problému,
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě při postupech, k vytrvalosti, systematickosti, přesnosti, k vytváření schopnosti stanovovat hypotézy a k jejich ověřování nebo vyvracení.

Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění úloh daného tématu,
- vedeme žáky k vyjadřování vlastních myšlenek v logickém sledu,
- vedeme žáky k souvislému projevu k vzniklému problému,
- vedeme žáky k naslouchání druhým, k porozumění a vhodné argumentaci,

- vedeme žáky k možnostem ověřovat si řešení úloh v praktickém životě.

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme situace, které vedou k sebedůvěře, k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti,
- vedeme žáky k diskusím v malé skupině i ve třídě,
- vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými na zadaném problému,
- učíme žáky orientovat se v problematice peněz a cen a vedeme je k odpovědnému spravování osobního rozpočtu,
- vedeme je k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení,

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k hodnocení a rozboru práce druhých,
- předkládáme žákům úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce,
- nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině,
- učíme žáky řešit situace, které vedou k pochopení respektu druhých lidí,
- vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.

Kompetence pracovní:

- nabízíme žákům dostatek situací k propojení nabytých zkušeností,
- vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji,
- vedeme žáky k nutnosti pochopení problému,
- vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

Kompetence digitální:

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu PRVOUKA, PŘÍRODOVĚDA A VLASTIVĚDA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	I. Místo, kde žijeme		
	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	1.-2.
	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) 	3.
	regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	<ul style="list-style-type: none"> ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	4.-5.
	2. Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> 	
	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	<ul style="list-style-type: none"> ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	1.-3.
chování lidí–vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti;	<ul style="list-style-type: none"> ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	4.-5.	

hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky		
3. Lidé a čas	•	
orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu • ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	1.-3.
regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	4.-5.
4. Rozmanitost přírody	•	
látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	1.-3.
rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půdy, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	4.-5.

5. Člověk a jeho zdraví			
<p>zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena</p> <p>osobní bezosobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	1.-3.	
<p>lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince,</p> <p>návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života • ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	4.-5.	

Vzdělávací oblast:

Člověk a jeho svět

Ročník první

Vyučovací předmět:

Prvouka

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Místo, kde žijeme	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná adresu svého bydliště • Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště • Orientuje se v místě svého bydliště • Popíše jednoduše prostředí domova • Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • Třídí odpady • Vyjmenuje dopravní prostředky, které využívá při cestě • Pojmenuje dopravní značky nejbliže školy • Namaluje svoji školu • Orientuje se v prostorách školy • Zvládne vysvětlit cestu do tělocvičny, ředitelny, kanceláře, jídelny • Udržuje pořádek a čistotu ve třídě, škole, před budovou, v jídelně, v družině • Udrží pořádek prac. místa • Vyjmenuje zaměstnance školy • Připravuje si věci na vyučování • Dodržuje třídní pravidla a školní řád • Respektuje spolužáky a učitele • Umí se omluvit, pozdravit a poděkovat • Chová se ukázněně a bezpečně o přestávkách • Ví, jak přivolat pomoc • Chrání svoji bezpečnost • Dojde bezpečně z domova do školy a zpět • Zná varovné signály 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov <ul style="list-style-type: none"> • adresa svého bydliště • orientace v místě bydliště • cesta do školy, riziková místa a situace • třídění odpadů • Škola <ul style="list-style-type: none"> • prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, cesta do školy • Dopravní výchova: <ul style="list-style-type: none"> • dopravní prostředky • základní dopravní značky • bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • orientace v prostorách školy • třídní pravidla a školní řád • zaměstnanci školy • Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí: <ul style="list-style-type: none"> • kdy a jak přivolat pomoc • jak se chránit, jak předcházet úrazům a jiným ohrožením (včetně železniční a silniční dopravy) • setkání s neznámým člověkem • bezpečný odchod z domova • bezpečná cesta do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy • varovné signály • test BOZ a PO 	Osobnostní a soc. výchova – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání.
	II. Lidé kolem nás	
<ul style="list-style-type: none"> • Určí členy své rodiny • Namaluje svoji rodinu • Rozliší blízké příbuzenské vztahy • Rozezná vhodné a nevhodné hračky • Orientuje se v profesi svých rodičů 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina <ul style="list-style-type: none"> • členové rodiny • příbuzenské vztahy • zaměstnání • pravidla slušného chování • Rodinná oslava 	Osobnostní a soc. výchova – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygienu, Kreativita.

<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje vhodné chování k rodičům, sourozencům a prarodičům • Uplatňuje mezigenerační vztahy • Zná pravidla slušného chování • Blahopřeje k narozeninám, svátku • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům • Naslouchá spolužákům • Respektuje vyučujícího • Váží si hodnot a práce svých spolužáků • Odvodí význam a důležitost různých povolání a pracovních činností • Zná pravidla slušného chování 	<ul style="list-style-type: none"> • blahopřání k narozeninám, svátku • Soužití lidí – mezilidské vztahy: ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • Finanční gramotnost – kapesné, zacházení s penězi <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kamarád, blízká osoba, cizí osoba • trápení, smutek, pomoc 	
•	III. Lidé a čas	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší rok, měsíc, den, hodinu • Určí čas jako fyzikální veličinu • Vyjmenuje měsíce v roce • Pracuje s kalendářem • Dodržuje denní režim • Charakterizuje roční období • Porovná viditelné proměny v přírodě • Rozliší zábavu a povinnost • Určí vhodné prostředí pro domácí úkoly • Vyjmenuje předměty denní potřeby • Interpretuje některé tradice - Vánoce, Velikonoce 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> • určování času, roční období • den, hodina, minuta, sekunda • školní a kalendářní rok • měsíce v roce • kalendář • Práce a zábava 	Osobnostní a soc. výchova – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Seberegulace a sebeorganizace.
•	IV. Rozmanitost přírody	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Obléká se vhodně dle ročních období</i> • <i>Pozoruje, popíše a pozná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých roč. obdobích</i> • <i>Pozná některé jarní květiny</i> • <i>Určí hlavní části těla rostlin</i> • <i>Vypěstuje jednoduchou rostlinu</i> • <i>Zná základní zásady péče o rostliny</i> • <i>Dodržuje zásady chování v lese</i> • <i>Určí hlavní části těla rostlin</i> • <i>Charakterizuje práce na zahradě a v sadu v jednotlivých ročních obdobích</i> • <i>Charakterizuje stromy v jednotlivých roč. obdobích - opadávání listů, pupeny, květy, plody.</i> • <i>Rozezná ovoce a zeleninu</i> • <i>Pozná domácí zvířata</i> • <i>Napodobí jejich zvuky</i> • <i>Pojmenuje samici, samce, mládě</i> • <i>Zařazuje zvířata do skupin</i> • <i>Uvědomuje si význam chovu pro člověka</i> • <i>Pozná, vyjmenuje některá volně žijící zvířata a ptáky ČR</i> • <i>Pomáhá zvířatům v zimě</i> • <i>Ví, co je krmítko a krmelec</i> • <i>Pozná zraněné zvíře a chrání si své zdraví</i> • <i>Vyjmenuje a pozná některé stěhovavé ptáky</i> • <i>Vyjmenuje a pozná některé nestěhovavé ptáky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Roční období <ul style="list-style-type: none"> • proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období • podmínka života organismů • ochrana člověka za běžných situací a mimořádných událostí • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - povodně • Byliny <ul style="list-style-type: none"> • rostliny • hlavní části těla rostlin • základní zásady péče o rostliny • zásady chování v lese • Na zahradě, v sadu <ul style="list-style-type: none"> • práce na zahradě a v sadu • Ovoce a zelenina • Domácí zvířata <ul style="list-style-type: none"> • zvuky zvířat • samec, samice, mládě • Volně žijící zvířata <ul style="list-style-type: none"> • péče o zvířata • ochrana zvířat • stěhovaví a stálí ptáci 	
V. Člověk a jeho zdraví		

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodržuje osobní hygienu</i> • <i>Vyjmenuje potřeby k osobní hygieně</i> <i>Označí rozdíly mezi lidmi - výška, barva pleti</i> • <i>Urcí jednotlivé části těla</i> • <i>Vyjmenuje nejdůležitější potřeby</i> • <i>Sleduje rozdíly mezi jednotlivými lidmi</i> <i>Ppojmenují prsty ruky</i> • <i>Vysvětlí pojmy úraz, nemoc</i> • <i>Zná zásady předcházení úrazu</i> • <i>Zná čísla 150, 155, 158</i> • <i>Dodržuje denní režim</i> • <i>Dodržuje pitný režim</i> • <i>Dodržuje pohybový režim</i> • <i>Uplatňuje základní hyg. návyky</i> • <i>Dbá na zdravou stravu</i> • <i>Maluje zdravou snídani, svačinu, oběd a večeři</i> • <i>Vyjmenovává některé potraviny, které nepatří do zdravých potravin</i> • <i>Dodržuje zásady bezpeč. chování</i> • <i>Neohrožuje zdraví své ani zdraví ostatních</i> • <i>Dokáže požádat o pomoc pro sebe i pro ostatní</i> • <i>Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> • <i>Zná hyg. návyky při práci s počítačem</i> • <i>Zná nebezpečnost nalezených injekčních stříkaček</i> • <i>Chová se bezpečně v silničním provozu, v roli chodce a v roli cyklisty</i> • <i>Zná pojem šikana a upozorňuje na něj</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Čistota <ul style="list-style-type: none"> • osobní, intimní hygiena • Lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> • části těla • nemoc, drobné úrazy a poranění <p>Zdraví, ochrana před nemocí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Výchova ke zdraví, zdravá výživa, zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim, prevence nemocí a úrazů</i> • <i>Návykové látky a zdraví</i> • <i>Osobní bezpečí</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty</i> • <i>bezpečné chování v rizikovém prostředí, brutalita a jiné formy násilí</i> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>jak zvládnout své emoce, rizikové situace a chování</i> • <i>oheň, požár, prevence vzniku, přivolání pomoci</i> • <i>záchranář, uniforma</i> 	
---	---	--

Vzdělávací oblast:

Člověk a jeho svět

Ročník druhý

Vyučovací předmět:

Prvouka

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Místo, kde žijeme	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná plnou adresu svého bydliště • Správně telefonuje • Podílí se na zlepšení domácího prostředí • Orientuje se v místě svého bydliště • Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • Chrání svoji bezpečnost před neznámými lidmi • Dojde bezpečně z domova do školy a zpět • Udržuje pořádek ve třídě a ve škole • Dodržuje třídní pravidla a školní řád • Dokáže se omluvit, pozdravit a poděkovat, chová se ukázněně, bezpečně o přestávkách • vyjmenuje prostředky MHD • Pojmenuje nejdůležitější části a místa obce, • nejvýznamnější budovy okolí své školy • Vyjmenuje některé obce blízko Plzně • Poznává rozdíl mezi městem a venkovem • Uvědomuje si vliv člověka na přírodu a jeho zásahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov <ul style="list-style-type: none"> • adresa svého bydliště, cesta do školy, riziková místa a situace • telefonování • orientace v místě bydliště • Škola <ul style="list-style-type: none"> • třídní pravidla a školní řád • Dopravní výchova- prostředky MHD • Obec <ul style="list-style-type: none"> • obce v okolí bydliště • město a venkov • vliv člověka na přírodu a jeho zásahy • Okolní krajina <ul style="list-style-type: none"> • lidské zásahy v krajině, jejich vliv na životní prostředí • ochrana krajiny, chráněné oblasti 	Osobnostní a soc. výchova - SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice.
	II. Lidé kolem nás	
<ul style="list-style-type: none"> • Určí členy své rodiny • Rozliší blízké příbuzenské vztahy • Uplatňuje mezigenerační vztahy • vypráví o práci svých rodičů • dodržuje pravidla slušného chování • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků • Naslouchá ostatním • Respektuje autoritu • Váží si práce druhých • Dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina <ul style="list-style-type: none"> • příbuzenské vztahy • život rodiny • práce dospělých – odměna za práci (hotovostní forma peněz, hospodaření domácnosti) – Finanční gramotnost • pravidla slušného chování • Soužití lidí: ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • Finanční gramotnost – kapesné, zacházení s penězi, malý nákup - školní bufet (platba), kontrola vrácených financí • vrozené biologické rozdíly mezi lidmi • Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí: <ul style="list-style-type: none"> • správné vedení – vysvětlení významu pojmů: lhostejnost, přátelství, rozdíly, žalování, pomoc, strach, zbabělost apod. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • příklady ze života • jak se umět vypořádat se strachem, který doprovází nebezpečnou situaci 	
III. Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Určí čas: teď, před chvílí, za chvíli ...</i> • <i>Rozliší: rok, měsíc, den, hodinu</i> • <i>den, hodina, minuta, sekunda</i> • <i>určuje celé hodiny, čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá</i> • <i>Určí čas jako fyzikální veličinu</i> • <i>Určí části dne</i> • <i>Vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, roční období</i> • <i>Rozlišuje školní a kalendářní rok</i> • <i>Porovná viditelné proměny v přírodě</i> • <i>Sestaví vlastní režim dne</i> • <i>Určí rozdíly mezi bydlením dříve a nyní</i> • <i>Uvědomuje si význam nejdůležitějších svátků</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> • Rok, měsíc, den, roční období • hodiny • části dne • denní režim • svátky • Současnost a minulost v našem životě 	
IV. Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život</i> • <i>charakterizuje jednotlivá roční období</i> • <i>Zná střídání dne a noci</i> • <i>Pozná některé květiny v různých ročních obdobích</i> • <i>Určí hlavní části těla rostlin</i> • <i>Vypěstuje jednoduchou rostlinu a dodržuje zásady péče</i> • <i>Uvědomuje si nebezpečí jedovatých rostlin</i> • <i>Pozná některé listnaté a jehličnaté stromy</i> • <i>Určí hlavní části těla dřevin</i> • <i>Charakterizuje práce na zahradě a v sadu v jednotlivých ročních obdobích</i> • <i>Rozezná ovoce a zeleninu</i> • <i>Zařazuje peckovice, malvice a bobule</i> • <i>Rozezná druhy zeleniny</i> • <i>Třídí jedlé, nejedlé, jedovaté houby</i> • <i>Uvědomuje si nebezpečí jedovatých hub</i> • <i>Dodržuje správné chování v lese</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Voda a vzduch - význam • Půda - význam • roční období • den a noc rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi – povodně, evakuační zavadlo • Rostliny <ul style="list-style-type: none"> • byliny • hlavní části těla rostlin • základní zásady péče o rostliny • Dřeviny <ul style="list-style-type: none"> • listnaté a jehličnaté rostliny • hlavní části těla dřevin • Na zahradě a v sadu • Ovocné stromy 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pozná domácí zvířata</i> • <i>Napodobí jejich zvuky</i> • <i>popíše stavbu těla zvířat, ptáků</i> • <i>používá pojmy samice, samec, mládě , zařazuje zvířata do skupin</i> • <i>uvědomuje význam chovu pro člověka</i> • <i>Pozná a vyjmenuje některá volně žijící zvířata a ptáky ČR</i> • <i>pomáhá zvěři v zimě</i> • <i>Chová se správně ke zvířatům</i> • <i>Pozná zraněné zvíře a chrání si své zdraví</i> • <i>Ví, že existuje záchraná stanice živočichů</i> • <i>Vyjmenuje a pozná některé stěhovavé a nestěhovavé ptáky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovoce – peckovice, malvice, bobule • Druhy zeleniny • Houby <ul style="list-style-type: none"> • jedlé, nejedlé, jedovaté • zásady chování v lese • Živočichové <ul style="list-style-type: none"> • domácí zvířata • stavba těla zvířat a ptáků • samice, samec, mládě • volně žijící zvířata • stěhovaví a stálí ptáci • základní pomoc zvěři v zimě • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody 	
V. Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uřídí jednotlivé části těla</i> • <i>Chápe individuální rozdíly stavby lidského těla</i> • <i>Vysvětlí pojmy: úraz , nemoc</i> • <i>Dodržuje zásady předcházení úrazu, ošetří rozbité koleno</i> • <i>Používá čísla 150, 155, 158, 112</i> • <i>Dodržuje denní režim</i> • <i>Dodržuje pitný režim a pohybový režim</i> • <i>Uplatňuje základní hygienické návyky</i> • <i>Dbá na zdravou stravu</i> • <i>sestavuje jednoduchý jídelníček</i> • <i>Vyjmenuje některé potraviny zdravé a nezdravé výživy</i> • <i>Dodržuje zásady bezpečnosti chování, neohrožuje zdraví své ani ostatních</i> • <i>Adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> • <i>Dokáže požádat o pomoc pro sebe i ostatní</i> • <i>Chová se obezřetně při setkání s cizími lidmi</i> • <i>Uvědomuje si nebezpečnost nalezených injekčních stříkaček a nebezpečí darovaných pamlsků jako možný zdroj návykových látek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> • části těla • Zdraví, ochrana před nemocí: • <i>Výchova ke zdraví, zdravá výživa</i> <ul style="list-style-type: none"> • zdraví a nemoc • nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi • prevence úrazů, první pomoc při drobných poraněních • zásady bezpečnosti při různých činnostech • důležitá telefonní čísla • denní režim • zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim • <i>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí:</i> <ul style="list-style-type: none"> • základní označování nebezpečných látek • základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požáru, výbuchu, ozáření, poleptání • správné chování při požáru • přivolání pomoci, ohlášení požáru • bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech • základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních • zajištění pomoci při různých rizikových situacích voláním na tísňovou linku nebo oslovením dospělé osoby 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Chová se bezpečně v silničním provozu, v roli chodce i cyklisty</i> • <i>Setkává se s pojmem šikana a dokáže na něj upozornit i možností využití linky důvěry a školní schránky důvěry</i> • <i>Reaguje na varovné signály při mimořádných událostech</i> 	Dopravní výchova - osobní bezpečí	
--	-----------------------------------	--

Vzdělávací oblast:

Člověk a jeho svět

Ročník třetí

Vyučovací předmět:

Prvouka

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště</i> • <i>Orientuje se v místě svého bydliště</i> • <i>Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i> • <i>Dodržuje pravidla silničního provozu a respektuje dopravní značení</i> • <i>Vyjmenuje typy krajiny</i> • <i>Určí světové strany dle přírodních útvarů</i> • <i>Ukáže svoji obec na mapě</i> • <i>Pracuje s buzolou a kompasem</i> • <i>Orientuje se v krajině podle přiloženého plánu určí levý a pravý břeh řeky</i> • <i>Pozná vliv člověka na krajinu</i> • <i>Rozezná krajinu zemědělskou a průmyslovou porovnává krajinu v minulosti a současnosti</i> • <i>Seznámí se s historií města a pověstmi</i> • <i>Pozná znak svého města</i> • <i>Pozná nejdůležitější historické budovy a památná místa svého města</i> • <i>Vyjmenuje některé části města a sousední obce</i> • <i>Zná říční síť města</i> • <i>Vyjmenuje některá kulturní a sportovní zařízení</i> • <i>Vyjmenuje druhy MHD</i> • <i>Rozezná nebezpečí různého charakteru</i> • <i>Využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času</i> 	I. Místo, kde žijeme <ul style="list-style-type: none"> • Domov <ul style="list-style-type: none"> • místo bydliště, adresa • jednoduchý plánec • cesta do školy • adresa školy, telefonní čísla, tísňová linka • Místní krajina <ul style="list-style-type: none"> • typy krajiny • světové strany • kompas, buzola • práce s plánkem krajiny • levý a pravý břeh řeky • pramen, přítok, soutok, ústí • člověk a krajina • krajina zemědělská a průmyslová • obzor, úpatí, úbočí • turistické značky • Obec <ul style="list-style-type: none"> • historie města a pověsti • znak města • historické budovy a památná místa • části města • sousední obce • říční síť • kulturní a sportovní zařízení Dopravní výchova: <ul style="list-style-type: none"> • krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru 	

<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu • Vybarví vlajku • Poznává státní znak • Poznává státní hymnu • Zná hlavní město ČR • Ukáže na mapě sousední státy 	<ul style="list-style-type: none"> • označování nebezpečných látek • doplňkové dopravní značky • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), • Naše vlast <ul style="list-style-type: none"> • vlajka ČR • státní znak, státní hymna • hlavní město • Evropa a svět <ul style="list-style-type: none"> • sousední státy 	
II. Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem • Spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům • Naslouchá spolužákům, podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje • • Respektuje vyučujícího • Váží si hodnot a práce svých spolužáků • Pomáhá dle svých možností sociálně slabším • Chrání svůj majetek a majetek druhých • Zná své povinnosti vůči škole • Dodržuje nejzákladnější pravidla slušného chování • podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje 	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> • odlišnosti mezi lidmi • tolerance mezi spolužáky • autorita dospělých • pomoc sociálně slabším • rizika setkání s cizím člověkem • Vlastnictví <ul style="list-style-type: none"> • ochrana majetku • Právo a spravedlnost 	
III. Lidé a čas		
<ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s minulostí vlasti z některých pověstí • Povídá o způsobu života v minulosti a současnosti • • • Chápe důležitost technického pokroku pro lidskou společnost • Povídá o bydlení dříve a dnes 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> • pověst o Čechovi • pověst o Krokovi • pověst o Přemyslu a Libuši • pověst o Horymírovi • Současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> • technický pokrok 	

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje nejdůležitější domácí pomocníky 	<ul style="list-style-type: none"> • život lidí dříve a dnes 	
IV. Rozmanitost přírody		
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe význam vody a vzduchu pro život • Vyjmenuje skupenství vody, naplánuje pokus, s využitím digitálních technologií jej provede zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií • Seznámí se s koloběhem vody v přírodě • Zná bod varu a mraz změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií • změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií • Seznámí se s vlastnostmi některých látek • naplánuje pokus, s využitím digitálních technologií jej provede • zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií • Vyjmenuje některé látky hořlavé a nehořlavé • Uvědomuje si nebezpečnost těchto látek • Chápe význam půdy pro život rostlin • Rozlišuje horniny a nerosty • Vyjmenuje některé horniny • Vyjmenuje některé nerosty • Chápe důležitost nerostů pro člověka • Vyjmenuje přírodní nerostná paliva • Uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí • Na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou • Zná čísla na tísňovou linku, domů a do školy • Chová se účelně v případě požáru • Hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby • Vyjmenuje planety Sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> • Voda, vzduch <ul style="list-style-type: none"> • význam vody a vzduchu • koloběh vody v přírodě • bod varu a mrazu • Látky a jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> • měření veličin s využitím digitálních technologií (např. digitální lupy) • plánování a záznam jednoduchých pokusů • látky hořlavé a nehořlavé • Půda, horniny, nerosty <ul style="list-style-type: none"> • význam půdy pro život • horniny a nerosty • význam nerostů a hornin • ochrana životního prostředí Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí: <ul style="list-style-type: none"> • nejčastější mimořádné události (požár, povodně, nebezpečné látky) • varování před nebezpečím (konkretizace různých způsobů varování, varovný signál Všeobecná výstraha) • zásady volání na tísňové linky (co zajišťují, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky) • požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru a povodni) • zásady při manipulaci s pyrotechnikou • Vesmír a Země <ul style="list-style-type: none"> • planety Sluneční soustavy • život na Zemi • Rostliny <ul style="list-style-type: none"> • v ročních obdobích • rostliny na louce • hlavní části těla rostlin • základní péče o rostliny 	<p>Environmentální výchova: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Chápe jedinečnost života na Zemi</i> • <i>Pozná některé květiny v různých ročních obdobích</i> • <i>Vyjmenuje některé luční rostliny</i> • <i>Určí hlavní části těla rostlin</i> • <i>Zná základní zásady péče o rostliny</i> • <i>Seznámí se s nebezpečím jedovatých rostlin</i> • <i>Vyjmenuje některé obiloviny, luštěniny a okopaniny, zná jejich význam pro člověka</i> • <i>Vyjmenuje některé lesní byliny</i> <i>Vyjmenuje některé rostliny rostoucí u vody a ve vodě</i> • <i>Pozná některé listnaté a jehličnaté stromy</i> • <i>Určí hlavní části těla dřevin</i> • <i>Pozná rozdíl mezi stromem a keřem</i> • <i>Vyjmenuje některé okrasné dřeviny</i> • <i>Vyjmenuje druhy lesů</i> • <i>Rozezná ovoce a zeleninu</i> • <i>Zařadí peckovice, malvice a bobule</i> • <i>Pozná plody suché a dužnaté</i> • <i>Rozlišuje druhy ovoce a zeleniny</i> • <i>Seznámí se s pojmy jedlá, nejedlá a jedovatá houba</i> • <i>Uvědomuje si nebezpečí jedovatých hub</i> • <i>Dodržuje zásady chování v lese</i> • <i>Pozná a vyjmenuje některá volně žijící zvířata a ptáky v ČR</i> • <i>Zná základní pomoc zvěři v zimě</i> • <i>Vyjmenuje a rozlišuje některé obratlovce a bezobratlé</i> • <i>Vyjmenuje některé živočichy žijící na poli, louce, v lese, u vody a ve vodě</i> • <i>Seznámí se s životem živočichů a rostlin v lese, na poli a v rybníku</i> • <i>Pozná zraněné zvíře a chrání si své zdraví</i> • <i>Chová se slušně k přírodě, chrání zvěř a rostliny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Byliny <ul style="list-style-type: none"> • jedovaté rostliny • obiloviny, luštěniny a okopaniny • lesní byliny • rostliny u vody a ve vodě • Dřeviny <ul style="list-style-type: none"> • listnaté a jehličnaté stromy • hlavní části těla dřevin • rozdíl mezi stromem a keřem • okrasné dřeviny • druhy lesů • Ovoce a zelenina <ul style="list-style-type: none"> • druhy ovoce a zeleniny • peckovice, malvice a bobule • plody suché a dužnaté • Houby <ul style="list-style-type: none"> • jedlé, nejedlé a jedovaté houby • chování v lese • Živočichové <ul style="list-style-type: none"> • živočichové v ČR • pomoc zvěři v zimě • obratlovci a bezobratlí • živočichové louky a pole • lesní živočichové • vodní živočichové a živočichové žijící u vody • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <ul style="list-style-type: none"> • chování v přírodě • ochrana přírody 	
---	---	--

	V. Člověk a jeho zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Chápe individuální rozdíly stavby těla části lidského těla</i> • <i>Pozná některé kosti a svaly</i> • <i>Chápe důležitost svalů, kostí a kůže</i> • <i>Vyjmenuje důležité části dýchací</i> • <i>Trávicí a vylučovací soustavy</i> • <i>Uvědomuje si význam mozku, míchy a nervů</i> • <i>Vyjmenuje smysly</i> • <i>Zná čísla 150, 155, 156, 158</i> • <i>Dodržuje denní režim</i> • <i>Dodržuje pitný režim</i> • <i>Uplatňuje zákl. hygienické návyky</i> • <i>Dbá na zdravou stravu</i> • <i>Sestaví jednoduchý jídelníček</i> • <i>Dodržuje zásady bezpečnosti chování</i> • <i>Neohrožuje zdraví své ani ostatních</i> • <i>Požádá o pomoc pro sebe i pro ostatní</i> • <i>Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> • <i>Dodržuje hyg. návyky při práci s počítačem</i> • <i>Uvědomuje si nebezpečnost nalezených injekčních stříkaček a darovaných pamlsků jako možný zdroj návykových látek</i> • <i>Chová se bezpečně v silničním provozu, v roli chodce a v roli cyklisty</i> • <i>Chápe pojem šikana a upozorní na něj</i> • <i>Seznámí se s možností využití linky důvěry</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo <ul style="list-style-type: none"> • kostra • kůže • plíce a srdce • trávicí ústrojí • vylučovací ústrojí • nervová soustava • smysly • <i>Výchova ke zdraví a zdravá výživa</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>důležitá telefonní čísla</i> • <i>denní režim</i> • <i>pitný režim a zdravá strava</i> • <i>hygienické návyky</i> • <i>zásady bezpečnosti chování</i> • <i>nemoci a jejich předcházení</i> • <i>zdravý životní styl, péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi</i> • • <i>projekt Zdravé zuby</i> • <i>první pomoc</i> • <i>přivolání odborné pomoci</i> • <i>Návykové látky a zdraví</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>bezpečná práce s počítačem</i> • <i>nebezpečí návykových látek, hrací automaty, počítače</i> • <i>zásady chování v silničním provozu</i> • <i>Osobní bezpečí</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>šikana</i> • <i>linka důvěry</i> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>chování při setkání s cizím člověkem</i> • <i>šikana, drogy, fyzické a duševní násilí, agresivita</i> 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a jeho svět

Ročník čtvrtý

Vyučovací předmět:

Vlastivěda

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje typy krajiny • Určí světové strany dle přírodních útvarů • Ukáže svoji obec na mapě • Pracuje s buzolou a kompasem • Určí světové strany podle buzoly a kompasu • Orientuje se na mapě • Pracuje s měřítkem mapy • Rozliší značky na mapě a pracuje s vysvětlivkami • Rozliší základní typy map • Pozná glóbus • Ukáže severní a jižní pól • Orientuje se v krajině • Určí levý a pravý přítok, soutok, ústí, pramen a povodí • Vnímá vliv člověka na krajinu • Rozezná krajinu průmyslovou, horskou a zemědělskou • Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí • Vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • Vyjmenuje sousední státy ČR a jejich hlavní města • Vyjmenuje nejvýznamnější řeky ČR a ukáže je na mapě • Ukáže na mapě pohraniční a vnitřní pohoří a jejich nejvyšší vrcholy • Ukáže na mapě hlavní město ČR a seznámí se s jeho památkami a historií 	<p>I. Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Místní krajina <ul style="list-style-type: none"> • typy krajiny • světové strany – podle přírodních jevů, podle kompasu a buzoly • mapa – druhy, barvy na mapě, měřítko mapy, značky a vysvětlivky na mapě • glóbus • orientaci v krajině • obzor, úpatí, úbočí • turistické značky • levý a pravý břeh řeky • pramen, přítok, soutok, ústí, povodí • dopravní výchova • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), základní pravidla silničního provozu • Naše vlast <ul style="list-style-type: none"> • sousední státy • vodstvo ČR • pohraniční a vnitřní pohoří • moravská a slezská města • hlavní města • symboly ČR • armáda ČR 	<p>Výchova demokratického občana: Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Chápe Prahu jako kulturní a společenské centrum ČR</i> • <i>Vyjmenuje symboly ČR</i> <i>Chápe význam vlády, parlamentu a prezidenta ČR</i> • <i>Seznámí se s některými památnými místy a chápe jejich význam v souvislosti s historií ČR</i> • <i>Chápe význam půdy pro pěstování rostlin a vyjmenuje některé zemědělské oblasti ČR</i> • <i>Chápe význam nerostných surovin a ukáže některá místa těžby na mapě ČR</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • stát a jeho představitelé • památná místa ČR • bohatství a dary země 	
II. Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům</i> • <i>Naslouchá spolužákům</i> • <i>Respektuje vyučujícího</i> • <i>Váží si hodnot a práce svých spolužáků</i> • <i>Pomáhá dle svých možností sociálně slabým</i> • <i>Vyjadřuje se k dodržování daných pravidel</i> • <i>Chrání svůj majetek i majetek druhých</i> <i>Uvědomuje si své povinnosti vůči škole</i> • <i>Dodržuje nezákladnější pravidla slušného chování</i> • <i>Seznámí se s právy dětí</i> • <i>Orientuje se na časové ose</i> • <i>Zaznamená časový sled událostí</i> • <i>Určí století</i> • <i>Seznámí se s minulostí vlasti z některých pověstí a historie</i> • <i>Vypráví o způsobu života v minulosti a současnosti</i> • <i>Seznámí se se způsobem života lovců mamutů</i> • <i>Vypráví o příchodu Keltů, Germánů a Slovanů</i> • <i>Vypráví nejstarší české pověsti a rozumí pojmu kronika</i> • <i>Seznámí se s prvním slovanským státem – Velkomoravskou říší</i> • <i>Chápe význam Cyrila a Metoděje, vypráví o šíření křesťanství</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> • odlišnosti mezi lidmi • tolerance mezi spolužáky • autorita dospělých • pomoc sociálně slabším • Vlastnictví <ul style="list-style-type: none"> • ochrana majetku • Právo a spravedlnost • Orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> • časová osa • měření dějinného času • Současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> • lovci mamutů • Keltové, Germáni, Slované • pověsti, Kosmova kronika • Velká Morava, Cyril a Metoděj • Přemyslovci – sv. Václav, sv. Ludmila, kníže Oldřich, kníže Břetislav, sv. Anežka, Přemysl II. Otakar, Václav II. a Václav III. • Lucemburkové – Jan Lucemburský, Karel IV. a Václav IV. • Mistr J. Hus • Jan Žižka a husitské války • Jiří z Poděbrad • Jagellonci 	<p>Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vypráví o období vlády Přemyslovců • Seznámí se s historií zavraždění knížete Václava • Seznámí se s nástupem Lucemburků na český trůn, vypráví o životě Jana Lucemburského • Chápe souvislost mezi rozvojem obchodu a řemesel a vznikem měst • Vypráví o životě na hradech a středověkých městech • Seznámí se se životem Karla IV. a vyjmenuje některé významné stavby, které založil • Vypráví o životě Václava IV. • Seznámí se se životem a myšlenkami Jana Husa o reformě církve • Vypráví o husitských bitvách a vojenském umění Jana Žižky a popíše taktiku husitů v boji s křížáky • Chápe mírové snahy Jiřího z Poděbrad • Seznámí se s obdobím vlády Jagellonců • Vypráví o období vlády Rudolfa II. • Seznámí se s důsledky bitvy na Bílé hoře • Vypráví o životě a díle J. A. Komenského • Uvědomuje si význam reformy Marie Terezie a Josefa II. 	<ul style="list-style-type: none"> • J. A. Komenský, bitva na Bílé hoře • Habsburkové – Rudolf II., Marie Terezie, Josef II. 	
--	--	--

Vzdělávací oblast:

Člověk a jeho svět

Ročník pátý

Vyučovací předmět:

Vlastivěda

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem hospodářství, chápe zvláštnosti přírodních podmínek pro hospodářství ČR • Vysvětlí rozdíl mezi plánovitým a tržním hospodářstvím • Seznámí se s významem a využitím daní • Vyjmenuje jednotlivá hospodářská odvětví a seznámí se s jejich fungováním (průmysl, zemědělství, cestovní ruch, obchod a služby) Ukáže hranice Evropy 	I. Místo, kde žijeme <ul style="list-style-type: none"> • Naše vlast • Finanční gramotnost <ul style="list-style-type: none"> • hospodářství ČR • plánovité a tržní hospodářství • daně • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky • odvětví hospodářství – průmysl, zemědělství, doprava, obchod a služby • Evropa a svět 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané. Multikulturní výchova: Princip sociálního smíru a solidarity.

<ul style="list-style-type: none"> • Ukáže na mapě oceány, moře a řeky • Ukáže poloostrovy a ostrovy patřící Evropě • Ukáže na mapě evropská pohoří, nejvyšší horu a některé nížiny • Popíše evropské podnebí • Seznámí se s historií evr. národů a civilizací • Ukáže na mapě sousední státy • Seznámí se s hlavními městy a dalšími většími městy Německa, Polska, Slovenska a Rakouska • Vypráví o zajímavostech, památkách a historii • Ukáže největší řeky a pohoří na mapě • Seznámí se s nejvýznam. průmyslem těchto zemí • Předává zkušenosti a zážitky z vlastních cest • Seznamuje se s obyvateli a jejich životem v Evropě • Ukáže na mapě státy probírané části Evropy - • Seznámí se s hlavními městy a dalšími většími městy • Vypráví o zajímavostech, památkách a historii • Ukáže největší řeky a pohoří na mapě • Seznámí se s nejvýznam. průmyslem těchto zemí • Předává zkušenosti a zážitky z vlastních cest • Seznamuje se s obyvateli a jejich životem v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> • hranice Evropy • oceány, moře a řeky • poloostrovy a ostrovy • pohoří, nížiny • podnebí • historie Evropy • ČR a sousední státy (Německo, Polsko, Slovensko, Rakousko) - poloha, hlavní města, další významná města, pohoří, řeky, průmysl, zajímavosti a památky, historie • západní Evropa (Portugalsko, Španělsko, Velká Británie, Irsko, Francie, Belgie, Nizozemsko, Lucembursko) – poloha, hlavní města, další významná města, pohoří, řeky, průmysl, zajímavosti a památky, historie • severní Evropa (Dánsko, Norsko, Švédsko, Finsko, Island) - poloha, hlavní města, další významná města, pohoří, řeky, průmysl, zajímavosti a památky, historie • jižní Evropa (Švýcarsko, Itálie, Řecko) - poloha, hlavní města, další významná města, pohoří, řeky, průmysl, zajímavosti a památky, historie • jihovýchodní Evropa (Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko, Moldavsko) - poloha, hlavní města, další významná města, pohoří, řeky, průmysl, zajímavosti a památky, historie • východní Evropa a pobaltské země (Litva, Lotyšsko, Estonsko, Rusko, Ukrajina, Bělorusko) - poloha, hlavní města, další významná města, pohoří, řeky, průmysl, zajímavosti a památky, historie • země na Balkáně (Chorvatsko, Slovinsko, Černá Hora, Srbsko, Bosna a Hercegovina, Makedonie, Kosovo a Albánie) - poloha, hlavní města, další významná města, pohoří, řeky, průmysl, zajímavosti a památky, historie 	
II. Lidé kolem nás		
<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům • Naslouchá spolužákům • Respektuje vyučujícího • Váží si hodnot a práce svých spolužáků • Pomáhá dle svých možností sociálně slabým • Vyjadřuje se k dodržování daných pravidel • Chrání si svůj majetek • Chrání majetek druhých • Uvědomuje si své povinnosti vůči škole • Dodržuje nejzákladnější pravidla slušného chování • Seznámí se s právy dětí • Využívá knihoven, muzeí a galerií jako informač. zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí <ul style="list-style-type: none"> • odlišnosti mezi lidmi • tolerance mezi spolužáky • autorita dospělých • pomoc sociálně slabším • Vlastnictví <ul style="list-style-type: none"> • ochrana majetku • Právo a spravedlnost <ul style="list-style-type: none"> • práva a povinnosti, nárok na reklamaci • Kultura 	
III. Lidé a čas		

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zaznamená časový sled událostí</i> • <i>Určí století</i> • <i>Seznámí se s počátky národního obrození a se životem v 18. a 19. století</i> • <i>Vypráví o některých osobnostech národního obrození a chápe jejich úlohu</i> • <i>Seznámí se s událostmi r. 1848</i> • <i>Popisuje některé významné vynálezy 19. století</i> • <i>Vyjmenuje některé osobnosti kulturního života 19. stol.</i> • <i>Vypráví o založení Národního divadla</i> • <i>Chápe uspořádání společnosti v 19. stol.</i> • <i>Na přiměřené úrovni vypráví o událostech 1. sv. války</i> • <i>Vypráví o životě T. G. Masaryka</i> • <i>Chápe význam pojmu demokratický stát, demokratické volby a rovnoprávnost</i> • <i>Seznámí se se vznikem samostatného ČSR</i> • <i>Popíše život lidí za 1. republiky</i> • <i>Rozumí událostem po Mnichovské dohodě a důsledkům Protektorátu Čech a Moravy</i> • <i>Vypráví o životě a významu E. Beneše</i> • <i>na přiměřené úrovni vypráví o událostech 2. sv. války</i> • <i>Vysvětlí změny ve společnosti naší republiky po ukončení 2. sv. války</i> • <i>Chápe pojem totalitní vláda, porovná život lidí za vlády komunistů a dnes</i> • <i>Popíše události sametové revoluce a chápe její význam</i> • <i>Zná datum 1. 1. 1993 jako den vzniku samostatné ČSR</i> • <i>Popíše způsob života v minulosti a současnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád <ul style="list-style-type: none"> • časová osa • měření dějinného času • Současnost a minulost v našem životě <ul style="list-style-type: none"> • národní obrození • buditelé českého národa – Josef Dobrovský, Josef Jungmann, J. K. Tyl, Fr. Palacký • rok 1848 – K. H. Borovský • vynálezy 19. století • kultura ve 2. pol. 19. stol. – J. V. Sládek, J. Neruda, J. Vrchlický, Sv. Čech • Národní divadlo – osobnosti kultury • život ve 2. pol. 19. stol. • 1. sv. válka • T. G. Masaryk • vznik ČSR • kultura a život za 1. republiky • 2. sv. válka – E. Beneš • ČSR po 2. sv. válce • totalitní vláda KSČ • sametová revoluce • vznik České a Slovenské republiky • armáda ČR • EU kolektivní obrana a pomoc úkoly a činností armády 	
--	--	--

Vzdělávací oblast:

Člověk a jeho svět

Ročník čtvrtý

Vyučovací předmět:

Přírodověda

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Chápe význam vody a vzduchu pro život</i> • <i>Vyjmenuje skupenství vody</i> • <i>Seznámí se s koloběhem vody v přírodě</i> • <i>Zná bod varu a mrazu</i> • <i>Popíše složení vzduchu</i> • <i>Seznámí se s vlastnostmi některých látek</i> • <i>Vyjmenuje některé látky hořlavé a nehořlavé</i> • <i>Uvědomuje si nebezpečnost těchto látek</i> • <i>Měří objem, hmotnost, teplotu, čas</i> • <i>Pozoruje rozpustnost látek</i> • <i>Vyhodnocuje pokusy</i> • <i>Seznámí se s vlastnostmi magnetu</i> • <i>Chápe význam půdy pro život rostlin</i> • <i>Vysvětlí vznik půdy a význam humusu v půdě</i> • <i>Rozlišuje horniny a nerosty</i> • <i>Vyjmenuje některé horniny</i> • <i>Vyjmenuje některé nerosty</i> • <i>Chápe důležitost nerostů pro člověka</i> • <i>Vyjmenuje přírodní nerostná paliva</i> • <i>Uvědomuje si důležitost ochrany životního prostředí</i> • <i>Vyjmenuje planety Sluneční soustavy</i> • <i>Chápe jedinečnost života na Zemi</i> • <i>Sleduje změny v přírodě</i> • <i>Uvědomuje si přírodní zákonitosti střídání dne a noci</i> • <i>Vysvětlí příčinu střídání ročních období</i> • <i>Pozná některé květiny v různých ročních obdobích</i> • <i>Vysvětlí pojem jednoletá, dvouletá, vytrvalá rostlina</i> • <i>Seznámí se s některými léčivými a okrasnými rostlinami a pozná plevele</i> • <i>Vyjmenuje základní zásady péče o rostliny</i> 	<p data-bbox="721 188 958 212">IV. Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voda, vzduch <ul style="list-style-type: none"> • význam vody a vzduchu • skupenství vody • koloběh vody v přírodě • bod varu a mrazu • složení vzduchu • Látky <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti látek • označování nebezpečných látek • látky hořlavé a nehořlavé • objem, hmotnost, teplota a čas • rozpustnost látek • vlastnosti magnetu • Půda, horniny, nerosty <ul style="list-style-type: none"> • význam půdy pro život • vznik půdy, humus • horniny a nerosty • význam nerostů a hornin • přírodní nerostná paliva • ochrana životního prostředí • Vesmír a Země <ul style="list-style-type: none"> • planety Sluneční soustavy • život na Zemi • střídání dne a noci • roční období • Rostliny - byliny <ul style="list-style-type: none"> • rostliny v ročních obdobích • rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé • rostliny léčivé, okrasné, plevele • základní péče o rostliny • jedovaté rostliny 	

<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si nebezpečí jedovatých rostlin • Poznává základní obiloviny, luštěniny a okopaniny • Chápe jejich význam pro člověka • Poznává některé listnaté a jehličnaté stromy • Popíše hlavní části těla dřevin • Rozlišuje strom a keř • Vyjmenuje některé okrasné dřeviny • Seznámí se s pojmy jedlá, nejedlá a jedovatá houba • Uvědomuje si nebezpečí jedovatých hub • Uvede některé zásady sběru hub • Dodržuje zásady chování v lese • Popíše základní stavbu těla hub • Vysvětlí výživu a rozmnožování hub • Rozdělí živočichy na obratlovce a bezobratlé • Vysvětlí pojem býložravec, masožravec, všežravec, • Popíše stavbu těla kočky a psa a vyjmenuje jejich základní znaky • Seznámí se s jejich způsobem života • Rozlišuje přírodní společenstva les, potok, rybník, louka, zahrada, pole, rostliny a živočichy patřící do jednotlivých společenstev • Chápe význam udržování rovnováhy v přírodních společenstvech • pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií • Uvědomuje si vliv člověka na přírodní společenstvo • Vysvětlí potravní řetězce • Dodržuje zásady chování v lese • Poznává zranitelné zvíře a chrání si své zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví a první pomoc • obiloviny, luštěniny a okopaniny • lesní byliny • Rostliny - dřeviny <ul style="list-style-type: none"> • keře, stromy • listnaté a jehličnaté stromy • části těla dřevin • okrasné dřeviny • Houby <ul style="list-style-type: none"> • jedlé, nejedlé a jedovaté houby • péče o zdraví a první pomoc • části těla houby • zásady sběru hub • chování v lese • rozmnožování hub • Živočichové <ul style="list-style-type: none"> • obratlovci a bezobratlí • býložravec, masožravec a všežravec • kočka a pes • Přírodní společenstva <ul style="list-style-type: none"> • les – rostliny, živočichové, lesní patra • pole, louka, zahrada – rostliny, živočichové • potok, rybník – rostliny, živočichové • Rovnováha v přírodě – potravní řetězce <ul style="list-style-type: none"> • životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí: <ul style="list-style-type: none"> • požáry a jejich rizika • požáry v přírodě a příčiny vzniku požárů • rizika u vody • nebezpečí zamrzlých vodních ploch 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodržuje zásady chování v přírodě</i> • <i>Chrání zvěř a rostliny</i> • <i>Hodnotí chování lidí k přírodě</i> 		
V. Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Neohrožuje zdraví své ani ostatních</i> • <i>Požádá o pomoc pro sebe i pro ostatní</i> • <i>Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi</i> • <i>odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě</i> • <i>na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě</i> • <i>uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií</i> • <i>uveče na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí</i> • <i>Dodržuje hygien. návyky při práci s počítačem</i> • <i>Uvědomuje si nebezpečnost nalezených injekčních stříkaček a darovaných pamlsků jako možný zdroj návykových látek</i> • <i>Chová se bezpečně v silničním provozu, v roli chodce a v roli cyklisty</i> • <i>Chápe pojem šikana a dokáže na něj upozornit</i> • <i>V případě nutnosti využije linku důvěry</i> • <i>Chová se ohleduplně k opačnému pohlaví</i> • <i>Zná rozdíly mezi dívkou a chlapcem</i> • <i>Respektuje zásady chování za mimořádných situací</i> • <i>Popíše evakuační zavazadlo</i> • <i>Bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní bezpečí <ul style="list-style-type: none"> • setkání s neznámým člověkem • bezpečná práce s počítačem • nebezpečí návykových látek • Dopravní výchova <ul style="list-style-type: none"> • zásady chování v silničním provozu • péče o zdraví a poskytování první pomoci • Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví • Šikana <ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi, osobní bezpečí – bezpečné chování v online prostředí • linka důvěry <ul style="list-style-type: none"> • <i>soužití lidí – komunikace v digitálním světě (např. SMS)</i> • <i>chování lidí – uvědomění si rizikové situace v online prostředí</i> • <i>vlastnictví – autorská práva</i> • Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy <ul style="list-style-type: none"> • rozdíly mezi dívkou a chlapcem <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evakuace, evakuační zavazadlo • situace hromadného ohrožení • mimořádné situace ohrožení • nález neznámého předmětu, látky, munice • spadlé dráty elektrického vedení, transformátory 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aplikuje pravidla bezpečného chování v různých situacích</i> • <i>Zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm</i>		
--	--	--

Vzdělávací oblast:

Člověk a jeho svět

Ročník pátý

Vyučovací předmět:

Přírodověda

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se se vznikem života na Zemi • Vyjmenuje podmínky života na Zemi • Seznamuje se s rozmanitostmi životních podmínek na Zemi • Chápe význam Slunce pro život na Zemi • Chrání se před vlivy slunečního záření • Vyjmenuje vlastnosti a formy vody, • Popíše složení vzduchu • Uvědomuje si důležitost ochrany ovzduší • Chápe význam vzdušného obalu Země pro její ochranu • Popíše vznik půdy na základě vlivu přírodních podmínek • Vyjmenuje druhy půd a jejich složení • Popíše koloběh látek v přírodě • Chápe význam půdy pro život rostlin • Seznámí se se zásadami ochrany půdy v přírodě • Vyjmenuje jednotlivá pásma na Zemi • Charakterizuje životní podmínky jednotlivých pásem • Vyjmenuje planety sluneční soustavy • Sleduje změny v přírodě • Chápe přírodní zákonitosti střídání dne a noci a ročních období • Vysvětlí souvislost Země a vesmír • Popíše jednotlivé fáze Měsíce • Seznámí se s výzkumem vesmíru • Poznává některé květiny v různých ročních obdobích • Určí hlavní části těla rostlin 	<p>IV. Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik života na Zemi <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky života • Světlo a teplo • Slunce jako zdroj světla a tepla • sluneční záření • Voda, vzduch • význam vody a vzduchu • slaná a sladká voda • složení vzduchu • vzdušný obal Země • ochrana ovzduší • Půda <ul style="list-style-type: none"> • vznik půdy • druhy půd • složení půdy, koloběh látek v přírodě • ochrana půdy • Rozmanitost životních podmínek na Zemi <ul style="list-style-type: none"> • tropické pásmo • mírné pásmo • polární pásmo • Vesmír a Země <ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava • Měsíc a jeho fáze <ul style="list-style-type: none"> • střídání dne a noci • střídání ročních období • výzkum vesmíru • Rostliny <ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové – vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích • životní podmínky pro život rostlin – záznam pozorování s využitím digitálních technologií • třídění rostlin podle stavby těla 	

<ul style="list-style-type: none"> • zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií • Rozliší jednoleté, dvouleté, vytrvalá • Pozná rozdíl mezi stéblem, lodyhou a stvolem • Seznámí se se základními zásadami péče o rostliny • Vysvětlí rozdíl mezi rostlinami vyššími a nižšími • Chápe rozdíl mezi rodovým a druhovým jménem • Charakterizuje uvedené zástupce rostlin • Třídí živočichy podle stavby těla na obratlovce a bezobratlé • Charakterizuje ryby, obojživelníky, plazi, ptáky, savce • Charakterizuje uvedené zástupce živočichů • Chápe význam udržování rovnováhy v přírodě • využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu • Dodržuje zásady chování v přírodě • Chrání zvěř a rostliny • Hodnotí chování lidí k přírodě • Vyjmenuje některá chráněná území, chráněné • Rozlišuje situace, kdy lze a kdy nelze uhasit požár • Charakterizuje integrovaný záchranný systém • Rostliny a živočichy • Přispívá k ochraně ovzduší a přírody, třídí odpad • Vyjmenuje některé zásady ochrany přírody • Seznámí se s pojmem síla a siloměr • Popíše jednoduché stroje a chápe jejich význam pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • třídění rostlin podle délky života • třídění rostlin podle stonku • jméno rodové a druhové • rostliny vyšší a nižší • leknín bílý, blatouch bahenní, sasanka hajní, netřesk výběžkatý, hrách setý, růže šípková, lípa srdčitá • Živočichové <ul style="list-style-type: none"> • obratlovci - ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci • bezobratlí – hmyz • kočka domácí, srnec obecný, krtek obecný, vlašťovka obecná, bažant obecný, kachna divoká, kapr obecný, štika obecná, bělásek zelný, včela medonosná, žížala obecná • Rovnováha v přírodě • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody <ul style="list-style-type: none"> • chráněná přírodní území • chráněné rostliny a živočichové • ochrana ovzduší, vod, půdy • třídění odpadů • zásady ochrany přírody • Péče o zdraví a poskytování první pomoci <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Požáry a jejich rizika <ul style="list-style-type: none"> • způsoby chování při požárech • hasicí přístroje • evakuační plán, nácvik evakuace • člověk a technika • síla, měření síly • jednoduché stroje • výroba železa • výroba skla • výroba papíru • výroba cukru • elektrická energie • druhy elektráren • elektrické obvody <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů • zásady bezpečnosti 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Zjednodušeně vysvětlí výrobu železa, skla, cukru a papíru • Vyjmenuje druhy energií Seznámí se s využitím el. energie a složením jednoduchého el. obvodu • Vysvětlí princip elektráren • Řídí se zásadami bezpečnosti při styku s el. proudem • V modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem • Rozezná označení uzávěru plynu 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění • osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa • chování lidí – předcházení konfliktním situacím v online prostředí • soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita 	
V. Člověk a jeho zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe individuální rozdíly stavby těla lidí • Poznává některé kosti a svaly • Chápe důležitost svalů a kostí • Vysvětlí význam kůže a popíše její • Základní části • Popíše dýchací soustavu a její funkci • Rozlišuje tepnu a žílu, chápe význam krve • Jednoduchým způsobem popíše funkci srdce • Popíše trávicí soustavu a její funkci • Vyjmenuje některé důležité části vylučovacího ústrojí a chápe jeho funkci • Chová se ohleduplně k opačnému pohlaví • Vnímá rozdíly mezi dívkou a chlapcem • uvědomuje si možný zdroj návykových látek • Chová se bezpečně v silničním provozu, • V roli chodce a v roli cyklisty • Chápe pojem šikana a dokáže na něj upozornit • V případě nutnosti využije linku důvěry • Respektuje zásady chování za mimoř. situací • pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo • kostra a svaly • kůže • dýchací soustava • oběhová soustava • trávicí soustava • vylučovací soustava • Osobní bezpečí • návykové látky • Péče o zdraví a poskytování první pomoci • Osobní bezpečí a prevence duševního a fyzického zdraví • Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy • rozdíly mezi dívkou a chlapcem Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí: <ul style="list-style-type: none"> • přivolání pomoci • rizika otrav, jejich příčiny a příznaky • neznámé a nebezpečné látky (sklepy, skládky, odpad..) • rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů • Pojmy – citová a mravní zralost, lhostejnost, diskriminace, kyberšikana, psychické a fyzické násilí 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou</i> • <i>uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu</i> • <i>uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní</i> • <i>vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka)</i> • <i>uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit</i> • <i>Popíše evakuační zavazadlo</i>		
---	--	--

5.6 Charakteristika vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA

Tato oblast přináší umělecké osvojování světa, odráží kulturu jako proces a výsledek duchovní činnosti, je neoddelitelnou součástí každodenního života. Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem nejen hudebního umění, ale také umění dramatického a literárního. Učí se s nimi tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly. V tvořivých činnostech rozvíjejí svoje schopnosti vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku. švp švp

Tato oblast umožňuje žákům umělecké poznávání světa a odráží tuto nezastupitelnou součást lidské existence. Vzdělávání v této oblasti přináší osvojování světa s estetickým účinkem – rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému a k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tvaru a barvy.

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Hudební výchova**

- Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace vyučovacího předmětu: 1. – 5. třída – 1 hodina týdně

Výuka probíhá ve třídě nebo v pracovních hudební výchovy.

Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využití jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti -jeho hudebních schopností, které se projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

- Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v oblasti Umění a kultura (hudební výchova) směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky pochopit umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence,
- vedeme žáky k subjektivně jedinečnému vnímání, cítění, prožívání, k rozvíjení kultivovaných projevů a potřeba k utváření hierarchie hodnot,
- vedeme je k spoluvytváření podnětné atmosféry k poznání, pochopení a pro tvorbu uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti, ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností,
- vedeme žáky k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

UMĚNÍ A KULTURA

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
UMĚNÍ A KULTURA	I. Vokální činnosti		
	práce s hlasem	<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-01 zpívá v jednohlase, HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty 	1. - 3.
		<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-01 zpívá rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	4. - 5.
	II. Instrumentální činnosti		
	hra na hudební nástroje	<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	1. - 3.
		<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-03 využívá složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	4. - 5.
	III. Hudebně pohybové činnosti		
	ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest	<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	1. - 3.
		<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	4. - 5.
	IV. Poslechové činnosti		
vnímání hudby a práce s ní	<ul style="list-style-type: none"> HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	1. - 3.	
	<ul style="list-style-type: none"> HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	4. - 5.	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Ročník první

Hudební

Hudební výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Vokální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • Při mluveném a pěveckém projevu správně otvírá ústa, dýchá a tvoří hlavový tón. • Dbá na hlasovou hygienu. • Dokáže dynamicky odlišit zpěv, rozšiřuje si hlasový rozsah. • Dokáže vytleskat hudební rytmus písně. 	<ul style="list-style-type: none"> • • pěvecké dovednosti – nasazení a tvorba tónu, dýchání, výslovnost • hlasová hygiena • dynamicky odlišený zpěv • rytmicizace, melodizace • hlasový rozsah 	
<ul style="list-style-type: none"> • 	II. Instrumentální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá některé nástroje z Orffova instrumentáře k doprovodné hře, využívá hry na tělo. 	<ul style="list-style-type: none"> • • reprodukce motivů pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře 	
<ul style="list-style-type: none"> • 	III. Hudebně pohybové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje pohybem na znějící hudbu - pochod, krok poskočný, mazurku, ukazovací písně, vyjádřit náladu hudby pohybem ruky. 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybová improvizace • pohyb podle hudby • vyjadřování hudby pohybem ruky 	
<ul style="list-style-type: none"> • 	IV. Poslechové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • Podle poslechu určuje tempo, dynamiku hudby, barvu tónu. • Rozlišuje zvuk od tónu, tón instrumentální od lidského hlasu. • Rozezná mužský, ženský a dětský hlas. • Poznává melodie stoupavou a melodie klesající. • Poznává typ skladby: ukolébavka, pochod, taneční. 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové vyjádření vlastností tónu, tempa, dynamiky hudby • zvuk – tón • lidské hlasy (mužský, ženský, dětský) • směr melodie • hudební styly a žánry – pochod, ukolébavka 	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Ročník druhý

Hudební

Hudební výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Vokální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Rozšiřuje si hlasový rozsah. Pracuje s 2/4 a 3/4 taktem: taktuje, pozná hodnoty not celá, půlová, čtvrtová, osminová. 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení hlasového rozsahu realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu nota celá, půlová, čtvrtová, osminová 	
	II. Instrumentální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Hraje na nástroje z Orffova instrumentáře podle rytmického schématu. Zvládne akcentace těžké doby, rytmické i melodické ostinato. Čte a zapisuje jednoduché rytmické schéma 	<ul style="list-style-type: none"> hra na nástroje z Orffova instrumentáře jednoduchá rytmická schémata 	
	III. Hudebně pohybové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Správně drží ruce při tanečním pohybu: v bok, vedle sebe, proti sobě. Pohybově vyjadřuje stoupání a klesání melodie. Tancuje kvapík. 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové vyjádření melodie klesavé a stoupavé lidové tance a taneční pohyb těla 	
	IV. Poslechové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Podle poslechu pozná hudební nástroj. Umí vyjádřit svoje pocity z poslechové skladby 	<ul style="list-style-type: none"> poslech hudebních nástrojů interpretace hudby, slovní vyjádření pocitů 	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Ročník třetí

Vyučovací předmět:

Hudební výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Vokální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti Realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev — pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Lidové a umělé písně Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas, kánon 	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj

<i>tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodií či píseň zapsanou pomocí not</i>	<ul style="list-style-type: none"> Záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón (c1 – g1), houslový klíč, zápis rytmu jednoduché písňe (nota celá, půlová, čtvrtová), notový zápis jako opora při realizaci písňe 	
II. Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni Vytváří v rámci svých individuálních dispozic elementární hudební improvizace Využívá snadno ovladatelné akustické i dostupné elektronické hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře Pentatonika Rytmizace, hudební improvizace, hudební doprovod, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, hra na tělo) 	
III. Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Taktování, pohybový doprovod znějící hudby, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance 	
IV. Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> Dynamika Hudba vokální, vokálně – instrumentální, instrumentální (hudební nástroje) Významní hudební skladatelé, jejich život a dílo 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Umění a kultura
Hudební výchova

Ročník čtvrtý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
I. Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> Zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti Realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodií či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Lidové i umělé písňe, jejich rozlišení Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas, kánon, lidový dvojhlas Záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón (c1 – h1), zápis rytmu jednoduché písňe (nota celá, půlová, čtvrtová, pomlky), notový zápis jako opora při realizaci písňe 	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj

	II. Instrumentální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní Vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmizace, hudební improvizace, hudební doprovod, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď, hra na tělo) Záznam instrumentální melodie – čtení a záznam rytmického schématu jednoduchého motivu 	
	III. Hudebně pohybové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance 	
	IV. Poslechové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> Kvality tónů – délka, síla, barva, výška Hudební formy – malá písňová, variace Melodie ukončená a neukončená, vzestupná a sestupná Hudba instrumentální (některé hudební nástroje) Významní hudební skladatelé, jejich život a dílo – J. S. Bach, A. Dvořák, L. v. Beethoven, L. Janáček, J. Haydn 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Umění a kultura
Hudební výchova

Ročník pátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Vokální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Zpívá jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti Realizuje dle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu Lidové i umělé písně Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas, kánon, lidový dvojhlas Záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón (stupnice C dur), zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně 	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj
	II. Instrumentální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmizace, hudební improvizace, hudební doprovod Záznam instrumentální melodie – čtení a záznam rytmického schématu jednoduchého motivu 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace</i> • <i>Využívá snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i> • <i>Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a do hry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací</i>		
--	--	--

	III. Hudebně pohybové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance 	
	IV. Poslechové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</i> • <i>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</i> • <i>Rozpoznává hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvality tónů – délka, síla, barva, výška • Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • Mollová a durová tónina – sluchové rozlišení akordů • Hudební formy – malá písňová, rondo, mateník, variace • Dynamika • Hudba instrumentální (některé hudební nástroje), symfonický orchestr • Státní hymna • Významní hudební skladatelé, jejich život a dílo – W. A. Mozart, B. Smetana, A. Dvořák 	

Charakteristika vyučovacího předmětu – *Výtvarná výchova***- Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu: 1. – 3. třída – 1 hodina týdně
  4. třída – 2 hodiny týdně
  5. třída – 2 hodiny týdně

Výuka probíhá převážně ve třídách. Je možné využít pracovní výtvarné výchovy na II. stupni nebo školní zahradu.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obrazovými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání. Tvořivý přístup k práci s nimi vychází zejména ze zkušeností žáka.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet vlastní vnímání a citění, představivost, fantazii, intuici a invenci.

- Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v oblasti Umění a kultura (výtvarná výchova) směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- směřujeme žáky k vyhledávání a třídění informací, jejich využívání v tvůrčích činnostech.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání, užívání umění jako svébytného prostředku komunikace.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k chápání kultury jako neoddělitelné součásti lidské existence,
- učíme žáky spoluvytvářet vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence digitální:

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

UMĚNÍ A KULTURA

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
UMĚNÍ A KULTURA	I. Rozvíjení smyslové citlivosti		
	<ul style="list-style-type: none"> žák získává schopnosti co nejpřesnějšího rozeznávání jednotlivých vizuálních kvalit ve spojení s realitou 	<ul style="list-style-type: none"> VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-02 v tvorbě projevu své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje 	1. - 3.
		<ul style="list-style-type: none"> VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů VV-5-1-03 nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 	4. - 5.
	II. Uplatňování subjektivity		
	<ul style="list-style-type: none"> žák výtvarnou formou vyjadřuje své vlastní prožitky 	<ul style="list-style-type: none"> VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 	4. - 5.
	III. Ověřování komunikačních účinků		
		<ul style="list-style-type: none"> VV-5-1-06 nalézají a do komunikace zapojují obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	4. - 5.

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Ročník první

Vyučovací předmět:

Výtvarná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Rozvíjení smyslové citlivosti	
<ul style="list-style-type: none"> Využívá linii a tvary, zapojuje smysly Pracuje s barvou základní, hustou a řídkou, světlou a tmavou Zná a používá tyto výtvarné techniky: zapouštění, míchání, rozpíjení, rozfoukávání, kresba, malba Využívá rozmanitosti tvarů, struktury a barev přírodnin k výtvarnému vyjádření Využívá techniky, které pracují s přírodním materiálem: otiskování, dotváření Vnímá rytmus, řadí prvky nebo barvy 	<ul style="list-style-type: none"> Prvky vizuálně obrazného vyjádření Zapouštění, rozpíjení a rozfoukávání barev Míchání barev Kresba, malba Práce s přírodními materiály Rytmické řazení prvků a barev 	
	II. Uplatňování subjektivity	
<ul style="list-style-type: none"> Maluje a kreslí tematickou práci Ilustruje předměty, texty, poslechy Využívá fantazii 	<ul style="list-style-type: none"> Projevuje vlastní životní zkušenosti Obrazné vyjádření 	
	III. Ověřování komunikačních účinků	
<ul style="list-style-type: none"> Využívá vlastních zkušeností, používá různé výtvarné techniky Vlastními slovy definuje pojem ilustrace Pokusí se o vlastní ilustraci k literárnímu textu 	<ul style="list-style-type: none"> Obrazné vyjádření komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky práce podle vlastních představ k danému literárnímu textu pojem ilustrace 	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Ročník druhý

Vyučovací předmět:

Výtvarná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Rozvíjení smyslové citlivosti	

<ul style="list-style-type: none"> • Využívá linii a tvary, zapojuje smysly • Pracuje s barvou teplou a studenou • Rozlišuje malbu a kresbu, využívá další výtvarné techniky • Využívá rozmanitosti tvarů, struktury a barev přírodnin k výtvarnému vyjádření • Využívá techniky, které pracují s přírodním materiálem: frotáž, otisky • Vnímá rytmus, řadí prvky nebo barvy 	<ul style="list-style-type: none"> • práce podle vlastních zkušeností a představ, proměny v ploše • Prvky vizuálně obrazného vyjádření • Zapouštění, rozpíjení a rozfoukávání barev • Míchání barev • Kresba, malba • Práce s přírodními materiály • Rytmičké řazení prvků a barev 	
II. Uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> • Maluje a kreslí tematickou práci • Ilustruje předměty, texty, poslechy • Využívá fantazii 	<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje vlastní životní zkušenosti, pocity, nálady, fantazii, představy, tvořivost • Obrazné vyjádření 	
III. Ověřování komunikačních účinků		
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá vlastních zkušeností, používá různé výtvarné techniky • Vlastními slovy definuje pojem ilustrace • Pokusí se o vlastní ilustraci k literárnímu textu • Uvědomuje si časovou posloupnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Mozaika • Obrazné vyjádření komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky • Práce podle vlastních představ k danému literárnímu textu • Pojem ilustrace • Uspořádání obsahu obrázku podle časové posloupnosti 	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Ročník třetí

Vyučovací předmět:

Výtvarná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Rozvíjení smyslové citlivosti	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá znalosti kontrastu barev při zvolení barvy pozadí. • Poznává barvy pestré a nepestré. • Vede linii v různých plastických materiálech (rovnoběžnost, křížení, přitlačení, odlehčení). • Využívá jiných materiálů (např. gáza, provázek). 	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření • barevný kontrast • linie • barvy pestré a nepestré • uspořádání objektů do celku • prostorové stavby • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahy (podobnost, kontrast a rytmus) 	

<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří prostorové útvary seskupováním a kombinováním přírodních materiálů. • Orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici. • Rozloží děj jako snímky, animovaný film. • Vnímá objekty a situace různými smysly a pro jejich vizuální vyjádření nalézá různé prostředky a podle svých schopností s nimi pracuje 	<ul style="list-style-type: none"> • animovaný film 	
II. Uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> • Na základě poznávání a zkoušení pracuje s vlastnostmi plastických materiálů (pevnost, tažnost, ohebnost). • Seznámí se s vývojem hračky • Zobrazuje lidskou postavu v poměru k pozadí. • Vyjadřuje pohyb a charakter postav. • Namaluje jednoduchou ilustraci podle vzoru • Vnímá a podle svých schopností interpretuje vizuálně obrazná vyjádření (vlastní i svých spolužáků) i vybraná umělecká díla 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálů a jejich poznávání • prostorové stavby • lidská postava, vyjádření pohybu • hračky • ilustrace • malba temperovými barvami • kresba uhlem, rudkou a tuší 	
III. Ověřování komunikačních účinků		
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s těmito technikami: frotáž, kresba uhlem, rudkou, tuší a malba temperovými barvami. • Komunikuje přímo i zprostředkovaně pomocí digitálních technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • techniky: frotáž, kresba uhlem, rudkou, tuší, mozaika • obrazné vyjádření komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky • práce podle vlastních představ k danému literárnímu textu • pojem ilustrace, ilustrátor, komiks • uspořádání obsahu obrázku podle časové posloupnosti 	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Ročník čtvrtý

Vyučovací předmět:

Výtvarná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Rozvíjení smyslové citlivosti	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Míchá a používá barvy podle skutečnosti, pokusí se o stínování.</i> • <i>Používá písmo dekorativní, kreslené, vytrhávané.</i> • <i>Využívá typy písma z časopisů.</i> • <i>Sestavuje model pokoje.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření • barevný kontrast • linie, písmo • barvy pestré a nepestré • uspořádání objektů do celku • prostorové stavby • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • animovaný film 	<p><i>Multikulturní výchova: Lidské vztahy.</i></p>
II. Uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Používá techniky: lavírování (vymývání barev), kolorovaná kresba, textilní koláž, vosková rezerva (vyškrábávání do tuše).</i> • <i>Jednoduchý příběh rozkreslí jako komiks</i> • <i>Sestavuje figury z hranatých prvků.</i> • <i>Využívá jiné materiály - plast, kamínky, dřevo, kaširovací hmotu.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálů a jejich poznávání • prostorové stavby • lidská postava, vyjádření pohybu • hračky • ilustrace • komiks • negativ, pozitiv • postava z četby a filmu • malba temperovými barvami • kresba uhlem, rudkou a tuší 	
III. Ověřování komunikačních účinků		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Využívá přírodniny (např. kukuřici, zelí, letokruhy na dřevěném koláči, ptačí pero apod.) jako vzor pro kresbu podle skutečnosti. Vyjadřuje detaily.</i> • <i>Ztvární postavu z četby nebo z filmu.</i> • <i>Vyjmenuje a rozliší tvorbu některých českých malířů a ilustrátorů dětských knih.</i> • <i>Poznává lidové umění a jeho dekor, pracuje s jeho prvky.</i> • <i>Dokáže ohodnotit design a estetickou úroveň předmětů denní potřeby</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • techniky: frotáž, kresba uhlem, rudkou, tuší, mozaika • obrazné vyjádření komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky • práce podle vlastních představ k danému literárnímu textu • pojem ilustrace, ilustrátor, komiks • uspořádání obsahu obrázku podle časové posloupnosti • postava z četby a filmu • lidové umění a dekor • estetické cítění 	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Ročník pátý

Vyučovací předmět:

Výtvarná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Rozvíjení smyslové citlivosti	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Používá kombinované techniky: domalovaná koláž, vitráž a jiné.</i> • <i>Chápe princip tkaní a využívá ho.</i> • <i>Pozná animovaný film, chápe princip filmové animace.</i> • <i>Pokusí se animovat pohyb postavy nebo zvířete rozkreslením.</i> • <i>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání i vnímá dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření • barevný kontrast • linie, písmo • tkaní • linie s využitím předmětů denní potřeby • barvy pestré a nepestré • uspořádání objektů do celku • prostorové stavby • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • animovaný film 	
II. Uplatňování subjektivity		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Využívá přírodniny jako předlohu k malbě a kresbě. Seskupuje přírodniny do zátiší.</i> • <i>Maluje na přírodní materiál (dřevo, kameny).</i> • <i>Do výtvarného vyjadřování zapojuje perspektivu</i> • <i>Vymodeluje prostorový model lidské postavy nebo zvířete.</i> • <i>K modelování používá materiály: novinový nebo odpadový papír, seno, slámu, textilní vycpaniny.</i> • <i>Vnímá osobitost svého uplatňování v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje různorodé prostředky, včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálů a jejich poznávání • prostorové stavby • lidská postava, vyjádření pohybu • prostorový model postavy s využitím různého materiálu • perspektiva • hračky • ilustrace • negativ, pozitiv • postava z četby a filmu • malba temperovými barvami • kresba uhlím, rudkou a tuší 	
III. Ověřování komunikačních účinků		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pozná a vlastními slovy definuje pojem karikatura.</i> • <i>Dokáže ztvárnit iniciálu (písmeno s obrázkem).</i> • <i>Pozná různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (portrét, krajina, zátiší, figura) a v sochařství (socha, plastika, busta, reliéf, sousoší).</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • techniky: frotáž, kresba uhlím, rudkou, tuší, mozaika • obrazné vyjádření komunikace se spolužáky, rodinnými příslušníky • práce podle vlastních představ k danému literárnímu textu • pojem ilustrace, ilustrátor, komiks • uspořádání obsahu obrázku podle časové posloupnosti • postava z četby a filmu • lidové umění a dekor • estetické cítění 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů</i>	<ul style="list-style-type: none"> • umělecké vyjádření skutečnosti	

5.7 Charakteristika vzdělávací oblasti ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Tato oblast je chápána jako vyvážení stavu tělesné, duševní a sociální pohody. Zdraví člověka je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Zdraví je důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život, optimální pracovní výkonnost. Podpora a ochrana zdraví je jednou z priorit základního vzdělávání. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), pochopení hodnoty zdraví, způsobu jeho ochrany. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které ji obohacují nebo využívají, a do života školy.

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Tělesná výchova**

- **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu: 1. – 5. třída – 2 hodiny týdně

Výuka probíhá převážně v tělocvičně, na školním hřišti a v plaveckém bazénu. Plavecký kurz je realizován ve 3. – 4. ročníku, ale ve výjimečných situacích je přesunut do 5. ročníku.

Je rozdělena do 3 tematických okruhů.

Přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žák seznamuje, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Žák poznává sám sebe jako živou bytost, učí se chápat hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Seznamuje se s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v různých situacích, osvojuje si způsoby chování, které vedou k zachování a posílení zdraví, získává potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Klade se důraz na větší samostatnost a odpovědnost žáka v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím.

Vede žáka k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí, učí žáka vnímat lidi a vztahy mezi nimi.

Základem výuky by měl být vlastní prožitek žáka vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobu jednání a rozhodování.

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání zdraví jako důležité životní hodnoty v kontextu dalších životních hodnot,
- vedeme žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a vitalitou zdravého člověka,
- učíme žáky poznávat obecně užívané názvosloví,
- učíme žáky pozorovat získávané výsledky, kriticky je posuzovat, diskutovat o nich a zdokonalovat je,
- vedeme žáky k porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů,
- směřujeme žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna,
- vedeme žáky k neustálému zdokonalování nabytých zkušeností.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k samostatnému řešení v zadaných tématech,
- vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností,
- nabízíme žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problému,
- vedeme žáky k využití získaných dovedností v praktickém životě,
- ukazujeme žákům variabilitu řešení různých situací,
- vedeme žáky k samostatnému řešení problému,
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti, k sebekontrolě.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vyjadřování vlastní myšlenky v logickém sledu,
- vedeme žáky k souvislému projevu k vzniklému problému,
- vedeme žáky k naslouchání druhým, k porozumění a vhodné argumentaci,
- vedeme žáky k možnostem ověřovat si řešení úloh v praktickém životě,
- vedeme žáky k aktivnímu zapojování do činností a aktivit školy podporujících zdraví.

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme žákům dostatek situací, které vedou ke zvyšování sebedůvěry,
- vedeme žáky k diskusím v malé skupině v tělocvičně, na hřišti i v bazénu, vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými,
- vedeme žáky k sebeovládání, k řízení svého chování a jednání,
- vedeme žáky k vytvoření pozitivní představy o sobě samém.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k hodnocení a rozboru výkonu druhých,
- vedeme žáky k respektování tělesných individualit žáků,
- nabízíme úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce,
- nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině,
- nabízíme dostatek situací, které vedou k pochopení respektu druhých lidí,
- vedeme žáky k dodržování pravidel fair play při hře.

Kompetence pracovní:

- nabízíme dostatek situací k propojení nabytých zkušeností,
- vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různým nářadím,
- vedeme k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí,
- vedeme žáky k zodpovědnosti a systematičnosti při cvičení,
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel.

Kompetence digitální:

- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	I. Činnost ovlivňující zdraví		
		TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	1. – 3.
		TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	4. -5.
		TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	4. -5.
	II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
		TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	1. – 3.
		TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	4. – 5.
		TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	3.
		TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	4.
		TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	5.
	III. Činnosti podporující pohybové učení		
		TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	1. – 3.
		TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	1. – 3.
		TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojevané činnosti a její organizaci	1. – 3.
		TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojevané tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	4. – 5.
		TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	4. – 5.
	TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	4. – 5.	
	TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	4. – 5.	

Vzdělávací oblast:

Člověk a zdraví

Ročník první

Vyučovací předmět:

Tělesná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím</i> • <i>Využívá nabízených sport. činností</i> • <i>Dodržuje bezpečnost chování v tělocvičně</i> • <i>Reaguje na základní pokyny a povely</i> • <i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti</i> • <i>Účastní se relaxačního pobytu na školním hřišti během přestávek</i> • <i>Zvládá protahovací a napínací cvičení (strečinková cvičení)</i> • <i>Napodobí cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti</i> • <i>Realizuje cvičení kompenzační</i> • <i>Napodobuje dechová cvičení</i> • <i>Zvládá jednoduché pohybové činnosti</i> • <i>Napodobí cvičení pro správné držení těla, vsedě, vestoje, vleže</i> • <i>Dovede zařadit do svého denního režimu jednoduché vyrovnáv. cviky</i> • <i>Uvědomuje si důležitost vyrovnávacích cviků</i> • <i>Start vysoký</i> • <i>Zvládá rychlý běh vpřed, vzad</i> • <i>Zvládá rychlý běh z různých poloh</i> • <i>Překonávání překážek v běhu</i> • <i>Překonává jednoduché překážky</i> • <i>Běhá po vymezené dráze a se změnami směru</i> • <i>Dokáže běh na vytrvalost prokládaný chůzí (cca 10 min.)</i> • <i>Zvládá rychlou chůzi</i> • <i>Skáče několik poskoků snožmo</i> 	<p>I. Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví <ul style="list-style-type: none"> • základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV • sportovní činnosti • povely, pokyny • relaxační pohyb • ochrana zdraví a života při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech • Příprava organismu <ul style="list-style-type: none"> • protahovací a napínací cvičení • kompenzační cvičení • dechová cvičení • Zdravotně zaměřené činnosti <ul style="list-style-type: none"> • Průpravná cvičení • Relaxační cvičení • Vyrovnávací cviky • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu <ul style="list-style-type: none"> • Start vysoký • Rychlý běh vpřed, vzad, z různých poloh • Překážkový běh • Vytrvalostní běh prokládaný chůzí • Přeskok snožmo • Volný běh s rychlou chůzí • Přenášení a podávání plných míčů • Kutálení s plnými míči 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Střídá volný běh s rychlou chůzí</i> • <i>Přenáší a podává plné míče</i> • <i>Kutálí s plnými míči</i> • <i>Přebíhá lavičku</i> • <i>Přeskakuje lavičku</i> • <i>Správně uchopuje žebřiny</i> • <i>Vyleze na žebřinu a slézt</i> • <i>Dodržuje hygienické návyky</i> • <i>Používá vhodné oblečení a přezutí</i> • <i>Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech</i> • <i>Dodržuje bezpečnost v šatnách a umývárkách</i> • <i>Bezpečně uklízí jednoduché nářadí a pomůcky</i> • <i>Dokáže oznámit úraz vyučujícím</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Přebíhání a přeskakování lavičky • Lezení a slézání na žebřině • Hygiena při Tv <ul style="list-style-type: none"> • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Bezpečnost při pohybových činnostech 	
II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodržuje pravidla bezpečného chování</i> • <i>Uplatňuje a dodržuje pravidla her</i> • <i>Respektuje pravidla fair play</i> • <i>Uplatňuje pohybové dovednosti</i> • <i>Dokáže prohrávat</i> • <i>V rámci možností prožívá úspěch z vítězství</i> • <i>Využije hračky a netradiční náčiní</i> • <i>Dokáže se orientovat v prostoru</i> • <i>Dodržuje bezpečnostní pravidla při cvičení na nářadí</i> • <i>Užívá jednoduchá tělovýchovná názvosloví</i> • <i>Zvládá kotoul vpřed</i> • <i>Zvládá průpravné cviky ke kotoulu</i> • <i>Průprava – kolébka</i> • <i>Krouží švihadlem</i> • <i>Libovolným způsobem přeskakuje švihadlo</i> • <i>Udrží se na tyči, přitahuje se</i> • <i>Zvládá estetické držení těla</i> • <i>Vyjadřuje melodii a rytmus pohybem</i> • <i>Tancuje mazurku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • pro osvojení lokomoce • pro manipulaci s různým náčiním • pro získání kondice a koordinace • pro zdokonalování pohybových dovedností • soutěživé a bojové • pro představivost a tvořivost • pro relaxaci a specifický účinek • Hry: honičky, souboje o jedné noze, velké kohoutí zápasy, předcvičovaná a papeže, na sochy, chyťte peška, letadlo v mlze, míčové hry atd... • využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost • Základy gymnastiky • průpravná cvičení • Akrobacie • kotoul vpřed • kotoul vzad • chůze po lavičce s dopomocí • přeskok švihadla • šplh na tyči • Rytmické a kondiční formy pro děti • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem • Umění a kultura • základy estetického pohybu 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Spojuje tleskání s chůzí</i> • <i>Zvládá krok poskočný</i> • <i>Využívá své síly</i> • <i>Dodržuje pravidla fair play</i> • <i>Uběhne rychlým během 20 m</i> • <i>Běhá 10 min. v terénu - prokládá s chůzí</i> • <i>Zvládá nízký a polovysoký start</i> • <i>Skáče do dálky z místa</i> • <i>Hází z místa míčkem</i> • <i>Přihrává obouruč trčením</i> • <i>Přihrává jednoruč</i> • <i>Přihrává vrchním obloukem jednoruč</i> • <i>Chytá míč</i> • <i>Správně se chová v dopravních prostředcích</i> • <i>Chrání přírodu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché tance • Průpravné úpoly • Přetahy • Přetlaky • Základy atletiky • rychlý běh • vytrvalý běh • skok do dálky • hod míčkem • Základy sportovních her • manipulace míčem • jednoduché míčové hry • Turistika a pobyt v přírodě • Ochrana přírody • Chování v dopravních prostředcích 	
III. Činnosti podporující pohybové učení		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Reaguje na smluvní signály a povely</i> • <i>Znají prostředí tělocvičny a hřiště</i> • <i>Aktivně plní sportovní činnosti</i> • <i>Dodržují bezpečnost chování</i> • <i>Dodržuje fair play při různých soutěžích</i> • <i>Aplikuje zjednodušená pravidla při hrách, závodech a soutěžích</i> • <i>Zlepšuje svoji tělesnou zdatnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v Tv • základní Tv názvosloví • smluvní povely • signály • Organizace při Tv • Zásady jednání a chování • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • hry • závody • soutěže • Měření a posuzování pohybových dovedností 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a zdraví

Ročník druhý

Vyučovací předmět:

Tělesná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím</i> • <i>Využívá nabídky sportovních činností</i> • <i>Dodržuje bezpečnost chování v tělocvičně</i> • <i>Reaguje na základní povely a pokyny</i> • <i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti</i> • <i>Účastní se relaxačního pobytu během přestávek na školním hřišti</i> • <i>Zvládá protahovací a napínací cviky</i> • <i>Napodobí cvičení pro kloubní rozvoj pohyblivosti</i> • <i>Realizuje cvičení kompenzační, dechová</i> • <i>Zvládá jednoduché pohybové činnosti</i> • <i>Napodobí cvičení pro správné držení těla, v sedě, ve stoje, v leže</i> • <i>Napodobuje vyrovnávací cviky</i> • <i>Dovede zařadit do svého denního režimu jednoduché vyrovnáv. cviky</i> • <i>Zná důležitost vyrovnávacích cviků</i> • <i>Start vysoký, nízký</i> • <i>Běhá vpřed, vzad</i> • <i>Zvládá rychlý běh z různých poloh</i> • <i>Překonává v běhu překážky</i> • <i>Dokáže běh po vymezené dráze se změnami směru</i> • <i>Dokáže běh na vytrvalost prokládaný chůzí (cca 12 min.)</i> • <i>Přebíhá lavičku</i> • <i>Přeskakuje snožmo přes lavičku s držením</i> • <i>Přeskakuje lavičku střídavě pravá, levá</i> • <i>Správně uchopuje žebřiny</i> • <i>Vylézá na žebřinu a slézt</i> • <i>Zvládá svis a opatrně slézt</i> • <i>Dodržuje hygienické návyky</i> 	<p style="text-align: center;">• Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví • Ochrana zdraví a života při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech • Příprava organismu • před pohybovou činností • uklidnění po zátěži • Zdravotně zaměřené činnosti • průpravná cvičení • kompenzační cvičení • relaxační cvičení • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • běh vpřed, vzad • vytrvalostní a rychlostní běh z různých poloh • přeskakování a přebíhání lavičky • vylézání a slézání na žebřinu 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Používá vhodné oblečení a přezutí</i> • <i>Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti</i> • <i>Při pohybových činnostech</i> • <i>Dodržuje bezpečnost v šatnách a umývárkách</i> • <i>Bezpečně uklízí jednoduché nářadí a pomůcky</i> • <i>dokáže hlásit úraz vyučujícímu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena při TV • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • bezpečnost při pohybových činnostech 	
II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodržuje pravidla bezpečného chování</i> • <i>Uplatňuje a dodržuje pravidla her</i> • <i>Respektuje pravidla fair play</i> • <i>Uplatňuje pohybové dovednosti</i> • <i>Dokáže se smířit i s prohrou</i> • <i>V rámci možností prožívá úspěch z vítězství</i> • <i>Využije hračky a netradiční náčiní</i> • <i>Orientuje se v prostoru</i> • <i>Dodržuje bezpečnostní pravidla při cvičení na nářadí</i> • <i>Užívá jednoduchá tělovýchovná názvosloví</i> • <i>Zvládá kotoul vpřed</i> • <i>Osvojuje si průpravné cviky ke kotoulu</i> • <i>Dokáže kotoul vpřed z místa ze dřepu</i> • <i>Používá průpravná cvičení</i> • <i>Libovolným způsobem přeskakuje švihadlo</i> • <i>Dovede vyšplhat po tyči – 1 m</i> • <i>Správně uchopuje tyče rukama a nohama</i> • <i>Dodržuje estetické držení těla</i> • <i>Vyjadřuje melodii a rytmus pohybem</i> • <i>Tancuje mazurku</i> • <i>Spojuje tleskání s chůzí</i> • <i>Při tanci používá krok poskočný</i> • <i>Využívá své síly</i> • <i>Dodržuje pravidla fair play</i> • <i>Uběhne rychlým během 20 m</i> • <i>Běhá dle svých možností</i> • <i>10 min., prokládá běh chůzí</i> • <i>Zvládá nízký a polovysoký start</i> • <i>Skáče do dálky s rozběhem</i> • <i>Hází z místa míčkem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • pro osvojení lokomoce • pro manipulaci s různým náčiním • pro získání kondice a koordinace • pro zdokonalování pohybových dovedností • soutěživé a bojové • pro představitivost tvořivost • pro relaxaci a specifický účinek • Hry: honičky, souboje o jedné noze, velké kohoutí zápasy, předcvičovaná, na papeže, na sochy, • chyťte peška, letadlo v mlze, míčové hry atd... Využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, • pohybová tvořivost • Základy gymnastiky • průpravná cvičení • Akrobacie • kotoul vpřed • kotoul vzad • chůze po lavičce • přeskok švihadla • šplh na tyči • Rytmické a kondiční formy pro děti • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem • základy estetického pohybu • jednoduché tance • Průpravné úpoly • přetahy • přetlaky • Základy atletiky • rychlý běh • vytrvalý běh • skok do dálky • hod míčkem • rychlostní soutěže 	

<ul style="list-style-type: none"> Hází míčkem za chůze Přihrává obouruč trčením Přihrává jednoruč Přihrává vrchním obloukem Jednoruč, chytá míč 	<ul style="list-style-type: none"> Základy sportovních her manipulace míčem jednoduché míčové hry Turistika a pobyt v přírodě chování v dopravních prostředcích ochrana přírody 	
III. Činnosti podporující pohybové učení		
<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje náčiní a nářadí Reaguje na smluvní signály a povely Orientují se v prostředí tělocvičny a hřiště Aktivně plní sportovní činnosti Dodržují bezpečnost chování Dodržují fair play při různých soutěžích Aplikuje zjednodušená pravidla Při hrách, závodech a soutěžích <ul style="list-style-type: none"> Zlepšuje svoji tělesnou zdatnost 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace v TV základní TV názvosloví smluvní povely a signály Organizace při TV <ul style="list-style-type: none"> Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností hry závody soutěže Měření a posuzování pohybových dovedností 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a zdraví

Ročník třetí

Vyučovací předmět:

Tělesná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Činnosti ovlivňující zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím Využívá nabídky sportovní činnosti Dodržuje bezpečnost chování v tělocvičně Reaguje na základní pokyny a povely Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti Zvládá protahovací a napínací cvičení Strečinková cvičení Napodobí cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti Realizuje cvičení kompenzační Provádí cvičení dechová Zvládá jednoduché pohybové činnosti Napodobí strečinková cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> Význam pohybu pro zdraví <ul style="list-style-type: none"> Příprava organismu před pohybovou činností uklidnění po zátěži <ul style="list-style-type: none"> Zdravotně zaměřené činnosti průpravná cvičení kompenzační cvičení relaxační cvičení Rozvoj různých forem zdatnosti rychlost vytrvalost 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá dechová a kompenzační cvičení • Napodobí cvičení pro správné držení těla, vsedě, vestoje, vleže • Provádí vyrovnávací cviky • Dovede zařadit do svého denního režimu jednoduché vyrovnávací cviky • Chápe důležitost vyrovnávacích cviků • Uvědomuje si důležitost protahovacích cvičení • Provádí start vysoký, nízký • Zvládá rychlý běh vpřed ,vzad • Startuje z různých poloh • Dokáže v běhu překonávat jednoduché překážky • Běží po vymezené dráze se změnami směru • Zvládne vytrvalostní běh prokládaný chůzí (cca 12 min.) • Přebíhá a přeskakuje lavičky bez držení a s meziskokem • Zvládá výlezy a slezy na žebřinách • provede svis na žebřinách • Zvládá cviky na posílení břišního svalstva • Dodržuje hygienické návyky • Používá vhodné oblečení a přezutí • Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech • Dodržuje bezpečnost v šatnách a v umývárkách • Bezpečně uklidí jednoduché nářadí a pomůcky • Případný úraz nahlásí vyučujícímu • dodržuje pravidla bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> • síla • koordinace pohybu • pohyblivost • Hygiena při TV • Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Bezpečnost při pohybových činnostech 	
II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje a dodržuje pravidla her • Respektuje pravidla fair play • Uplatňuje pohybové dovednosti • Smlí se s prohrou • Prožívá radost z vítězství • Využívá netradiční náčiní • Dokáže se orientovat v prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • pro osvojení lokomoce • pro manipulaci s různým náčiním • pro získání kondice a koordinace • pro zdokonalování pohybových dovedností • soutěživé a bojové • pro představivost a tvořivost • pro relaxaci specifický účinek 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodržuje bezpečnostní pravidla při cvičení na nářadí</i> • <i>Užívá jednoduchá tělovýchovná názvosloví</i> • <i>Zvládá odraz z odrazového můstku</i> • <i>Zvládá kotoul vpřed opakovaně se skokem prohnutě</i> • <i>Provede kotoul vpřed z místa ze dřepu</i> • <i>Zvládá kotoul vzad opakovaně</i> • <i>Zacvičí rovnovážné cviky na lavičce</i> • <i>Skáče libovolným způsobem přes švihadlo</i> • <i>Dovede vyšplhat po tyči – 2 m</i> • <i>Zvládá správný úchop tyče rukama a nohama</i> • <i>Naskočí do kleku a dřepu na kozu</i> • <i>Zvládá roznožku přes kozu</i> • <i>Zvládá odraz z odrazového můstku</i> • <i>Zvládá estetické držení těla</i> • <i>Vyjádří melodii a rytmus pohybem</i> • <i>Zvládá 2/4 a ¾ takt</i> • <i>Zatancuje poskočný krok a mazurku</i> • <i>Dodržuje pravidla fair play</i> • <i>Využívá své síly</i> • <i>Využívá síly při cvičení s plnými míči</i> • <i>Uběhne rychlým během 50 m</i> • <i>Dokáže dle svých možností běhat 10 min. ,</i> • <i>Prokládá chůzi</i> • <i>Zvládá nízký a polovysoký start</i> • <i>Skáče do dálky s rozběhem</i> • <i>Hází míčkem horním obloukem jednoruč</i> • <i>Trefuje se na cíl</i> • <i>Hází míčkem z chůze a s rozběhem</i> • <i>Zvládá přihrávku obouruč</i> • <i>Zvládá přihrávku jednoruč</i> • <i>Dribluje na místě, v chůzi</i> • <i>Seznámí se se základy malé kopané</i> • <i>Hraje vybíjenou podle jednoduchých pravidel</i> • <i>Při pohybu v přírodě přírodu chrání</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry: honičky, souboje o jedné noze, velké kohoutí zápasy, předcvičovaná, na papeže, na sochy, chyťte peška, letadlo v mlze, míčové hry atd. • využití netradičního náčiní • pohybová tvořivost • Základy gymnastiky a akrobacie • průpravná cvičení • kotoul vpřed • kotoul vzad • chůze po lavičce • přeskok švihadla • šplh na tyči • cvičení na nářadí • Rytmické a kondiční formy pro děti • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem • základy estetického pohybu • jednoduché tance • Průpravné úpoly • přetahy • přetlaky • Základy atletiky • rychlý běh • vytrvalý běh • skok do dálky • hod míčkem • rychlostní soutěže • Základy sportovních her • manipulace s míčem • Turistika a pohyb v přírodě • Dopravní výchova • Plavání • jeden plavecký způsob 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje pravidla chování v dopravních • Orientuje se v silničním provozu • V rámci výcvikového hřiště • Dodržuje bezpečnost účastníka silničního provozu • Respektuje základní dopravní značky • Vyjmenuje povinnou výbavu kola • Zvládají jeden plavecký způsob • Uplave alespoň 50 m libovolným způsobem • Dodržuje bezpečnost v bazénu i mimo něj • zvládá průpravná cvičení na suchu k některým plaveckým způsobům 		
III. Činnosti podporující pohybové učení		
<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje náčiní a nářadí • Reaguje na smluvní povely a signály • • Respektuje pravidla fair play • Aktivně plní sportovní činnosti • Dodržuje bezpečnost chování • Aplikuje pravidla hry • • Zlepšuje svoji zdatnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV • základní TV názvosloví • smluvní povely a signály • Organizace při TV • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • hry • závody • soutěže • Měření a posuzování pohybových dovedností 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a zdraví

Ročník čtvrtý

Vyučovací předmět:

Tělesná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Činnosti ovlivňující zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • Spojuje pravidelnou každodenní • Pohybovou činnost se zdravím • Využívá nabídky sport. činnosti • Dodržuje bezpečnost chování v tělocvičně • Reaguje na základní pokyny a povely • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti • Účastní se soutěží AŠSK – vybraní žáci • Účastní se relaxačního pobytu během přestávky na školním hřišti • Zvládá protahovací a napínací cvičení - strečinkové cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • Činnost ovlivňující zdraví • Význam pohybu pro zdraví • • Příprava organismu • před pohybovou činností • uklidnění po zátěži 	Osobnostní a soc. výchova

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Napodobí cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti</i> • <i>Realizuje cvičení kompenzační</i> • <i>Napodobí cvičení dechová</i> • <i>Zvládá jednoduché pohybové činnosti</i> • <i>Napodobí jednoduchá strečinková cvičení</i> • <i>Zvládá dechová a kompenzační cvič.</i> • <i>Napodobí strečinková cvičení</i> • <i>Zvládá cvičení pro správné držení</i> • <i>Vsedě, vestoje, vleže</i> • <i>Provádí vyrovnávací cviky</i> • <i>Dovede zařadit do svého denního režimu</i> • <i>Vyrovnávací cviky</i> • <i>Chápe důležitost protahovacích cviků</i> • <i>Startuje z různých poloh</i> • <i>Dokáže v běhu překonávat jednoduché překážky</i> • <i>Zvládá rychlý běh – 60 m</i> • <i>Zvládne vytrvalostní běh do 1000 m</i> • <i>Zvládne přeběhy a přeskoky laviček</i> • <i>Provede svis na žebřinách</i> • <i>Vyleze, sleze a seskočí ze žebřin</i> • <i>Zvládá cviky na posílení břišního svalstva</i> • <i>Přednožení, přitahování</i> • <i>Zvládá výlezy a slezy v kombinaci lavička, žebř.</i> • <i>Dodržuje hygienické návyky</i> • <i>Používá vhodné přezutí a oblečení</i> • <i>Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech</i> • <i>Dodržuje bezpečnost v šatnách a umývárkách</i> • <i>Bezpečně uklidí jednoduché nářadí a pomůcky</i> • <i>Případný úraz nahlásí vyučujícímu</i> • <i>Dbá a reaguje na pokyny vyučujícího</i> • <i>Používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotně zaměřené činnosti • průpravná cvičení • kompenzační cvičení • relaxační cvičení • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • lavičky • žebřiny • Hygiena při TV • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Bezpečnost při pohybových činnostech • Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • rizika silniční a železniční dopravy • vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity • postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, • nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání • klasifikace mimořádných událostí, varovný signál, základní úkoly ochrany obyvatelstva a evakuace • sledování úrovně tělesné zdatnosti pomocí digitálních technologií 	
	<p>II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodržuje pravidla bezpečného chování</i> • <i>Uplatňuje a dodržuje pravidla her</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • pro osvojení lokomoce 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Respektuje pravidla fair play</i> • <i>Uplatňuje pohybové dovednosti</i> • <i>Smiří se s prohrou</i> • <i>Prožívá radost z vítězství</i> • <i>Využije netradiční náčiní</i> • <i>Dokáže se orientovat v prostoru</i> • <i>Dodržuje bezpečnostní pravidla při cvičení na nářadí</i> • <i>Užívá jednoduché tělovýchovné názvosloví</i> • <i>Zvládá odraz z odrazového můstku</i> • <i>Provede kotoul vpřed opakovaně se skokem prohnutě</i> • <i>Zvládá kotoul vpřed z místa, ze dřepu</i> • <i>Zvládá kotoul vzad opakovaně</i> • <i>Zacvičí jednoduchou gymnastickou sestavu</i> • <i>Provádí rovnovážné cviky na lavičce</i> • <i>Přeskakuje švihadlo snožmo, jednož, s meziskokem</i> • <i>Předvede jednoduchou sestavu se švihadlem</i> • <i>Vyšplhá po tyči - 4 m</i> • <i>Zvládá správný úchop rukama, nohama</i> • <i>Naskočí do kleku a dřepu na kozu</i> • <i>Zvládá roznožku přes kozu</i> • <i>Zvládá odraz z odrazového můstku</i> • <i>Zvládá estetické držení těla</i> • <i>Vyjádří melodii a rytmus pohybem</i> • <i>Zvládá 2/4 a ¾ takt</i> • <i>Zatancuje krok poskočný a mazurku</i> • <i>Dodržuje pravidla fair play</i> • <i>Využívá své síly při cvičení s lanem</i> • <i>Provádí jednoduché silové cviky s plným míčem</i> • <i>Uběhne rychlým během 60 m</i> • <i>Dokáže dle svých možností běhat 10 minut –prokládá chůzí</i> • <i>Zvládá vytrvalý běh do 1000m</i> • <i>Startuje z nízkého a polovysokého startu</i> • <i>Zvládá skok do dálky s rozběhem</i> • <i>Hází z místa míčkem horním obloukem jednoruč</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pro manipulaci s různým náčiním • pro získání kondice a koordinace • pro zdokonalování pohybových dovedností • soutěživé a bojové • pro představivost a tvořivost • pro relaxaci a specifický účinek • Hry: honičky, souboje o jedné noze, velké kohoutí zápasy, předcvičovaná, na papeže, na sochy, chyťte peška, letadlo v mlze, míčové hry....atd., využití hraček a netradičního náčiní, pohybová tvořivost • Základy gymnastiky a akrobacie • průpravná cvičení • kotoul vpřed • kotoul vzad • chůze po lavičce • přeskok švihadla • šplh na tyči • cvičení na nářadí • Průpravné úpoly • přetahy • přetlaky • Rytmické a kondiční formy pro děti • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem • základy estetického pohybu • jednoduché tance • Základy atletiky • rychlý běh • vytrvalý běh • skok do dálky • hod míčkem • rychlostní soutěže • Základy sportovních her • manipulace s míčem 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Hází míčkem z chůze a s rozběhem • Hází na cíl • Zvládá přihrávku obouruč • Zvládá přihrávku jednoruč • Dribluje na místě, v chůzi, v běhu • Respektuje pravidla malé kopané • Hraje vybijenou podle pravidel • Při pohybu v přírodě přírodu chrání • Dodržuje pravidla chování v dopravních prostředcích • Orientuje se v silničním provozu v rámci výcvikového hřiště • Dodržuje bezpečnost účastníka silničního provozu • Respektuje dopravní značky • Zvládají jeden plavecký způsob • Uplave 50 – 200 m libovolným způsobem • Dodržuje bezpečnost v bazénu i mimo něj • zvládá přípravná cvičení na suchu k některým plaveckým způsobům 	<ul style="list-style-type: none"> • Turistika a pobyt v přírodě • Dopravní výchova • Plavání • jeden plavecký způsob 	
III. Činnosti podporující pohybové učení		
<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje náčiní a nářadí • Reaguje na smluvní signály a povely • Respektuje pravidla fair play • Aktivně plní sportovní činnosti • Dodržují bezpečnost chování • Dodržují bezpečnost chování při různých soutěžích • Aplikuje pravidla hry při hrách, závodech, soutěžích • Zlepšuje svoji tělesnou zdatnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV • základní TV názvosloví • smluvní povely a signály • Organizace při TV • Zásady jednání a chování • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • hry • závody • soutěže • Měření posuzování pohybových dovedností 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a zdraví

Ročník pátý

Vyučovací předmět:

Tělesná výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Činnost se zdravím • Využívá nabídky sportovní činnosti • Dodržuje bezpečnost chování v tělocvičně • Reaguje na základní pokyny a povely • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti • Účastní se soutěží AŠSK – vybraní žáci • Účastní se relaxačního pobytu během přestávek na školním hřišti • Zvládá protahovací a napínací cvičení (strečinková cvičení) • Provádí rychlostně silová cvičení 10 s • Dodržuje cvičení pro správné držení těla • Napodobí cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti • Realizuje kompenzační cvičení • Používá dechová cvičení • Zvládá jednoduché pohybové činnosti • Napodobí strečinková cvičení • Zvládá dechová a kompenzační cvičení • Zvládá cvičení pro správné držení těla, vsedě, vestoje, vleže • Napodobí vyrovnávací cviky • Dovede zařadit do svého denního režimu vyrovnávací cviky • Uvědomuje si důležitost vyrovnávacích cviků a protahovacích cvičení • Startuje z různých poloh • Dokáže v běhu překonávat jednoduché překážky • Zvládá přeběhy, přeskoky laviček • Provede svis na žebřinách • Vyleze, sleze a seskočí ze žebřin • Zvládá cviky na posílení břišního svalstva, • Přednožení, přitahování na žebřinách 	<p data-bbox="707 300 1758 331">I. Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví • Příprava organismu • před pohybovou činností • uklidnění po zátěži • Zdravotně zaměřené činnosti • průpravná cvičení • kompenzační cvičení • relaxační cvičení • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • lavičky • žebřiny 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá výlezy a slezy v kombinaci lavička, žebřiny • Cvičí s plnými míči k rozvoji síly • Zapojuje se do rychlostních soutěží • Dodržuje hygienické návyky • Používá vhodné oblečení a přezutí • Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech • Dodržuje bezpečnost v šatnách a umývárkách • Uklidí bezpečně jednoduché nářadí a pomůcky • Případný úraz nahlásí vyučujcímu • Dbá a reaguje na pokyny vyučujícího • Sbírá a (s pomocí učitele) vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných pomocí digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> • Rychlostní soutěže • Hygiena při TV • Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • Bezpečnost při pohybových činnostech • Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí <ul style="list-style-type: none"> • kriminalita mládeže • komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi • bezpečný pohyb v rizikovém prostředí • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí • testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy) 	
II. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje pravidla bezpečného chování • Uplatňuje a dodržuje pravidla her • Respektuje pravidla fair play • Uplatňuje pohybové dovednosti v různých činnostech • Přijme prohru • Přiměřeně prožívá úspěch • Využije netradiční náčiní • Dokáže se orientovat v prostoru • Dodržuje bezpečnostní pravidla při cvičení na nářadí • Užívá jednoduchá tělovýchovná názvosloví • Cvičí na značkách v kruhu dle předcvičování • Zvládá kotoul vpřed opakovaně, s výskokem prohnutě • Zacvičí kotoul vpřed z místa ze dřepu • Zvládá kotoul vzad opakovaně • Předvede jednoduchou gymnastickou sestavu • Zvládá rovnovážné cviky na lavičce 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry s různým zaměřením • pro osvojení lokomoce • pro manipulaci s různým náčiním • pro získání kondice a koordinace • pro zdokonalování pohybových dovedností • soutěživé a bojové • pro představivost a tvořivost • pro relaxaci a specifický účinek • Hry: honičky, myslivci a zajáci, na sochy, míčové, atd.. • využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost • Základy gymnastiky, akrobacie • průpravná cvičení • kotoul vpřed • kotoul vzad • chůze po lavičce • přeskok švihadla • šplh na tyči • cvičení na nářadí 	

<ul style="list-style-type: none"> • Přeskakuje přes švihadlo, snožmo, jedno nož, s meziskokem • Zpracovává jednoduchou sestavu se švihadlem • Vyšplhá po tyči 4m • Zvládá správný úchop tyče rukama a nohama • Naskočí do kleku a dřepu na koně • Zvládá roznožku • Odrazí se z odrazového můstku • Zvládá estetické držení těla • Vyjádří melodii a rytmus pohybem • Zvládá 2/4 a 3/4 takt • Zatančuje krok poskočný, přísunný a jednoduchý lidový tanec • Dodržuje pravidla fair play • Využije své síly při cvičení s lanem • Cvičí jednoduché silové cviky s plnými míči • Zvládá cvičení zaměřená na přetlaky a přetahy na žíněnkách • Seznámí se s běžeckou abecedou • Uběhne rychlým během 60m • Dokáže dle svých možností běžet 10 – 15 min., prokládá chůzí • Zvládá vytrvalý běh do 1000m • Zvládá skok do dálky s rozběhem a odrazem z břevna • Hází z místa míčkem horním obloukem jednoruč • Hází míčkem s rozběhem • Při pohybu v přírodě přírodu chrání • Dokáže se orientovat v přírodě • Orientuje se v silničním provozu v rámci výcvikového hřiště • Dodržuje bezpečnost účastníka silničního provozu • Respektuje základní dopravní značky • Vyjmenuje povinnou výbavu kola • Zvládá jeden plavecký způsob • Uplave 50 – 200 m v bazénu • zvládá průpravná cvičení na suchu k některým plaveckým způsobům 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmické a kondiční formy pro děti • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem • základy estetického pohybu • jednoduché tance • Průpravné úpoly • přetahy • přetlaky • Základy atletiky • rychlý běh • vytrvalý běh • skok do dálky • hod míčkem • Základy sportovních her • manipulace s míčem • Turistika a pobyt v přírodě • Dopravní výchova • Plavání • jeden plavecký způsob 	
---	--	--

	III. Činnosti podporující pohybové učení	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pojmenuje náčiní a nářadí</i> • <i>Reaguje na smluvní signály a povely</i> • <i>Respektuje pravidla pair play</i> • <i>Aktivně plní sportovní činnosti</i> • <i>Dodržuje bezpečnost chování</i> • <i>Dodržuje fair play při různých soutěžích</i> • <i>Aplikuje pravidla hry při hrách, závodech a soutěžích</i> • <i>Zlepšuje svoji tělesnou zdatnost</i> • <i>hodnotí svoji tělesnou zdatnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v TV • základní TV názvosloví • smluvní povely a signály • Organizace při TV • Zásady jednání a chování • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • hry • závody • soutěže • Měření a posuzování pohybových dovedností 	

5.8 Charakteristika vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Tato oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáka k získávání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáka. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, připravuje žáka pro uplatnění se v dalším životě a ve společnosti.

Charakteristika vyučovacího předmětu – *Člověk a svět práce*

- **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Žák se učí pracovat s různými materiály a osvojuje si základní pracovní návyky a dovednosti. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (vyuč. předmět Člověk a svět práce) je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů.

Výuka probíhá ve třídě, ve školních dílnách, ve školní cvičné kuchyňce a na školním pozemku.

Časová dotace vyučovacího předmětu: 1. – 3. roč. – 1 hodina týdně
  4. roč. – 1 hodina týdně
  5. roč. – 1 hodina týdně

- **Výchovně vzdělávací strategie**

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k utváření a naplňování kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnému postoji k vlastní činnosti i činnosti druhých, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti,
- vedeme žáky k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci,

- vedeme žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek,
- vedeme žáky k poznání vybraných výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností a k osvojení si různých způsobů práce,
- vedeme žáky k dodržování technologické kázně a k uplatňování zásad hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a poskytnutí první pomoci,
- vedeme žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Kompetence digitální:

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast	Tematické okruhy	Oborové kompetence, učivo	Ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	I. Práce s drobným materiálem		
		ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiál ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	1. - 3.
		ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	4. - 5.
	II. Konstrukční činnosti		
		ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	1. - 3.
		ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	4. - 5.
	III. Pěstitelské práce		
		ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	1. - 3.
		ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	4. - 5.
	IV. Příprava pokrmů		
		ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	1. - 3.
		ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	4. - 5.

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník první

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I.Práce s drobným materiálem	
<ul style="list-style-type: none"> Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu. 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil) – barva, tvar, povrch, tvrdost. Rozlišování přírodních a technických materiálů. Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití. Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, dělení na části, překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, rozřezávání, sešívání, odměřování. Vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého materiálu, obkreslování podle šablony. Jednoduché kartonážní práce, skládky a vystřihovánky. Odměřování, navlečení nitě, uzlík, navlékání korálek, šití předním stehem. Osvojování si základů bezpečnosti práce, hygieny. Lidové zvyky, tradice, řemesla. 	Osobnostní a soc. výchova – MORÁLNÍ ROZVOJ: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti.
	II. Konstrukční činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. 	<ul style="list-style-type: none"> Části stavebnic. Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtkem, práce podle představ. 	
	III. Pěstitelské práce	
<ul style="list-style-type: none"> Pečuje o nenáročnou rostlinu. Provádí pozorování přírody 	<ul style="list-style-type: none"> Ošetřování pokojových květin, přesazování, zalévání. Pěstování některých plodin – setí ovsa, pšenice, trávy. Ověřování podmínek života rostlin. Linie 	
	IV. Příprava pokrmů	
<ul style="list-style-type: none"> Chová se vhodně při stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> Potraviny a jejich jednoduchá úprava. Jednoduchá úprava stolu. Pravidla slušného chování při stolování. 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník druhý

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Pracuje podle slovního návodu. 	<p>I.Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát) – barva, tvar, povrch, tvrdost. Rozlišování přírodních a technických materiálů. Určování vlastností papíru, pojmenovávání druhů (novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití. Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, dělení na části, překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, rozřezávání, sešívání, odměřování. Vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého materiálu, obkreslování podle šablony. Jednoduché kartonážní práce, skládanky a vystřihovánky. Odměřování, navlečení nitě, uzlík, navlékání korálků, šití předním a zadním stehem, přišívání knoflíku, práce s jednoduchým stříhem. Osvojování si základů bezpečnosti práce, hygieny. Lidové zvyky, tradice, řemesla – techniky zpracování. 	
<ul style="list-style-type: none"> Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. 	<p>II. Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Stavebnice (plošné prostorové, konstrukční), sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtkem 	
<ul style="list-style-type: none"> Pečuje o nenáročné rostliny. Provádí pozorování přírod, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování 	<p>III. Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> Ošetřování pokojových květin, přesazování, zalévání. Pěstování některých plodin – setí ovesa, pšenice, trávy. Pokusy a pozorování – ověřování podmínek života rostlin. 	
<ul style="list-style-type: none"> Připraví samostatně jednoduchý pokrm. Chová se vhodně při stolování. 	<p>IV. Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuchyně – vybavení a udržování pořádku. Potraviny a jejich jednoduchá úprava, skladování potravin. Jednoduchá úprava stolu. Pravidla správného stolování. 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník třetí

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I.Práce s drobným materiálem	
<ul style="list-style-type: none"> Vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu. Vyrobí kroucenou šňůrku. Vyšívá obnitkovým a křížkovým stehem. 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát) – barva, tvar, povrch, tvrdost. Rozlišování přírodních a technických materiálů. Určování vlastností papíru, pojmenovávání druhů (novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton). Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití. Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, dělení na části, překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, rozřezávání, sešívání, odměřování. Vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého materiálu, obkreslování podle šablony. Jednoduché kartonážní práce, skládanky a vystřihovánky. Odměřování, navlečení nitě, uzlík, navlékání korálků, šití křížkovým stehem, přišívání knoflíku, práce s jednoduchým stříhem. Osvojování si základů bezpečnosti práce, hygieny. Lidové zvyky, tradice, řemesla – techniky zpracování. 	
	II. Konstrukční činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Zvládá dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi podle složitější předlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> Práce se stavebnicí podle předlohy 	
	III. Pěstitelské práce	
<ul style="list-style-type: none"> Pečuje o pokojové rostliny, seznámí se s názvy běžných pokojových rostlin a ošetřuje je. Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. 	<ul style="list-style-type: none"> Ošetřování pokojových květin, přesazování, zalévání. Pěstování některých plodin – setí ovesa, pšenice, fazolí. Pokusy a pozorování – ověřování klíčivosti rostlin. 	
	IV. Příprava pokrmů	
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže vybrat a nakoupit potraviny dle zásad zdravé výživy. Dokáže prostřít stůl. Chová se vhodně při stolování. Vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu 	<ul style="list-style-type: none"> Kuchyně – vybavení a udržování pořádku. Potraviny, zásady zdravé životosprávy. Slavnostní úprava stolu. Pravidla správného stolování. Tvorba výrobku podle videonávodu – zkoumání vlastností materiálů, využití vhodných pracovních pomůcek 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník čtvrtý

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I.Práce s drobným materiálem	
<ul style="list-style-type: none"> Vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního i písemného návodu. Vyrobit vzorník druhů papíru a vzorník druhů textilu. Tká z textilu a vlny. Vyrobit figurku z vlny, papíru nebo přírodního materiálu. 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát) – barva, tvar, povrch, tvrdost. Rozlišování přírodních a technických materiálů. Určování vlastností papíru, pojmenovávání druhů (novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton). Určování vlastností textilu, pojmenovávání druhů (manšestr, hedvábí, len, bavlna, apod.) Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití. Organizace práce. Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, dělení na části, překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, rozřezávání, sešívání, odměřování. Vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého materiálu, obkreslování podle šablony. Odměřování, navlečení nitě, uzlík, tkaní, práce s jednoduchým stříhem. Osvojování si základů bezpečnosti práce, hygieny. Lidové zvyky, tradice, řemesla – techniky zpracování. 	
	II. Konstrukční činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje podle složitějších předloh a vlastních návrhů. 	<ul style="list-style-type: none"> Práce se stavebnicí (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou, vlastním návrhem. 	
	III. Pěstitelské práce	
<ul style="list-style-type: none"> Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování luštěnin. Pokusy a pozorování – klíčivost luštěnin, rozmnožování rostlin. 	
	IV. Příprava pokrmů	
<ul style="list-style-type: none"> Připraví jednoduché pohoštění ze studené kuchyně. 	<ul style="list-style-type: none"> Pohoštění bez tepelné úpravy, výběr potravin a jejich nákup. Úprava stolu a obsluha. 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník pátý

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I.Práce s drobným materiálem	
<ul style="list-style-type: none"> Vytváří různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního i písemného návodu. Pracuje technikou kaširování. Uháčkuje řetízky. Podle stříhu ušije jednoduchý předmět. Vyrobí bambule a zvířátko z vlny. 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát) – barva, tvar, povrch, tvrdost. Rozlišování přírodních a technických materiálů. Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití. Organizace práce. Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbaní, sušení, dělení na části, překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, rozřezávání, sešívání, odměřování. Odměřování, navlečení nitě, uzlík, šití předním stehem, práce s jednoduchým stříhem. Modelování z netradičních materiálů (novinový papír a izolepa, tapetové lepidlo nebo škrob). Výroba papíru. Osvojování si základů bezpečnosti práce, hygieny. Lidové zvyky, tradice, řemesla – techniky zpracování. 	
	II. Konstrukční činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje podle složitějších předloh a vlastních návrhů. 	<ul style="list-style-type: none"> Práce se stavebnicí (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou, vlastním návrhem. 	
	III. Pěstitelské práce	
<ul style="list-style-type: none"> Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. Pozoruje a zaznamená vývoj rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstování cibulovin. Pokusy a pozorování – podmínky života cibulových rostlin. Pozorování rozmnožování rostlin a jeho záznam s využitím digitálních technologií 	
	IV. Příprava pokrmů	
<ul style="list-style-type: none"> Připraví jednoduché pohoštění z ovoce nebo zeleniny za studena. 	<ul style="list-style-type: none"> Úprava ovoce, zeleniny za studena. Zdobné prvky při úpravě stolu k různým příležitostem. Vazba a úprava květin. 	Multikulturní výchova: Multikulturalita.

6 Učební osnovy vzdělávací oblasti II. stupně

6.1 Charakteristika vzdělávací oblasti – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání.

Dovednosti získané při jazykovém vzdělávání jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Charakteristika vyučovacího předmětu – *Český jazyk a literatura*

- **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu: 6. až 9. roč. – 4 hodiny týdně

Výuka probíhá v běžných třídách a je doplňována výukovými programy na počítačích a na interaktivní tabuli. Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří složek – Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.

Cílem předmětu je kvalitní osvojení a užívání mateřského jazyka v mluvené i písemné podobě. Žák tak bude schopen vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a citění druhých lidí, chápat význam českých i světových literárních výtvorů, orientovat se ve slovesné produkci, chápat kulturní výtvořiny a hodnoty. Tím se plně začlení do lidského společenství.

Žáci se během výuky českého jazyka a literatury naučí základním jazykovým dovednostem, budou poučeni o zvukové stránce jazyka, o slovní zásobě a tvoření slov, o tvarosloví, skladbě i pravopisu, budou také obecně poučeni o jazyce. Osvojí si dovednosti čtení, naslouchání a dokážou tvořit písemný i mluvený projev kultivovaným způsobem. Osvojí si schopnost komunikace. Poznají základy literární teorie a historie, naučí se rozlišit literární druhy a žánry, poznají hlavní osobnosti literárního světa a zapojí se do tvořivé činnosti s literárním textem, budou jej schopni interpretovat a tím také lépe prožívat.

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v tomto předmětu vede k utváření a rozvíjení kompetencí:

Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace, pak je efektně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě,
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí,
- vedeme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků.

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace, promýšlet a naplánovat způsob řešení problémů,

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky.
- **Kompetence komunikativní:**
  - učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
  - vedeme žáky k naslouchání promluvám druhých lidí, vhodnému zapojování se do diskuse, vhodné argumentaci a obhajobě svého názoru,
  - učíme žáky rozumět různým typům textů a záznamů,
  - učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k podílu na vytváření pravidel chování ostatních lidí,
- učíme žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
- vedeme žáky k respektu, ochraně a oceňování našich tradic a kulturního a historického dědictví.

Kompetence pracovní:

- učíme žáky využívat znalosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální:

- podporujeme práci žáků s klávesnicí, vybízíme žáky k formulaci písemného vyjádření různými formami
- vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek při procvičování učiva
- vedeme žáky k využívání internetových jazykových příruček
- usilujeme u žáků o kultivovanou komunikaci v digitálním prostředí
- vedeme žáky k využívání vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- klademe důraz na tvorbu prezentace podle daných pravidel a na dané téma

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	I. Jazyková výchova		
	úvod o českém jazyce, obecné výklady o jazyce	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	6. 6. - 9.
	zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	6. – 9. 6. - 9.
	skladba	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	6. - 9. 6. – 9.
	tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický 	6. - 9.
	význam slova	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	7.- 9.
	nauka o tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	7.- 9.
	pravopis	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	6.-9.
	II. Komunikační a slohová výchova		8.-9.
	úvod k výuce slohu	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	6.-9. 8.-9.

vyplňování jednoduchých tiskopisů	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	6.
jednoduché komunikační žánry	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	6.
dopis	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	6.
popis	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	6.,7.,9.
výtah a výpisky	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	6.,7.,8.,9.
vypravování	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	6.,7.,9.
charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	7.,8.,9.
líčení	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	7.,8.,9.
životopis	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	7.,9.
žádost	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	7.
výklad	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	8.,9.
úvaha	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	8.,9.
proslov, diskuse	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	9.
publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none"> ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	9.

		<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	9.
III. Literární výchova			
	literární druhy a žánry	<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	6.-9.
	základy lit. teorie a historie	<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	6. - 9.
	tvořivé činnosti s literárním textem, interpretace lit. díla	<ul style="list-style-type: none"> • ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie • ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	6. - 9.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Jazyk a jazyková komunikace
Český jazyk a literatura

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Jazyková výchova - Tvarosloví	
<ul style="list-style-type: none"> zná všechny slovní druhy bezpečně pozná podstatné jméno procvičí si skloňování podle vzorů seznámí se s odchylkami od pravidelného skloňování dovede využívat PČP a Pravidla.cz, orientuje se v nich bezpečně pozná přídavné jméno stupňuje příd. jména zná vzory příd. jmen, skloňuje podle nich pozná jmenné tvary příd. jmen bezpečně pozná zájmeno seznámí se se skloňováním podle vzorů bezpečně pozná číslovku bezpečně pozná sloveso rozlišuje druhy podmiňovací způsobu, umí je vytvořit rozlišuje druhy slovesného času, umí je vytvořit seznámí se se SSČ a s internetovým Slovníkem spisovného jazyka českého, umí je využívat 	<p>Opakování slovních druhů</p> <ul style="list-style-type: none"> Podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> Procvičování tvarů podstatných jmen podle vzorů Některé odchylky od pravidelného skloňování podstatných jmen Pravidla českého pravopisu, internetová podoba Pravidla.cz Přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> Stupňování přídavných jmen Skloňování přídavných jmen Jmenné tvary přídavných jmen Zájmena <ul style="list-style-type: none"> Skloňování zájmen podle vzorů ten a náš Skloňování zájmena jenž Skloňování zájmen podle vzorů přídavných jmen Číslovky Slovesa <ul style="list-style-type: none"> Podmiňovací způsob přítomný a minulý Slovesný čas <p>Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost, internetový Slovník spisovného jazyka českého</p>	
	I. Jazyková výchova - Skladba	
<ul style="list-style-type: none"> pozná základní větné členy-podmět a přísudek dovede určit Pk, Pt, Pu seznámí se se SMČ, umí ji užívat pozná rozdíl mezi souvětím a větou jednoduchou dovede graficky znázornit snadnou jednoduchou větu bezpečně odliší souvětí od věty jednoduché umí určit VH a VV dovede graficky znázornit jednoduché souvětí seznámí se s nejobvyklejšími spoj. výrazy využívá znalosti ke správnému užití interpunkce v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> Větné členy Rozvíjející větné členy Stručná mluvnice česká Věta jednoduchá <ul style="list-style-type: none"> Grafické znázornění věty jednoduché Souvětí <ul style="list-style-type: none"> Určování vět hlavních a vedlejších Grafické znázornění souvětí Nejobvyklejší spojovací výrazy Interpunkce v souvětí 	

I. Jazyková výchova - Zvuková stránka jazyka		
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si znalosti o hláskách • rozlišuje spis. výslovnost od nespisovné • seznámí se s pojmy přízvuk, větná melodie, důraz, tempo, pauzy • dokáže rozlišit pojem řeč a jazyk, chápe začlenění čj mezi slovanské jazyky, seznámí se s nářečím, slangem, argotem • chápe zákl. pojmy jazykovědy 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování o hláskách <ul style="list-style-type: none"> • Spisovná a nespisovná výslovnost • Zvuková stránka slova a věty • Rozvrstvení národního jazyka • Řeč a jazyk • Jazykověda a její složky <ul style="list-style-type: none"> • Jazykověda 	
II. Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pojmem stylistika-sloh • umí vyplnit jednoduchý tiskopis • dovede napsat jednoduchý vzkaz, inzerát, objednávku, zprávu, oznámení, SMS • rozlišuje osobní a úřední dopis (e-mail), dokáže jej napsat • je schopen napsat jednoduchý popis • dokáže se orientovat v jednoduchém textu a dovede z něj napsat výtah i výpisky • dovede napsat jednoduché vypravování • dokáže sestavit osnovu vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> • Úvod k výuce slohu • Vyplňování jednoduchých tiskopisů <ul style="list-style-type: none"> • Poštovní poukázka, podací lístek • Jednoduché komunikační žánry <ul style="list-style-type: none"> • Vzkaz • Inzerát • Objednávka • Zpráva a oznámení • SMS • Dopis osobní a úřední, e-mail • Popis a jeho funkce <ul style="list-style-type: none"> • Popis budovy, místnosti • Popis postavy • Popis krajiny • Popis pracovního postupu • Výtah a výpisky <ul style="list-style-type: none"> • Výtah • Výpisky • Vypravování <ul style="list-style-type: none"> • Dějová posloupnost při vypravování • Osnova vypravování • Jazykové prostředky vypravování • Vyprávění podle obrázku • Dokončení příběhu 	

	III. Literární výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>seznámí se zákl. lit. pojmy</i> • <i>rozliší epiku, lyriku a drama v konkrétních ukázkách</i> • <i>odlišuje poezii od prózy a dramatu</i> • <i>pozná slavné lit. osobnosti</i> • <i>rozlišuje uměleckou lit., populárně-naučnou, lit. faktu, publicistiku</i> • <i>orientuje se v textu</i> • <i>dokáže přednášet lit. text</i> • <i>umí reprodukovat přečtený text</i> • <i>dokáže spolupracovat na dramatizaci textu</i> • <i>prezentuje své prožitky písemně, výtvarně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Úvod do učiva literární výchovy • Literární druhy a žánry <ul style="list-style-type: none"> • Žánry lyrické, epické, dramatické • Poezie • Próza • Drama • Základy literární teorie a historie <ul style="list-style-type: none"> • Osobnosti spisovatelů, básníků • Rozlišení literatury umělecké, populárně-naučné, literatury faktu, publicistických žánrů • Struktura literárního díla • Tvořivé činnosti s lit. textem, interpretace lit. díla <ul style="list-style-type: none"> • Přednes lit. textu • Reprodukování textu • Dramatizace textu • Vlastní tvorba 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Ročník sedmý

Vyučovací předmět:

Český jazyk a literatura

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Jazyková výchova – Nauka o významu slov	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>chápe pojem význam slova</i> • <i>rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná</i> • <i>umí rozlišit slovo od sousloví, používá rčení, chápe jejich význam</i> • <i>zná pojmy synonyma a homonyma, umí vytvořit</i> • <i>pozná slova citově zbarvená, tvoří je</i> • <i>pozná odborné názvy-termíny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka o významu slov <ul style="list-style-type: none"> • Úvod, význam slova • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Slovo a sousloví, rčení • Synonyma a homonyma • Slova citově zbarvená • Odborné názvy 	
	I. Jazyková výchova - Nauka o tvoření slov	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>seznámí se s druhy obohacování slovní zásoby</i> • <i>rozlišuje různé způsoby tvoření slov, uvádí na příkladech</i> • <i>seznámí se s odvozováním podst. jmen, příd. jmen, sloves</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a její obohacování • Slovo tvorba krok za krokem • Způsoby tvoření slov: odvozování, skládání, zkracování • Odvozování podstatných jmen • Odvozování přídavných jmen • Odvozování sloves 	
	I. Jazyková výchova - Tvarosloví	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>zná všechny sl. druhy ohebné i neohebné, u ohebných určuje mluvnické kategorie</i> • <i>aktivně využívá svých znalostí z tvarosloví při pravopisu</i> • <i>seznámí se se skloň. zájmena jenž</i> • <i>rozlišuje slovesný rod činný a trpný, umí jej vytvořit</i> • <i>bezpečně pozná příslovce, umí je stupňovat</i> • <i>rozlišuje neohebné slovní druhy, pozná je v textu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování slovních druhů, mluvnických kategorií • Pravopis ohebných slov • Skloňování zájmena jenž • Slovesný rod • Přííslovce, příslovečné spřežky, stupňování příslovčí • Další neohebná slova: předložky, spojky, částice, citoslovce 	
I. Jazyková výchova - Skladba		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zopakuje si druhy vět podle postoje mluvčího</i> • <i>užívá svých znalostí ze skladby ke správné interpunkci v ozn., táz., žádacích větách</i> • <i>rozlišuje větu dvojčl., jednočl. a větný ekvivalent, dovede je vytvořit</i> • <i>zopakuje si zákl. a rozvíjí. větné členy</i> • <i>nově se seznámí s doplňkem, pozná ho ve větě</i> • <i>pozná ve větě přístavek</i> • <i>rozlišuje druhy vedlejších vět, graficky je umí znázornit v souvětích</i> • <i>aktivně využívá znalostí vyjim.slov, znalostí z tvarosloví i skladby při pravopisu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy vět podle postoje mluvčího • Věty oznamovací, tázací, žádací • Věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty • Opakování základních větných členů: podmět a přísudek • Rozvíjející větné členy: předmět, přísl. určení, přívlastek, doplněk • Přístavek • Druhy vedlejších vět • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenovaná slova • Psaní i/y v koncovkách podstatných jmen, přídavných jmen • Shoda přísudku s podmětem 	
II. Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dovede napsat popis</i> • <i>je schopen napsat charakteristiku lit. postavy</i> • <i>dokáže napsat líčení krajiny</i> • <i>orientuje se v jednoduchém odborném textu, dovede napsat výtah</i> • <i>sestaví žádost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis <ul style="list-style-type: none"> • Popis výrobku • Popis uměleckého díla • Popis pracovního postupu • Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika literární postavy • Líčení • Líčení krajiny • Výtah z odborného textu • Žádost 	

<ul style="list-style-type: none"> • sestaví životopis, vyplní elektronický formulář • dovede napsat vypravování, reprodukuje písemně přečtený text, je schopen zachytit lit. zážitky 	<ul style="list-style-type: none"> • Životopis (i v elektronické podobě) • Vypravování <ul style="list-style-type: none"> • Vypravování ukázky z knihy 	
III. Literární výchova		
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si znalosti o lit. žánrech • rozlišuje lyriku, epiku a drama • na ukázkách se seznámí a umí rozlišit báji, mýtus, legendu, pověst • zná hlavní znaky balady a romance • pozná pohádku, bajku, útvary ÚLS • seznámí se s lit. podobou paměti a deníku • rozlišuje povídku a román • zná hlavní znaky cestopisu, kroniky, fejetonu • pozná vědecko-fantastickou literaturu • rozlišuje formu lit. faktu od beletrie • zná hlavní znaky detektivky • seznámí se s podobou hist. příběhů • orientuje se v přečteném textu, charakterizuje postavy, reprodukuje text • chápe pojmy autobiografie, nadsázka, lit. mystifikace • seznámí se s velkými lit. osobnostmi • přednáší lit. text • dovede text reprodukovat • je schopen drammatizovat zadaný text • využívá možností knihoven 	<ul style="list-style-type: none"> • Literární žánry <ul style="list-style-type: none"> • Lyrika, epika, drama • Základy literární teorie a historie • Báje, mýty, legendy, pověsti • Balada, romance • Pohádka, bajka, ústní lidová slovesnost • Paměti, deník • Povídka, román • Věcná literatura - cestopis, kronika, fejeton • Vědecko-fantastická literatura • Literatura faktu, beletrie • Detektivka • Příběhy slavných, historické příběhy • Literární postava, struktura lit. díla • Autobiografie, nadsázka, literární mystifikace • Osobnosti spisovatelů • Tvořivé činnosti s lit. textem, interpretace lit. díla <ul style="list-style-type: none"> • Přednes literárního textu • Reprodukování textu • Dramatizace textu • Spolupráce s knihovnou 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Jazyk a jazyková komunikace
Český jazyk a literatura

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Jazyková výchova – Obohacování slovní zásoby	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>pozná a tvoří synonyma a homonyma</i> • <i>rozlišuje druhy tvoření slov</i> • <i>rozlišuje metaforu a metonymii</i> • <i>vytváří sousloví</i> • <i>pozná v textu slova přejatá</i> • <i>chápe věcný význam slov</i> • <i>aktivně pracuje s poznatky ze slovo tvorby</i> • <i>rozlišuje pojem aktivní a pasivní slovní zásoba</i> • <i>aktivně užívá znalostí ze slovo tvorby při pravopisu</i> • <i>pracuje s jazykovými příručkami tištěnými i internetovými, vyhledává v nich potřebné informace</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Obohacování slovní zásoby • Nauka o tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> • Synonyma, homonyma • Tvoření slov: odvozování, skládání, zkracování • Přenášení slovního významu • Spojování slov v sousloví • Přejímání slov z cizích jazyků • Věcný význam slov • Rozlišení nejdůležitějších způsobů obohacování slovní zásoby, rozpoznání přeneseného pojmenování, zvl. ve frazémeh • Slova přejatá <ul style="list-style-type: none"> • Aktivní a pasivní slovní zásoba • Pravopis přejatých slov: slova pravopisně počestělá, slova psaná pravopisem původním • Výslovnost přejatých slov, práce se SSČ a SCS, internetové jazykové příručky 	
	I. Jazyková výchova - Tvarosloví	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>seznájí se se skloňováním některých cizích vlastních jmen, s odchylkami</i> • <i>pozná neskloňná cizí jména</i> • <i>užívá jaz. příruček, aby správně vyslovoval běžná cizí slova</i> • <i>rozumí pojmu slovesný vid</i> • <i>rozlišuje N sloveso od D</i> • <i>dovede vytvořit vidovou dvojici</i> • <i>aktivně využívá svých znalostí z čj při pravopisu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen <ul style="list-style-type: none"> • Odchylky skloňování obecných podst. jmen cizího původu od skloňování slov domácích • Skloňování cizích vlastních jmen osobních • Neskloňná cizí jména • Správná výslovnost běžně užívaných cizích slov • Užití vlastních jmen v textu <ul style="list-style-type: none"> • Doplnění cizích vlastních jmen - rodných, příjmení • Vzory pro skloňování • Slovesný vid <ul style="list-style-type: none"> • Slovesa dokonavá, nedokonavá • Vidové dvojice • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla psaní i/y v koncovkách podst. a příd. jmen podle vzorů • Shoda Př s Po • Mluvnické kategorie jmen • Pravidla psaní předpon s-, z-, vz- a předložek s/se, z/ze • Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>pozná všechny základní rozvíjející větné členy</i> • <i>pozná větu jčl., dvčl. a větný ekvivalent, dovede je vytvořit</i> • <i>pozná rozdíl mezi souvětím a jedn. větou</i> • <i>seznámí se se spoj. výrazy v souvětí</i> • <i>poznává druhy VV</i> • <i>rozlišuje souvětí souřadné a podřadné</i> • <i>jmenuje souřadící spojky pro jednotlivé význ. poměry</i> • <i>rozlišuje význ. poměry mezi HV</i> • <i>rozlišuje význ. poměry mezi větnými členy</i> • <i>pozná několik. větné členy, jejich druhy</i> • <i>dovede graficky znázornit získané poznatky</i> • <i>rozlišuje souvětí souř. a podřadné</i> • <i>umí tvořit jejich grafy</i> • <i>využívá poznatků ze skladby při pravopisu, správném užití interpunkce</i> • <i>aktivně využívá své znalosti z čj při jazykových rozborech</i> • <i>tvoří grafy i složitějších souvětí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování základních a rozvíjejících větných členů • Věta dvočlenná, jednočlenná, větný ekvivalent • Určování vět jednoduchých a souvětí • Spojovací výrazy v souvětí • Jednotlivé druhy vedlejších vět • Souřadné spojení vět hlavních • Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami <ul style="list-style-type: none"> • Jednotlivé významové poměry mezi hlavními větami: slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinný, důsledkový • Spojovací výrazy u jednotlivých významových poměrů • Spojení vět v souřadném souvětí bez spojovacích výrazů • Významové poměry mezi větnými členy <ul style="list-style-type: none"> • Několikanásobné větné členy a jejich druhy • Grafické znázornění několikanás. větných členů a významové poměry mezi nimi • Souřadné spojení vedlejších vět • Souvětí souřadné a podřadné <ul style="list-style-type: none"> • Graf souvětí • Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí <ul style="list-style-type: none"> • Spojovací výrazy - spojky, vztažná zájmena, vztažná příslovce, jiná příslovce • Interpunkce - a, i, ani, nebo • Jazykové rozbory, složitější souvětí <ul style="list-style-type: none"> • Graf složitějších souvětí 	
I. Jazyková výchova - Obecné výklady o českém jazyce		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>dovede vyjmenovat slovanské jazyky, chápe jejich začlenění mezi indoevropské jazyky</i> • <i>seznámí se s hist. vývojem slovans. jaz., rozdělením</i> • <i>chápe hist. význam staroslovenštiny</i> • <i>rozlišuje spis. formu jazyka od nespisovné, hovorové</i> • <i>používá k vyjadřování spis. formu jazyka, dodržuje jazykovou kulturu</i> • <i>seznámí se s velkými osobnostmi české jazykovědy</i> • <i>využívá své znalosti v praxi, v mluveném i psaném projevu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovanské jazyky <ul style="list-style-type: none"> • Indoevropské jazyky • Praslovanština, rozdělení slovanských jazyků • Staroslovenština • Útvary českého jazyka a jazyková kultura <ul style="list-style-type: none"> • Spisovná čeština • Hovorová slova ve spisovné češtině • Nespisovná čeština - slang, argot, obecná čeština, nářečí • Jazyková kultura, úroveň jazykového vyjadřování (i v digitální komunikaci) • Jazykovědci - historický vývoj, současní lingvisté • Práce s chybou • Odlišení spis. a nespis. projevu, vhodné užívání spis. češtiny vzhledem ke komunikačním záměrům 	

--	--	--

	II. Komunikační a slohová výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>formuluje cíl slohu, rozlišuje jaz. styly, sloh. postupy a útvary, které zatím poznal</i> • <i>pracuje s odborným textem, napíše výtah, sestaví citaci</i> • <i>dovede napsat výpisky</i> • <i>napíše charakteristiku lit. postavy</i> • <i>rozlišuje char. vnitřní, vnější a přímou, nepřímou</i> • <i>dovede napsat výklad, vytvořit prezentaci, prezentuje svoji práci před kolektivem spolužáků</i> • <i>je schopen napsat líčení</i> • <i>dokáže napsat jednoduchou úvahu</i> • <i>rozlišuje na ukázkách sloh. útvary</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Úvod do učiva slohu <ul style="list-style-type: none"> • Cíl stylistiky, jazykové styly, slohové postupy a útvary • Výtah <ul style="list-style-type: none"> • Práce s odborným textem, souvislý výtah, citace • Výpisky • Charakteristika literární postavy <ul style="list-style-type: none"> • Vnější a vnitřní, přímá a nepřímá charakteristika • Výklad, prezentace na dané téma <ul style="list-style-type: none"> • Výklad mluvený a psaný • Líčení • Úvaha • Souhrnné poučení o slohu <ul style="list-style-type: none"> • Různé slohové útvary v literárních ukázkách 	
	III. Literární výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>interpretuje lit. zážitek</i> • <i>přednáší lit. text</i> • <i>reprodukuje přečtený text</i> • <i>dokáže využívat knihovny</i> • <i>rozlišuje epiku, lyriku, drama v ukázkách</i> • <i>pozná životopis</i> • <i>pozná hl. znaky cestopisu a reportáže</i> • <i>seznámí se s formou antického eposu a báje</i> • <i>seznámí se s formou antické tragédie a komedie</i> • <i>seznámí se s někt. biblickými příběhy</i> • <i>rozlišuje útvary ÚLS</i> • <i>zná a jmenuje hlavní znaky hist. románu</i> • <i>zná a jmenuje hlavní znaky legendy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivé činnosti s lit. textem, interpretace lit. díla <ul style="list-style-type: none"> • Přednes lit. textu • Reprodukování textu • Spolupráce s knihovnou, schopnost výběru • Literární žánry - opakování, rozeznávání <ul style="list-style-type: none"> • Lyrika, epika, drama • Základy lit. teorie a historie <ul style="list-style-type: none"> • Životopisy velkých osobností • Cestopis, reportáž • Antický epos, báje • Antická tragédie a komedie • Biblické příběhy v krásné lit. i v lid. slovesnosti - koledy • Církevní obyčej v literatuře i ÚLS • Historický román • Legenda • Středověký epos, pověst, rytířský epos, balada • Legendární hrdinové středověku - v hist. románu, legendě, kronice 	Multikulturní výchova: Kulturní diference.

<ul style="list-style-type: none"> • <i>zná a jmenuje hlavní znaky středověkého eposu, pověsti, rytířského eposu, balady</i> • <i>pozná hlavní legendární hrdiny středověku</i> • <i>zná a jmenuje znaky romantické lit</i> • <i>zná a jmenuje hlavní znaky hororové lit</i> • <i>chápe pojem ohlasy a vlastenecké snahy č. buditelů</i> • <i>zná a jmenuje hlavní znaky národ. pohádek</i> • <i>seznámí se s lit. z židovského prostředí</i> • <i>zná hlavní znaky sci-fi lit.</i> • <i>recituje vybranou báseň, dokáže provést její rozbor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Romantická literatura - próza i poezie • Hororová literatura • Ohlasová tvorba čes. vlastenců • Národní pohádky • Židovská tematika v literatuře - deník, lit. faktu • Sci-fi literatura • Báseň, rozbor básně	
---	---	--

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Jazyk a jazyková komunikace
Český jazyk a literatura

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Jazyková výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojmy slovo-sousloví, chápe věcné významy slov • zná pojem jádro slovní zásoby, ví, jakými způsoby je sl. zásoba obohacována • tvoří synonyma, homonyma, antonyma • dovede vyjmenovat vrstvy slovní zásoby, rozlišuje slova domácí a cizí • zopakuje si poznatky o stavbě slova • na příkladech určuje druh obohacování slovní zásoby - odvozování, skládání, zkracování • zná všechny slovní druhy • bezpečně pozná podst. jm, určí MK • bezpečně pozná příd. jm, určí MK, umí stupňovat • bezpečně pozná sloveso, určí MK, tvoří tvary slovesa být • bezpečně pozná příslovce, umí stupňovat • bezpečně pozná předložky, spojky • rozlišuje větu od souvětí • pozná druh věty podle postoje mluvčího • rozlišuje věty dvčl., jčl. a větné ekvivalenty, umí je tvořit • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • seznámí se s mluvnickým zápořem • určuje ve větě skladební dvojice • pozná PK, DO ve větě • rozlišuje VH, VV, větu řídicí a závislou • pozná podř. a souř. souvětí, určuje druhy VV • dovede určit význam. poměr mezi vět. členy i VV • graficky znázorňuje i složitá souvětí • rozlišuje přímou a nepřímou řeč, umí správně napsat 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a význam slova <ul style="list-style-type: none"> • Slovo a sousloví, věcné významy slov • Rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby • Významové vztahy mezi slovy: synonyma, homonyma, antonyma • Rozvrstvení slovní zásoby, odborné názvy, slova domácí a cizí • Nauka o tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova • Odvozování, skládání, zkracování slov • Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy - slova ohebná a neohebná • Podstatná jména • Přídavná jména - druhy, stupňování, mluvnické významy • Slovesa a jejich mluvnická významy, tvary slovesa být • Příslovce • Předložky a spojky • Skladba <ul style="list-style-type: none"> • Stavba věty a souvětí • Věty podle postoje mluvčího • Věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty • Věta jednoduchá a souvětí • Tvoření věty a souvětí • Mluvnický zápor • Skladební dvojice • Přívlástek, doplněk • Věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá • Souvětí souřadné a pořadné, druhy vedlejších vět • Významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a VV • Složitá souvětí • Řeč přímá a nepřímá • Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná • Pořádek slov v české větě – slovosled 	

<ul style="list-style-type: none"> • je seznámen se samost. větným členem, pozná ve větě oslovení, vsuvku, neúplnou větu • správně dodržuje pravidla českého slovosledu • aktivně využívá znalostí z čj při správném pravopisu • zná všechny hlásky a hláskové skupiny • správně užívá větný přízvuk a větnou melodii • rozlišuje pojmy řeč a jazyk, aktivně prezentuje projev mluvený i psaný • zná útvary čj, je seznámen s vývojem jazyka, pozná slovanské jazyky • rozlišuje jazykovědné disciplíny • dbá na jazykovou správnost svých projevů 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • Pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební • Vlastní jména • Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> • Hlásky a hláskové skupiny • Větný přízvuk, větná melodie • Obecné výklady o jazyce <ul style="list-style-type: none"> • Projev mluvený a psaný, řeč, jazyk • Slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka • Jazykověda a její disciplíny • Jazyková kultura 	
II. Komunikační a slohová výchova		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje ústní a pís. projev, umí správně užívat jazykové prostředky • dovede napsat výklad • dovede napsat popis • je schopen napsat charakteristiku • rozlišuje přímou od nepřímé • napíše vypravování • napíše úvahu • dokáže připravit a přednést proslov před spolužáky • je schopen vést diskusi a zapojit se do ní • seznámí se s fejetonem 	<ul style="list-style-type: none"> • Úvod do učiva slohu <ul style="list-style-type: none"> • Ústní a písemný projev, jazykové prostředky a jejich využití • Výklad • Popis <ul style="list-style-type: none"> • Popis pracovního postupu • Popis uměleckého díla • Subjektivně zbarvený popis • Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> • Přímá a nepřímá charakteristika • Vypravování • Úvaha • Proslov • Diskuse (využití digitálního prostředí) • Fejeton • Funkční styly 	<p><i>Mediální výchova – RECEPTIVNÍ ČINNOSTI: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení.</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje různé funkční styly 		
	III. Literární výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • přednáší lit. text • umí reprodukovat přečtený text • spolupracuje s knihovnou, umí hledat informace • zhodnotí film. zpracování lit. předlohy • rozeznává lit. žánry, odlišuje epiku, lyriku, drama • zná a jmenuje hlavní znaky cestopisu • zná a jmenuje hlavní znaky mýtu, legendy • seznámí se s renes. literaturou • seznámí se s barokní lit. • seznámí se s klasicistní lit. • seznámí se s realistickou lit. • seznámí se s tvorbou prokletých básníků, realistů, anarchistů • seznámí se s tvorbou impresionistů • seznámí se s tvorbou naturalistů • pozná znaky symbolismu a dekadence • pozná znaky futurismu a dadaismu • pozná znaky poetismu a surrealismu • seznámí se s lit. z doby osobní nesvobody • pozná některé české disidenty • zná hlavní znaky sociální balady • rozlišuje povídku a román • rozlišuje moderní a klasickou pohádku • zná hlavní znaky hororu • seznámí se s humoristickou lit. tvorbou 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivé činnosti s lit. textem, interpretace lit. díla <ul style="list-style-type: none"> • Přednes lit. textu • Reprodukování textu • Spolupráce s knihovnou, schopnost výběru • Filmové zpracování literárního díla • Literární žánry - opakování, rozeznávání <ul style="list-style-type: none"> • Lyrika, epika, drama • Základy lit. teorie a historie, literární období a jejich specifika <ul style="list-style-type: none"> • Cestopis • Mýty a legendy • Renesanční literatura • Barokní literatura • Klasicistní literatura • Realistická literatura • Prokletí básníci, realisté, anarchisté • Impresionismus • Naturalismus • Symbolismus a dekadence • Futurismus a dadaismus • Poetismus a surrealismus • Literatura v období osobní nesvobody, alegorie • Čeští disidenti • Sociální náměty v české poezii, balada • Povídka, román • Pohádka klasická, moderní • Horor • Humor v literatuře 	

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Anglický jazyk**

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných jazykem mateřským. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy i celého světa. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze *Společného evropského referenčního rámce pro jazyky* a v rámci výuky **Anglického jazyka** na 2. stupni předpokládají **dosazení úrovně A2**. Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Výuka předmětu **Anglický jazyk** probíhá na 2. stupni v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně. V 6. ročníku probíhá též výuka povinně volitelného předmětu **Konverzace v anglickém jazyce** v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Třídy jsou na tento vyučovací předmět děleny tak, aby se maximální počet žáků ve skupině pohyboval kolem 16 žáků.

Výuka probíhá v odborné učebně cizích jazyků, v učebně informatiky nebo v kmenové třídě. Při výuce žáci využívají jazykové výukové programy na PC, v hodinách pracují na interaktivních tabulích nebo tabletech.

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v anglickém jazyce směřuje k **utváření a rozvíjení klíčových kompetencí** tím, že:

- vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti (**kompetence občanské**: respekt k druhým, vztah ke kulturnímu dědictví),
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělání (**kompetence k učení**: práce s informacemi, výsledky učení),
- vedeme žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů (**kompetence komunikativní**: způsob vyjadřování, jeho srozumitelnost a logika; **kompetence sociální a personální**: práce ve skupině; **kompetence digitální**: práce s klávesnicí, formulování písemného vyjádření různými formami),
- učíme žáky zvládnout pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjet pozitivní vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace (**kompetence komunikativní**: způsob vyjadřování, ústní projev, naslouchání, navazování a udržování kontaktu při komunikaci),
- vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů, k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření a ke snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného

informačního zdroje (**kompetence k učení**: práce s informacemi; **kompetence digitální**: získávání, vyhledávání a kritické posuzování dat, informací a digitálního obsahu),

- vedeme žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama (**kompetence komunikativní**: způsob vyjadřování, ústní projev, naslouchání, navazování a udržování kontaktu při komunikaci),
- vedeme žáky k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře, k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (**kompetence komunikativní**: práce s informacemi, způsob vyjadřování; **kompetence digitální**: digitální čtení, posouvání stránek a řádek na elektronické obrazovce),
- usilujeme o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií a práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka (**kompetence digitální**: využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti; **kompetence komunikativní**: způsob vyjadřování, ústní projev),
- klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií (**kompetence digitální**: používání digitálních zařízení, různých výukových aplikací).

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Poslech s porozuměním		
	Učivo: zvuková podoba jazyka, rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie anglicky mluvících zemí	<ul style="list-style-type: none"> CJ-9-1-01 žák rozumí informacím v jednoduchých poslechovéch textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat 	6. – 9.
	Mluvení		
	Učivo: zvuková podoba jazyka, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, cestování Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	<ul style="list-style-type: none"> CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost CJ-9-2-03 popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	6. – 9.
	Čtení s porozuměním		
	Učivo: zvuková a grafická podoba jazyka Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie anglicky mluvících zemí	<ul style="list-style-type: none"> CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	6. – 9.
	Psaní		
	Učivo: grafická podoba jazyka, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, cestování Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	<ul style="list-style-type: none"> CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení 	6. – 9.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Jazyk a jazyková komunikace
Anglický jazyk

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí konverzaci o osobních údajích rozumí obsahu promluvy popisující běžné činnosti v životě anglické rodiny rozumí informaci týkající se přesného určení data rozumí obsahu promluvy popisující život zvířat rozumí konverzaci o nemocech rozumí obsahu promluvy popisující nákupní seznam rozumí popisu jednoduchého receptu rozumí obsahu promluvy popisující různá zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní údaje Rodina, volný čas Datum, měsíce v roce Zvířata Péče o zdraví, nehody V restauraci Jídlo – recept V obchodě Povolání Domlouvání schůzky 	
	Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života zeptá se v rozhovoru na základní osobní informace, používá vhodné zjišťovací otázky adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, smluví si schůzku vypráví jednoduchý příběh či událost v mluveném projevu používá vhodné gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Popis lidí (<i>určitý a neurčitý člen</i>) Mám/nemám rád – aktivity v průběhu roku (<i>přítomný čas prostý a průběhový</i>) Rozhovor – osobní údaje (<i>zjišťovací otázky</i>) Rozhovor – nemoci, nehody (<i>minulý čas prostý – sloveso být</i>) Popis příběhu o dovolené (<i>minulý čas prostý</i>) Popis příběhu o tulákovi (<i>počitatelná a nepočitatelná podstatná jména</i>) Nakupování (<i>stupňování přídavných jmen</i>) Domlouvání schůzky Slovní přízvuk Výslovnost jednotlivých hlásek 	
	Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchém textu týkajícím se probíraného tématu rozumí krátkým a jednoduchým textům obsahujícím probírané gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Osobní údaje Rodina, volný čas Zvířata Příběh o návštěvě zoo Příběh o péči o zdraví Příběh o dovolené Příběh o tulákovi Recept Text o Velké Británii Příběh o dni sv. Valentýna Země světa Filmový příběh 	Multikulturní výchova: Lidské vztahy.

	Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě v elektronickém formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení, odpoví na textovou zprávu nebo e-mail • ovládá pravopis slov probírané slovní zásoby • pracuje se slovníkem • v písemném projevu používá vhodné gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje • Rodina, přátelé (<i>vazba there's/are...</i>) • Datum (<i>řadové číslovky, předložky</i>) • Zvířata (<i>předmětný tvar zájmen, ukazovací zájmena, some/any</i>) • Péče o zdraví (<i>minulý čas prostý</i>) • Jídlo (<i>vyjádření kvantity, členy, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména</i>) • Recept • Popis rozdílnosti (<i>stupňování přídavných jmen</i>) • Den sv. Valentýna (<i>přirovnání as...as</i>) • Kultura (<i>příslovce četnosti</i>) 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí informacím týkajících se osobních údajů • rozumí konverzaci o činnostech ve volném čase • rozumí obsahu promluvy popisující životní událost • rozumí obsahu promluvy popisující změny v životě společnosti v budoucnosti • žák rozumí a rozliší informace týkající se detektivní zápletky v jednoduchém příběhu • rozumí rozhovoru, ve kterém se lidé ptají na cestu • rozumí konverzaci o zhlédnutém filmu • rozumí obsahu slyšené písně 	Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje, představení • Domov, přátelé • Volný čas, aktivity • Životní události • Společnost a její problémy v budoucnosti • Detektivní příběh • Realie anglicky mluvících zemí – Londýn • Cestování • Anketa • Kultura, film • Kultura, hudba 	<i>Osobnostní a sociální výchova – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Poznávání lidí.</i>

	Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>mluví o své rodině, kamarádech, svém životě, budoucnosti a dalších osvojovaných tématech</i> • <i>zeptá se v rozhovoru na základní osobní informace, používá vhodné zjišťovací otázky</i> • <i>adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, požádá o službu, vyjádří spokojenost/nespokojenost, navrhne činnost, popíše cestu, zamítne návrh</i> • <i>vypráví jednoduchý příběh či událost</i> • <i>v mluveném projevu používá vhodné gramatické jevy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Představení se, osobní údaje • Žádosti • Volný čas, aktivity (<i>vazba like + ...ing</i>) • Pocity a nálady (<i>minulý čas prostý, vazba that sounds/looks...</i>) • Plány do budoucna (<i>vazbagoing to, přítomný čas průběhový, budoucí čas</i>) • Detektivní příběh (<i>minulý čas průběhový</i>) • Návrhy, rozhodnutí (<i>slovesný tvar will</i>) • Cestování • Kultura, zážitky (<i>předpřítomný čas</i>) • Fonetická abeceda (<i>samohlásky, souhlásky, nevyslovované hlásky, silná a slabá slova</i>) • Slovní přízvuk 	
	Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledá požadované informace v jednoduchém textu týkajícím se probíraného tématu</i> • <i>rozumí krátkým a jednoduchým textům obsahujícím probírané gramatické jevy</i> • <i>pracuje s internetovým slovníkem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov, rodina, rodokmen • Příběh o životní změně • Text o péči o zdraví • Text o moderních technologiích • Můj život v budoucnosti • Příběh o přírodní katastrofě • Detektivní příběh • Text o Londýně • Text o historické události • Kultura, filmové recenze 	
	Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> • <i>reaguje na jednoduché písemné sdělení</i> • <i>ovládá pravopis slov probírané slovní zásoby</i> • <i>pracuje se slovníkem</i> • <i>v písemném projevu používá vhodné gramatické jevy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Zájmena (<i>osobní, předmětná, přivlastňovací</i>) • Spojky • Volný čas, zájmy (<i>minulý čas prostý, ago</i>) • Sport • Esej o budoucnosti (<i>budoucí čas s will</i>) • Cestování • Kultura, filmová recenze 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Jazyk a jazyková komunikace
Anglický jazyk

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí obsahu promluvy popisující různá zaměstnání rozumí obsahu konverzace v obchodě rozumí informaci týkající se vzniku vynálezu rozumí konverzaci u lékaře rozumí příběhu se zvuky rozumí informacím ze soutěžního kvizu 	<ul style="list-style-type: none"> Ideální zaměstnání V obchodě s oděvy Vynálezy U lékaře Zvukový příběh Kvíz 	
	Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> mluví o zaměstnáních, zkušenostech, obavách adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích v mluveném projevu používá vhodné gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Zaměstnání Přesvědčování Blahopřání Vyjádření obav Vyjádření lítosti Mluvení o zkušenostech Výslovnost samohlásek, souhlásek Slovní přízvuk 	
	Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchém textu týkajícím se probíraného tématu rozumí krátkým a jednoduchým textům obsahujícím probírané gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Inzeráty se zaměstnáním Nový vzhled Cestovatelé časem Zdravé a nezdravé stravování Příběh o podivném zážitku Kaskadéři 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – <i>Objevujeme Evropu a svět</i>
	Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení ovládá pravopis slov probírané slovní zásoby pracuje se slovníkem v písemném projevu používá vhodné gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Formální dopis Deník Nový vzhled Ale, ačkoli Vyprávění zvukového příběhu Zkracování vět 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>napiše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu, na sociální síti</i> 		
--	--	--

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>žák rozumí konverzaci o osobních údajích</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující zkušenost se šikanou</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující pravdivý příběh</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující neobvyklou zkušeností</i> • <i>rozumí obsahu promluvy soutěžících hudební soutěže</i> • <i>rozumí informacím v poslechovém textu s radami pro přežití</i> • <i>rozumí obsahu promluvy, která se týká rad a varování</i> • <i>rozumí obsahu promluvy o biologických hodinách</i> • <i>rozumí obsahu promluvy týkající se problémů s dětmi v období puberty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Interview • Zkušenosti se šikanou • Rozpoznání pravdivého příběhu • Rádioprogram s účastí volajících • Interview se soutěžícími • Rady pro přežití • Varování • Biologické hodiny • Pubertáči 	
	Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zeptá se na základní osobní informace a vhodně reaguje</i> • <i>mluví o svých kamarádech – představí je</i> • <i>zeptá se v rozhovoru na základní informace, používá vhodné zjišťovací otázky</i> • <i>popíše věci a osoby ze svého života</i> • <i>popíše svůj víkend a ideální den</i> • <i>mluví o tom co má a nemá rád</i> • <i>mluví o problémech</i> • <i>v mluveném projevu používá vhodné gramatické jevy</i> • <i>adekvátně reaguje v běžných situacích, smluví si schůzku</i> • <i>vypráví jednoduchý příběh či událost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Interview s partnerem • Představování osob • Otázky na objasnění • Popis věcí/ lidí • Diskuze o víkendu • Vyprávění neobvyklého příběhu • Vyjádření libosti/ nelibosti • Mluvení o problémech • Třídní anketa • Debata • Varování • Ideální den • Schůzky • Znělé a neznělé souhlásky 	

	Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů rozumí krátkým a jednoduchým textům obsahujícím probírané gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> E-mail Dotazník – tvůj život Šikana Příběh o elektrické ženě Příběh – můj víkend Příběh o dvou neobvyklých zvířatech Příběh o účastnících hudební soutěže Příběh o uprchlících z džungle Čtení o pubertálních létech 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – <i>Objevujeme Evropu a svět</i>
	Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat napiše komentář k modelovému blogu nebo příspěvku na sociální síti, ve kterém zdůvodní svůj postoj ovládá pravopis slov probírané slovní zásoby pracuje s internetovým slovníkem v písemném projevu používá vhodné gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Udělování rady Příběh o neobvyklém zvířeti Spojování vět Profil osobnosti Dobrodružný příběh Dopis o problémech 	

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	Poslech s porozuměním		
	Učivo: zvuková podoba jazyka, rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie anglicky mluvících zemí	<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-1-01 žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat 	6. – 9.
	Mluvení		
	Učivo: zvuková podoba jazyka, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, cestování Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost • CJ-9-2-03 popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	6. – 9.
	Čtení s porozuměním		
	Učivo: zvuková a grafická podoba jazyka Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie anglicky mluvících zemí	<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	6. – 9.
	Psaní		
	Učivo: grafická podoba jazyka, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, cestování Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	<ul style="list-style-type: none"> • CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení 	6. – 9.

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk (pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků)

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>žák rozumí konverzaci o osobních údajích</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující běžné činnosti v životě anglické rodiny</i> • <i>rozumí informaci týkající se přesného určení data</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující život zvířat</i> • <i>rozumí konverzaci o nemocech</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující nákupní seznam</i> • <i>rozumí popisu jednoduchého receptu</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující různá zaměstnání</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje • Rodina, volný čas • Datum, měsíce v roce • Zvířata • Péče o zdraví, nehody • V restauraci • Jídlo – recept • V obchodě • Povolání • Domlouvání schůzky 	
	Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</i> • <i>popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</i> • <i>zeptá se v rozhovoru na základní osobní informace, používá vhodné zjišťovací otázky</i> • <i>adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, smluví si schůzku</i> • <i>vypráví jednoduchý příběh či událost</i> • <i>v mluveném projevu používá vhodné gramatické jevy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis lidí (<i>určitý a neurčitý člen</i>) • Mám/nemám rád – aktivity v průběhu roku (<i>přítomný čas prostý a průběhový</i>) • Rozhovor – osobní údaje (<i>zjišťovací otázky</i>) • Rozhovor – nemoci, nehody (<i>minulý čas prostý – sloveso být</i>) • Popis příběhu o dovolené (<i>minulý čas prostý</i>) • Popis příběhu o tulákovi (<i>počítatelná a nepočítatelná podstatná jména</i>) • Nakupování (<i>stupňování přídavných jmen</i>) • Domlouvání schůzky • Slovní přízvuk • Výslovnost jednotlivých hlásek 	
	Čtení s porozuměním	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledá požadované informace v jednoduchém textu týkajícím se probíraného tématu</i> • <i>rozumí krátkým a jednoduchým textům obsahujícím probírané gramatické jevy</i> • <i>vyhledá požadované informace v jednoduchém textu týkajícím se reálií anglicky mluvících zemí</i> • <i>rozumí krátkým a jednoduchým textům o reáliích anglicky mluvících zemí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje • Rodina, volný čas • Zvířata • Příběh o návštěvě zoo • Příběh o péči o zdraví • Příběh o dovolené • Příběh o tulákovi • Recept • Text o Velké Británii • Příběh o dni sv. Valentýna • Země světa • Filmový příběh • Reálie anglicky mluvících zemí – typický rok ve Velké Británii • Zvířata ve Velké Británii • Zdravotnictví ve Velké Británii • Jídlo ve Velké Británii • Zábava ve Velké Británii • USA 	<p>Multikulturní výchova: Lidské vztahy.</p>
---	--	--

	Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě v elektronickém formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení, odpoví na textovou zprávu nebo e-mail • ovládá pravopis slov probírané slovní zásoby • pracuje se slovníkem • v písemném projevu používá vhodné gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje • Rodina, přátelé (<i>vazba there's/are...</i>) • Datum (<i>řadové číslovky, předložky</i>) • Zvířata (<i>předmětný tvar zájmen, ukazovací zájmena, some/any</i>) • Péče o zdraví (<i>minulý čas prostý</i>) • Jídlo (<i>vyjádření kvantity, členy, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména</i>) • Recept • Popis rozdílností (<i>stupňování přídavných jmen</i>) • Den sv. Valentýna (<i>přirovnání as...as</i>) • Kultura (<i>příslovce četnosti</i>) 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk (pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků)

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozumí informacím týkajících se osobních údajů • rozumí konverzaci o činnostech ve volném čase • rozumí obsahu promluvy popisující životní událost • rozumí obsahu promluvy popisující změny v životě společnosti v budoucnosti • žák rozumí a rozliší informace týkající se detektivní zápletky v jednoduchém příběhu • rozumí rozhovoru, ve kterém se lidé ptají na cestu • rozumí konverzaci o shlédnutém filmu • rozumí obsahu slyšené písně 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje, představení • Domov, přátelé • Volný čas, aktivity • Životní události • Společnost a její problémy v budoucnosti • Detektivní příběh • Realie anglicky mluvících zemí – Londýn • Cestování • Anketa • Kultura, film • Kultura, hudba 	

	Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>mluví o své rodině, kamarádech, svém životě, budoucnosti a dalších osvojovaných tématech</i> • <i>zeptá se v rozhovoru na základní osobní informace, používá vhodné zjišťovací otázky</i> • <i>adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, požádá o službu, vyjádří spokojenost/nespokojenost, navrhne činnost, popíše cestu, zamítne návrh</i> • <i>vypráví jednoduchý příběh či událost</i> • <i>v mluveném projevu používá vhodné gramatické jevy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Představení se, osobní údaje • Žádosti • Volný čas, aktivity (<i>vazba like + ...ing</i>) • Pocity a nálady (<i>minulý čas prostý, vazba that sounds/looks...</i>) • Plány do budoucna (<i>vazba going to, přítomný čas průběhový, budoucí čas</i>) • Detektivní příběh (<i>minulý čas průběhový</i>) • Návrhy, rozhodnutí (<i>slovesný tvar will</i>) • Cestování • Kultura, zážitky (<i>předpřítomný čas</i>) • Fonetická abeceda (<i>samohlásky, souhlásky, nevyslovované hlásky, silná a slabá slova</i>) • Slovní přízvuk 	
	Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledá požadované informace v jednoduchém textu týkajícím se probíraného tématu</i> • <i>rozumí krátkým a jednoduchým textům obsahujícím probírané gramatické jevy</i> • <i>pracuje s internetovým slovníkem</i> • <i>vyhledá požadované informace v jednoduchém textu týkajícím se reálií anglicky mluvících zemí</i> • <i>rozumí krátkým a jednoduchým textům o reáliích anglicky mluvících zemí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov, rodina, rodokmen • Příběh o životní změně • Text o péči o zdraví • Text o moderních technologiích • Můj život v budoucnosti • Příběh o přírodní katastrofě • Detektivní příběh • Text o Londýně • Text o historické události • Kultura, filmové recenze • Reálie anglicky mluvících zemí – život britské rodiny • Kanada • New York 	
	Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> • <i>reaguje na jednoduché písemné sdělení</i> • <i>ovládá pravopis slov probírané slovní zásoby</i> • <i>pracuje se slovníkem</i> • <i>v písemném projevu používá vhodné gramatické jevy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Zájmena (<i>osobní, předmětná, přivlastňovací</i>) • Spojky • Volný čas, zájmy (<i>minulý čas prostý, ago</i>) • Sport • Esej o budoucnosti (<i>budoucí čas s will</i>) • Cestování • Kultura, filmová recenze 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí obsahu promluvy popisujících různá zaměstnání rozumí obsahu konverzace v obchodě rozumí informaci týkající se vzniku vynálezu rozumí konverzaci u lékaře rozumí příběhu se zvuky <p>rozumí informacím ze soutěžního kvizu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ideální zaměstnání V obchodě s oděvy Vynálezy U lékaře Zvukový příběh Kvíz 	
	Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> mluví o zaměstnáních, zkušenostech, obavách adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích v mluveném projevu používá vhodné gramatické jevy 	<ul style="list-style-type: none"> Zaměstnání Přesvědčování Blahopřání Vyjádření obav Vyjádření lítosti Mluvení o zkušenostech Výslovnost samohlásek, souhlásek Slovní přízvuk 	
	Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchém textu týkajícím se probíraného tématu rozumí krátkým a jednoduchým textům obsahujícím probírané gramatické jevy rozumí delším textům o realitách anglicky mluvících zemí 	<ul style="list-style-type: none"> Inzeráty se zaměstnáním Nový vzhled Cestovatelé časem Zdravé a nezdravé stravování Příběh o podivném zážitku Kaskadéři Volný čas dětí ve Velké Británii Spojené království Austrálie Britské léto 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – <i>Objevujeme Evropu a svět</i>

	Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> • <i>reaguje na jednoduché písemné sdělení</i> • <i>ovládá pravopis slov probírané slovní zásoby</i> • <i>pracuje se slovníkem</i> • <i>v písemném projevu používá vhodné gramatické jevy</i> • <i>napiše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu, na sociální síti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Formální dopis • Deník • Nový vzhled • Ale, ačkoli • Vyprávění zvukového příběhu • Zkracování vět 	

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět:

Anglický jazyk pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>žák rozumí konverzaci o osobních údajích</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující zkušenost se šikanou</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující pravdivý příběh</i> • <i>rozumí obsahu promluvy popisující neobvyklou zkušenosti</i> • <i>rozumí obsahu promluvy soutěžících hudební soutěže</i> • <i>rozumí informacím v poslechovém textu s radami pro přežití</i> • <i>rozumí obsahu promluvy, která se týká rad a varování</i> • <i>rozumí obsahu promluvy o biologických hodinách</i> • <i>rozumí obsahu promluvy týkající se problémů s dětmi v období puberty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Interview • Zkušenosti se šikanou • Rozpoznání pravdivého příběhu • Rádioprogram s účastí volajících • Interview se soutěžícími • Rady pro přežití • Varování • Biologické hodiny • Pubertáci 	

	Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní osobní informace a vhodně reaguje ➤ mluví o svých kamarádech – představí je ➤ zeptá se v rozhovoru na základní informace, používá vhodné zjišťovací otázky ➤ popíše věci a osoby ze svého života ➤ popíše svůj víkend a ideální den ➤ mluví o tom co má a nemá rád ➤ mluví o problémech ➤ v mluveném projevu používá vhodné gramatické jevy ➤ adekvátně reaguje v běžných situacích, smluví si schůzku ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost 	<ul style="list-style-type: none"> • Interview s partnerem • Představování osob • Otázky na objasnění • Popis věcí/ lidí • Diskuze o víkendu • Vyprávění neobvyklého příběhu • Vyjádření libosti/ nelibosti • Mluvení o problémech • Třídí anketa • Debata • Varování • Ideální den • Schůzky • Znělé a neznělé souhlásky 	
	Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům obsahujícím probírané gramatické jevy ➤ rozumí delším textům o realitách anglicky mluvících zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • E-mail • Dotazník – tvůj život • Šikana • Příběh o elektrické ženě • Příběh – můj víkend • Příběh o dvou neobvyklých zvířatech • Příběh o účastnících hudební soutěže • Příběh o uprchlících z džungle • Čtení o pubertálních létech • Anglický jazyk • Moderní hudba • Vzdělávání ve Spojených státech • Vlády Spojených států a Velké Británie 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – <i>Objevujeme Evropu a svět</i>
	Psaní	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> ➤ <i>napíše komentář k modelovému blogu nebo příspěvku na sociální síti, ve kterém zdůvodní svůj postoj</i> ➤ <i>ovládá pravopis slov probírané slovní zásoby</i> ➤ <i>pracuje s internetovým slovníkem</i> ➤ <i>v písemném projevu používá vhodné gramatické jevy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Udělování rady • Příběh o neobvyklém zvířeti • Spojování vět • Profil osobnosti • Dobrodružný příběh • Dopis o problémech 	
--	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu – *Konverzace v anglickém jazyce*

Povinně volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce slouží k prohlubování zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto jazyku.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky a v rámci výuky **Anglického jazyka** na 2. stupni předpokládají **dosazení úrovně A2**. Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Výuka povinně volitelného předmětu **Konverzace v anglickém jazyce** probíhá v 6. ročníku v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně. Maximální počet žáků ve skupině nepřesahuje 16 žáků.

Výuka probíhá v odborné učebně cizích jazyků, v učebně informatiky nebo v kmenové třídě. Při výuce žáci využívají interaktivní tabule, PC, tablety, on-line výukové programy, cizojazyčné časopisy, obrazové materiály.

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v Konverzaci v anglickém jazyce směřuje k **utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí**:

- rozvíjíme pozitivní vztah žáků k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti (**kompetence občanské**: respekt k druhým, vztah ke kulturnímu dědictví),
- vedeme žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů (**kompetence komunikativní**: způsob vyjadřování, jeho srozumitelnost a logika; **kompetence sociální a personální**: práce ve skupině; **kompetence digitální**: práce s klávesnicí),
- vedeme žáky ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace (**kompetence komunikativní**: způsob vyjadřování, ústní projev, naslouchání, navazování a udržování kontaktu při komunikaci),
- vedeme žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama (**kompetence komunikativní**: způsob vyjadřování, ústní projev, naslouchání, navazování a udržování kontaktu při komunikaci),
- usilujeme o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií a práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka (**kompetence digitální**: využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti).

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Jazyk a jazyková komunikace
Konverzace v anglickém jazyce

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace, která se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> Pozdravy, představení se Rodina Popis lidí Oblečení Zvířata Domácí zvířata Vánoce v anglicky mluvících zemích Nemoci Nehody U doktora Jídlo a pití V restauraci Počasí Zábava, kultura Film, TV, divadlo Hudba Dovolená, prázdniny Cestování 	
Mluvení		
<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 		
Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům z různých zdrojů 		
Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty o něm samotném, o rodině, škole, volném čase a o dalších osvojovaných tématech 		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – DALŠÍ CIZÍ JAZYK Charakteristika vyučovacího předmětu – *Německý jazyk*

Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace vyučovacího předmětu:

8. ročník –	3 hodiny týdně,
9. ročník –	3 hodiny týdně.

Časová dotace ve třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků:

6. ročník –	2 hodiny týdně,
7. ročník –	2 hodiny týdně,
8. ročník –	3 hodiny týdně,
9. ročník –	3 hodiny týdně.

Výuka probíhá v odborné pracovně cizích jazyků, v běžných třídách a je doplňována výukovými programy na počítačích a na interaktivní tabuli.

Cílové zaměření předmětu

Cílem předmětu je zvládnutí základních pravidel jazykové komunikace daného jazyka, řešení základních řečových situací v daném jazyce a rozvíjení schopnosti porozumění a dorozumění se.

Žáci se během výuky naučí používat základní slovní zásobu, seznámí se s některými základními gramatickými strukturami a typy vět, pochopí pravidla komunikace v běžných každodenních situacích (pozdrav, poděkování, představování, omluva), poznají některé reálie německy mluvících zemí.

Žáci budou pracovat s dvojjazyčným slovníkem, aby mohli sami rozvíjet svoji slovní zásobu. Při výuce také využijí jazykové výukové programy ke zdokonalení svých znalostí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v německém jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- Zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku jako prostředku komunikace.
- Samostatnému získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny.
- Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti.

d. Chápání jazyka jako nezbytného prostředku komunikace a nástroje celoživotního vzdělávání.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k získávání pozitivního vztahu k učení, zhodnocení pokroku v osvojení daného učiva, plánování, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit.

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problému, samostatně volit způsoby řešení problému.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k plynulému a foneticky správnému vyslovování a čtení jednoduchých textů složených ze známé slovní zásoby,
- učíme žáky rozumět známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám,
- učíme žáky rozumět jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reagovat
- vedeme žáky k porozumění obsahu a smyslu jednoduchých textů, záznamů a obrazovému materiálu, v textu vyhledávat potřebnou informaci a odpověď na otázku,
- učíme žáky sdělit ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplnit základní údaje do formulářů,
- učíme žáky reprodukovat ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace,
- učíme žáky napsat jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět,
- vedeme žáky k zapojování se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, k poskytnutí požadované informace,
- vedeme žáky k využívání získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k podílení se na vytváření pravidel práce v týmu.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k respektování přesvědčení ostatních lidí, ke schopnosti se vcítit do jejich situace.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti, k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře v různých aplikacích určených pro sdílení obsahu.

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	I. Poslech s porozuměním		
	Učivo zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou. Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce s internetovým slovníkem. Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	8. – 9.
		DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
		DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	
	II. Mluvení		
	Učivo zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou. Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce s internetovým slovníkem. Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	8. – 9.
		DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
		DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	
	III. Čtení s porozuměním		
Učivo zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou. Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce s internetovým slovníkem. Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	DCJ-9-3-01 žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	8. – 9.	
	DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
	DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		

IV. Psaní		
<p>Učivo</p> <p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou.</p> <p>Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce s internetovým slovníkem.</p> <p>Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí.</p> <p>Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).</p>	DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	8. – 9.
	DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	
	DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Další cizí jazyk
Německý jazyk

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - Poslouchá správnou výslovnost německých hlásek, intonaci a přízvuk. - Rozumí jednoduchým pokynům, příkazům, pozdravům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. - Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. - Porozumí krátkému textu a posoudí správnost tvrzení. - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat, jednoduchých informací o Německu a německy mluvících zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Abeceda, pozdravy, dny v týdnu, čísla 0-100, barvy, jména, představování sebe, rodiny, protiklady, popis osob, školní potřeby, příkazy, popis činností, roční období, měsíce, zvířata. - Realie: Německo a německy mluvící země, zeměpisné názvy, světové strany. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Pořádek slov ve větě oznam., tázací. - Časování pravidelných sloves. - Časování nepravidelných sloves. - Zápor ve větě, zápor podstatných jmen. - Tykání, vykání. - Přivlastňovací zájmena. - Vazby „Wie alt bist du?“ a „Wie alt ist er/sie?“. - Přídavná jména v přísudku. - Vazba „von“. - Časové údaje, čas. - Příslovce. - Rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý. - Zpodstatněné formy sloves. - Předložky se 3. p. - Předložky se 4. p. - Množné číslo podstatných jmen. 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace.</i></p>
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> - Počítá do 100 a ovládá základní matematické úkony. - Používá názvy dnů v týdnu. - Představí sebe a jiné osoby, zeptá se na jméno, bydliště, telefon, věk. - Představí členy své rodiny a popíše rodinnou fotografii. - Vypráví krátký příběh podle obrázků. - Pojmenuje a popíše školní potřeby a věci kolem sebe. - Zeptá se na předměty a získá o nich další informace. - Vede rozhovor ve dvojici. - Mluví v krátkých větách o Německu a německy mluvících zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Abeceda, pozdravy, dny v týdnu, čísla 0-100, barvy, jména, představování sebe, rodiny, protiklady, popis osob, školní potřeby, příkazy, popis činností, roční období, měsíce, zvířata. - Realie: Německo a německy mluvící země, zeměpisné názvy, světové strany. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Pořádek slov ve větě oznam., tázací. - Časování pravidelných sloves. - Časování nepravidelných sloves. - Zápor ve větě, zápor podstatných jmen. - Tykání, vykání. - Přivlastňovací zájmena. - Vazby „Wie alt bist du?“ a „Wie alt ist er/sie?“. - Přídavná jména v přísudku. - Vazba „von“. - Časové údaje, čas. - Příslovce. - Rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Zpodstatněné formy sloves. - Předložky se 3. p. - Předložky se 4. p. - Množné číslo podstatných jmen. 	
III. Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. - Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. - Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci. - Vyhledá na mapě něm. mluvící země, zná jejich hlavní města. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Abeceda, pozdravy, dny v týdnu, čísla 0-100, barvy, jména, představování sebe, rodiny, protiklady, popis osob, školní potřeby, příkazy, popis činností, roční období, měsíce, zvířata. - Reálie: Německo a německy mluvící země, zeměpisné názvy, světové strany. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Pořádek slov ve větě oznam., tázací. - Časování pravidelných sloves. - Časování nepravidelných sloves. - Zápor ve větě, zápor podstatných jmen. - Tykání, vykání. - Přivlastňovací zájmena. - Vazby „Wie alt bist du?“ a „Wie alt ist er/sie?“. - Přídavná jména v přísudku. - Vazba „von“. - Časové údaje, čas. - Příslovce. - Rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý. - Zpodstatněné formy sloves. - Předložky se 3. p. - Předložky se 4. p. - Množné číslo podstatných jmen. 	
IV. Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> - Vyplní jednoduchý formulář a napíše několik informací o sobě a o tom, co má rád. - Napíše jednoduché texty o sobě, své rodině, o svých kamarádech, zvířatech. - Písemně popíše své oblíbené činnosti, školní potřeby. - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. - Vyhledá neznámou slovní zásobu v elektronickém slovníčku. - Napíše krátký e-mail o své rodině a svých přátelích. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Abeceda, pozdravy, dny v týdnu, čísla 0-100, barvy, jména, představování sebe, rodiny, protiklady, popis osob, školní potřeby, příkazy, popis činností, roční období, měsíce, zvířata. - Reálie: Německo a německy mluvící země, zeměpisné názvy, světové strany. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Pořádek slov ve větě oznam., tázací. - Časování pravidelných sloves. - Časování nepravidelných sloves. - Zápor ve větě, zápor podstatných jmen. - Tykání, vykání. - Přivlastňovací zájmena. - Vazby „Wie alt bist du?“ a „Wie alt ist er/sie?“. - Přídavná jména v přísudku. - Vazba „von“. - Časové údaje, čas. - Příslovce. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý. - Zpodstatněné formy sloves. - Předložky se 3. p. - Předložky se 4. p. - Množné číslo podstatných jmen. - Práce s elektronickým slovníkem. 	
--	---	--

Vzdělávací oblast:

Další cizí jazyk

Vyučovací předmět:

Německý jazyk

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám na směr cesty, učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně.</i> • <i>Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</i> • <i>Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech o městě, nakupování, týdenním programu, o svátcích, zvycích a tradicích německy mluvících zemí a o dalších každodenních tématech.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Směr cesty, popis denního programu, části dne, potraviny, nákupy, čísla větší než 100, týdenní program, rozvrh hodin, části těla, smysly, roční období, svátky, zvyky, tradice, oblečení, dopravní prostředky. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> • Vazba „es gibt“. • Předložky se 3. a 4. pádem. • Časování sloves s odlučitelnou předponou. • Přííslovce směru. • Způsobová slovesa. • Rozkazovací způsob. 	
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</i> • <i>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojených témat.</i> • <i>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho denního programu, části dne, nákupů, rozvrhu hodin a dalších a podobné otázky pokládá.</i> • <i>Popíše byt, místnosti, vybavení.</i> • <i>Dokáže jednoduše popsat cestu, zeptat se na směr.</i> • <i>Dokáže popsat svoje tělo a oblečení do každého počasí.</i> • <i>Popíše město, dopravu.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Směr cesty, popis denního programu, části dne, potraviny, nákupy, čísla větší než 100, týdenní program, rozvrh hodin, části těla, smysly, roční období, svátky, zvyky, tradice, oblečení, jídlo dopravní prostředky. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> • Vazba „es gibt“. • Předložky se 3. a 4. pádem. • Časování sloves s odlučitelnou předponou. • Přííslovce směru. • Způsobová slovesa. • Rozkazovací způsob. 	

	III. Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ve městě. - Rozumí názvům potravin, přečte jejich cenu. - Rozumí jednoduchému popisu svátků, zvyků a tradic v jednotlivých ročních obdobích. - Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. - Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci. • Používá dvojjazyčný slovník. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Směr cesty, popis denního programu, části dne, potraviny, nákupy, čísla větší než 100, týdenní program, rozvrh hodin, části těla, smysly, roční období, svátky, zvyky, tradice, oblečení, dopravní prostředky. • Mluvnice: • Vazba „es gibt“. • Předložky se 3. a 4. pádem. • Časování sloves s odlučitelnou předponou. • Příslovce směru. • Způsobová slovesa. • Rozkazovací způsob. 	
	IV. Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> - Napiše jednoduché texty týkající se směru cesty, denního programu, nákupů potravin, jejich cen, rozvrhu hodin, jeho těla a oblečení, dopravních prostředků a dalších osvojovaných témat. - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. - Popíše svátky, zvyky a tradice v každém ročním období. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Směr cesty, popis denního programu, části dne, potraviny, nákupy, čísla větší než 100, týdenní program, rozvrh hodin, části těla, smysly, roční období, svátky, zvyky, tradice, oblečení, dopravní prostředky. • Mluvnice: • Vazba „es gibt“. • Předložky se 3. a 4. pádem. • Časování sloves s odlučitelnou předponou. • Příslovce směru. • Způsobová slovesa. • Rozkazovací způsob. 	

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník	
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	I. Poslech s porozuměním			
	Učivo zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou. Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce s internetovým slovníkem. Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	6. – 9.	
		DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
		DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat		
	II. Mluvení			
	Učivo zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou. Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce s internetovým slovníkem. Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	6. – 9.	
		DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
		DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá		
	III. Čtení s porozuměním			
	Učivo zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou. Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce s internetovým slovníkem. Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	DCJ-9-3-01 žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	6. – 9.	
		DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		
		DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci		

IV. Psaní Učivo zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou. Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce s internetovým slovníkem. Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí. Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	6. – 9.
	DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	
	DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	

Vzdělávací oblast:

Další cizí jazyk

Vyučovací předmět:

Německý jazyk (pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků)

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - Poslouchá správnou výslovnost německých hlásek, intonaci a přízvuk. - Rozumí jednoduchým pokynům, příkazům, pozdravům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. - Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. - Porozumí krátkému textu a posoudí správnost tvrzení. - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat a jednoduchých informací. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Abeceda, pozdravy, dny v týdnu, čísla 0-100, barvy, jména, představování sebe, rodiny, protiklady. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Pořádek slov ve větě oznam., tázací. - Časování pravidelných sloves. - Časování nepravidelných sloves. - Zápor ve větě, zápor podstatných jmen. - Tykání, vykání. - Přivlastňovací zájmena. - Vazby „Wie alt bist du?“ a „Wie alt ist er/sie?“. - Přídavná jména v přísudku. - Vazba „von“. 	Osobnostní a sociální výchova – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Komunikace.
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> - Počítá do 20 a po desítkách do sta, ovládá základní matematické úkony. - Používá názvy dnů v týdnu. - Představí sebe a jiné osoby, zeptá se na jméno, bydliště, telefon, věk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Abeceda, pozdravy, dny v týdnu, čísla 0-100, barvy, jména, představování sebe, rodiny, protiklady. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Pořádek slov ve větě oznam., tázací. - Časování pravidelných sloves. - Časování nepravidelných sloves. 	

<ul style="list-style-type: none"> - Představí členy své rodiny a popíše rodinnou fotografii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zápor ve větě, zápor podstatných jmen. - Tykání, vykání. - Přivlastňovací zájmena. - Vazby „Wie alt bist du?“ a „Wie alt ist er/sie?“. - Přídavná jména v přísudku. - Vazba „von“. 	
--	---	--

	III. Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým pokynům. - Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. - Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Abeceda, pozdravy, dny v týdnu, čísla 0-100, barvy, jména, představování sebe, rodiny, protiklady. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Pořádek slov ve větě oznam., tázací. - Časování pravidelných sloves. - Časování nepravidelných sloves. - Zápor ve větě, zápor podstatných jmen. - Tykání, vykání. - Přivlastňovací zájmena. - Vazby „Wie alt bist du?“ a „Wie alt ist er/sie?“. - Přídavná jména v přísudku. - Vazba „von“. 	
	IV. Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> - Vyplní jednoduchý formulář a napíše několik informací o sobě a o tom, co má rád. - Napíše jednoduché texty o sobě a své rodině. - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Abeceda, pozdravy, dny v týdnu, čísla 0-100, barvy, jména, představování sebe, rodiny, protiklady. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Pořádek slov ve větě oznam., tázací. - Časování pravidelných sloves. - Časování nepravidelných sloves. - Zápor ve větě, zápor podstatných jmen. - Tykání, vykání. - Přivlastňovací zájmena. - Vazby „Wie alt bist du?“ a „Wie alt ist er/sie?“. - Přídavná jména v přísudku. - Vazba „von“. 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Další cizí jazyk
Německý jazyk (pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků)

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým pokynům, příkazům, pozdravům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. - Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. - Porozumí krátkému textu a posoudí správnost tvrzení. - Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat, jednoduchých informací o Německu a německy mluvících zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: popis osob, školní potřeby, příkazy, popis činností, roční období, měsíce, zvířata. - Reálie: Německo a německy mluvící země, zeměpisné názvy, světové strany. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Časové údaje, čas. - Příslovce. - Rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý. - Zpodstatněné formy sloves. - Předložky se 3. p. - Předložky se 4. p. - Množné číslo podstatných jmen. 	
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> - Počítá do 100. - Vypráví krátký příběh podle obrázků. - Pojmenuje a popíše školní potřeby a věci kolem sebe. - Zeptá se na předměty a získá o nich další informace. - Vede rozhovor ve dvojici. - Mluví v krátkých větách o Německu a německy mluvících zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: popis osob, školní potřeby, příkazy, popis činností, roční období, měsíce, zvířata. - Reálie: Německo a německy mluvící země, zeměpisné názvy, světové strany. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Časové údaje, čas. - Příslovce. - Rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý. - Zpodstatněné formy sloves. - Předložky se 3. p. - Předložky se 4. p. - Množné číslo podstatných jmen. 	
	III. Čtení s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. - Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. - Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci. - Vyhledá na mapě něm. mluvící země, zná jejich hlavní města. 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: popis osob, školní potřeby, příkazy, popis činností, roční období, měsíce, zvířata. - Reálie: Německo a německy mluvící země, zeměpisné názvy, světové strany. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Časové údaje, čas. - Příslovce. - Rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý. - Zpodstatněné formy sloves. - Předložky se 3. p. - Předložky se 4. p. - Množné číslo podstatných jmen. 	

	IV. Psaní	
<ul style="list-style-type: none"> - Vyplní jednoduchý formulář a napíše několik informací o svých sobě a o druhých. - Napíše jednoduché texty o sobě, o svých oblíbených zvířatech a dalších tématech. - Písemně popíše své oblíbené činnosti, školní potřeby. - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba: popis osob, školní potřeby, příkazy, popis činností, roční období, měsíce, zvířata. - Reálie: Německo a německy mluvící země, zeměpisné názvy, světové strany. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> - Časové údaje, čas. - Příslovce. - Rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý. - Zpodstatněné formy sloves. - Předložky se 3. p. - Předložky se 4. p. - Množné číslo podstatných jmen. 	

Vzdělávací oblast:

Další cizí jazyk

Vyučovací předmět:

Německý jazyk (pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků)

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám na směr cesty, učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. • Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. • Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech o městě, denním a týdenním programu, rozvrhu hodin a nakupování potravin a jejich cenám. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Směr cesty, popis denního programu, části dne, potraviny, nákupy, čísla větší než 100, týdenní program, rozvrh hodin. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> • Vazba „es gibt“. • Předložky se 3. a 4. pádem. • Časování sloves s odlučitelnou předponou. • Příslovce směru. 	
	II. Mluvení	
<ul style="list-style-type: none"> - Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. • Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se směru cesty, školy, nakupování a dalších osvojených témat. • Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho denního programu, části dne, nákupů, rozvrhu hodin a dalších a podobné otázky pokládá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Směr cesty, popis denního programu, části dne, potraviny, nákupy, čísla větší než 100, týdenní program, rozvrh hodin. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> • Vazba „es gibt“. • Předložky se 3. a 4. pádem. • Časování sloves s odlučitelnou předponou. • Příslovce směru. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže jednoduše popsat cestu, zeptat se na směr. 		
III. Čtení s porozuměním		
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ve městě. - Rozumí názvům potravin, přečte jejich cenu. - Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. - Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci. • Používá dvojjazyčný slovník. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Směr cesty, popis denního programu, části dne, potraviny, nákupy, čísla větší než 100, týdenní program, rozvrh hodin. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> • Vazba „es gibt“. • Předložky se 3. a 4. pádem. • Časování sloves s odlučitelnou předponou. • Příslovce směru. 	
IV. Psaní		
<ul style="list-style-type: none"> - Napíše jednoduché texty týkající se směru cesty, denního programu, nákupů potravin, jejich cen, rozvrhu hodin a dalších osvojovaných témat. - Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: Směr cesty, popis denního programu, části dne, potraviny, nákupy, čísla větší než 100, týdenní program, rozvrh hodin. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> • Vazba „es gibt“. • Předložky se 3. a 4. pádem. • Časování sloves s odlučitelnou předponou. • Příslovce směru. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Vyhledá osvojovanou slovní zásobu v elektronickém slovníčku - Napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase 	<ul style="list-style-type: none"> • interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi (Slovník seznam, Padlet) 	

Vzdělávací oblast:

Další cizí jazyk

Vyučovací předmět:

Německý jazyk (pro třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků)

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Poslech s porozuměním	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. • Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba: části těla, smysly, roční období, svátky, zvyky, tradice, oblečení, dopravní prostředky. • Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> • Způsobová slovesa. • Rozkazovací způsob. 	

<ul style="list-style-type: none"> Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech o částech těla, o svátcích, zvycích a tradicích německy mluvících zemí, o oblečení, dopravě a o dalších každodenních tématech. 		
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho těla, ročního období, zvyků a tradic, oblečení, dopravních prostředků a dalších osvojených témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se probrané slovní zásoby. Dokáže popsat svoje tělo a oblečení do každého počasí. Popíše město, dopravu. 	II. Mluvení <ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba: části těla, smysly, roční období, svátky, zvyky, tradice, oblečení, dopravní prostředky. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> Způsobová slovesa. Rozkazovací způsob. 	
<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Rozumí jednoduchému popisu svátků, zvyků a tradic v jednotlivých ročních obdobích. Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci. Používá dvojjazyčný slovník. 	III. Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba: části těla, smysly, roční období, svátky, zvyky, tradice, oblečení, dopravní prostředky. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> Způsobová slovesa. Rozkazovací způsob. 	
<ul style="list-style-type: none"> Napiše jednoduché texty s využitím probrané slovní zásoby. Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení. Popíše svátky, zvyky a tradice v každém ročním období. 	IV. Psaní <ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba: části těla, smysly, roční období, svátky, zvyky, tradice, oblečení, dopravní prostředky. Mluvnice: <ul style="list-style-type: none"> Způsobová slovesa. Rozkazovací způsob. 	

6.2 Charakteristika vzdělávací oblasti – MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematika prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Na 2. stupni základního vzdělávání je nutné v matematice pokračovat v budování základů matematické gramotnosti.

Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy, které navazují na okruhy formulované pro 1. stupeň:

- *číslo a proměnná* – žáci porozumí pojmům přirozené číslo, celé a racionální číslo; důkladná znalost operací s těmito čísly umožní žákům pochopit základní pojmy algebry, které jsou nezbytné pro práci s výrazy a rovnicemi;
- *závislosti, vztahy a práce s daty* – žáci porozumí základním pojmům statistiky a umí je aplikovat v úlohách z běžného života, využívají tabulky, diagramy a grafy jednoduchých závislostí;
- *geometrie v rovině a v prostoru* – žáci se naučí základní orientaci v rovině a prostoru; dokážou popsat, změřit a sestavit daný geometrický útvar, spočítat obsahy, povrchy a objemy různých geometrických útvarů v rovině a prostoru;
- *nestandardní aplikační úlohy a problémy* – u žáků bude rozvíjeno logické myšlení, jejich argumentační dovednosti a dovednosti modelování v matematice.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě, rozvíjí intelektové schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k utváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Žáci se též učí využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, vhodný počítačový software a výukové programy).

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Matematika**

▪ **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu: 6. – 9. roč. – 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá převážně v běžných třídách, je doplňována výukovými programy v počítačové učebně nebo na interaktivní tabuli.

V hodinách matematiky se žáci názorně seznamují s přechodem od konkrétního k abstraktnímu, s tvůrčím přístupem při řešení podnětných úloh, s výhodami spolupráce při řešení problémů, s nutností přesného vyjádření myšlenek a s jejich obhajobou.

Vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace* je rozdělena na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Číslo a proměnná* si žáci osvojují aritmetické operace, seznamují se s pojmem proměnná, řeší rovnice. Tato oblast je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti, žáci jsou seznamováni se světem financí. V dalším tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* se žáci naučí orientovat se v rovině, v prostoru, řešit geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, vypočítat objemy a povrchy těles, užívat základní vztahy mezi rovinnými obrazci. V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* se žáci naučí orientovat v pravoúhlé soustavě souřadnic, číst a sestavovat diagramy, grafy, rozeznávat funkční vztahy, pracovat s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe. V posledním tematickém okruhu *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* se žáci naučí řešit problémové úlohy z běžného života.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy v matematice směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedou žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjení logického myšlení
- provádění rozboru problému a plánu řešení, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocení správného výsledku
- přesnému a stručnému vyjadřování
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- rozvíjení systematickosti a vytrvalosti.

Kompetence k učení

- postupnou abstrakcí a zobecňováním vedeme žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů,
- umožňujeme žákům díky vhodné organizaci výuky studovat jednoduché matematické texty, vyhledávat informace v tištěné i elektronické podobě, získávat soubory dat k dalšímu zpracování,
- pomocí modelování situací rozvíjíme představivost žáků, používáme metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků,
- prací s chybou jako pozitivním prvkem vedeme žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu,
- zadáváním vhodné slovní úlohy a příkladů z běžného života motivujeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi,
- používáme v hodinách informační a komunikační technologie, a tím vedeme žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Kompetence k řešení problémů

- vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vedeme žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu při řešení problému (využití tradičních i digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám,
- na základě pokusů nebo zkušeností žáků rozvíjíme jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů,
- prostřednictvím vhodně volených příkladů vedeme žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému

Kompetence komunikativní

- důslednou kontrolou žákova projevu podporujeme u žáků používání odborné terminologie a kultivaci jazyka matematiky,
- důslednou kontrolou podporujeme u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků,
- cíleně využíváme příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili,
- vhodně využíváme cizí jazyk (zejména angličtinu) a digitální technologie, aby připravil žáky pro vstup do soudobé společnosti a vědeckého světa matematiky.

Kompetence sociální a personální

- vytvářením vhodných příležitostí k aktivní diskusi vedeme žáky k obhajobě vlastního názoru, k jeho případné změně na základě zjištění nových informací,

- organizací a kontrolou skupinové práce vedeme žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny.

Kompetence občanské

- zařazujeme občanské problémy do matematických úloh a tím žáky motivuje k uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika a její interpretace) a k zamyšlení nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření).

Kompetence pracovní

- pestrým výběrem netradičních úloh rozvíjíme u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů,
- zařazováním vhodných situací ve výuce vedeme žáky k efektivnímu používání pomůcek, kalkulátoru a informačních a komunikačních technologií,
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozбором vedeme žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich
- umožňujeme žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy
- nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu MATEMATIKA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	I. Číslo a proměnná		
	Desetinná čísla, zlomky: rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	<ul style="list-style-type: none"> M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (desetinným číslem) 	6.-7.
	Dělitelnost přirozených čísel: prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	<ul style="list-style-type: none"> M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	6.
	Celá čísla, racionální čísla: čísla navzájem opačná, číselná osa.	<ul style="list-style-type: none"> M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	7.
	Poměr: měřítko, úměra, trojčlenka	<ul style="list-style-type: none"> M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (poměrem) M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů 	7.
	Procenta, základy finanční matematiky: procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	<ul style="list-style-type: none"> M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	6., 7., 9.
	Mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina	<ul style="list-style-type: none"> M-9-1-01 užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	8.
	Výrazy: číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	<ul style="list-style-type: none"> M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	8.
Lineární rovnice. Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	<ul style="list-style-type: none"> M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	8.-9.	
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	II. Závislosti, vztahy a práce s daty		
	Přímá a nepřímá úměrnost. Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	<ul style="list-style-type: none"> M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	7., 9.
	Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr	<ul style="list-style-type: none"> M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 porovnává soubory dat 	8.
	III. Geometrie v rovině a v prostoru		
Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná	<ul style="list-style-type: none"> M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	6.-9.	

poloha přímk v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary • M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	
Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	6., 8.
Prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles • M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	6.-9.
Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úlo • M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	6.-9.
IV. Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
Číselné a logické řady. Číselné a obrázkové analogie. Logické a netradiční geometrické úlohy	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	6.-9.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Matematika a její aplikace
Matematika

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Shrnutí a opakování učiva z 1. - 5. ročníku	
<ul style="list-style-type: none"> čte, zapisuje, porovnává, zobrazuje přirozená čísla na číselné ose zaokrouhluje přirozená čísla provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně charakterizuje a třídí rovinné útvary rýsuje úsečku, přímku, rovnoběžky, kolmice, čtverec, obdélník, kružnici převádí jednotky délky a obsahu rozeznává prostorové útvary vypočítá povrch krychle a kvádrů sečtením obsahů jejich podstav a stěn 	<p>1) Přirozená čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> zápis v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose porovnávání a zaokrouhlování početní operace s přirozenými čísly <p>2) Geometrické útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> úsečka – sestrojení úsečky dané velikosti konstrukce rovnoběžek a kolmic čtverec, obdélník, kružnice a jejich konstrukce jednotky obsahu krychle, kvádr – síť a povrch 	
<ul style="list-style-type: none"> zobrazuje desetinná čísla na číselné ose zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád násobí a dělí desetinné číslo 10, 100, 1000 provádí početní operace s desetinnými čísly převádí jednotky délky, hmotnost a obsahu využívá výpočty s desetinnými čísly v praxi používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku 	<p>II. Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> zobrazení čísla na číselné ose porovnávání a zaokrouhlování sčítání a odčítání desetinných čísel násobení a dělení 10, 100, 1000 násobení a dělení desetinného čísla desetinným číslem vlastnosti početních operací převod jednotek délky, obsahu a hmotnosti Základy finanční matematiky <ul style="list-style-type: none"> peněžní gramotnost, nakládání s penězi hospodaření domácnosti hotovostní placení 	
<ul style="list-style-type: none"> určí násobky a dělitele daného čísla využívá znaky dělitelnosti rozezná prvočíslo a číslo složené provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<p>III. Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> násobek, dělitel znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 prvočíslo a číslo složené rozklad čísla na prvočinitele společný dělitel, největší společný dělitel společný násobek, nejmenší společný násobek čísla soudělná a nesoudělná řešení slovních úloh 	

	IV. Úhel a jeho velikost	
<ul style="list-style-type: none"> určuje velikost úhlu měřením a výpočtem narýsuje úhel dané velikosti graficky sčítá a odčítá úhly sčítá a odčítá velikosti úhlů udané ve stupních a minutách násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma vyznačí vedlejší a vrcholové úhly a určí jejich velikost 	<ul style="list-style-type: none"> úhel, osa úhlu, přenášení úhlů velikost úhlu, měření velikosti převody jednotek (stupně a minuty) přímý, tupý, pravý a ostrý úhel sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma vedlejší a vrcholové úhly 	
	V. Osová souměrnost	
<ul style="list-style-type: none"> určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce určí osově souměrné obrazce 	<ul style="list-style-type: none"> shodnost geometrických útvarů osová souměrnost, osa souměrnosti konstrukce obrazu v osově souměrnosti osově souměrné obrazce 	
	VI. Trojúhelník	
<ul style="list-style-type: none"> třídí a popíše trojúhelníky sestrojí výšky a těžnice sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku určí velikost vnitřního úhlu, jsou-li dány velikosti dvou vnitřních úhlů trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> vnější a vnitřní úhly trojúhelníku rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník a jeho vlastnosti typy trojúhelníků podle vnitřních úhlů (ostroúhlý, pravoúhlý a tupouhlý) těžnice, těžiště a výšky trojúhelníku kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku konstrukce trojúhelníku ze tří stran, trojúhelníková nerovnost 	
	VII. Objem a povrch krychle a kvádrů	
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání sestrojí jejich síť vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů převádí jednotky objemu řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů krychle a kvádrů 	<ul style="list-style-type: none"> objem tělesa v krychlové síti jednotky objemu, jejich převod objem krychle a kvádrů síť krychle a kvádrů povrch krychle a kvádrů stěnová a tělesová úhlopříčka zobrazování krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání řešení slovních úloh 	
	VIII. Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu nalézá různá řešení 	<ul style="list-style-type: none"> číselné a logické řady 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Matematika a její aplikace
Matematika

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Zlomky	
<ul style="list-style-type: none"> • upraví daný zlomek na základní tvar • porovnává zlomky, zobrazuje je na číselné ose • provádí početní operace se zlomky • užívá zlomky při řešení slovních úloh • upravuje složené zlomky • upravuje smíšené číslo na zlomek • určuje převrácené číslo k danému zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> • zlomek, základní tvar zlomku • rozšiřování a krácení zlomků, rovnost zlomků • porovnávání zlomků, zobrazování na číselné ose • desetinná čísla a zlomky – převádění zlomku na desetinné číslo a naopak • smíšená čísla – převádění smíšených čísel na zlomky a zlomků na smíšená čísla • početní operace se zlomky – sčítání a odčítání zlomků, společný jmenovatel, vlastnosti, násobení a dělení zlomků, převrácené číslo, vlastnosti • řešení slovních úloh na využití početních výkonů se zlomky • složený zlomek 	
	II. Celá čísla	
<ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje kladná a záporná čísla na číselné ose • určuje absolutní hodnotu daného čísla • porovnává celá čísla • provádí početní operace v oboru celých čísel • řeší slovní úlohy • zobrazuje racionální čísla na čís. ose 	<ul style="list-style-type: none"> • čísla kladná a záporná, zápis záporného čísla a jeho užití v praxi • čísla navzájem opačná • uspořádání a zobrazování celých čísel na číselné ose • absolutní hodnota čísla • porovnávání celých čísel • početní operace s celými čísly – sčítání a odčítání, vlastnosti • početní operace s celými čísly – násobení a dělení, vlastnosti • řešení slovních úloh v oboru celých čísel 	
	III. Racionální čísla	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává racionální čísla • vyjadřuje racionální číslo zlomkem, desetinným číslem • provádí početní operace s racionálními čísly • řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání a zobrazování racionálních čísel na číselné ose • porovnávání racionálních čísel • vyjadřování racionálních čísel zlomkem, desetinným číslem • početní operace s racionálními čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení • řešení slovních úloh v oboru racionálních čísel 	
	IV. Poměr	
<ul style="list-style-type: none"> • zjednodušuje daný poměr krácením • mění a rozděluje číslo v daném poměru • pracuje s měřítky map a plánů • využívá měřítko při zhotovení plánu • řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr – vyjádření dělením, zlomkem • krácení a rozšiřování poměru • převrácený poměr • postupný poměr • měřítko plánů a map • dělení celku na části v daném poměru, zvětšování a zmenšování v daném poměru • řešení slovních úloh vedoucích k užití poměru 	

	V. Přímá a nepřímá úměrnost	
<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje tabulku přímé a nepřímé úměrnosti • určuje, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost • orientuje se v pravoúhlé soustavě souřadnic • narysuje graf přímé (nepřímé) úměrnosti • řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti, pomocí trojčlenky 	<ul style="list-style-type: none"> • pravoúhlá soustava souřadnic v rovině, osy souřadnic, čtení souřadnic bodu, zakreslování • bodu s danými souřadnicemi • přímá úměrnost, zápis vztahů přímé úměrnosti pomocí tabulek • graf přímé úměrnosti • nepřímá úměrnost, zápis vztahů nepřímé úměrnosti pomocí tabulek, graf nepřímé úměrnosti • určování, zda je daná závislost přímá (nepřímá) úměrnost • trojčlenka, řešení slovních úloh 	
	VI. Procenta, úroky	
<ul style="list-style-type: none"> • určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent • určí, kolik procent je daná část z celku • určí celek z dané části, z daného počtu procent • řeší slovní úlohy na výpočet procentové části, počtu procent a celku • řeší příklady na výpočet úroků 	<ul style="list-style-type: none"> • procento, základ, procentová část, počet procent • výpočet 1 %, procentové části, základu a počtu procent (provádění výpočtů pomocí přechodu přes 1 %, pomocí úměry – užití trojčlenky, pomocí desetinných čísel) • řešení slovních úloh • Základy finanční matematiky <ul style="list-style-type: none"> • úrok, jednoduché úrokování 	
	VII. Shodnost, středová souměrnost	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje shodné útvary • užívá věty o shodnosti troj.– sss, sus, usu • sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu • sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti • určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce • modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru 	<ul style="list-style-type: none"> • shodnost geometrických útvarů • shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti trojúhelníků - sss, sus, usu, užití vět • konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu • středová souměrnost, konstrukce obrazu útvaru ve středové souměrnosti, samodružný bod, útvary středově souměrné • nástroje a využití geometrického softwaru 	
	VIII. Čtyřúhelníky, hranoly	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti • sestrojí rovnoběžník z daných prvků • vypočítá obvod a obsah rovnoběžníků • rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti • sestrojí lichoběžník z daných prvků • vypočítá obvod a obsah lichoběžníku • vypočítá obsah trojúhelníku • řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnob., trojúhelníku a lichoběžníku • sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, lichoběžníkovou a trojúhelníkovou základnou • vypočítá povrch a objem těchto hranolů 	<ul style="list-style-type: none"> • čtyřúhelník – základní vlastnosti • rovnoběžník a jeho vlastnosti • výšky a úhlopříčky rovnoběžníku • obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec – rozlišování různých druhů rovnoběžníků podle jejich vlastností • konstrukce rovnoběžníků z daných prvků • obvod a obsah rovnoběžníku, řešení slovních úloh • obsah trojúhelníku • lichoběžník – druhy a jeho vlastnosti • konstrukce lichoběžníků z daných prvků • obvod a obsah lichoběžníku, řešení slovních úloh • hranol, popis, síť hranolu • hranol s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou základnou • objem a povrch hranolu 	

<ul style="list-style-type: none"> řeší sl. úlohy na výpočty objemů a povrchů hranolů 	<ul style="list-style-type: none"> řešení slovních úloh z praxe na výpočty objemů a povrchů hranolů 	
--	--	--

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Matematika a její aplikace
Matematika

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta	
<ul style="list-style-type: none"> určuje druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kalkulačtoru užívá Pythagorovu větu v praxi řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty 	<ul style="list-style-type: none"> druhá mocnina přirozených čísel a nuly druhá mocnina desetinných čísel, zlomků, záporných čísel určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulačtoru druhá odmocnina, určování pomocí tabulek a kalkulačtoru řešení slovních úloh z praxe na užití určování druhé mocniny a odmocniny řešení úloh s geometrickou tematikou Pythagorova věta – její algebraický a geometrický význam řešení slovních úloh z praxe 	
	II. Mocniny s přirozeným mocnitelem	
<ul style="list-style-type: none"> určuje mocniny s přirozeným mocnitelem provádí základní početní operace s mocninami čte a zapisuje dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$ 	<ul style="list-style-type: none"> mocniny s přirozeným mocnitelem početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem (sčítání, odčítání, násobení, dělení, mocnina – součinu, zlomku a mocniny), jejich vlastnosti zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$ 	
	III. Výrazy	
<ul style="list-style-type: none"> určuje hodnotu daného číselného výrazu zapisuje slovní text pomocí výrazů s proměnnými sčítá a odčítá mnohočleny násobí mnohočlen jednočlenem násobí mnohočlen mnohočlenem upravuje výraz vytýkáním před závorku užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ ke zjednodušení výrazů 	<ul style="list-style-type: none"> číselný výraz, určování hodnoty číselného výrazu proměnná, výraz s proměnnou, dosazování do výrazu zápis slovního textu pomocí výrazů celistvý výraz, mnohočlen sčítání a odčítání mnohočlenů násobení mnohočlenu jednočlenem a mnohočlenem dělení mnohočlenu jednočlenem vytýkání před závorku užití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ rozklad výrazu na součin 	
	IV. Lineární rovnice	

<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku správnosti řešení • řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic • užívá řešení lineárních rovnic v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnost, vlastnosti rovnosti • lineární rovnice s jednou neznámou, řešení lineární rovnice • řešení lineární rovnic pomocí ekvivalentních úprav • provádění zkoušky správnosti řešení • řešení slovních úloh • výpočet neznámé ze vzorce 	
--	---	--

	V. Základy statistiky	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí statistická šetření, zapisuje jeho výsledky do tabulky • sestrojí sloupkový (kruhový) diagram • určuje četnost jednotlivých hodnot a zapisuje je do tabulky • vypočítá aritmetický průměr • určuje z dané tabulky modus a medián • čte a sestrojuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy – statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost • provádění statistického šetření, třídění podle kvantitativních nebo kvalitativních znaků, zápis údajů do tabulky, určování četnosti, užití čárkovací metody • aritmetický průměr a jeho výpočet • modus a medián – určování a užití v praxi • diagramy – sloupkový, kruhový – čtení a sestrojování diagramů, čtení a sestrojování diagramů s údaji zadanými v procentech 	
	VI. Kruh, kružnice, válec	
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice a z daného bodu ležícího vně kružnice • užívá Thaletovu větu v praxi • určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a dvou kružnic • vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice • sestrojí síť válce • vypočítá povrch a objem válce • řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům v kruhu, kružnici a válci (obvod, povrch, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • kruh, kružnice, poloměr, průměr, sestrojování kružnice daného poloměru • vzájemná poloha kružnice a přímky – tečna, sečna, vnější přímká, tětíva • konstrukce tečny kružnice v daném bodě kružnice a z daného bodu ležícího vně kružnice • vzájemná poloha dvou kružnic, vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, středná, určování vztahů poloměrů dvou kružnic a středné • délka kružnice, obsah kruhu, číslo π • Thaletova věta • středový úhel, délka oblouku kružnice, obsah kruhové výseče • válec, síť válce, podstavy a plášť válce • konstrukce sítě válce • objem a povrch válce • řešení slovních úloh na výpočty objemu a povrchu válce 	
	VII. Konstrukční úlohy	
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní pravidla přesného rýsování • sestrojí osu úsečky a osu úhlu • sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu • sestrojí trojúhelníky, čtyřúhelníky zadané, různými prvky 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pravidla přesného rýsování • množiny bodů dané vlastnosti a jejich sestrojování • základní konstrukční úlohy • konstrukce trojúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků, čtyřúhelníků • rozbor konstrukční úlohy, zápis postupu konstrukce, provedení konstrukce, diskuse počtu řešení 	

	VIII. Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>užívá logickou úvahu</i> • <i>řeší úlohy na prostorovou představivost</i>	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Matematika a její aplikace
Matematika

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Lomený výraz	
<ul style="list-style-type: none"> určí podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl krátí a rozšiřuje lomené výrazy sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> lomený výraz – definiční obor krácení a rozšiřování lomených výrazů početní operace s lomenými výrazy – sčítání, odčítání, násobení a dělení složený lomený výraz a jeho úprava 	
	II. Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	
<ul style="list-style-type: none"> násobí a dělí lomené výrazy upraví složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli řeší slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli řešení slovních úloh 	
	III. Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými	
<ul style="list-style-type: none"> řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací provádí zkoušku správnosti řešení řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<ul style="list-style-type: none"> soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými řešení metodou dosazovací řešení metodou sčítací řešení slovních úloh vedoucích k řešení soustavy lineárních rovnic řešení slovních úloh nazývaných slovní úlohy o pohyb, o společné práci, o směsích 	
	IV. Funkce	
<ul style="list-style-type: none"> rozezná funkční vztah od jiných vztahů určí definiční obor a množinu hodnot funkce sestrojí graf lineární, kvadratické funkce $y=ax^2$ a nepřímé úměrnosti určí, zda je funkce rostoucí, klesající, konstantní řeší graficky soustavu rovnic užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe vytváří v digitálním prostředí modely funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> funkce – definiční obor a množina hodnot funkce závislá a nezávislá proměnná určování z tabulek a grafů různých závislostí, která jsou zadáním funkce graf funkce - sestrojování grafů funkce podle daných tabulek rostoucí a klesající funkce lineární funkce a její vlastnosti, sestrojování grafu, konstantní funkce grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými užití grafu lineární funkce k řešení úloh z praxe přímá úměrnost – graf kvadratická funkce $y=ax^2$ a její graf nepřímá úměrnost $y=k/x$ a její graf užití grafu nepřímé úměrnosti a kvadratické funkce k řešení úloh z praxe nástroje a využití vhodné aplikace k vytvoření grafu funkce 	

	V. Podobnost	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>určí podobné útvary v rovině</i> • <i>určí a používá poměr podobnosti</i> • <i>sestrojí rovinný obraz podobný danému</i> • <i>rozdělí úsečku dané délky v daném poměru</i> • <i>užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami</i> • <i>řeší slovní úlohy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podobnost, určování podobných útvarů v rovině • poměr podobnosti a jeho určování • podobnost trojúhelníků – věty o podobnosti sss, sus, uu a jejich užití • dělení úsečky v daném poměru • zmenšování a zvětšování rovinných obrazců v daném poměru • technické výkresy, plány a mapy – užití podobnosti při konstrukci plánů, výpočtů délky tras podle map 	
	VI. Goniometrické funkce sinus, kosinus a tangens v pravoúhlém trojúhelníku	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>sestrojí grafy funkcí sinus a tangens pro hodnoty úhlů od 0° do 90°</i> • <i>určí hodnoty funkcí pomocí tabulek a kalkulátoru</i> • <i>užívá goniometrické funkce při výpočtech objemů a povrchů těles</i> • <i>užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku • funkce sinus, kosinus, tangens • graf funkce sinus a tangens • určování hodnot goniometrických funkcí pro ostré úhly pomocí tabulek a kalkulátoru a určování velikosti úhlu pro známou hodnotu funkce 	
	VII. Jehlan, kužel, koule	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>sestrojí síť jehlanu</i> • <i>vypočítá povrch a objem jehlanu</i> • <i>vypočítá povrch a objem kužele</i> • <i>užívá goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele</i> • <i>vypočítá povrch a objem koule</i> • <i>řeší slovní úlohy na výpočty objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • jehlan, kužel, konstrukce sítí jehlanu a kužele • objem a povrch jehlanu • objem a povrch kužele • užití goniometrických funkcí při výpočtu objemu a povrchu jehlanu a kužele • koule, poloměr koule • objem a povrch koule • řešení slovních úloh na výpočty objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule 	
	VII. Základy finanční matematiky	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře</i> • <i>určí hledanou jistinu</i> • <i>provádí jednoduché a složené úrokování</i> • <i>převádí vybrané měny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • úrok, jistina, úroková doba, úrokovací období, úroková míra • určování počtu dní úrokovací doby • úvěry a vklady • zdanění úroků • jednoduché úrokování • složené úrokování • převody měn, valuty, devizy • řešení slovních úloh z praxe 	

6.3 Charakteristika vzdělávací oblasti – INFORMATIKA

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Charakteristika vyučovacího předmětu – *Informatika*

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika vychází z RVP ZV. Vzdělávací obsah zahrnuje čtyři tematické okruhy, které navazují na okruhy formulované pro 1. stupeň:

- Data, informace a modelování
- Algoritmizace a programování
- Informační systémy
- Digitální technologie

Učivo uvedené v ŠVP je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách, kde jsou k dispozici počítače zapojené do sítě internet, dotykový zařízení, interaktivní tabule a panely, dataprojektory, robotické stavebnice, miniroboti, programovatelné desky, deskové hry pro podporu algoritmizace a informačního myšlení žáků atd. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výuka *vyučovacího předmětu informatika* ve třídách bez rozšířené výuky v 6. – 8. ročníku 1 h týdně, v 9. ročníku 2 h týdně a s rozšířenou výukou cizích jazyků probíhá v 6. – 9. ročníku 1 h týdně. Výuka předmětu *informatika pro třídy s rozšířenou výukou informatiky* probíhá na 2. stupni v rozsahu dvou (6. třída) a tří (v 7. – 9. třídě) vyučovacích hodin týdně.

2. Výchovné a vzdělávací oblasti

Vzdělávání v informatice směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Kompetence k učení:

- umožňujeme žákům nacházet si vhodné způsoby výuky, organizovat si svůj učební proces,
- učíme žáky operovat s užívanými termíny, znaky a symboly, umět je používat a uvést do souvislostí,
- vedeme žáky k vyhledávání informací, samostatnému experimentování, učíme je získané poznatky vyhodnocovat a vyvozovat z nich závěry,
- učíme žáky uplatňovat základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem,
- umožňujeme žákům využívat výpočetní techniku, aplikační i výukový software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce.

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky se zapojovat se do vyučovací hodiny, snažit se o nalezení řešení problémové úlohy,
- vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů, tyto zdroje se učí hodnotit a posuzovat jejich věrohodnost, učí se poradit se s ostatními, diskutovat o řešení problému, je schopen obhajovat svá řešení, vyjádřit vlastní názor i akceptovat názory druhých a hledat nejlepší řešení dané situace,
- vedeme žáky k používání informací z různých informačních zdrojů a vyhodnocování jednoduchých vztahů mezi údaji,
- rozvíjíme schopnosti žáků formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení.

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky vyhodnotit statistické přehledy, grafy, diagramy i tabulky, stejně tak aby byli schopni sami tyto přehledy, tabulky a grafy vytvořit,
- učíme žáky tvořivě využívat softwarové a hardwarové prostředky při prezentaci výsledků své práce,
- vedeme žáky ke zpracování a prezentování na uživatelské úrovni informací v textové, grafické a multimediální formě.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme schopnost žáků spolu s učitelem vytvářet pravidla práce ve skupině, činit rozhodnutí i řešit konflikty, umět střídat role ve skupině,
- vedeme žáky k pomoci svým spolužákům, stejně tak umět pomoc přijmout,
- umožňujeme žákům vytvářet si představu o sobě, posuzovat a hodnotit své jednání, snažit se o svůj samostatný rozvoj.

Kompetence občanské:

- učíme žáky pracovat s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví,
- učíme žáky respektovat práva k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru,
- vedeme žáky k odpovědnému, etickému přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu i jiných médiích,
- vedeme žáky k šetrné práci s výpočetní technikou.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k zájmu o situaci na trhu práce, k využívání svých znalostí obsluhy počítače v zájmu vlastního rozvoje i dalšího studia v budoucnosti.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, které využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti a k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- učíme žáky získávat vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah pro postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu INFORMATIKA (třídy bez rozšířené výuky)

Oblast	Tematické okruhy/učivo	Očekávané výstupy RVP	Ročník
INFORMATIKA	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	<ul style="list-style-type: none"> I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat 	7.
	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	<ul style="list-style-type: none"> I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu 	6.-8.
	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	<ul style="list-style-type: none"> I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	8.
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	<ul style="list-style-type: none"> I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení 	6.
	kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	<ul style="list-style-type: none"> I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	6., 9.
programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné tvorba digitálního obsahu: tvorba (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora programů	<ul style="list-style-type: none"> I-9-2-06 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	6.-9.	

INFORMATIKA	III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
	<p>informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů 	6.
	<p>návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel</p> <p>hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	8.
	IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
	<p>hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos 	6., 9.
	<p>počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky 	6., 9.
	<p>řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače 	7.
	<p>bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</p> <p>digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	6.-9.

Vzdělávací oblast:

Informatika

Ročník šestý

Vyučovací předmět:

Informatika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer 	Kódování a přenos dat: <ul style="list-style-type: none"> Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra 	
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup určí problém, který je daným algoritmem řešen vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Algoritmizace: <ul style="list-style-type: none"> Dekompozice úlohy, problému Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Kontrola: <ul style="list-style-type: none"> Ověření algoritmu, programu Nalezení chyby Úprava algoritmu a programu Programování: <ul style="list-style-type: none"> Vytvoření programu Opakování Opakování s podmínkou 	
	III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezi jejich činnosti a s tím související práva 	Informační systémy: <ul style="list-style-type: none"> Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva 	
	IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat 	Hardware a software: <ul style="list-style-type: none"> Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Instalace aplikací Počítačové sítě: <ul style="list-style-type: none"> Struktura a principy internetu, datacentra, cloud. Fungování a služby internetu Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace Bezpečnost:	

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • diskutuje o cílech a metodách hackerů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy 	
---	--	--

Digitální kompetence: ovládá běžně používané aplikace k tvorbě a editaci textu, vytváří a upravuje digitální obsah ve formě textu.

Vzdělávací oblast:

Informatika

Ročník sedmý

Vyučovací předmět:

Informatika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla 	<p>I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</p> <p>Data, informace:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Data v grafu a tabulce ○ Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce ○ Kontrola hodnot v tabulce ○ Filtrování, řazení a třídění dat ○ Porovnání dat v tabulce a grafu ○ Řešení problémů s daty <p>Kódování a přenos dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Identifikace barev, barevný model ○ Vektorová grafika ○ Zjednodušení zápisu, kontrolní součet ○ Binární kód, logické A a NEBO 	
<ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	<p>II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>Programování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vytvoření programu ○ Opakování. Opakování s podmínkou ○ Události, vstupy ○ Objekty a komunikace mezi nimi ○ Větvení programu, rozhodování ○ Grafický výstup, souřadnice 	

<ul style="list-style-type: none"> • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Proměnné 	
---	--	--

	III. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • diskutuje o cílech a metodách hackerů • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače 	<p>Hardware a software:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Operační systémy: funkce, typy, typické využití ○ Komprese a formáty souborů ○ Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ○ Správa souborů, struktura složek <p>Počítačové sítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Princip cloudové aplikace <p>Řešení technických problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Postup při řešení problému s digitálním zařízením <p>Bezpečnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy 	

Digitální kompetence: ovládá běžně používané aplikace k tvorbě a editaci prezentace, vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vzdělávací oblast: **Informatika** Ročník osmý
 Vyučovací předmět: **Informatika**

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zjednoduší zápis textu a obrázku • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>Kódování a přenos dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Identifikace barev, barevný model ○ Bitmapová grafika <p>Modelování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Standardizovaná schémata a modely ○ Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu ○ Orientované grafy, automaty ○ Modely, paralelní činnost 	
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota</i> • <i>upraví konstrukci robota tak, aby plnil zadaný úkol</i> • <i>přečte program pro robota a najde v něm případné chyby</i> • <i>vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost</i> • <i>ovládá výstupní zařízení a senzory robota</i> • <i>vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota</i> 	<p>Programování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sestavení programu a oživení robota ○ Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním ○ Používání výstupních zařízení robota ○ Používání senzorů 	
III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky</i> • <i>používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy</i> • <i>řeší problémy výpočtem s daty</i> • <i>připíše do tabulky dat nový záznam</i> • <i>seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)</i> • <i>používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy</i> • <i>ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</i> • <i>najde a opraví chyby u různých interpretací dat (tabulka x graf)</i> • <i>odpoví na otázky na základě dat v tabulce</i> 	<p>Návrh a tvorba evidence dat, hromadné zpracování dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Relativní a absolutní adresy buněk ○ Použití vzorců u různých typů dat ○ Funkce s číselnými vstupy ○ Funkce s textovými vstupy ○ Vkládání záznamu do databázové tabulky ○ Řazení dat v tabulce ○ Filtrování dat v tabulce ○ Zpracování výstupů z velkých souborů dat ○ Porovnání dat v tabulce a grafu ○ Řešení problémů s daty 	
IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>spravuje sdílení souborů</i> • <i>diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</i> 	<p>Digitální identita:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ○ Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Informatika
Informatika

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví program pro programovací desku a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • ovládá výstupní zařízení desky • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • vyřeší problém naprogramováním desky • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • řeší problémy sestavením algoritmu • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně • vytvoří vlastní programovací projekt 	<p>I. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</p> <p>Programování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sestavení programu a oživení programovací desky ○ Ovládání LED displeje ○ Tlačítka a senzory <p>Kontrola:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Testování, odladění, odstranění chyb ○ Ověření algoritmu, programu <p>Tvorba digitálního obsahu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tvorba příběhu, hry, simulace, roboti ○ Potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; ○ Autorství a licence programu; etika programátora programů ○ Programovací projekt a plán jeho realizace 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematicém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • porovná různé metody zabezpečení účtů 	<p>II. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <p>Hardware a software:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Fungování nových technologií kolem mě <p>Počítačové sítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Typy, služby a význam počítačových sítí ○ Domácí a školní počítačová síť ○ Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ○ Web: fungování webu, webová stránka, webový server <p>Bezpečnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat ○ Metody zabezpečení přístupu k datům ○ Role a jejich přístupová práva 	

Digitální kompetence: ovládá běžně používané aplikace k tvorbě a editaci 3D objektu, vytváří a upravuje digitální obsah ve formě 3D grafiky.

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu INFORMATIKA (třídy s rozšířenou výukou informatiky)

Oblast	Tematické okruhy/učivo	Očekávané výstupy RVP	Ročník
INFORMATIKA	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	<ul style="list-style-type: none"> I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat 	6.-7.
	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	<ul style="list-style-type: none"> I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu 	6.-8.
	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	<ul style="list-style-type: none"> I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	8.
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	<ul style="list-style-type: none"> I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení 	6.
kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	<ul style="list-style-type: none"> I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	6.,8.,9.	
programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné tvorba digitálního obsahu: tvorba (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora programů	<ul style="list-style-type: none"> I-9-2-06 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	6.-9.	
INFORMATIKA	III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
	informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů 	6.

<p>návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel</p> <p>hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	8.
IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<p>hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos 	6.,7.,9.
<p>počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky 	6.,7.,9.
<p>řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače 	7.
<p>bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</p> <p>digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	6.-9.

Vzdělávací oblast:
 Vyučovací předmět:

Informatika
 Informatika

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer 	Kódování a přenos dat: <ul style="list-style-type: none"> Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra 	
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup určí problém, který je daným algoritmem řešen vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil zadaný úkol přečte program pro robota a najde v něm případné chyby vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost ovládá výstupní zařízení a senzory robota 	Algoritmizace: <ul style="list-style-type: none"> Dekompozice úlohy, problému Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Programování: <ul style="list-style-type: none"> Vytvoření programu Opakování, opakování s podmínkou <ul style="list-style-type: none"> Sestavení programu a oživení robota/minirobota Používání výstupních zařízení robota Používání senzorů 	
	III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	Informační systémy: <ul style="list-style-type: none"> Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva 	

	IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy diskutuje o cílech a metodách hackerů 	Hardware a software: <ul style="list-style-type: none"> Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Instalace aplikací Počítačové sítě: <ul style="list-style-type: none"> Struktura a principy internetu, datacentra, cloud. Fungování a služby internetu Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace Bezpečnost: <ul style="list-style-type: none"> Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy 	

Digitální kompetence: ovládá běžně používané aplikace k tvorbě a editaci textu, vytváří a upravuje digitální obsah ve formě textu.

- orientuje se v prostředí textového editoru, nastaví jeho prostředí pro práci a používá jeho nástroje
- při pořizování textu průběžně vytváří jeho strukturu i vzhled přiřazováním stylů
- formátuje odstavce pomocí úprav vlastností jim přiřazených stylů
- určuje vlastnosti stránky, používá záhlaví a zápatí
- vkládá a edituje objekty včetně tabulek a obrázků
- vytváří a edituje hypertextový odkaz, vygeneruje obsah dokumentu
- vytváří dokumenty v souladu s gramatickými, typografickými a citačními pravidly
- dodržuje zákl. estetická pravidla pro kombinování písem, vyznačování v textu a umístění obrázků a pravidla pro řízení toku textu v dokumentu

Vzdělávací oblast:

Informatika

Ročník sedmý

Vyučovací předmět:

Informatika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů 	Data, informace: <ul style="list-style-type: none"> Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Kódování a přenos dat:	

<ul style="list-style-type: none"> zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla 	<ul style="list-style-type: none"> Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO 	
II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu podle návodu sestaví robota a upraví jeho konstrukci tak, aby plnil zadaný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost ovládá výstupní zařízení a senzory robota 	<p>Programování:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vytvoření programu Opakování. Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Proměnné <ul style="list-style-type: none"> Sestavení programu a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota Používání senzorů 	
III. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy diskutuje o cílech a metodách hackerů poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače 	<p>Hardware a software:</p> <ul style="list-style-type: none"> Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek <p>Počítačové sítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> Princip cloudové aplikace <p>Řešení technických problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> Postup při řešení problému s digitálním zařízením <p>Bezpečnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočnicků), nebezpečné aplikace a systémy 	

Digitální kompetence: ovládá běžně používané aplikace k tvorbě a editaci prezentace, vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

- dodržuje obecné zásady zpracování úspěšné prezentace
- vytvoří podklady pro prezentaci, připraví obrázky ve vhodném formátu a rozlišení
- najde a použije vhodnou šablonu, zvolí návrh designu prezentace a vytvoří multimediální prezentaci na zadané téma s využitím přechodů snímků a animací objektů na nich

Vzdělávací oblast:

Informatika

Ročník osmý

Vyučovací předmět:

Informatika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zjednoduší zápis textu a obrázku • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>Kódování a přenos dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Identifikace barev, barevný model ○ Bitmapová grafika <p>Modelování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Standardizovaná schémata a modely ○ Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu ○ Orientované grafy, automaty ○ Modely, paralelní činnost 	
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví program pro programovací desku a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • ovládá výstupní zařízení desky • používá vstupy ke spuštění a řízení běhu programu • vyřeší problém naprogramováním desky • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota a upraví jeho konstrukci tak, aby plnil zadaný úkol • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby 	<p>Programování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sestavení programu a oživení programovací desky ○ Ovládání LED displeje ○ Tlačítka a senzory ○ Sestavení programu a oživení robota ○ Používání výstupních zařízení a senzorů robota <p>Kontrola:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Testování, odladění, odstranění chyb ○ Ověření algoritmu, programu 	
	III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky 	Návrh a tvorba evidence dat, hromadné zpracování dat:	

<ul style="list-style-type: none"> • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy • řeší problémy výpočtem s daty • přiřadí do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat • najde a opraví chyby u různých interpretací dat (tabulka x graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Relativní a absolutní adresy buněk ○ Použití vzorců u různých typů dat ○ Funkce s číselnými vstupy ○ Funkce s textovými vstupy ○ Vkládání záznamu do databázové tabulky ○ Řazení dat v tabulce ○ Filtrování dat v tabulce ○ Zpracování výstupů z velkých souborů dat ○ Porovnání dat v tabulce a grafu ○ Řešení problémů s daty 	
IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • spravuje sdílení souborů • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<p>Digitální identita:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ○ Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Informatika
Informatika

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví program pro programovací desku a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • ovládá výstupní zařízení desky • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • vyřeší problém naprogramováním desky • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • řeší problémy sestavením algoritmu • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně • vytvoří vlastní programovací projekt 	<p>Programování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sestavení programu a oživení programovací desky ○ Ovládání LED displeje ○ Tlačítka a senzory <p>Kontrola:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Testování, odladění, odstranění chyb ○ Ověření algoritmu, programu <p>Tvorba digitálního obsahu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tvorba příběhu, hry, simulace, roboti ○ Potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; ○ Autorství a licence programu; etika programátora programů ○ Programovací projekt a plán jeho realizace 	
	II. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematicém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • porovná různé metody zabezpečení účtů 	<p>Hardware a software:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Fungování nových technologií kolem mě <p>Počítačové sítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Typy, služby a význam počítačových sítí ○ Domácí a školní počítačová síť ○ Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ○ Web: fungování webu, webová stránka, webový server <p>Bezpečnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat ○ Metody zabezpečení přístupu k datům ○ Role a jejich přístupová práva 	

Digitální kompetence: ovládá běžně používané aplikace k tvorbě a editaci 3D objektu, vytváří a upravuje digitální obsah ve formě 3D grafiky.

- vytváří modely pomocí nástrojů 3D editoru

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu INFORMATIKA (třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků)

Oblast	Tematické okruhy/učivo	Očekávané výstupy RVP	Ročník
INFORMATIKA	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	<ul style="list-style-type: none"> I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat 	7.
	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	<ul style="list-style-type: none"> I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu 	6.-8.
	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	<ul style="list-style-type: none"> I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	8.
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	<ul style="list-style-type: none"> I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení 	6.
	kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	<ul style="list-style-type: none"> I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	6., 9.
programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné tvorba digitálního obsahu: tvorba (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora programů	<ul style="list-style-type: none"> I-9-2-06 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	6.-9.	

INFORMATIKA	III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
	<p>informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů 	6.
	<p>návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel</p> <p>hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastní návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	8.
	IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
	<p>hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos 	6., 9.
	<p>počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky 	6., 9.
	<p>řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače 	7.
	<p>bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat</p> <p>digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	6.-9.

Vzdělávací oblast:
 Vyučovací předmět:

Informatika
 Informatika

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer 	Kódování a přenos dat: <ul style="list-style-type: none"> Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra 	
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup určí problém, který je daným algoritmem řešen vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Algoritmizace: <ul style="list-style-type: none"> Dekompozice úlohy, problému Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Kontrola: <ul style="list-style-type: none"> Ověření algoritmu, programu Nalezení chyby Úprava algoritmu a programu Programování: <ul style="list-style-type: none"> Vytvoření programu Opakování Opakování s podmínkou 	
	III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
<ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	Informační systémy: <ul style="list-style-type: none"> Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva 	
	IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat 	Hardware a software: <ul style="list-style-type: none"> Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Instalace aplikací Počítačové sítě: <ul style="list-style-type: none"> Struktura a principy internetu, datacentra, cloud. Fungování a služby internetu Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace 	

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy diskutuje o cílech a metodách hackerů 	Bezpečnost: <ul style="list-style-type: none"> Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočnicků), nebezpečné aplikace a systémy 	
---	--	--

Digitální kompetence: ovládá běžně používané aplikace k tvorbě a editaci textu, vytváří a upravuje digitální obsah ve formě textu.

Vzdělávací oblast:

Informatika

Ročník sedmý

Vyučovací předmět:

Informatika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla 	Data, informace: <ul style="list-style-type: none"> Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Kódování a přenos dat: <ul style="list-style-type: none"> Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO 	
II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Programování: <ul style="list-style-type: none"> Vytvoření programu Opakování. Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Proměnné 	

	III. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • diskutuje o cílech a metodách hackerů • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače 	<p>Hardware a software:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Operační systémy: funkce, typy, typické využití ○ Komprese a formáty souborů ○ Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému ○ Správa souborů, struktura složek <p>Počítačové sítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Princip cloudové aplikace <p>Řešení technických problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Postup při řešení problému s digitálním zařízením <p>Bezpečnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy 	

Digitální kompetence: ovládá běžně používané aplikace k tvorbě a editaci prezentace, vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.

Vzdělávací oblast:

Informatika

Ročník osmý

Vyučovací předmět:

Informatika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zjednoduší zápis textu a obrázku • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	<p>Kódování a přenos dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Identifikace barev, barevný model ○ Bitmapová grafika <p>Modelování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Standardizovaná schémata a modely ○ Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu ○ Orientované grafy, automaty ○ Modely, paralelní činnost 	
	II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota • upraví konstrukci robota tak, aby plnil zadaný úkol 	<p>Programování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sestavení programu a oživení robota ○ Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním ○ Používání výstupních zařízení robota 	

<ul style="list-style-type: none"> • přečte program pro robota a najde v něm případné chyby • vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost • ovládá výstupní zařízení a senzory robota • vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Používání senzorů 	
III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy • řeší problémy výpočtem s daty • přiřadí do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat • najde a opraví chyby u různých interpretací dat (tabulka x graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce 	<p>Návrh a tvorba evidence dat, hromadné zpracování dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Relativní a absolutní adresy buněk ○ Použití vzorců u různých typů dat ○ Funkce s číselnými vstupy ○ Funkce s textovými vstupy ○ Vkládání záznamu do databázové tabulky ○ Řazení dat v tabulce ○ Filtrování dat v tabulce ○ Zpracování výstupů z velkých souborů dat ○ Porovnání dat v tabulce a grafu ○ Řešení problémů s daty 	
IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> • spravuje sdílení souborů • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<p>Digitální identita:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ○ Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	

Vzdělávací oblast:

Informatika

Ročník devátý

Vyučovací předmět:

Informatika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví program pro programovací desku a robota a otestuje jej • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • ovládá výstupní zařízení desky • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • vyřeší problém naprogramováním desky • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • řeší problémy sestavením algoritmu • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně • vytvoří vlastní programovací projekt 	<p>Programování:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sestavení programu a oživení robota ○ Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním ○ Používání výstupních zařízení robota, používání senzorů ○ Sestavení programu a oživení programovací desky ○ Ovládání LED displeje ○ Tlačítka a senzory <p>Kontrola:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Testování, odladění, odstranění chyb ○ Ověření algoritmu, programu <p>Tvorba digitálního obsahu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tvorba příběhu, hry, simulace, roboti ○ Potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; ○ Autorství a licence programu; etika programátora programů ○ Programovací projekt a plán jeho realizace 	
	II. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematicém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • porovná různé metody zabezpečení účtů 	<p>Hardware a software:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Fungování nových technologií kolem mě <p>Počítačové sítě:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Typy, služby a význam počítačových sítí ○ Domácí a školní počítačová síť ○ Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ○ Web: fungování webu, webová stránka, webový server <p>Bezpečnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat ○ Metody zabezpečení přístupu k datům ○ Role a jejich přístupová práva 	

Digitální kompetence: ovládá běžně používané aplikace k tvorbě a editaci 3D objektu, vytváří a upravuje digitální obsah ve formě 3D grafiky.

6.4 Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Ve vzdělávací oblasti *Člověk a společnost* se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i v současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory *Dějepis, Výchova k občanství*.

Společné cíle vzdělávací oblasti

- vybavit žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti,
- vést žáka k vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací verbální i neverbální texty (odborné texty, encyklopedie, monografie, biografie a autobiografie, internet, grafy a schémata, mapy, dokumentární film),
- vést žáka ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti,
- vést žáka k tomu, že na základě poznání historických skutečností rozpoznává rasistické, xenofobní a extremistické postoje,
- vést žáka k tomu, že na základě poznání historických skutečností respektuje lidská práva a respektuje rovnost mužů a žen,
- vést žáka k utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost,
- vést žáka k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí, k ochraně uměleckých hodnot,
- vést žáka k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře,
- vést žáka k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům, etnikům a rasám,
- vést žáka k získávání orientace v aktuálním dění v České republice, v EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti,
- vést žáka k utváření příznivých mezilidských vztahů a k přijímání odpovědnosti za bezpečí a zdraví své i druhých.

Charakteristika vyučovacího předmětu - *Dějepis*

1) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace vyučovacího předmětu: 6. - 7. roč. – 2 h týdně, v 8. – 9. roč. – 1,5 h týdně,
6. roč. s rozšířenou výukou I - 2 hodiny týdně,
7. - 9. roč. s rozšířenou výukou I - 1,5 hodiny týdně.

Výuka probíhá v běžných třídách a je doplňována výukovými programy na počítačích a na interaktivní tabuli.

2) Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- rozvíjíme u žáků zájem o současnost a minulost vlastního národa, která povede k upevňování vědomí sounáležitosti s evropskou kulturou a civilizací,
- vedeme žáky k poznávání kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí,
- vedeme žáky k vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé texty společenskovědního charakteru, kulturní památky, výstavy,
- vedeme žáky k rozlišování podstatného od nepodstatného při zpracovávání a třídění historických informací, k diskusi o problémech, návrhu řešení,
- učíme žáky rozpoznávat názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost a demokracii.

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky problémy rozebírat, podívat se na ně ze všech hledisek a navrhnout různá řešení,
- dáváme žákům prostor pro vytváření vlastního názoru při zkoumání historických jevů, událostí a osobností,
- rozvíjíme u žáků logické myšlení, vedeme žáky ke kritickému uvažování a k věcné argumentaci,
- učíme žáky využívat učebních pomůcek hmotného i nehmotného charakteru (map, fotografií a obrazového materiálu, zvukových nahrávek, filmů) tak, aby měli možnost se při utváření vlastního názoru o co opřít.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k používání správných historických termínů,
- učíme žáky práci s historickými materiály,
- umožňujeme žákům vyjádření vlastního názoru, zpočátku na základě intuice a po diskusi upřesnění závěrů,
- vedeme žáky k argumentaci, obhajobě svého názoru a řešení, ochotě poučit se od ostatních.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke stanovení pravidel pro práci ve skupině,
- dáváme žákům možnost diskutovat při řešení úkolů,
- vedeme žáky k ohleduplnosti a uznání práce a názorů druhých, k poskytnutí vzájemné rady a pomoci,
- pěstujeme v žácích pozitivní představu o sobě samém, mají možnost vyslovovat svůj názor a obhájit ho.

Kompetence občanské:

- rozvíjíme orientaci žáků v historických, politických, právních, etických a ekonomických faktech, tvořících rámec každodenního života,
- učíme žáky posuzování každodenních situací a událostí v mezinárodních a globálních souvislostech,
- vedeme žáky k úctě k vlastnímu národu i k ostatním národům a etnikům,
- vedeme žáky k rozvíjení respektu k odlišnostem lidí, skupin a různých společenství,
- rozvíjíme schopnost žáků rozpoznávat názory a postoje, které odporují základním principům demokratického soužití,
- vedeme žáky k ochraně a ocenění našich tradic a kulturního dědictví vytvářením pozitivních postojů k uměleckým dílům, ke kultuře a k aktivnímu zapojení se do kulturního a společenského dění v místě bydliště nebo školy.

Digitální kompetence:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu DĚJEPIS

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	I. Člověk v dějinách		
		- D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	6.
	význam zkoumání dějin, získávání informací v dějinách, historické prameny	- D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	6.
	historický čas a prostor	- D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	
	II. Počátky lidské společnosti		
	člověk a lidská společnost v pravěku	- D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	6.
	období paleolitu	- D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	
	období neolitu	- uvede příklady archeologických kultur v Evropě a na našem území	
	III. Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury – nejstarší civilizace		
	Úrodný půlměsíc	- D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	6.
	kulturní odkaz Sumerů	- D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	
	státní celky v oblasti Mezopotámie		
	starověký Egypt a jeho kulturní odkaz		
	Židé ve starověku		
	starověká Indie a Čína		
	III. Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury – kořeny evropské kultury		
	krétská a mykénská civilizace	D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	6.
	antické Řecko	- D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	
	antický Řím	- D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	
	vznik a šíření křesťanství	- D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	

	IV. Křesťanství a středověká Evropa		
	nový etnický obraz Evropy	- D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	7.
	utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu		
	islám a islámské říše ovlivňující Evropu		
	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	- D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	
	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	- D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	
	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev, kultura středověké společnosti	- D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	
	V. Objevy a dobývání. Počátky nové doby		
	renesance a humanismus	- D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	7.
	husitství, reformace a jejich šíření Evropou	- D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	
	zámořské objevy a počátky dobývání světa	- D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	
	český stát a velmoci v 15. - 18. století	- D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	
	třicetiletá válka a její důsledky pro naše země a Evropu	- D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	
	barokní kultura	- D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	
	VI. Modernizace společnosti		
	Velká francouzská revoluce a napoleonské období	- D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	8.
	vznik USA		
	industrializace a její důsledky pro společnost	- D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	

národní hnutí velkých a malých národů		
utváření novodobého českého národa	D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	
revoluce 19. století		
politické proudy, ústava, politické strany, občanská práva		
kulturní rozrůzněnost doby		
konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	- D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	
VII. Moderní doba		
první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	- D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	9.
nové politické uspořádání Evropy	- D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	
vznik ČSR a její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	- D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	
mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech		
totalitní systémy: komunismus, fašismus a nacismus - důsledky pro ČSR a svět	- D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	
druhá světová válka: průběh, holocaust, situace u nás, čs. odboj, důsledky války	- D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	
VIII. Rozdělený a integrující se svět		
studená válka	- D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	9.
Československo od únorového převratu do r. 1989	- D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	
Vznik České republiky		
mimoevropský svět, rozpad koloniálního systému	- D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	

	globální problémy současnosti	- D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	
--	-------------------------------	---	--

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a společnost
Dějepis

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Člověk v dějinách	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje soustředěné • orientuje se na časové ose a v historické mapě • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost řešený problém použít • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací digitálním prostředím jedná eticky (VKO, PRV, Inf) • podle obrazových digitálních zdrojů popisuje pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, nástroje, předměty denní potřeby a kulturní předměty pravěkých lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam zkoumání dějin • Získávání informací o dějinách - historické prameny • Historický čas a prostor • význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů 	
•	II. Počátky lidské společnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců • objasní význam zemědělství pro lidskou společnost • objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Období paleolitu • Období neolitu • Doba železná 	
•	III. Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury - starověký Orient	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější vynálezy a typy památek, které se staly součástí kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> • Úrodný půlměsíc • Kulturní odkaz Sumerů • Státní celky v oblasti Mezopotámie • Starověký Egypt a jeho kulturní odkaz • Židé ve starověku • Starověká Čína • Starověká Indie 	
	III. Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede nejvýznamnější vynálezy a typy památek, které se staly součástí kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> • Krétská a mykénská civilizace • Řecká mytologie 	

<ul style="list-style-type: none"> • porovná postavení společenských skupin • vysvětlí podstatu antické demokracie • vysvětlí zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná postavení společenských skupin • zná a vysvětlí pojmy republika, senát, triumvirát, principát, císařství, dominát • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu 	<ul style="list-style-type: none"> • Řecká kolonizace • Řecko - perské války • Peloponéská válka • Demokracie v Řecku • Kultura • Helénismus • Přírodní podmínky a osídlení Apeninského poloostrova • Založení a počátky Říma • Římská republika • Panské války a nadvláda Říma ve Středomoří • Vývoj od republiky přes principát, císařství až k dominátu • Vznik a šíření křesťanství • Konec římského impéria a konec antické civilizace 	
--	--	--

Vzdělávací oblast:

Člověk a společnost

Ročník sedmý

Vyučovací předmět:

Dějepis

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
	IV. Křesťanství a středověká Evropa	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše osídlení Evropy po rozpadu západorímské říše • na příkladu franské říše definuje lenní systém jako základní princip feudálního systému • objasní význam vikingských výprav jako prvního pokusu Evropanů o objevování světa • vysvětlí smysl vzniku a existence Svaté říše římské • charakterizuje situaci Velkomoravské říše od jejího počátku do zániku, umí vyjmenovat a ukázat na mapě velkomoravská hradiště, uvede příklady řemeslné dovednosti • objasní situaci a vnitřní vývoj českého státu a jeho postavení v evropských souvislostech, jmenuje a charakterizuje nejvýznamnější první Přemyslovce • popíše středověkou společnost a porovná způsob života jednotlivých vrstev • vyjmenuje a charakterizuje znaky románského slohu - zná pojmy rotunda, bazilika, portál, sdružená okna, uvede konkrétní příklady u nás 	<ul style="list-style-type: none"> • Nový etnický obraz Evropy: stěhování národů - Germáni, Slované • Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu: franská říše, Byzanc • Svět islámu: vznik a šíření islámu, muslimské Španělsko, arabské vědy a umění • Franská říše: od vlády majordomů k vrcholu moci za Karla Velikého až k verdunskému rozcestí • Svět v oblasti severozápadní Evropy: Vikingové, Anglie za vlády Anglosasů • Vznik Svaté říše římské: rozsah území, soupeření mezi císařem a papežem • Velká Morava, její vnitřní vývoj a postavení v Evropě: VM jako první státní celek na našem území, význam mise Konstantina a Metoděje, kulturní význam a odkaz VM • Vnitřní vývoj českého státu a jeho postavení v Evropě: české země na počátku dějin - příchod Slovanů, Sámova říše, rané počátky státu za prvních Přemyslovců, český stát jako součást Svaté říše římské, snahy o získání královského titulu 	

<ul style="list-style-type: none"> vymezí úlohu křesťanství a církve v životě středověkého člověka od jeho narození až do smrti vysvětlí příčiny křesťanství, popíše jejich realitu, shrne jejich význam - zná rytířské řády, původ erbů vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka vyjmenuje a charakterizuje znaky gotické kultury (katedrála, vitráž, madona, pieta), uvede konkrétní příklady gotiky u národních tvůrců gotického slohu a jejich dílo - Matyáše z Arasu, Petra Parléře, Mistra Theodorika vysvětlí základní rysy středověké vzdělanosti, vyjmenuje nejstarší univerzity a vymezí důležitost založení univerzity v Praze Karlem IV. vysvětlí reconquistu, objasní příčiny a průběh stoleté války charakterizuje vládu Přemysla Otakara I., Přemysla Otakara II., Václava II., Jana Lucemburského a Karla IV. jako snahu o zvýraznění role českého státu v evropských souvislostech, vysvětlí význam osobnosti Karla IV. vysvětlí, které příčiny vedly k vzniku husitské revoluce, objektivně zhodnotí klady a zápory husitského hnutí, vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život objasní význam osobnosti Jiřího z Poděbrad, zná základní fakta o době vlády Jagellonců, jmenuje konkrétní příklady pozdní gotiky u nás 	<ul style="list-style-type: none"> Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev: způsob života šlechty, život na venkově, ve městě Románská kultura: její znaky, šíření románské kultury v Čechách Křesťanství: význam křesťanství v životě středověkého člověka, struktura církve Křížové výpravy: příčiny, průběh a význam Gotická kultura: její znaky, šíření gotiky v Čechách, rozmach gotického umění za Karla IV. Středověká vzdělanost: sepětí s teologií, sedm svobodných umění, univerzity Vývoj v Evropě: situace na Pyrenejském poloostrově, konflikt Francie a Anglie Vnitřní vývoj královských Čech za posledních Přemyslovců a za Lucemburků České země v době husitských válek: situace před vypuknutím revoluce, osobnost Jana Husa, počátky a průběh husitských válek Naše země v době pohusitské a za vlády Jagellonců: vnitřní vývoj, konsolidace poměrů, pozdní gotika v Čechách prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise 	
V. Objevy a dobývání. Počátky nové doby		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, objasní význam knihtisku, vyjmenuje nejznámější renesanční umělce a zná jejich díla, charakterizuje protestantismus popíše a ukáže na mapě průběh zámořských objevů, objasní jejich příčiny a důsledky vysvětlí podstatu absolutismu, objasní francouzské náboženské války, vznik carství v Rusku 	<ul style="list-style-type: none"> Renesance a humanismus, reformace a jejich šíření Evropou Zámořské objevy a počátky dobývání svět : objevné plavby, svět za hranicemi Evropy Vnitřní vývoj evropských států: absolutistické Španělsko, Nizozemí, vzestup Anglie, Francie, Rusko 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>charakterizuje vnitřní vývoj našeho státu, zná osobnost Rudolfa II. a přínos jeho vlády pro renesanční Prahu, prokáže význam osobnosti J. A. Komenského</i> • <i>objasní příčiny, průběh a důsledky třicetileté války</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát od nástupu Habsburků do začátku třicetileté války • Třicetiletá válka a její důsledky pro naše země a Evropu	
--	---	--

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a společnost
Dějepis

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • využívá k orientaci v historické realitě novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí • zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru • vysvětlí pojmy: <i>parlament, anglikánská církev, puritáni, konstituční monarchie, objasní význam anglické buržoazní revoluce</i> • <i>objasní význam parního stroje pro průmyslovou revoluci, jmenuje osobnosti vědy: Watt, Newton, Harvey, Hook a na konkrétních příkladech ukáže jejich přínos</i> • <i>vymezí pojem absolutismus a pojem merkantilismus</i> • <i>vysvětlí pojmy: pragmatická sankce, nevolnictví, robotní patent, rekatolizace, jmenuje nejdůležitější reformy Marie Terezie, objasní význam a důležitost patentu o zrušení nevolnictví a tolerančního patentu</i> • <i>rozpozná charakteristické rysy baroka a uvede příklady významných barokních památek na našem území</i> • <i>vymezí význam kolonií, objasní nehumánnost obchodu s otroky, popíše průběh boje anglických osad za nezávislost a vysvětlí význam vzniku USA</i> • <i>objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě</i> • <i>vymezí pojem průmyslová revoluce, vysvětlí, v čem se projevila průmyslová revoluce v dopravě, uvede konkrétní osobnosti vědy: Pasteur, Darwin, Galvani, Volta, Purkyně, Mendel a jejich přínos, objasní, jak</i> 	<p>VI. Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Počátky novověku v Evropě: Anglie před revolucí a anglická buržoazní revoluce • Zrod moderní vědy a přechod k průmyslové revoluci • digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí • Absolutismus na evropském kontinentě: Francie v době Ludvíka XIV., vnitřní vývoj Ruska, vznik a vývoj pruského státu • České země po třicetileté válce a za osvícenského absolutismu: situace v českých zemích, reformy Marie Terezie a Josefa II. • Kultura baroka a česká barokní kultura • Mimoevropský svět v 17. a 18. století: kolonialismus, rozvoj světového obchodu, vznik USA • Francouzská revoluce a napoleonské období: příčiny a průběh revoluce, Napoleonovy dobytvačné války, vídeňský kongres • Svět v 1. polovině 19. století: industrializace a její důsledky pro společnost, rozvoj vědeckého poznání • Klasicismus a romantismus • Utváření novodobého českého národa: předpoklady, počátky, rozvoj a vyvrcholení českého národního obrození • Vnitřní vývoj vybraných států: sjednocení Itálie, vyhlášení Německa, Francie republikou, carské Rusko, občanská válka v USA • Rakousko - uherská monarchie po r. 1848: cesta k ústavní monarchii, prusko - rakouská válka, vznik Rakouska – Uherska 	

<p><i>přemýšleli o postavení dělnictva utopičtí socialisté a marxisté</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede charakteristické rysy a příklady stavebních památek v Evropě a na našem území, jmenuje nejvýznamnější osobnosti malířství, literatury a hudby</i> • <i>vysvětlí, z kterých myšlenkových zdrojů národní obrození čerpalo, jaký význam měl český jazyk, jmenuje přední osobnosti ČNO(Dobrovský, Jungmann, Palacký) a zhodnotí význam jejich činnosti</i> • <i>porovná utváření novodobého českého národa s ostatními národními hnutími</i> • <i>objasní vliv vědy a techniky na šíření kultury</i> • <i>popíše způsob sjednocování Itálie a Německa, vysvětlí, co byla Pařížská komuna, uvede změny, k nimž došlo v Rusku po zrušení nevolnictví, zhodnotí význam občanské války v USA</i> • <i>vysvětlí rozdíl mezi absolutistickou a ústavní monarchií, definuje rakousko-uherský dualismus</i> • <i>objasní změny dané Říjnovým diplomem a únorovou ústavou, jmenuje osobnosti české kultury (Erben, Němcová, Hálek, Neruda, Smetana), popíše rozvoj českého kulturního života: založení Národního divadla, Sokola</i> • <i>využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • České země v 50. a 60. letech 19. století: rozmach hospodářského života, politický vývoj, kultura 	
VII. Moderní doba		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše podmínky hospodářského vývoje českých zemí, vyjmenuje nejdůležitější průmyslová odvětví a vysvětlí rozdíly mezi průmyslovými oblastmi</i> • <i>charakterizuje soupeření mezi velmocemi, sestaví podle map přehled kolonií a vymezí jejich význam pro jednotlivé mocnosti</i> • <i>vysvětlí pojmy: konstituční a parlamentní monarchie, objasní systém samosprávy v rakouské monarchii, uvede základní fakta o císaři Františku Josefovi I.</i> • <i>objasní pokus o české vyrovnání, vyjmenuje základní obsah fundamentálních článků, porovná pasivní a aktivní politiku,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Průmyslová výroba v českých zemích v 2. polovině 19. století • Kolonialismus: koloniální výboje • Charakteristika rakouského politického života: občanská práva, parlament, císař, samospráva • Český politický život: pokus o vyrovnání, pasivní a aktivní politika, diferenciací českého politického života na přelomu 19. a 20. století • Sociální otázka: postavení dělnictva a politická organizovanost dělnictva 	

<p><i>vyjmenuje hlavní politické strany té doby u nás, vylíčí roli T. G. Masaryka na přelomu 19. a 20. století</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše pracovní a životní podmínky dělnictva</i> • <i>popíše systém rakouského školství, objasní význam rozdělení pražské univerzity, uvede příklady secese a kubismu a jejich tvůrce</i> • <i>vysvětlí, jak se vyvíjely vztahy mezi českým a německým obyvatelstvem, vyjmenuje hlavní představitele německé kultury žijící v Praze (Kafka, Werfel), charakterizuje asimilaci Židů u nás</i> • <i>charakterizuje společenské zřízení a politický vývoj Německa, Francie, Velké Británie, USA a Japonska, popíše formování nepřátelských bloků v Evropě</i> • <i>popíše průběh první světové války, vysvětlí pojem zákopová válka, ukáže na mapách evropské válečné fronty, popíše situaci v zázemí</i> • <i>charakterizuje rozdíly mezi bolševiky a ostatními politickými stranami, uvede základní fakta o Leninovi, popíše okolnosti říjnové revoluce a zhodnotí její důsledky pro další vývoj v Rusku i mimo něj</i> • <i>popíše a zhodnotí aktivitu T. G. Masaryka, E. Beneše a M. R. Štefánika, popíše průběh 28. října 1918, zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká kultura na přelomu 19. a 20. století: školství, divadlo, literatura, architektura, malířství, sochařství, hudba • Národnostní složení v českých zemích: Češi, Němci, Židé • Mezinárodní situace před vypuknutím první světové války - vytváření mocenských bloků • První světová válka • Hospodářské a společenské poměry v Rusku, říjnová revoluce • Vznik Československé republiky a její politické uspořádání, národnostní a sociální struktura 	
---	---	--

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a společnost
Dějepis

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí, například webové stránky HistoryLab, Moderní dějiny, Asociace učitelů dějepisu, Muzeum holocaustu ve Washingtonu, Asociace nositelů legionářských tradic, Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Holocaust, Příběhy bezpráví, Památník Terezín, Paměť národa, Totalita, Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR), My jsme to nevzdali, Školákem v protektorátu-Památník Terezín apod. • <i>vyjmenuje nově vzniklé evropské státy s důrazem na středoevropský prostor, objasní zásady versailleského systému, zhodnotí význam Pařížské mírové konference pro Československo</i> • <i>definuje fašismus, objasní československou zahraniční politiku, popíše vnitřní čs. politiku, hospodářský růst, sociální systém a kulturní život</i> • <i>objasní příčiny a průběh hospodářské krize ve světě a v ČSR, uvede příklady opatření čs. vlády na zmírnění krize</i> • <i>popíše projevy nacismu v Německu, charakterizuje čs. spojenecký systém, ukáže na mapě systém našeho pohraničního opevnění, zhodnotí roli E. Beneše v této době, uvede příklady obrany demokracie v Československu</i> • <i>vysvětlí podstatu norimberských zákonů</i> • <i>vyjmenuje a popíše tři Hitlerovy pokusy o útok na Československo, zhodnotí důsledky mnichovské konference pro náš stát</i> • <i>ukáže na mapě hranice protektorátu, popíše režim v protektorátu a každodenní život v něm, na konkrétních příkladech vysvětlí, v čem spočíval teror okupantů</i> • <i>definuje pojmy: antisemitismus, holocaust, šoa, arizace, konečné řešení židovské otázky, vyjmenuje a ukáže na</i> 	<p>VII. Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nové politické uspořádání Evropy: Pařížská mírová konference • historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály • Vývoj Československa ve 20. letech • Rozklad světového hospodářství • Nacismus v Německu (1933 - 1935) a československý spojenecký systém • Fašismus na postupu • Zápas o Československo • Situace u nás v době protektorátu Čechy a Morava • Holocaust a koncentrační tábory • Druhá světová válka: vypuknutí, válečné události, formování protihitlerovské koalice, druhá fronta a válečné úsilí spojenců, porážka fašismu a nacismu • Československý zahraniční odboj • Osvobození Československa: SNP, české květnové povstání 	<p>Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech: Jsme Evropané.</p> <p><i>Multikulturní výchova: Etnický původ.</i></p>

<p>mapě hlavní koncentrační tábory a vysvětlí jejich rozdělení (pracovní, vyhlazovací)</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní příčiny vzniku druhé světové války, popíše okolnosti napadení Polska, vysvětlí pojmy: podivná válka, blesková válka, totální válka, protihitlerovská koalice, invaze, ofenziva, ukáže na mapě místa válečných událostí a umí je chronologicky seřadit, zná základní fakta o osobnostech: Hitler, Stalin, Churchill, Roosevelt, zhodnotí důsledky druhé světové války • vysvětlí vznik ilegálních organizací na našem území, kde a jak se formoval čs. zahraniční odboj, ukáže na mapě a popíše boje čs. vojáků na frontách druhé sv. války, definuje pojmy: paradesant, heydrichiád, vyjádří vlastní názor na důsledky atentátu na R. Heydricha pro český národ, seznámí se s nejvýraznějšími osobnostmi čs. zahraničního odboje • stručně popíše Slovenské národní povstání, vysvětlí, kdo byli partyzáni, popíše průběh osvobození našeho území, vypráví o osvobození Plzně, zhodnotí význam Českého květnového povstání 		
VIII. Rozdělený a integrující svět		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků • popíše okolnosti poválečného odsunu Němců a vyjádří vlastní názor na tento akt, objasní podstatu totalitního režimu u nás a jeho vliv na životy lidí • objasní závažnost karibské krize, zhodnotí válku ve Vietnamu, posoudí postavení rozvojových zemí • popíše obrodný proces u nás, objasní okolnosti a důsledky vojenské intervence v srpnu 1968, vysvětlí pojem normalizace • stručně objasní vývoj mezinárodních vztahů v 70. a 80. letech, vysvětlí pojem perestrojka • vysvětlí pojem sametová revoluce, charakterizuje pluralitní politický systém a demokracii u nás, vyjádří vlastní názor na současný a budoucí vývoj naší vlasti • orientuje se v současné mezinárodní situaci, rozlišuje země demokratické a nedemokratické, vysvětlí nebezpečí nedemokratických systémů, uvede místa politického napětí v současném světě a zná jeho příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Studená válka: poválečná proměna světa, střet zájmů a systémů, vnitřní vývoj USA a SSSR • Poválečné Československo: obnovení Československé republiky, střetávání o moc, únorový převrat a jeho důsledky • Mimoevropský svět: válka ve Vietnamu, rozpad koloniálního systému • Československé reformní snahy: probouzení čs. společnosti, pokus o reformy, vojenská intervence a její důsledky • Období zlomů a proměn: rozklad komunistického hnutí, sjednocování Evropy, uvolňování napětí, přestavba v SSSR • Vývoj České republiky od 17. listopadu 1989: rozklad totalitního režimu, vnitřní vývoj státu po rozdělení na Česko a Slovensko • Svět v současnosti 	<p>Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání</i> 		
---	--	--

Charakteristika vyučovacího předmětu – Výchova k občanství

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství spadá spolu s dějepisem do oblasti „Člověk a společnost“. Vzdělávací obsah této oblasti je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání, v 6. ročníku 2 h týdně, v ostatních ročnících 1h týdně.

Výuka předmětu Výchova k občanství je povinná. Výuka probíhá ve třídách, zejména ve třídách s interaktivní tabulí.

Důraz je kladen na orientaci v potřebách občana a člověka, který bude vstupovat do občanského života, na trh práce apod. Žáci by se měli orientovat v oblastech tvořících rámec každodenního života: sociální, kulturní, etické, politické, právní, ekonomické, ekologické, hospodářské i historické, a proto by se měli umět zapojit bez větších problémů do společnosti. Dále by měli umět spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých lidí.

Učivo je realizováno především aktivními metodami výuky, např. simulačními hrami, hraním rolí, skupinovými projekty, diskusí apod.

Žáci se ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství seznámí s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření klimatu společnosti. Učí se vyhledávat a zpracovávat informace nutné pro řešení společenských problémů v minulosti i současnosti, vyvozovat závěry a aplikovat je v životních situacích. U žáků se tak formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v každodenním občanském životě.

Důležité je, aby se u žáků utvářelo vědomí vlastní identity a identity ostatních lidí. K tomu je nutné rozvíjet realistické sebepoznávání a sebehodnocení, akceptovat vlastní osobnost i osobnost druhých, pochopit vlastní jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací.

Žák je začleňován do různých společenských vztahů a vazeb. Seznamuje se se vztahy v rodině a širších společenských skupinách, s hospodářským životem, s činností důležitých politických institucí a s možnými způsoby zapojování se do občanského života. Žáci se učí respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Učí se poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a aplikovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchova k občanství směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka:

- k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství,
- k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k respektu ke kulturním či jiným odlišnostem lidí a různých společenství,
- k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti v ČR a ve světě,
- k utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k utváření pozitivních vztahů k ostatním, k vnímavosti ke svému prostředí i k přírodě,
- k uvědomění si přínosu spolupráce lidí při řešení úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci,

- k tomu, aby se projevoval jako svobodná a zodpovědná osobnost, uplatňoval svá práva a naplňoval své povinnosti.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k vyjadřování a obhajování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů a k přiměřenému obhajování svých práv a respektování práv a zájmů druhých lidí,
- vedeme žáky k rozpoznávání postojů a názorů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití,
- vedeme žáky k ochraně svého fyzického, duševního a sociálního zdraví.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost,
- rozvíjíme jejich sounáležitost s evropskou kulturou.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k uplatňování vhodných způsobů chování a prostředků komunikace v různých životních situacích a k řešení případných konfliktů s druhými lidmi nenásilným způsobem.

Digitální kompetence

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
Výchova k občanství	I. Člověk ve společnosti		
	naše škola, obec, region, kraj, vlast	VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	6.
	kulturní život	VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	7.
	vztahy mezi lidmi	VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	6., 7.
	zásady lidského soužití	VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	6.
	vztahy v rodině	VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	6.
	II. Člověk jako jedinec		
	podobnost a odlišnost lidí	VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	8.
	vnitřní svět člověka	VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	8.
	osobní rozvoj	VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	8.

III. Člověk, stát a hospodářství, Finanční gramotnost		
majetek, vlastnictví	VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	7.
peníze	VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	7., 9.
hospodaření	VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	6., 9.
banky a jejich služby	VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	9.
principy tržního hospodářství	VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	8.
IV. Člověk, stát a právo		
právní základy státu	VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	7., 8., 9.
státní správa a samospráva	VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	6.
principy demokracie	VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	7.

lidská práva	VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	6.
právní řád ČR	VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	8., 9.
protiprávní jednání	VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	9.
korupce	VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	9.
právo v každodenním životě	VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	9.
V. Mezinárodní vztahy, globální svět		
evropská integrace	VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	7.
globální problémy	VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	9.
VI. Volba povolání		
sebezpoznání	ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	8.
akční plánování	ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	9.
možnosti absolventa základní školy	ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	9.
orientace v důležitých profesních informacích	ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	9.

VII. Obrana vlasti		
obrana státu	popíše situace, kdy je třeba bránit stát, a navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	6.

Vzdělávací oblast:

Člověk a společnost

Ročník šestý

Vyučovací předmět:

Výchova k občanství

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Naše škola	
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si význam základního vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život zná pravidla školního řádu; ví, jaká jsou jeho práva i povinnosti zná zásady racionální přípravy na vyučování, umí sestavit přiměřený učební plán 	<ul style="list-style-type: none"> vzdělávání jako celoživotní proces, školní docházka, systém vzdělávání školní řád, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy organizace učení, metody, odpočinek 	
	II. Naše obec, region, kraj	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve své obci, zná významná a důležitá místa v obci, významné události, osobnosti, památky 	<ul style="list-style-type: none"> domov, vztah k obci, důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice 	
	III. Státní správa a samospráva	
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si, co vše patří do obce; chápe rozdíl mezi státní správou a samosprávou, jmenuje jejich úkoly ví, čím se zabývá obecní úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet 	<ul style="list-style-type: none"> obec, obecní samospráva, státní správa, referendum obecní zřízení - obecní úřad, obecní zastupitelstvo, obecní rada, obecní rozpočet 	
	IV. Naše vlast	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje projevy vlastenectví od nacionalismu popisuje odlišnosti jednotlivých regionů, jmenuje nejvýznamnější místa, památky, události, zvyklosti a osobnosti uvědomuje si, že jazyk je jedním z důležitých znaků národa zná státní symboly ČR, objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání jmenuje státní svátky a významné dny má přehled o nejstarších dějinách českého národa zná nejvýznamnější české panovníky, umí vyjmenovat prezidenty vysvětluje kulturní a historický význam Prahy, zná významná a památná místa, stavby a pověsti 	<ul style="list-style-type: none"> vlast, vlastenectví odlišnost života v regionech, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti český jazyk, spisovná a nespisovná čeština, cizí jazyky státní symboly státní svátky a významné dny historie ČR stovětátá Praha 	

	V. Hospodaření	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti • objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (úspory, investice) • uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet domácnosti • úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing 	
	VII. Vztahy mezi lidmi	
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si rozdílnosti rodinného prostředí a jejich vliv na rozvoj a výchovu dítěte, zaujímá stanovisko k různým názorům týkajícím se práv a povinností členů v rodině, přispívá k atmosféře jistoty a spokojenosti domova • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy v rodině • mezilidská komunikace • konflikty v mezilidských vztazích 	
	VIII. Zásady lidského soužití	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravidla slušného chování doma i na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • morálka a mravnost, pravidla chování 	
	IX. Lidská práva	
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • zná nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva, především Listinu základních práv a svobod a Úmluvu o právech dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> • základní lidská práva • práva dítěte • úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech 	
	X. Obrana státu	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří své možnosti, jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc v situacích ohrožení státu 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a společnost

Ročník sedmý

Vyučovací předmět:

Výchova k občanství

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Kulturní život	
<ul style="list-style-type: none"> vysvětluje obsah pojmu kultura, poznává jiné kultury vysvětluje obsah pojmu umění, rozlišuje druhy umění, zamýšlí se nad jednotlivými funkcemi umění osvojuje si pojmy kýč, krása, móda; diskutuje o tom, v čem spočívá krása člověka; respektuje vkus druhých zamýšlí se nad významem náboženství, respektuje náboženské přesvědčení druhých; uvědomuje si, jak může víra ovlivnit život, postoje a chování lidí; seznamuje se s nejstaršími náboženskými formami kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí jmenuje přírodní a umělecké krásy naší země zná organizace, úřady a hnutí zabývající se ochranou životního prostředí a uměleckých památek 	<ul style="list-style-type: none"> kultura umění kýč, krása, móda víra a náboženství, nejstarší formy náboženství kulturní instituce média přírodní a kulturní bohatství, umělecké slohy ochrana přírodního a kulturního bohatství 	Mediální výchova – RECEPTIVNÍ ČINNOSTI: Fungování a vliv médií ve společnosti.
	II. Peníze	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje potřeby důležité pro plnohodnotný život od potřeb marnotratných 	<ul style="list-style-type: none"> naše potřeby 	
	III. Majetek, vlastnictví	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady zamýšlí se nad významem majetku pro život člověka, nad schopností dobře hospodařit a nad příčinami častého poškozování veřejného majetku 	<ul style="list-style-type: none"> formy vlastnictví, jejich ochrana hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví 	
	IV. Právní základy státu	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky 	<ul style="list-style-type: none"> znaky státu, typy a formy státu 	
	V. Principy demokracie	
<ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu 	Výchova demokratického občana: Principy demokracie

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje volby obecní, parlamentní, prezidentské a volby do Evropského parlamentu, vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> význam a formy voleb do zastupitelstev 	jako formy vlády a způsobu rozhodování.
VI. Evropská integrace		
<ul style="list-style-type: none"> zná výhody Evropské unie, jmenuje členské státy, umí vysvětlit důležitost spolupráce mezi zeměmi Evropy a přínos této spolupráce pro občany EU popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> Evropská unie – podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR 	
VIII. Vztahy mezi lidmi		
<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> národnostní menšiny problémy lidské nesnášenlivosti 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a společnost

Ročník osmý

Vyučovací předmět:

Výchova k občanství

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Podobnost a odlišnost lidí	
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si, že během vývoje organismu dochází nejen ke změnám fyzickým, ale také psychickým a sociálním, že nás ovlivňují a formují různé události v našem životě vysvětluje obsah pojmu osobnost, uvědomuje si vlastní jedinečnost, jmenuje charakteristické znaky v období dospívání osvojuje si pojem asertivita, asertivně vyjadřuje pochvalu a kritiku, poznává nevýhody agresivního a pasivního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj člověka osobnost a dospívání chování, jednání a prožívání myšlení a řeč paměť 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>procvičuje svou schopnost myšlení, neomezuje se jen na jeden přístup nebo úhel pohledu, hledá nové způsoby řešení problémů</i> • <i>jmenuje různé druhy paměti, testuje svoji pozornost a svůj typ paměti, využívá poznatků pro větší efektivitu vlastního učení</i> • <i>uvědomuje si, že je třeba rozvíjet vloh vlastní činnosti; rozlišuje druhy schopností</i> • <i>rozumí pojmům charakter a temperament, umí charakterizovat jednotlivé temperamentové typy klasické typologie</i> • <i>kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</i> • <i>snaží se co nejefektivněji využívat svůj osobní potenciál</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • vloh, schopnosti a inteligence • charakter a temperament • osobní potenciál 	
II. Sebepoznání		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvědomuje si své Já, své kladné stránky a osobní nedostatky</i> • <i>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí • systém osobních hodnot • sebehodnocení 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepečení, Seberegulace a sebeorganizace.</i></p>
III. Vnitřní svět člověka		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvědomuje si součinnost smyslových orgánů při získávání informací o vnějším a vnitřním prostředí, ví o existenci smyslových klamů</i> • <i>uvědomuje si chyby v posuzování druhých lidí</i> • <i>seznamuje se s druhy citů, pojmenovává své emoce, hledá jejich příčiny a přemýšlí o jejich projevech</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • vjemy a vnímání • stereotypy v posuzování druhých lidí • city 	
IV. Osobní rozvoj		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>začíná si uvědomovat, co od života očekává; směřuje ke svým cílům</i> • <i>uvědomuje si, co ho motivuje, které motivy jsou pro něj obzvlášť důležité</i> • <i>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</i> • <i>popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • životní cíle a plány • motivy, potřeby a zájmy • vůle • osobní kázeň 	
V. Výroba, obchod, služby		

<ul style="list-style-type: none"> • popisuje základní funkce a principy dělby práce v rodině a společnosti, vysvětluje jejich význam, uvědomuje si důležitost vzájemné spolupráce, jednoduše popisuje vývoj výroby • rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví, jmenuje příklady výrobních faktorů, orientuje se v síti obchodů a služeb v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • dělba práce a specializace • výrobní a nevýrobní odvětví 	
VI. Principy tržního hospodářství		
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, zamýšlí se nad možnostmi ovlivňování poptávky, vysvětluje fungování trhu zboží a trhu práce • objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • jmenuje nejčastější právní formy podnikání a významné české podnikatele 	<ul style="list-style-type: none"> • nabídka, poptávka, trh • tvorba ceny, inflace • nejčastější právní formy podnikání, významní čeští podnikatelé 	
VII. Právní řád ČR		
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si význam a funkci právního řádu • vysvětluje rozdíl mezi právními a morálními normami • rozlišuje účastníky právních vztahů - osoby právnické a fyzické, uvědomuje si důležitost znalosti svých práv a povinností • rozlišuje pojmy právní předpis, norma a zákon a objasňuje jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • význam a funkce právního řádu • právo a morálka • právní vztahy • právní předpis, norma a zákon 	
VIII. Právní základy státu		
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu českého právního řádu, upravujícího základní otázky týkající se řízení společnosti a života občanů; seznamuje se se strukturou Ústavy ČR • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí 	<ul style="list-style-type: none"> • Ústava ČR • složky státní moci, jejich orgány a instituce: • moc zákonodárná • moc výkonná • moc soudní 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a společnost

Ročník devátý

Vyučovací předmět:

Výchova k občanství

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Právní základy státu	
<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdy a jak nabývá občanství státu, jaká jsou jeho občanská práva a povinnosti • uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> • státní občanství ČR 	
	II. Právní řád ČR	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů • uvádí příklady sankcí a vysvětluje jejich význam • má přehled o soustavě soudů v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • orgány právní ochrany občanů • soustava soudů 	
	III. Protiprávní jednání	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy a postihy protiprávního jednání • trestní postižitelnost 	
	IV. Korupce	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady korupčního jednání, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • příklady korupčního jednání 	Osobnostní a sociální výchova – MORÁLNÍ ROZVOJ: Hodnoty, postoje, praktická etika.
	V. Právo v každodenním životě	
<ul style="list-style-type: none"> • zná jednotlivá odvětví právního řádu ČR a ví, čím se zabývají, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • přiměřeně uplatňuje svá práva spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod 	<ul style="list-style-type: none"> • důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající • základní práva spotřebitele 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií</i> • <i>posuzuje vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti</i> • <i>přistupuje zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy</i> • <i>v digitálním prostředí přiměřeně uplatňuje svá práva a dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují</i> 		
	VI. Peníze	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • formy placení 	
	VII. Banky a jejich služby	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>jmenuje peněžní ústavy, vysvětluje rozdíl mezi Českou národní bankou a komerčními bankami</i> • <i>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí</i> • <i>vysvětlí význam úroku přijatého a placeného</i> • <i>uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</i> • <i>uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • peněžní ústavy • služby bank, aktivní a pasivní operace • úročení • pojištění • produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	
	VIII. Hospodaření	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje</i> • <i>uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet státu • sociální politika státu 	
	X. Globální problémy	

<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení 	
	XI. Akční plánování	
<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje, kdo jej může při plánování ovlivňovat, zda je tento vliv na jeho rozhodování prospěšný, či nežádoucí • uvědomuje si, jak zájmy, schopnosti, dovednosti, osobní vlastnosti a zdravotní stav mohou ovlivnit výběr školy 	<ul style="list-style-type: none"> • plánování jednoduché a složité • typy akčních plánů (osobní, profesní, finanční, cestovní,...), jejich význam a využití • správná volba školy 	
	XII. Možnosti absolventa základní školy	
<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje organizace, které pomáhají při hledání brigády, či zaměstnání • ví, co obsahuje Zákoník práce a pracovní smlouva; ví, jak se ukončuje pracovní poměr 	<ul style="list-style-type: none"> • brigáda, zaměstnání • Zákoník práce, pracovní smlouva 	
	XIII. Orientace v důležitých profesních informacích	
<ul style="list-style-type: none"> • zamýšlí se nad požadavky jednotlivých povolání, jmenuje klady i zápory jednotlivých povolání 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotlivá povolání – požadavky, klady a zápory 	

6.5 Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje široký okruh otázek spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda umožňuje žákům svým činnostním a badatelským charakterem hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, tím si uvědomovat užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Žáci si osvojují důležité dovednosti soustavně, učí se objektivně a spolehlivě pracovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na tomto poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, jsou vedeni k tomu, aby chápali podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se poznávat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří vedle fyzikálního, chemického a přírodopisného vzdělávání také vzdělávání zeměpisné, které umožňuje žákům postupně se seznámit se souvislostmi přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovedního charakteru oboru *Zeměpis* je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání) a kooperuje se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Fyzika**

▪ **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časové dotace vyučovacího předmětu: 6. – 9. roč. bez rozšíření výuky – 2 hod. týdně

6. – 9. roč. s rozšířenou výukou I – 1,5 hod. týdně

6. – 9. roč. s rozšířenou výukou cizích jazyků – 1,5 hod. týdně

Výuka probíhá převážně v odborné pracovně fyziky, je doplňována výukovými programy na počítačích a na interaktivní tabuli.

Vzdělávání v předmětu:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání faktů a jejich vzájemných souvislostí,
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy,
- vede k vytváření a ověřování hypotéz,
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi,
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie,
- podporuje vytváření otevřeného, kritického myšlení a logického uvažování.

2. Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací postupy směřující k utváření a rozvíjení kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací,
- učíme žáky používat odbornou terminologii,
- vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání základních informací,
- rozvíjíme jejich schopnost nalézat souvislosti.

Kompetence k řešení problémů:

- zadáváme úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, jeho formulaci, hledání a zvolení postupu řešení, vyhodnocení.

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky, že práce ve skupině je založena na komunikaci, respektování názoru druhých, na diskuzi,
- vedeme žáky k formulování myšlenek v mluvené i písemné formě.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme spolupráci žáků při řešení problémů a skupinové práci se stavebnicemi,
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti,
- vedeme žáky k ochotě pomoci.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů,
- podněcujeme žáky k používání obnovitelných zdrojů energie v produktivním životě,
- učíme žáky vytvářet si správné postoje k nebezpečí zbraní hromadného ničení a terorismu.

Kompetence pracovní:

- učíme žáky využívat získaných znalostí pro svůj další rozvoj,
- učíme žáky dodržovat zásady bezpečnosti, chránit své zdraví i zdraví ostatních.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zefektivnil své pracovní postupy.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu FYZIKA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávaný výstup RVP	Ročník	
ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA	I. Látky a tělesa			
	měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas	<ul style="list-style-type: none"> F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí 	6.	
	skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	<ul style="list-style-type: none"> F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 		
	II. Pohyb těles, síly			
	pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý	<ul style="list-style-type: none"> F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu 	7.-8.	
	gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	<ul style="list-style-type: none"> F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 		
	tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí	<ul style="list-style-type: none"> F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 		
	třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	<ul style="list-style-type: none"> F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 		
	výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	<ul style="list-style-type: none"> F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 		
	III. Mechanické vlastnosti tekutin			
	hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	<ul style="list-style-type: none"> F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	7.	
	Pascalův zákon – hydraulická zařízení	<ul style="list-style-type: none"> F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 		
	Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách	<ul style="list-style-type: none"> F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 		
IV. Energie				

	formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	<ul style="list-style-type: none"> F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	8. ,9.
	přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	<ul style="list-style-type: none"> F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	
	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	<ul style="list-style-type: none"> F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	
	V. Zvukové děje		
	vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	<ul style="list-style-type: none"> F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	8.
	VI. Elektromagnetické a světelné děje		
	elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač	<ul style="list-style-type: none"> F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu 	6.
	elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	<ul style="list-style-type: none"> F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 	
	VII. Vesmír		
	sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	<ul style="list-style-type: none"> F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet 	9.

Vzdělávací oblast:

Člověk a příroda

Ročník šestý

Vyučovací předmět:

Fyzika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Látky a tělesa	
<ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů • Vyhledává na internetu hodnoty hustoty apod. Zapisuje je a porovnává. 	<ul style="list-style-type: none"> • Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas • Objem a jeho měření, roztažnost těles • Hustota a její měření • Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze • Atom, molekula • Neuspořádaný pohyb, difúze • Charakter složení pevných, kapalných a plyných látek 	
	II. Pohyb těles, síly	
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb těles • Rychlost, dráha, čas, měření rychlosti 	
	III. Elektromagnetické a světelné děje	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrický proud, elektrické napětí, zdroje napětí • Elektrický náboj, elektrování třením • Elektrický obvod – jednoduché a složené elektrické obvody • Vodiče a nevodiče • Elektrické pole, tělesa v elektrickém poli • Elektrické spotřebiče, zásady bezpečnosti při práci s elektřinou a elektrickými zařízeními • Magnetická indukce, magnetování, magnetické pole a magnetické indukční čáry, kompas 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Připojí stavebnici Boffin k digitálnímu zařízení a sestaví další elektrické obvody pomocí programu</i>		
---	--	--

Vzdělávací oblast:

Člověk a příroda

Ročník sedmý

Vyučovací předmět:

Fyzika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Pohyb těles, síly	
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednice 	<ul style="list-style-type: none"> - Posuvný a otáčivý pohyb - Průměrná a okamžitá rychlost - Měření a výpočet rychlosti - Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, dráha a čas rovnoměrného pohybu, výpočty grafy - Definice síly, znázornění a skládání sil - Tíhová síla, těžiště - Otáčivý účinek síly, moment síly 	
	II. Mechanické vlastnosti tekutin	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti kapalin, povrchové napětí • Závislost hustoty kapaliny na teplotě, kapilární jevy • Hydrostatický tlak • Spojené nádoby • Archimédův zákon • Plavání těles • Pascalův zákon, hydraulická zařízení • Atmosférický tlak a jeho měření, přetlak, podtlak, vakuum 	

	III. Elektromagnetické a světelné děje	
<ul style="list-style-type: none"> využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> Zdroje světla Šíření a rychlost světla Optické prostředí Stín a polostín Zatmění Slunce a Měsíce Podstata světla, odraz světla, zrcadla Lom světla, čočky Zobrazení čočkami, optické přístroje 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a příroda

Ročník osmý

Vyučovací předmět:

Fyzika

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Energie	
<ul style="list-style-type: none"> využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí vyhledává na internetu hodnoty teploty tání, měrné tepelné kapacity apod. Zapisuje je a porovnává. 	<ul style="list-style-type: none"> a) Práce a výkon, účinnost b) Polohová a pohybová energie c) Zákon zachování energie, přeměny energií, perpetuum mobile d) Vnitřní energie tělesa e) Teplo – teplo odevzdané a přijaté tělesem f) Vedení a šíření tepla, tepelné motory g) Skupenské přeměny – tání, tuhnutí, vypařování, kapalnění, sublimace, desublimace, var h) Výroba a přenos elektrické energie 	

	II. Pohyb těles, síly	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná jednozvratnou a dvojezvratnou páku 	<ul style="list-style-type: none"> Páka jednozvratná a dvojezvratná Kladka a kolo na hřídeli Nakloněná rovina a šroub 	
	III. Zvukové děje	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Vlnění podélné a příčné Zvuk – zdroje, šíření, vnímání, příjem zvuku, odraz zvuku, pohlcování zvuku Ultrazvuk, infrazvuk - využití Hlasitost zvuku, ochrana proti hluku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích Záznam reprodukce zvuku 	
	IV. Elektromagnetické a světelné děje	
<ul style="list-style-type: none"> sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností připojí stavebnici Boffin k digitálnímu zařízení a sestaví další elektrické obvody pomocí programu 	<ul style="list-style-type: none"> Elektrický náboj, elektrický obvod – rozšíření učiva Elektrický proud, napětí, odpor Ohmův zákon Výkon elektrického proudu Výpočet elektrické energie (spotřeba v domácnosti) 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a příroda

Ročník devátý

Vyučovací předmět:

Fyzika

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Elektromagnetické a světelné děje	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní 	<ul style="list-style-type: none"> Magnetické a elektromagnetické pole, přístroje, zařízení a stroje Magnetická a elektromagnetická indukce Střídavý elektrický proud a napětí Transformátor Třífázové napětí, elektromotor Kondenzátor a cívka Elektrický proud v polovodičích, polovodičové součástky – dioda a jiné (jejich využití) Bezpečnost práce s elektrickými spotřebiči 	
	II. Energie	
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Elektromagnetické a jaderné záření Izotop, radioizotop, radioaktivita Ochrana před jaderným zářením Jaderné reakce Využití radioaktivity Jaderná elektrárna 	
	III. Elektromagnetické a světelné děje	
<ul style="list-style-type: none"> využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> Zdroje světla, šíření a rychlost světla, optické prostředí – opakování a prohloubení učiva Stín a polostín, zatmění Slunce a Měsíce – opakování a prohloubení učiva Podstata světla, odraz světla – rozšíření učiva o odrazy světla od různých povrchů Zrcadla – rozšíření učiva o odrazy paprsků od kulových a vypuklých zrcadel Zobrazení čočkami, optické přístroje, průchod světla spojkou a rozptylkou Využití čoček a zrcadel v praxi 	
	IV. Vesmír	
<ul style="list-style-type: none"> objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet vytvoří a ústně představí prezentaci na téma planety a malá tělesa ve vesmíru 	<ul style="list-style-type: none"> Slunce a sluneční soustava Tělesa a vzdálenosti ve vesmíru Galaxie, souhvězdí Poznávání vesmíru 	

Charakteristika vyučovacího předmětu – *Chemie*

Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s Matematikou (např. Zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu; Přírodopis – význam zelených rostlin, složení jednotlivých organismů, životní prostředí, zdraví; Fyzika – vlastnosti látek, atom, molekula; Matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace vyučovacího předmětu: 8. ročník - 2 hodiny týdně

9. ročník - 2 hodiny týdně

Výuka probíhá v odborné pracovně chemie a je doplňována výukovými programy na počítačích a na interaktivní tabuli.

Výuka chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor,
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí (na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů),
- pomáhá řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, pomáhá vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy,
- rozvíjí odpovědné občanské postoje,
- rozvíjí a upevňuje dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky,
- žáci si osvojují dovednosti samostatně pracovat s PSP a vysvětlovat údaje v ní obsažené,
- spojují poznatky z výuky s dalšími informacemi, získanými v tisku, rozhlasových a televizních relacích, v populárně naučných časopisech a zároveň i používají získané vědomosti v praktických situacích,
- žáci si osvojují hodnotit kriticky jednání své i jiných lidí k životnímu prostředí jako celku i k druhým lidem a naučí se odstraňovat negativní vlivy ohrožující zdravý tělesný i duševní vývoj lidí,
- žáci získávají trvalý zájem o poznávání a zkoumání různých dějů kolem sebe.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy oblasti přispívají k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedou žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod,
- poznávání (pozorování, měření, experiment) i využívání různých metod racionálního uvažování,
- vytváření potřeby klást si otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- osvojování systému přírodovědného poznávání a jeho využívání k efektivnímu řešení přiměřeně obtížných problémů,
- rozvíjení způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby,

- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů,
- vyhledávání potřebných údajů v různých zdrojích informací při řešení přírodovědných, popř. technických problémů, včetně těch, které souvisejí s běžným životem,
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí,
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí,
- způsobům uvažování a jednání preferujících co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy,
- rozvíjení dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Kompetence k učení:

- žáky učíme používat pozorování jako základní formu zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení,
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek,
- učíme žáky samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k poznávání problémových situací souvisejících s učivem chemie,
- učíme žáky volit různé způsoby řešení,
- umožňujeme jim obhajovat svá rozhodnutí,
- rozvíjíme jejich schopnost promýšlet si pracovní postupy praktických cvičení,
- učíme žáky nacházet příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe, vysvětlovat jejich chemickou podstatu,
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi.

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky užívat chemické symboly a značky,
- vedeme žáky ke komunikaci se spolužáky a k dovednosti umět obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci se spolužáky,
- učíme je schopnosti diskutovat na dané téma se spolužáky,
- vedeme žáky k respektování názorů jiných.

Kompetence občanské:

- učíme žáky respektovat pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád,
- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování,
- učíme je chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí,
- učíme žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc).

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení,

- učíme žáky dodržovat vymezená pravidla (povinnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí),
- vedeme žáky ke schopnosti využívání získaných poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k vyhledávání informací a postupů, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu CHEMIE

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA - CHEMIE	I. Pozorování, pokus a bezpečnost práce		
	Vlastnosti a složení látek	CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	8.
	Zásady bezpečné práce	CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	8., 9.
	II. Směsi		
	Voda a vzduch	CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	8.
	Směsi a oddělování složek směsí	CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	
	Hmotnostní zlomek	CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků	
	III. Částicové složení látek a chemické prvky		
	Částicové složení látek	CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	8.
	Periodický systém prvků	CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků	
	Kovy, nekovy, polokovy	CH-9-3-02 rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	
	IV. Chemická reakce		
	Chemické reakce a rovnice	CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	8., 9.
	Neutralizace	CH-9-5-02 uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	9.
	Redoxní reakce	CH-9-4-01 uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	9.
V. Anorganické sloučeniny			

Nekyslíkaté soli, oxidy	CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných nekyslíkatých solí a oxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	8.
Kyseliny, hydroxidy	CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	
Kyslíkaté soli	CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyslíkatých solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	9.
VI. Organické sloučeniny		
Paliva	CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	9.
Uhlovodíky	CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	9.
Deriváty uhlovodíků	CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	9.
Přírodní látky	CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	9.
VII. Chemie a společnost		
Organické látky využívané člověkem – plasty, hnojiva, léčiva, ...	CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	9.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Chemie

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Pozorování, pokus a bezpečnost práce	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky Látky a jejich vlastnosti: skupenství, hustota, rozpustnost, vodivost 	OSV (zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem)
	II. Směsi	
<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje směsi a chemické látky. Vypočítá složení roztoků. Připraví prakticky roztok daného složení. Uvede příklady oddělování složek v praxi. Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení. Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu. 	<ul style="list-style-type: none"> Směsi různorodé a stejnorodé Roztoky, složení roztoku, hmotnostní zlomek Oddělování složek směsí Voda Vzduch 	OSV (osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu) EV (význam vody a vzduchu jako základní podmínky života)
	III. Částicové složení látek a chemické prvky	
<ul style="list-style-type: none"> Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. Orientuje se v periodické soustavě prvků. Rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. Vytvoří a ústně představí prezentaci na téma kovy a nekovy. 	<ul style="list-style-type: none"> Atom Periodická soustava prvků Chemická vazba Molekuly Ionty Nekovy Kovy 	
	IV. Chemické reakce	
<ul style="list-style-type: none"> Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí. Zapiše slovně popsaný děj chemickou rovnicí. Vyčíslí jednoduchou rovnici. Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu. 	<ul style="list-style-type: none"> Chemické reakce Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí 	

V. Anorganické sloučeniny		
<ul style="list-style-type: none"> • Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. • Prokáže znalost pravidel názvosloví halogenidů, oxidů, kyselin a hydroxidů. • Orientuje se na stupnici pH. • Změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy chemického názvosloví • Halogenidy • Oxidy • Sulfidy • Kyseliny • Hydroxidy (zásady) • Kyselost a zásaditost roztoků, pH 	<p>EV (solení silnic) EV (reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů) OSV (osobní zodpovědnost při práci se žíravými kyselinami a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání)</p>

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Chemie

Ročník devátý

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Pozorování, pokus a bezpečnost práce	
<ul style="list-style-type: none"> Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. 	<ul style="list-style-type: none"> Řád pracovny chemie Laboratorní řád První pomoc při zasažení chemikálií 	OSV (zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem)
	II. Chemické reakce	
<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání. Vyhledá na internetu hodnoty molární hmotnosti jednotlivých prvků. Zapisuje je a porovnává. 	<ul style="list-style-type: none"> Neutralizace Redoxní reakce Molární hmotnost Látkové množství Hmotnostní zlomek prvku ve sloučeninách 	
	III. Anorganické sloučeniny	
<ul style="list-style-type: none"> Prokáže znalost pravidel názvosloví kyslíkatých solí. Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyslíkatých solí a posoudí jejich vliv na životní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> Kyslíkaté soli 	
	IV. Organické sloučeniny	
<ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Prokáže znalost pravidel názvosloví uhlovodíků. Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Uvede příklady zdrojů tuků, sacharidů, bílkovin a vitamínů. 	<ul style="list-style-type: none"> Paliva Uhlovodíky Deriváty uhlovodíků Přírodní látky 	EV (význam obnovitelných zdrojů energie) EV (nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy) OSV (poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu) OSV (osobní zodpovědnost za svoji výživu)
	V. Chemie a společnost	
<ul style="list-style-type: none"> Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. 	<ul style="list-style-type: none"> Chemický průmysl v ČR Plasty a syntetická vlákna Hnojiva a pesticidy Stavební pojiva 	EV (kontaminace půdy pesticidy)

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka.</i> • <i>Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Léčiva a návykové látky • Hořlaviny	OSV (poškození zdraví užíváním drog, nebezpečí vzniku závislosti na drogách)
--	---	--

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Přírodopis****- Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu: 6., 7. roč. bez rozšířené výuky – 2 hod. týdně,
8., 9. roč. bez rozšířené výuky – 1,5 hod. týdně,
6., 8., 9., roč. s rozšířenou výukou I – 1,5 hod. týdně,
7. roč. s rozšířenou výukou I – 2 hod. týdně.

Výuka probíhá převážně v odborné pracovně přírodopisu, je doplňována výukovými programy v pracovně informatiky a na interaktivní tabuli.

Vyučovací předmět Přírodopis poskytuje ucelený pohled na přírodu a její části, na život, jeho rozmanité projevy, podmínky a vývoj, na lidský organizmus, předpoklady jeho zdravého vývinu a na vztahy člověka k přírodě.

Obsah učiva je vybrán a strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Spojením učení se zkušenostmi a dovednostmi získávanými při pozorování a srovnávání součástí přírody i při provádění vlastních pokusů jsou vytvářeny potřebné předpoklady a podmínky pro to, aby žáci v průběhu vzdělávání:

- získali přehled o vzniku a vývoji Země a života, o podmíněném přizpůsobování organismů vnějším podmínkám a o jejich vzájemných vztazích,
- získali základní poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, o nerostech, horninách, vesmíru a Zemi,
- uvědomili si důležitost citlivého vztahu k okolnímu prostředí, odpovědnost člověka za zachování života na Zemi i svého zdraví a v souvislosti s tím i význam biologických věd,
- osvojili si takové poznatky, dovednosti a metody pozorování živé a neživé přírody, jichž by mohli využívat jak ve svém dalším vzdělávání, tak ve svém praktickém denním životu.

k dosažení těchto cílů je třeba, aby si žáci:

- vytvořili dovednosti pozorovat lupou i mikroskopem, využívat dostupné literatury a ze získaných poznatků vyvozovat závěry,
- pracovali aktivně s přírodninami, všímali si podmínek jejich existence a respektovali je,
- hodnotili kriticky jednání své i jiných lidí k životnímu prostředí jako celku i k druhým lidem a naučili se odstraňovat negativní vlivy ohrožující zdravý tělesný i duševní vývoj lidí

Učení o přírodě má velmi důležité a četné vztahy k ostatním učebním předmětům, zejména estetické výchově a k zeměpisu, ale neměly by se opomíjet ani vztahy k matematice, dějepisu, k českému jazyku a k výchově k občanství.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k samostatnému získávání informací, k jejich využívání a třídění,
- nabízíme žákům řadu aktivizačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, přírody, zdraví a dalších témat.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k tvořivému myšlení, k rozpoznávání a pochopení problémů a naplánování postupu řešení.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke kultivovanému projevu,
- vedeme žáky k respektování názorů druhých.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k vnímání názorů a argumentů druhých, k rozvíjení konstruktivního dialogu,
- vedeme žáky k respektování názoru druhých.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a dovedností ke svému vlastnímu rozvoji i k přípravě na jejich budoucí povolání.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry

- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

ČLOVĚK A PŘÍRODA
Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu PŘÍRODOPIS

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
	I. Obecná biologie a genetika		
	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam Viry a bakterie Genetika dědičnost a proměnlivost organismů	<ul style="list-style-type: none"> • P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu • P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka • P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů • P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti 	6.
	II. Biologie hub		
	Houby bez plodnic Houby s plodnicemi Lišejníky-výskyt, význam	<ul style="list-style-type: none"> • P-9-2-01 rozpozná naše jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	6.
	III. Biologie živočichů		
	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla Vývoj, vývin a systém živočichů 1. Jednobuněčné organismy: Prvoci 2. Mnohobuněčné organismy: Žahavci Ploštěnci Kroužkovci Měkkýši Hmyz Biologická rovnováha	<ul style="list-style-type: none"> • P-9-4-01 porovná vnější, vnitřní stavbu a funkce jednotlivých orgánů • P-9-4-02 rozlišuje a porovná podle diakritických znaků jednotlivé skupiny Ž • P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	6.

<p>Strunatci-stavba a funkce Systém Ž Bezlebeční Pláštěnci Obratlovci Kruhoústí Ryby Plazi Obojživelníci Ptáci Savci Základy etologie, komunikace Ž</p>		7.
IV. Biologie rostlin		
<p>Botanika Anatomie a morfologie rostlin Stavba a význam jednotlivých částí těl vyšších rostlin Fyziologie rostlin-fotosyntéza, dýchání Systém rostlin: Mechorosty Kaprad'orosty Přesličky Plavuně Nahosemenné Krytosemenné Význam rostlin a jejich ochrana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva k jednotlivým orgánům • P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlin, fyziologických procesů a jejich využití • P-9-3-03 rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce 	7.
V. Biologie člověka		
<p>Fylogeneze a ontogeneze člověka Anatomie a fyziologie-stavba a funkce Soustavy: Opěrná Pohybová Oběhová Dýchací Trávicí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • vysvětlí funkce a vztahy orgánových soustav lidského těla • P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby 	8.

	Vylučovací Nervová Žlázy s vnitřní sekrecí Rozmnožovací Nemoci, úrazy a prevence		
VI. Neživá příroda			
	1. Geologie Země-vznik a stavba Nerosty a horniny-vznik, vlastnosti Vnější a vnitřní geologické děje-příčiny a důsledky Půdy-složení, vlastnosti a význam Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	<ul style="list-style-type: none"> • P-9-6-01 rozpozná podle charakteru vlastností vybraného N a H • P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu H i oběhu vody • P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	9.
VII. Základy ekologie			
	Organismy a prostředí Populace Společenstva Přirozené a umělé ekosystémy Potravní řetězce-rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému • P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	8.
VIII. Praktické poznávání přírody			
	Pozorování lupou a mikroskopem	<ul style="list-style-type: none"> • P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody 	9.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Přírodopis

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Obecná biologie a genetika	

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v názorech na vznik života a Země • rozliší základní projevy a podmínky existence živých soustav • posoudí význam bakterií v přírodě i pro člověka • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší • zachází s mikroskopem, připravuje jednoduché mikroskopické preparáty • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavní rozmnožování • porovná buňky R, Ž a bakterií • vysvětlí funkci základních organel • s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost) 	<ul style="list-style-type: none"> • Biologické vědy • Planeta Země. • Názory na vznik života. • Vývoj živé hmoty. • Projevy života. • Podmínky života. • Vztahy mezi organismy • Symbióza, predace, parazitismus • Základní struktura života buňky, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné. • Orgánové soustavy • Buňka - R., Ž., bakteriální • Bakterie – stavba, funkce, biologické zbraně a ochrana proti jejich účinkům. • Fotosyntéza • Mikroskop, stavba • Viry • Bakterie • Modely a multimediální aplikace, různé techniky animace životních projevů organismů, časosběry 	<p>Environmentální výchova – základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí význam bakterií v přírodě i pro člověka • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, porovná je dle znaků • objasní funkci a význam ve stélce lišejníků • rozlišuje jednobuněčné a mnoho buněčné organismy • popisuje stavbu a život nižších R – řas • porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých organismu 	<p>II. Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lišejníky – stavba, výskyt, význam • Houby bez plodnic • Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam sběru 	<p>Environmentální výchova – ekosystémy</p>
	<p>III. Biologie rostlin</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • popisuje stavbu a život nižších R – řas 	<ul style="list-style-type: none"> • Řasy, krásnoočko 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovná podle znaku jednotlivých skupin Ž 	<p>III. Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, orgány soustavy, jednobuněčné a mnohobuněčné • Vývoj, vývin a systém Ž. 	<p>Mediální výchova – umět zpracovat, vyhodnotit podněty z médií</p>

<ul style="list-style-type: none"> určuje vybrané Ž a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin objasní a posoudí na základě pozorování základní projevy chování Ž v přírodě na příkladech objasní způsob života Ž a přizpůsobení se danému prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Prvoci Žahavci Ploštěnci Hlísti Měkkýši Kroužkovci Členovci – třídy Korýši Pavoukovci Vzdušnicovci Hmyz s proměnou dokonalou a nedokonalou Řády hmyzu Rozšíření, význam, ochrana Ž 	<p>Environmentální výchova – pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí</p>
---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam Ž v přírodě i pro člověka, zásady bezpečného chování ve styku se Ž 	<p>IV. Základy ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> ekosystém, ochrana přírody 	
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>V. Praktické poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> praktické poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Přírodopis

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovná podle diakritických znaků jednotlivé skupiny Ž určuje vybrané Ž zařazuje do hlavních taxonomických skupin porovná vnější a vnitřní stavbu vysvětlí funkce jednotlivých orgánů objasní stavbu těla ryb, porovná s bezobratlými Ž 	<ul style="list-style-type: none"> Biologie živočichů Zoologie-obratlovci Vyšší Ž. : <ul style="list-style-type: none"> strunatci bezlebeční obratlovci kruhoústí Ryby zástupce, stavba těla, sladkovodní, mořské Obojživelníci stavba těla, zástupci, ocasatí a bezocasí 	<p>Environmentální výchova – ekosystémy</p> <p>Mediaální výchova – umět zpracovat podněty z médií</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>objasní diakritické znaky ryb, odlišnosti ve srovnání s obojživelníky</i> • <i>zhodnotí význam obojživelníků v přírodě</i> • <i>určí zástupce a vysvětlí důvody jejich ochrany</i> • <i>srovnává diakritické znaky obojživelníků s plazy, určuje vybrané druhy plazů</i> • <i>objasní stavbu těla, potravu, výchova mláďat u ptáků</i> • <i>objasní chování ptáků, jako př.etologie</i> • <i>využívá zkušenosti z chovu</i> • <i>vysvětlí význam Ž v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Plazi: <ul style="list-style-type: none"> • Veleještěři • kostra a orgánové soustavy • ještěrky • želvy • krokodýli • hadi • Ptáci <ul style="list-style-type: none"> • Archeopteryx • stavba těla, hospodářský význam, vybraní ptáci ekosystému 	<p>Výchova demokratického občana – pochopení řádu, pravidel a zákonu ne jenom pro fungování společnosti</p>
II. Biologie rostlin		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>porovná vnější a vnitřní stavbu R. těla VR a NR</i> • <i>pozoruje jeho uspořádání od buňky přes pletiva až k orgánům</i> • <i>objasní význam prvohorního ekosystému pro vývoj dalšího života</i> • <i>uvede praktické př. funkcí jednotlivých orgánů a jejich vztahu v rostlině jako celku</i> • <i>vysvětlí princip fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování R. i pro člověka</i> • <i>objasní stavbu a význam jednotlivých částí R.</i> • <i>objasní pojmy-společenstvo, ekosystém, botanika</i> • <i>objasní význam genetiky př. oplození</i> • <i>rozlišuje podle diakritických znaků základní skupiny R. a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíče a atlasu</i> • <i>zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů</i> • <i>na základě vlastních pozorování a práce s otevřenými zdroji informací přispívá k vytváření a zdokonalování školní přírodopisné encyklopedie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Botanika – vyšší R • Základní rozdíly mezi VR a NR, třídění VR, vývoj • Mechorosty, kaprad'orosty, • VR, třídění semenných rostlin • Orgány rostliny • kořen • stonek • list • květ • květenství • Opylení • Oplození • Nahosemenné, krytosemenné R • Čeledi rostlin • Třídění krytosemenných R, jednoděložné, dvouděložné R • Příroda a její ohrožení • Etologická pozorování živočichů <ul style="list-style-type: none"> • školní encyklopedie rostlin a živočichů, práce s určovacími klíči a aplikacemi, interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie živočichů; mapování výskytu rostlin a živočichů 	<p>Environmentální výchova – pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí</p> <p>Mediální výchova – umět zpracovat podněty z médií</p>

<ul style="list-style-type: none"> • s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny • pomocí aplikací (například virtuální pitva) zkoumá vnitřní stavbu vybraných organismů a popisuje vlastnosti a funkci jejich orgánových soustav • přispívá k mapování výskytu vybraných živočichů regionu s využitím vhodných webových stránek a aplikací 		
	III. Praktické poznávání přírody	
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování lupou a mikroskopem • Jednoduché rozčlenění rostlin • Zjednodušené určovací klíče a atlasy 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Přírodopis

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Biologie živočichů	
<ul style="list-style-type: none"> • poznává obratlovce (savce) na základě srovnávání jednotlivých skupin • určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • objasní a posoudí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • využívá zkušeností s chovem vybraných domácích Ž k posuzování jejich životních nároků • vysvětlí význam Ž v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se Ž 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy etologie • Chování <ul style="list-style-type: none"> • vrozené • získané • podmíněné látkovou výměnou • ochranné • obrané • Komunikace Ž 	
	II. Biologie člověka	
<ul style="list-style-type: none"> • podá ucelený pohled na lidský organismus jako na souhrn jednotlivých orgánových soustav • objasní postavení člověka v přírodě, jednotný základ lidstva a rozšíření lidské populace • objasní orgánové soustavy člověka, jejich stavbu a funkci • rozlišuje příčiny případně příznaky běžných nemocí • uplatňuje zásady, jejich prevence a léčby • přiblíží a objasní orgánové soustavy • objasní stavbu a vysvětlí jejich funkce, podstatu řízení lidského organismu a jeho vztahu k přírodě • vede k ochraně zdraví, nebezpečí, poškození jednotlivých částí lidského organismu • aplikuje před lékařskou 1. pomoc při poranění a jiné poškození těla • objasní a upozorní na nebezpečí vlivu kouření, alkoholu a drog • objasní zásady zdravého životního stylu-hygiena a denní režim • objasní hygienu duševní činnosti, vliv stresu na lidský organismus • objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří • objasní hlavní období lidského života 	<ul style="list-style-type: none"> • Původ a vývoj člověka • Lidské rasy • Biologie člověka • Buňka → tkáň → orgán → soustava • Tkáň – stavba: pojivová, svalová, nervová, trofická • Soustava opěrná-kostra osová, DK-HK • Soustava pohybová <ul style="list-style-type: none"> • svaly-hlava, krk, trup, DK, HK • Soustava oběhová <ul style="list-style-type: none"> • tělní tekutiny (míza a krev) • stavba a činnost srdce • DS – stavba, činnost, nakažlivé nemoci, infekce, epidemie, čichové ústrojí • TS-stavba, žaludek, tenké střevo, tlusté střevo, vstřebávání, metabolismus, chuťové ústrojí • Výživa • Hygiena potravy • VS • KS--péče o kůži, stavba kůže, hmatové ústrojí • Močové cesty • NS-stavba • Vývin lidského jedince • Pohlavní orgány – mužské, ženské • Oplození a nitroděložní vývin jedince • Vývin jedince po narození 	<p>Environmentální výchova – postavení člověka v přírodě</p> <p>Mediální výchova – umět zpracovat a vyhodnotit podněty z médií</p> <p>Environmentální výchova – postavení člověka v přírodě</p> <p>Multikulturní výchova- etnický původ, lidské vztahy</p>

<ul style="list-style-type: none"> • pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle • s využitím mobilní aplikace změří srdeční tep 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy genetiky • Lidská populace <ul style="list-style-type: none"> • nutnost ochrany životního prostředí • Multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav člověka, měření metabolických funkcí 	
	III. Praktické poznávání přírody	
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché rozčlenění živočichů • Praktické poznávání přírody 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Přírodopis

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Neživá příroda	
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • připomíná historický vývoj lidského poznání a jeho význam pro praxi • objasní informace o původu života na Zemi, o základních podmínkách pro život na naší planetě 	<ul style="list-style-type: none"> • Geologické vědy • Země naše planeta • Stavba a vývoj Země • Názory na vznik života • Živočišný předchůdci člověka 	<p>Environmentální výchova – základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná podle charakteristických vl. vybrané N a H, využívá přitom základní principy krystalografie • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu H i oběhu vody • objasní původ sopečné činnosti a vyhledává o nich potřebné údaje • objasní určování běžných H a N, zejména ze sféry regionu a vysvětlí jejich původ • dovede shrnout poznatky o geologických dějích, naznačit pohyb prvku v přírodě • objasní původ zemětřesení a vyhledává potřebné údaje 	<ul style="list-style-type: none"> • Mineralogie-krystalové soustavy • Vnitřní stavba N • Fyzikální a chemické vl. na nerostu • Nerosty-základní skupiny, přehled • Vnitřní a vnější geologické děje • Sopečná činnost • Vznik vyvřelých a hlubinných H • Vznik usazených H • Zvětrávání • Přeměněné H • Vliv zemské tíže, vody a organismu na H a N • Chemické zvětrávání-krasové jevy 	<p>Environmentální výchova – pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí</p> <p>Mediální výchova – umět zpracovat a vyhodnotit podněty z médií</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyby kontinentu-vznik a zánik zemské kůry • Zemětřesení • Vznik kerných pohoří, vrásnění, poklesy 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy • rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Geologický vývoj • Prekambrium-geologické děje, stavba • Prvohory – fauna, flóra • Druhoory – fauna, flóra • Třetihory • Čtvrtohory • Pedologie-vznik půdy, typy půdních organismů • Význam půd a půdních organismů • Geologická stavba ČR 	Osobnostní výchova – pomáhá utvářet praktické životní zkušenosti
III. Ekologie		
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí a uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému • rozlišuje a uvede příklady populace, společenstva, ekosystému • objasní základní princip existence ekosystému • vysvětlí podstatu jednotlivých potravních vztahů • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi • vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozené změny v přírodě • Změny vyvolané člověkem • Příčiny zhoršování životního prostředí – odlesňování, eroze, přetváření krajiny • Podnebí a počasí ve vztahu k životu • Mimořádné události způsobené přírodními vlivy • Ochrana přírody a životního prostředí • Chráněné území v ČR • Sledování stavu životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • Simulace a modely vývoje populací a společenstev organismů 	Environmentální výchova - ekosystémy

Charakteristika vyučovacího předmětu – *Zeměpis*

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda RVP ZV.

Časová dotace vyučovacího předmětu: 6. – 9. ročník bez rozšířené výuky - 2 hodiny týdně,
6., 8., 9. ročník s rozšířenou výukou cizích jazyků - 2 hodiny týdně,
v 7. ročníku s rozšířenou výukou cizích jazyků – 1,5 hodiny týdně,
v 8. a 9. ročnících s rozšířenou výukou I - 1,5 hodiny týdně,
v 6. a 7. ročníku s rozšířenou výukou I – 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v běžných třídách, v odborné pracovně zeměpisu vybavené interaktivními tabulemi a je doplňována výukovými programy na počítačích, vhodnými on-line aplikacemi a využíváním dotykových zařízení.

Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v globálních problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka zeměpisu se zaměřuje především na to,

- aby si žáci osvojili základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích hlavních složkách a aby si uvědomovali význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti,
- aby si vytvořili představy o jedinečnostech některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, ale také představy o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech,
- aby se naučili orientovat v zeměpise světadílů, ve zvláštnostech jejich obyvatelstva, aby získali informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu,
- aby získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech a v souvislosti s tím, aby si uvědomovali postavení naší země v Evropě a ve světě, možnosti její prosperity a uplatnění v rozvojových procesech v přítomnosti a v blízké budoucnosti.

Naplnění vzdělávacích cílů předmětu a využití jeho širších formativních možností se projevuje i tím,

- že si žáci osvojují dovednosti samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, statistickými materiály, vysvětlovat údaje v nich obsažené, orientovat se v současném dění u nás i ve světě, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi, získanými v tisku, rozhlasových a televizních relacích, v populárně naučných časopisech a zároveň i používat získané vědomosti v praktických situacích,
- že se učí posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, chápat kulturní i mentální zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur, vážit si jejich přínosu pro všelidský myšlenkový, mravní i hospodářský rozvoj lidské společnosti, že si uvědomují význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití ve stále více propojených světových civilizačních procesech,
- že se u nich vytváří smysl pro jedinečnost a krásu přírodních objektů a jevů i lidských výtvorů, že získávají trvalý zájem o poznávání různých zemí a regionů, života, tradic, zvyků a zvláštností jejich

obyvatel, že se probouzí jejich touha cestovat, poznávat z vlastní zkušenosti svou vlast i země v zahraničí jako součást životního způsobu moderního člověka.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy oblasti přispívají k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedou žáka k:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování,
- učíme žáky vytvářet si potřebu klást si otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k osvojování systému přírodovědného poznávání a jeho využívání k efektivnímu řešení přiměřeně obtížných problémů,
- vedeme žáky k rozvíjení takového způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby,
- vedeme žáky k posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů,
- vedeme žáky k vyhledávání potřebných údajů v různých zdrojích informací při řešení přírodovědných, popř. technických problémů, včetně těch, které souvisejí s běžným životem,
- zapojujeme žáky do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k uplatňování vhodných způsobů komunikace,
- učíme žáky vhodně prosazovat své názory a argumentovat v diskusi

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k rozvíjení konstruktivního dialogu, k vnímání názorů a argumentů druhých, k respektování jejich názoru.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a rozvíjení dovedností,
- učíme žáky zodpovědnosti za ochranu zdraví svého i druhých lidí.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu

ČLOVĚK A PŘÍRODA
Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ZEMĚPIS

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie		
	Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	<ul style="list-style-type: none"> Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	6.
	Přírodní obraz Země		
Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	<ul style="list-style-type: none"> Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 	6.	
Společenské a hospodářské prostředí			
Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světové konfliktní ohniska	<ul style="list-style-type: none"> Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 	6., 8.	

Regiony světa		
Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	7.- 8.
Životní prostředí		
Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín Vztah příroda a společnost – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín • Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	8.
Česká republika		
Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu • Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	9.
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	<ul style="list-style-type: none"> • Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	6. - 9.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Zeměpis

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	
<ul style="list-style-type: none"> • vnímá glóbus jako zmenšený model planety Země a používá ho k demonstraci rozmístění oceánů, světadílů a určování základních tvarů zemského povrchu • používá s porozuměním základní pojmy • určuje zeměpisnou polohu na mapách • orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů, aktivně s nimi pracuje • uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě • hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> • Mapa, glóbus • Vznik mapy, druhy map. • Práce s mapou. Plán, obsah a měřítko plánů a map, výškopis, polohopis, legenda mapy, vrstevnice, nadmořská výška, druhy map podle měřítka • Určování zeměpisné polohy - mapové atlasy, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice, zeměpisná poloha • navigační přístroje a systémy, digitální mapy, digitální zdroje, mapové portály • geografický informační systém 	
	Přírodní obraz Země	

<ul style="list-style-type: none"> • a popíše tvar Země s pomocí globusu • zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem • objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa a zemské kůry • vyjádří základní představu o působení vnitřních přírodních sil v zemském tělese • zhodnotí příčiny a důsledky přírodních katastrof na přírodu a život lidí • dokáže vysvětlit proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů • objasní pojem podnebí, počasí, porovná oblasti s rozdílným podnebím v různých částech světa • zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí na Zemi a pro lidskou společnost • popíše vznik a složení půdy, rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem • popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajín podle podnebí a podle druhů rostlinstva a živočišstva, popíše život lidí v jednotlivých oblastech 	<ul style="list-style-type: none"> • Země jako součást vesmíru • Tvar a rozměry Země • Země v pohybu • Měsíc - přirozená družice Země • Stavba zemského tělesa • Vnitřní přírodní síly (zemětřesení, sopečná činnost) • Povrch Země • Atmosféra. Ovzduší. Podnebí a podnebné pásy. Počasí. • Hydrosféra. Oběh vody na Zemi. Oceány a moře. Vodstvo na pevnině. • Pedosféra. Půdy - půdní druhy a typy. • Biosféra. Typy přírodních krajín na Zemi (tundry a polární krajiny, jehličnaté a listnaté lesy mírného pásu, stepi a lesostepi, subtropické krajiny, pouště a polopouště, savany, tropické deštné lesy, vysoká pohoří a výškové stupně) 	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	
Společenské a hospodářské prostředí		

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří si představu o počtu lidí na Zemi • pojmenuje znaky sídel a jejich funkci • vysvětlí význam lesa pro člověka, uvědomí si nutnost šetření dřevem a s vodou • charakterizuje rozložení vodních zásob na Zemi, pochopí nezbytnost vody pro život • posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva, uvede příklady pěstování různých zemědělských plodin v různých částech světa • rozlišuje nerostné suroviny • rozlišuje základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví • rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a podle druhu dopravního prostředku • hodnotí postavení a rozšíření služeb v zemích podle jejich společenské a hospodářské vyspělosti • posoudí vyspělost států světa, rozděluje státy světa do skupin dle vyspělosti • posoudí význam spolupráce, uvádí příklady hlavních politických a hospodářských organizací a integrací 	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo světa • Domov, obec, stát, světadíl. • Městské a venkovské osídlení. Urbanizace • Lesní a vodní hospodářství • Zemědělství • Přírodní zdroje na Zemi • Světové hospodářství • Doprava. Druhy dopravy • Služby a cestovní ruch • Rozdělení států světa • Mezinárodní spolupráce 	
---	---	--

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Zeměpis

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Regiony světa	
<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a vyhledává oceány, kontinenty a světadílů, porovnává vzájemný poměr posoudí hospodářský význam oceánů a jejich význam pro životní prostředí na Zemi vyhledává v mapách vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy vyhledává v mapě Arktidu, určuje její geografickou polohu, popíše přírodní poměry vyhledává v mapě Antarktidu, určuje její geografickou polohu, popisuje její přírodní poměry posuzuje význam Antarktidy pro vědecké výzkumy a pro životní prostředí na Zemi osvojuje si základní vědomosti ve vztahu k pojmu svrchovanost státu rozlišuje státy přímořské a vnitrozemské vzájemně srovnává státy podle společenských, fyzickogeografických a hospodářských kritérií používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států 	<ul style="list-style-type: none"> Pevniny a oceány. Kontinent, světadíl, světový oceán. Oceány světa - Atlantský oceán, Indický oceán, Tichý oceán, Severní ledový oceán, Jižní oceán Antarktida a Arktida Státy a jejich hranice Tvorba jednoduchých tematických map, digitální mapy 	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává v mapách světa Afriku, určuje její polohu, pojmenuje a vyhledává v mapách Afriky prvky členitosti porovnává podnebí v jednotlivých částech Afriky vyhledává v mapách hlavní africké řeky a jezera pojmenuje a srovnává africká šířková pásma a výškové stupně, vyjmenuje příklady afrického rostlinstva a živočišstva posuzuje příčiny v nerovnoměrnosti rozmístění afrického obyvatelstva, srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství určuje v mapách hlavní hospodářské a zemědělské oblasti, pojmenuje hlavní těžební suroviny určuje a vymezuje v mapách zeměpisné oblasti Afriky podle kultury, způsobu života a náboženství 	<ul style="list-style-type: none"> Afrika <ul style="list-style-type: none"> Poloha, rozloha Přírodní podmínky <ul style="list-style-type: none"> členitost pobřeží povrch podnebí vodstvo rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo Hospodářství 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Objevujeme Evropu a svět.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává na politické mapě Afriky vybrané státy a vybraná hlavní a velká města • určuje a vyhledává v mapách oblasti vhodné pro osídlení, pro zemědělství, pro těžbu nerostných surovin a pro průmysl a oblasti vhodné z hlediska cestovního ruchu	<ul style="list-style-type: none"> • Regiony Afriky<ul style="list-style-type: none"> ○ Severní Afrika ○ Střední Afrika ○ Jižní Afrika	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v mapách světa Ameriku, určuje její polohu • pojmenuje a vyhledává v mapách Ameriky prvky členitosti • porovnává podnebí v jednotlivých částech Ameriky, určuje podnebná pásma • vyhledává v mapách toky vybraných amerických řek, polohu významných vodopádů a velkých jezer amerického kontinentu • pojmenuje a vyhledává v mapách Ameriky šířková pásma a výškové stupně • vyjmenuje příklady amerického rostlinstva a živočišstva • dovede popsat základní události v historii osídlování Ameriky • vyhledává v mapách nejhustěji a řídkce zalidněné oblasti Ameriky • srovnává obyvatelstvo podle jazyka, kultury, způsobu života a náboženství • vyhledává na politické mapě Ameriky vybraná velká města • popisuje přírodní zdroje Ameriky • určuje v mapách hlavní hospodářské a zemědělské oblasti Ameriky • určuje v mapách oblasti a vyhledává významné státy Ameriky • určuje jejich geografickou polohu a polohu vůči sousedním státům • popisuje s pomocí map přírodní poměry • posuzuje hospodářský a politický význam • charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, • kulturní tradice a předpoklady pro cestovní ruch 	<ul style="list-style-type: none"> • Amerika <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, rozloha • Přírodní podmínky <ul style="list-style-type: none"> ○ členitost pobřeží ○ povrch ○ podnebí ○ vodstvo ○ rostlinstvo a živočišstvo • Obyvatelstvo • Hospodářství • Regiony Ameriky <ul style="list-style-type: none"> ○ Kanada ○ USA ○ Střední Amerika (pevninské a ostrovní státy) ○ Jižní Amerika (Andská oblast, Brazílie a guyanská oblast, Laplatská oblast) 	<p>Multikulturní výchova: Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v mapách Austrálii a určuje její geografickou polohu • pojmenuje a vyhledává v mapách Austrálie prvky členitosti • porovnává podnebí v jednotlivých částech Austrálie • vyhledává v mapách nejvýznamnější řeky, jezera a bezodtokové oblasti • vyjmenuje příklady zástupců austral. přírody • posuzuje nerovnoměrné osídlení obyvatel • vyhledává a pojmenuje členské státy a teritoria Australského svazu, největší města • zhodnotí a popisuje hospodářskou úroveň, zaměření australského průmyslu a zemědělské produkce • vyhledává v mapách Oceánii a určuje její geografickou polohu • pojmenuje a lokalizuje v mapách oblasti Oceánie: Polynésii, Mikronésii, Melanésii, Nový Zéland • popisuje všechny přírodní složky oblastí Oceánie • vyhledává v mapách a popisuje vybrané útvary a státy Oceánie: Havajské ostrovy, Nový Zéland, Fidži, Tahiti, Papua - Nová Guinea • vyhledává v mapách hlavní města Nového Zélandu a Havajských ostrovů 	<ul style="list-style-type: none"> • Austrálie a Oceánie <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, rozloha Austrálie • Přírodní podmínky Austrálie <ul style="list-style-type: none"> ○ členitost pobřeží ○ povrch ○ podnebí ○ vodstvo ○ rostlinstvo a živočišstvo • Obyvatelstvo Austrálie • Hospodářství Austrálie • Poloha, rozloha Oceánie • Přírodní podmínky Oceánie <ul style="list-style-type: none"> ○ povrch ○ podnebí • Obyvatelstvo Oceánie 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v mapách Asii, určuje její geografickou polohu, porovnává její rozlohu s rozlohou ostatních světadílů • pojmenuje a vyhledává v mapách Asie prvky členitosti • vyhledává v mapách a určuje nejvyšší pohoří • porovnává podnebí v jednotlivých částech Asie, určuje podnebná pásma • vyhledává v mapách toky vybraných asijských řek, polohu významných a velkých jezer Asie • pojmenuje a vyhledává v mapách Asie šířková pásma a výškové stupně • vyjmenuje příklady asijského rostlinstva a živočišstva • vyhledává v mapách nejhustěji a řídkce zalidněné oblasti Asie 	<ul style="list-style-type: none"> • Asie <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, rozloha • Přírodní podmínky <ul style="list-style-type: none"> ○ členitost pobřeží ○ povrch ○ podnebí ○ vodstvo ○ rostlinstvo a živočišstvo ○ Obyvatelstvo 	

<ul style="list-style-type: none"> • určuje dva státy s nejvyšším počtem obyvatelstva v Asii a ve světě - Čínu a Indii • určuje nejvíce zastoupené lidské rasy v Asii • pojmenuje hlavní zastoupená náboženství • porovnává obyvatelstvo Asie podle kultury • zhodnotí a popisuje hospodářskou úroveň, zaměření průmyslu a zemědělské produkce • vyhledává na politické mapě Asie velké zeměpisné oblasti, vybrané státy a vybraná hlavní a velká města • u jednotlivých regionů Asie určuje jejich geografickou polohu • popisuje s pomocí map jejich přírodní poměry a přírodní zdroje • posuzuje hospodářský a politický význam oblastí • určuje lokality s politickým, náboženským a národnostním neklidem • určuje v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska, hlavní lokality s těžbou významných nerostných surovin, největší přístavy, letiště a střediska cestovního ruchu • charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice a předpoklady pro cestovní ruch 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Hospodářství ○ Regiony Asie <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jihozápadní Asie ▪ Střední Asie ▪ Jižní Asie ▪ Jihovýchodní Asie ▪ Východní Asie ▪ Východní část Ruska 	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace		
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Zeměpis

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Regiony světa	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v mapách evropský světadíl, zhodnotí jeho geografickou polohu • porovnává rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů • pojmenuje a vyhledává v mapách Evropy významné prvky horizontální členitosti • pojmenuje a vyhledává v mapách nejvyšší pohoří a horské vrcholy Evropy • porovnává podnebí v jednotlivých částech Evropy, určuje podnebná pásma • vyhledává v mapách toky vybraných evropských řek, polohu velkých jezer a jezerních oblastí • pojmenuje a určuje v mapách Evropy šířková vegetační pásma a výškové stupně • vyjmenuje příklady zástupců evropského rostlinstva a živočišstva • vyhledává v mapách nejhustěji a řídko zalidněné oblasti Evropy • srovnává obyvatelstvo Evropy podle rozmístění jednotlivých národů a jejich jazykových skupin, podle kultury, způsobu života a náboženství • zhodnocuje hospodářskou úroveň Evropy • vyhledává v mapách hospodářské oblasti a střediska, hlavní lokality s těžbou nerostných surovin, největší přístavy, letiště • charakterizuje aktuální politické a hospodářské rozdělení v Evropě • zhodnotí spolupráci států Evropy • vymezuje v mapách Evropy hlavní oblasti cestovního ruchu, • hodnotí význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých států Evropy 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha, rozloha • Přírodní podmínky <ul style="list-style-type: none"> ○ členitost pobřeží ○ povrch ○ podnebí ○ vodstvo ○ rostlinstvo a živočišstvo • Obyvatelstvo • Hospodářství • Aktuální politické a hospodářské rozdělení, spolupráce v Evropě • Oblasti rekreace a cestovního ruchu 	<p>Výchova k myšlení a v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává na politické mapě Evropy velké zeměpisné oblasti, vybrané státy a vybraná hlavní a velká města • určuje a vyhledává státy Evropské unie a evropské členské státy Severoatlantské aliance 	<ul style="list-style-type: none"> • Oblasti a státy Evropy <ul style="list-style-type: none"> ○ Jižní Evropa ○ Západní Evropa ○ Severní Evropa ○ Střední Evropa 	

<ul style="list-style-type: none"> • u jednotlivých regionů Evropy určuje jejich geografickou polohu • popisuje s pomocí map jejich přírodní poměry a přírodní zdroje • posuzuje hospodářský význam oblastí • určuje v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska, hlavní lokality s těžbou významných nerostných surovin, největší přístavy, letiště a střediska cestovního ruchu • charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice a předpoklady pro cestovní ruch v příslušných oblastech Evropy • podává stručný geografický přehled modelových států v jednotlivých oblastech Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Jihovýchodní Evropa ○ Východní Evropa 	
Společenské a hospodářské prostředí		
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje rozdíly mezi nezávislým státem a závislým územím • posuzuje vývoj a rozpad koloniálních říší • uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení • rozlišuje mezi unitárním a federativním státem • vzájemně srovnává státy podle společenských, fyzickogeografických a hospodářských kritérií • rozlišuje různé polohy států • posuzuje vyspělost států světa, vyjadřuje svou představu vysoké a nízké životní úrovně • uvede názvy hlavních mezinárodních politických a hospodářských organizací, jejich cíle a příklady členských států • vyhledává v mapách lokality aktuálních ozbrojených konfliktů a neklidu ve světě, objasňuje jejich příčiny a řešení • zhodnotí zdravotní stav obyvatelstva na Zemi • uvede příklady civilizačních chorob a mezinárodních organizací zajišťujících zdravotní pomoc • posuzuje význam zemědělství pro výživu lidstva, dokáže uvést příklady pěstování různých zemědělských plodin v různých částech světa • zhodnotí kvalitu nabízených potravin na trhu • používá s porozuměním základní pojmy: zdroje zeměpisných dat, internet, grafické vyjádření v mapě, statistické prameny, sčítání obyvatelstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Státy na Zemi, společné a rozdílné znaky • Státní zřízení, forma vlády • Členění států podle polohy, rozlohy, stupně rozvoje • Politická a hospodářská seskupení států světa • Současná ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů • Zdravotní stav obyvatelstva světa • Zajišťování potravin a kvalita potravin ve světě • Vyhledávání informací 	

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace z různých zdrojů dat: texty, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy • používá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných společenských a hospodářských jevů 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady • Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajiny • Ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva • Užití produktů DPZ ve vybraných oblastech lidských činností, letecké a družicové snímky, způsoby pořizování leteckých a družicových snímků, význam snímků pro kartografii – vznik map, užití snímků pro vybrané charakteristiky planety Země 	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Zeměpis

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Česká republika	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje geografickou polohu České republiky • popisuje průběh státní hranice se sousedními státy • porovnává rozlohu s ostatními evropskými státy • nastíní evoluční přírodní změny probíhající na území ČR v jednotlivých geologických obdobích • rozlišuje na mapě Českou vysočinu a Karpaty • pojmenovává hlavní činitele ovlivňující podnebí • rozlišuje mezi podnebí a počasím • zařadí území České republiky k úmořím evropských moří • pojmenovává hlavní vodní toky, vyhledává je v mapách • lokalizuje lázeňská místa • rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi • rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy • popisuje skladbu a rozšíření lesních porostů • uvádí příklady zástupců rostlin a živočichů v přírodních ekosystémech na území ČR • rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v ČR • zhodnotí demografický vývoj obyvatelstva v ČR • posuzuje hlavní aktuální trendy vývoje a změny ve struktuře obyvatelstva • uvádí příklady sídel podle jejich funkce • odlišuje venkovské a městské osídlení • hodnotí proces urbanizace • člení hospodářství do jednotlivých sektorů a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti obyvatelstva • rozlišuje jednotlivá průmyslová odvětví • vyhledává v mapách průmyslové oblasti • rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy • vyhledává v mapách hlavní dopravní tahy a trasy • pojmenuje podmínky a atraktivitu pro rozvoj cestovního ruchu v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • Poloha, rozloha Přírodní podmínky <ul style="list-style-type: none"> • Povrch • Podnebí • Vodstvo • Půdy • Rostlinstvo a živočišstvo • Ochrana přírody a životního prostředí • Obyvatelstvo • Hospodářství, hlavní hospodářské aktivity 	<p>Výchova demokratického občana: Formy participace občanů v politickém životě.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvádí příklady lokalit cestovního ruchu</i> • <i>rozdílí výrobní a nevýrobní služby</i> • <i>lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky</i> • <i>hodnotí regiony z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu, životní úrovně, kvality životního prostředí, možnosti dalšího rozvoje</i> • <i>vymezuje a lokalizuje místní region podle bydliště nebo školy</i> • <i>hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i> • <i>objasňuje základní pojmy zahraničního obchodu</i> • <i>pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika, zhodnocuje jejich zaměření</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Doprava • Cestovní ruch, služby Oblasti a regiony České republiky • Praha • Středočeský kraj • Jihočeský kraj • Plzeňský kraj • Karlovarský kraj • Ústecký kraj • Liberecký kraj • Královéhradecký kraj • Pardubický kraj • Vysočina • Jihomoravský kraj • Zlínský kraj • Olomoucký kraj • Moravskoslezský kraj Česká republika – zahraniční vztahy <ul style="list-style-type: none"> • Zahraniční obchod • Členství ČR v mezinárodních organizacích 	
	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i> • <i>aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů 	

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Ekologický seminář**

- **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu: 7. r. bez rozšířené výuky – 1 h týdně

Výuka probíhá převážně v odborné pracovní přírodopisu, je doplňována výukovými programy v pracovní informatiky a na interaktivní tabuli.

Vyučovací předmět Ekologický seminář poskytuje ucelený pohled na přírodu a její části, na život, jeho rozmanité projevy, podmínky a vývoj, na lidský organizmus, předpoklady jeho zdravého vývinu a na vztahy člověka k přírodě.

Obsah učiva je vybrán a strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Spojením učení se zkušenostmi a dovednostmi získávanými při pozorování a srovnávání součástí přírody i při provádění vlastních pokusů jsou vytvářeny potřebné předpoklady a podmínky pro to, aby žáci v průběhu vzdělávání:

- získali přehled o vzniku a vývoji Země a života, o podmíněném přizpůsobování organismů vnějším podmínkám a o jejich vzájemných vztazích,
- získali základní poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, o nerostech, horninách, vesmíru a Zemi,
- uvědomili si důležitost citlivého vztahu k okolnímu prostředí, odpovědnost člověka za zachování života na Zemi i svého zdraví a v souvislosti s tím i význam biologických věd,
- osvojili si takové poznatky, dovednosti a metody pozorování živé a neživé přírody, jichž by mohli využívat jak ve svém dalším vzdělávání, tak ve svém praktickém denním životě.

K dosažení těchto cílů je třeba, aby si žáci:

- vytvořili dovednosti pozorovat lupou i mikroskopem, využívat dostupné literatury a ze získaných poznatků vyvozovat závěry,
- pracovali aktivně s přírodninami, všímali si podmínek jejich existence a respektovali je,
- hodnotili kriticky jednání své i jiných lidí k životnímu prostředí jako celku i k druhým lidem a naučili se odstraňovat negativní vlivy ohrožující zdravý tělesný i duševní vývoj lidí.

Učení o přírodě má velmi důležité a četné vztahy k ostatním učebním předmětům, zejména estetické výchově a k zeměpisu, ale neměly by se opomíjet ani vztahy k matematice, dějepisu, k českému jazyku a k výchově k občanství.

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k samostatnému získávání informací, k jejich využívání a třídění,
- nabízíme žákům řadu aktivizačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, přírody, zdraví a dalších témat.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k tvořivému myšlení, k rozpoznávání a pochopení problémů a naplánování postupu řešení.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací.

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke kultivovanému projevu,
- vedeme žáky k respektování názorů druhých.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k vnímání názorů a argumentů druhých, k rozvíjení konstruktivního dialogu,
- vedeme žáky k respektování názoru druhých.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k využívání získaných znalostí a dovedností ke svému vlastnímu rozvoji i k přípravě na své budoucí povolání.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a příroda
Ekologický seminář

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Základní podmínky života	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše hlavní biomy světa</i> • <i>chápe základní přírodní děje a jejich vliv na civilizaci</i> • <i>zná základní ekosystémy ČR a popíše jejich strukturu</i> • <i>zná strukturu přirozeného lesního ekosystému na území ČR</i> • <i>má přehled o umělých ekosystémech</i> • <i>chápe vliv člověka na přírodu</i> • <i>vnímá důsledky lidské aktivity na přírodu</i> • <i>poznává rozmístění vod a ochranu vodstva na Zemi</i> • <i>diskutuje o potřebě vody v životě člověka, její spotřebě, způsobu zpracování, o vlivu čistoty vody na život v přírodě</i> • <i>uveďte různé možnosti a způsoby šetření energií</i> • <i>uveďte zdroje elektrické energie a jejich vliv na ŽP</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Planeta Země – náš domov ve vesmíru • Přírodní zdroje • Voda • Ovzduší • Půda • Biodiverzita • Energie 	
	II. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozezná rozdíly a porovná způsob života mezi vybranými skupinami lidí</i> • <i>poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí</i> • <i>ukazuje modelové příklady žádoucích i nežádoucích jednání z hledisek ŽP a udržitelného rozvoje</i> • <i>vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů uveďte různé možnosti a způsoby šetření energie</i> • <i>uveďte zdroje elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí</i> • <i>zná základní obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Krajina a její proměny • Zemědělství a životní prostředí • Průmysl a životní prostředí • Doprava a životní prostředí • Odpady a hospodaření s opady • Ochrana přírody a kulturních památek 	

	III. Ekosystémy	
<ul style="list-style-type: none"> vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování přispívá k poznání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa vede k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí vytváří poznatky o ochraně vodních zdrojů a toků 	<ul style="list-style-type: none"> Ekosystémy a jejich funkce Les Tropický deštný les Vodní zdroje Moře Ekosystémy kulturní krajiny 	
	IV. Vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o ŽP na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou ŽP 	<ul style="list-style-type: none"> Naše obce Náš životní styl Prostředí a zdraví Nerovnoměrnost života na Zemi 	
	V. Rozmanitost přírody v ČR a její ochrana	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá chráněné území na mapě ČR jmenuje jednotlivé kategorie chráněných území objasní předměty ochrany v chráněných územích zdůvodní důležitost ochrany přírody na konkrétním případě navrhne způsob řešení ochrany přírody 	<ul style="list-style-type: none"> Globalizace a její dopady na ŽP Ochrana přírody a krajiny 	

6.6 Charakteristika vzdělávací oblasti – UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. Dochází k postupnému rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí vzdělávání v této oblasti je získávání schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku.

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Hudební výchova**

- **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu: 6. – 9. roč. - 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v odborné pracovní hudební výchovy.

Hudební výchova na 2. stupni základní školy dává žákům mnoho příležitostí k tomu, aby projevovali a uspokojovali své potřeby setkávání s hudbou. Tento vyučovací předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje lidskou hudebnost.

Hudební výchova se uskutečňuje pomocí pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně propojeny a doplňují se. Jejich obsahem je hlasová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, zpěv s doprovodem, hra na orffovské nástroje a velmi jednoduchý hudebně pohybový projev.

V předmětu se pracuje s tóny, motivy a s hudebními tématy, formami i hudebně výrazovými prostředky (s melodií, tempem, dynamikou, harmonií a polyfonií).

S hudbou žáci pracují jak při vyučování, tak i formou návštěv koncertů, při školní projekci DVD, videokazet, besed o hudbě a při projektových dnech vyplývajících z plánu práce školy. Používají přitom pojmy a hudebně naukové poznatky, které se uplatňují při všech aktivitách a jsou vyvozovány ze znějící hudby. Teoretické učivo má pouze doplňující povahu, slouží k osvětlení problémů a jeho znalost není v plné míře předmětem klasifikace.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému souboru hudebních aktivit, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek.

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

Výchovné a vzdělávací postupy v tomto předmětu vedou k utváření a rozvíjení následujících kompetencí.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme schopnost žáků učit se prostřednictvím vlastní tvorby, opírající se o subjektivně jedinečné vnímání a citění,

- vedeme žáky k rozvíjení kultivovaných projevů, utváření hierarchie hodnot,
- umožňujeme žákům pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tolerantnímu přístupu ke kulturním průjevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností,
  - vedeme žáky k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k využívání znalostí získaných v této vzdělávací oblasti v zájmu vlastního rozvoje.

Kompetence digitální:

- seznamujeme žáky s možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě
- využíváme digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem a autorem
- vedeme žáky k respektování autorský práva

UMĚNÍ A KULTURA

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
UMĚNÍ A KULTURA	I. Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	6. – 9.
	II. Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby vyjadřování hudebních i nehumdních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	6. – 9.
	III. Hudebně pohybové činnosti		

	<p>pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění</p> <p>pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace</p> <p>pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické</p> <p>orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách</p>	<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	6.-9.
IV. Poslechové činnosti			
	<p>orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitá ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla</p>	<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	6. – 9.
	<p>hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)</p> <p>hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům</p> <p>interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí</p>	<ul style="list-style-type: none"> HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	

Vzdělávací oblast:

Umění a kultura

Ročník šestý

Vyučovací předmět:

Hudební výchova

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i dvojhlas 	<p>I. Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvný projev - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, frázování, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, kánon, lidový dvojhlas, elementární hudební improvizace, dur a moll tónina, lidové i umělé písně Hudební rytmus Rozvoj hudebního sluchu Reflexe vokálního projevu 	
	<p>II. Instrumentální činnosti</p>	

<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb vytváří a volí jednoduché doprovody provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace 	
III. Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudby 	<ul style="list-style-type: none"> Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, harmonické Pohybový doprovod znějící hudby – ~~taktování~~, taneční kroky 	
IV. Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Práce skladatele s hudebně vyjadřovacími prostředky – melodie, rytmus, harmonie, barva, dynamika Nástroje v lidové hudbě Hudební seskupení Partitura, dirigent Písňová forma, variace Opera, opereta, muzikál, revue, balet, melodram Česká opera a její tvůrci (A. Dvořák, B. Smetana, L. Janáček) Národní divadlo Videoklip, záznam baletního či operního představení 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Umění a kultura
Hudební výchova

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Vokální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i dvojhlasě 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, frázování, rozšiřování hlasového rozsahu, lidové i umělé písně Hudební rytmus Rozvoj hudebního sluchu Péče o hlas v době mutace, hlasová hygiena, druhy hlasů dle rozsahu Lidové písně a jejich druhy, jejich význam 	
	II. Instrumentální činnosti	

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduché doprovody • provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace 	
III. Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku díla – pantomima, improvizace 	
IV. Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v proudu znějící hudby • přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí • respektuje autorská práva 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební dílo a jeho autor – skladatel, inspirace, epigonství, kýč, autorská práva • Interpret a jeho místo v hudbě • Jednohlas a vícehlas, kánon a fuga • Koncert, sonáta, symfonie, symfonická báseň • Pantomima, lidový tanec, balet, společenský tanec • Duchovní a světská hudba, kantáta a oratorium • Muzikál • Videoklip, záznam muzikálového představení 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Umění a kultura
Hudební výchova

Ročník osmý

Očekávané kompetence	Učivo	Průřezová témata
	I. Vokální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i dvojhlasě 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvný projev - dýchání, výslovnost, dynamicky odlišený zpěv, frázování, rozšiřování hlasového rozsahu, lidové i umělé písně • Hudební rytmus • Rozvoj hudebního sluchu 	

	II. Instrumentální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>provádí jednoduché hudební improvizace</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace • Využití žáků navštěvujících ZUŠ 	
	III. Hudebně pohybové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudby</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Písně tanečního charakteru s pohybovým doprovodem – využití žáků navštěvujících ZUŠ či taneční kroužky 	
	IV. Poslechové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>orientuje se v proudu znějící vážné i populární hudby</i> • <i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období</i> • <i>přístupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</i> • <i>dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Artificiální a nonartificiální hudba • Vývoj hudby evropské a světové • Počátek hudby, středověk, gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. století • Významní hudební skladatelé a jejich nejznámější díla • Moderní populární hudba • Videoklip 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Umění a kultura
Hudební výchova

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Vokální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i dvojhlasě 	<ul style="list-style-type: none"> Pěvecký a mluvní projev - dýchání, výslovnost, dynamicky odlišený zpěv, frázování, rozšiřování hlasového rozsahu, lidové i umělé písně Hudební rytmus Rozvoj hudebního sluchu 	
	II. Instrumentální činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> Hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace Využití žáků navštěvujících ZUŠ 	
	III. Hudebně pohybové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudby 	<ul style="list-style-type: none"> Písně tanečního charakteru s pohybovým doprovodem – využití žáků navštěvujících ZUŠ či taneční kroužky 	
	IV. Poslechové činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící vážné i populární hudby zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku dokáže využít možnosti, které mu dávají multimedía a digitální prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Artificiální a nonartificiální hudba Vývoj české hudby Počátky hudebních dějin v Čechách, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. století Významní čeští hudební skladatelé a jejich nejznámější díla, souvislost se světovou hudební tvorbou, s literaturou Česká moderní populární hudba Videoklip 	

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Výtvarná výchova**

Výtvarná výchova umožňuje žákům racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást existence umění a kultury. Umožňuje chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence jako neoddelitelné součásti každodenního života v kultuře chování, oblékání, pohybu, práce apod. Je procesem specifického poznání a dorozumívání. V této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. Dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Jde o umění vlastní tvořivé výtvarné činnosti, o využití výtvarných výrazových prostředků.

Výtvarná výchova uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu. Citově vnímá okolní skutečnost, projevuje se aktivním estetickým vztahem k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně. Přispívá k osvojení základů dobrého vkusu a uplatňování v praktickém životě, orientaci v oblasti výtvarné kultury, k poznání základních uměleckých děl národního i světového výtvarného umění.

- **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu:

Třída s rozšířenou výukou	- cizích jazyků:	6. a 9. ročník 1 hodina týdně, 7. – 8. ročník 2 hodiny týdně,
	- informatiky:	6. – 7. ročník 2 hodiny týdně, 8. – 9. ročník 1 hodina týdně,
Třída bez rozšíření vyučovacích předmětů:		6. – 8. ročník 2 hodiny týdně, 9. ročník 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v odborné pracovně výtvarné výchovy.

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k rozvíjení kultivovaného projevu,
- učíme žáky rozlišovat kvalitní umělecké dílo od líbivého a podbíživého,
- podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost, experimentování,
- vedeme žáky k hodnocení vlastní práce,
- učíme žáky toleranci, pochopení důležitosti různých forem výtvarného vyjádření.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k hledání a využívání nových, netradičních řešení (technik, postupů, materiálů),
- učíme žáky používat vhodné prostředky k realizaci výtvarného záměru.

Kompetence komunikativní:

- vytváříme podmínky k potřebě žáků komunikovat prostřednictvím výtvarného vyjádření,
- vedeme žáky k práci se znaky a symboly a jejich využití ve vlastní tvorbě nebo v posuzování uměleckých děl,
- seznamujeme žáky s významem tolerance v umění.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme schopnost žáků učit se prostřednictvím vlastní tvorby, opírat se o subjektivně jedinečné vnímání a citění,

- vedeme žáky k chápání umění a kultury jako neoddělitelné součásti lidské společnosti,
- učíme žáky prostřednictvím vlastní tvorby rozvíjet umělecké vnímání, cítění, prožívání a představy.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k uvědomování si sebe sama jako svobodného jedince,
- rozvíjíme tvořivý přístup žáků ke světu, obohacování emocionálního života,
- vedeme žáky k respektování a oceňování našich tradic a kulturního dědictví, projevování pozitivního postoje k uměleckým dílům.

Kompetence pracovní:

- učíme žáky využívat znalosti a zkušenosti z oblasti Umění a kultura v zájmu vlastního rozvoje, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

UMĚNÍ A KULTURA

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
UMĚNÍ A KULTURA	I. Rozvíjení smyslové citlivosti		
		<ul style="list-style-type: none"> - VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie - VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	6. – 9.
	II. Uplatňování subjektivity		
		<ul style="list-style-type: none"> - VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; - VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	6. – 9.
	III. Ověřování komunikačních účinků		
		<ul style="list-style-type: none"> - VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	6. – 9.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Umění a kultura
Výtvarná výchova

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary 	Osobnostní a sociální výchova – OSOBNOSTNÍ ROZVOJ: Kreativita.
<ul style="list-style-type: none"> zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty; výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	
<ul style="list-style-type: none"> zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) 	
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Umění a kultura
Výtvarná výchova

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – objemy 	

<i>prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace textů, comics; výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)</i> 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</i> 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Umění a kultura
Výtvarná výchova

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – světlostní a barevné kvality, textury 	
<ul style="list-style-type: none"> zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření – reklama; výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	
<ul style="list-style-type: none"> zachycuje jevy a proces v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<ul style="list-style-type: none"> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	
<ul style="list-style-type: none"> vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) 	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) 	
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Umění a kultura
Výtvarná výchova

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	
-------------------	-------	--

<ul style="list-style-type: none"> • <i>vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura) ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření – volná malba; výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zachycuje jevy a proces v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	

6.7 Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor *Tělesná výchova* jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání

postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

V rámci možností se snažíme vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

a. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vedeme žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje,

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví,
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.,
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.,
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí,
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

b. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Časová dotace vyučovacího předmětu:

6. - 9. roč. – 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v tělocvičně školy, na školním hřišti s umělým povrchem a v plaveckém bazénu SK Radbuza.

Vzdělávací obor Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Stejně tak je důležité odhalování zdravotních oslabení žáka a jejich korekce při zdravotní tělesné výchově.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání zdraví jako důležité životní hodnoty v kontextu dalších životních hodnot,
- vedeme žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a vitalitou zdravého člověka,
- učíme žáky poznávat obecně užívané názvosloví,
- vedeme žáky k neustálému zdokonalování nabytých zkušeností.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností,
- vedeme žáky k využití získaných dovedností v praktickém životě,
- ukazujeme žákům variabilitu řešení různých situací,
- vedeme žáky k samostatnému řešení problému,
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti, k sebekontrolě.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k naslouchání druhým, k porozumění a vhodné argumentaci,

- vedeme žáky k aktivnímu zapojování do činností a aktivit školy podporujících zdraví.

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme žákům dostatek situací, které vedou ke zvyšování sebedůvěry,
- vedeme žáky k diskusím v malé skupině v tělocvičně, na hřišti i v bazénu, vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými,
- vedeme žáky k sebeovládání, k řízení svého chování a jednání,
- vedeme žáky k vytvoření pozitivní představy o sobě samém.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k hodnocení a rozboru výkonu druhých,
- vedeme žáky k respektování tělesných individualit žáků,
- nabízíme úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce,
- vedeme žáky k dodržování pravidel fair play při hře.

Kompetence pracovní:

- nabízíme dostatek situací k propojení nabytých zkušeností,
- vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různým nářadím,
- vedeme k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí,
- vedeme žáky k zodpovědnosti a systematičnosti při cvičení,
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel.

Kompetence digitální:

- zpřístupňujeme žákům důvěryhodné digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu; učíme je vyhledávat, třídit a ověřovat informace a vytvářet si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblasti různých pohybových aktivit a sportu

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
	I. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	<ul style="list-style-type: none"> - TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	6.-9.
	II. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	<ul style="list-style-type: none"> - TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	6. - 9.
	III. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		

	Sportovní hry Atletika Gymnastika Úpoly Lyžování	<ul style="list-style-type: none"> - TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	6. - 9.
IV. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení – prevence a korekce oslabení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ oslabení podpůrně pohybového systému oslabení vnitřních orgánů oslabení smyslových a nervových funkcí VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	<ul style="list-style-type: none"> - ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	6. - 9.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a zdraví
Tělesná výchova

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného 	Osobnostní a sociální výchova – SOCIÁLNÍ ROZVOJ: Kooperace a kompetice.
	II. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
	III. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTI	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> • <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry • Základní činnosti sportovních her dle podmínek a zaměření žáků • Základní pravidla vybraných sportovních her • Vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost. • Košíková - správný postoj při přihrávce, přihrávka obouřuč vrchem i spodem, driblink pravou i levou rukou, driblink bez očního kontaktu. Driblinková abeceda kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování, změny poloh při driblinku...) • Doplnkové sportovní hry - minikopaná, házená florbal, ringo, ringet, softball aj. • Průpravná cvičení 	
	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • atletická abeceda (lifting, skipping, předkopávání, zakopávání, odrazy jednož, cval stranou, starty z různých poloh...) • rychlé běhy na krátkou trať (50m), postupné zrychlování • vytrvalostní běh (dívky 10min., chlapci 12min.) • rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • hod kriketovým míčkem na cíl z místa • Skok daleký, skrčný způsob • Skok vysoký (nůžky, základy techniky zádového způsobu - flop) 	
	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie <ul style="list-style-type: none"> • kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách, stoj na ruce s dopomocí • Přeskok <ul style="list-style-type: none"> - roznožka i skrčka přes kozu v základní výšce našíř • Cvičení na hrazdě (hrazda po čelo) <ul style="list-style-type: none"> • náskok do vzporu, seskok zášvihem, překoty, sešiny, přešvihy únožmo ve vzporu • Cvičení na kladině <ul style="list-style-type: none"> • rovnovážná cvičení • různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty • podřepy • střídání nižších a vyšších poloh • Šplh na tyči s přírazem • Rytmická a kondiční gymnastika (určena především pro dívky): <ol style="list-style-type: none"> a) základy rytmické gymnastiky, ovládnutí pohybů těla a jeho částí podle daného rytmu. Soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) b) cvičení s hudbou (aerobic, kalanetika a jiné formy cvičení při hudbě) c) tance (polka, valčík, lze zařadit i country tance či jiné taneční formy dle zaměření žáků) d) cvičení se švihadly, plnými míči, gymbally, lavičkami, žebříky, švédskou bednou e) běh s překážkami • Úpoly (převážně chlapci): <ul style="list-style-type: none"> • průpravné úpoly (přetahy, přetlaky, odpory) • úpolové hry 	

	IV. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</i> • <i>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</i> • <i>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</i> 	<p>ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení – prevence a korekce oslabení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • oslabení podpůrně pohybového systému: poruchy funkce svalových skupin, vyrovnávací cvičení uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp, protažení zkrácených svalů, posilování svalstva, zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu • poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení a vybočení páteře do stran • oslabení vnitřních orgánů obezita: adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy • oslabení smyslových a nervových funkcí: koordinace pohybu; rovnovážné polohy, orientace v prostoru, cvičení s hudebním doprovodem <p>VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a zdraví
Tělesná výchova

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i> • <i>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i> • <i>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly</i> • <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i> • <i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • význam pohybu pro zdraví – sport dívek a chlapců • zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu 	
	II. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	

<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování • organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
III. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> • V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>Lyžování - týdenní výcvikový kurz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní lyžařský postoj, chůze a jízda na lyžích • jízda na vleku • základní dovednosti při pohybu s lyžemi na rovině, mírném svahu, v lehkém i těžším terénu • obraty na lyžích • výstupy na lyžích a jízda na vleku • základní oblouk (otevřený, zavřený) • dlouhý, střední, krátký oblouk a modifikované oblouky • přejíždění terénních nerovností • brzdění smykem • jízda na sjezdovce a v brankách • skok ze sněhového můstku 	
	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku jednoruč i obouruč • Košíková - dvojtakt, střelba na koš, dribling se slalomem, nácvik herních činností, obranný pohyb • Odbíjená - nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem • Doplnkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, softball aj. • Pravidla sportovních her • Herní role a funkce (brankář, hráč v poli, rozhodčí...) • Základní smluvní gesta rozhodčích • Průpravná cvičení 	

	<p>. Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atletická abeceda (lifting, skipping, předkopávání, zakopávání, odrazy jednož, • cval stranou, starty z různých poloh...) • rychlé běhy na krátkou trať (60m), postupné zrychlování • Vytrvalostní běh (dívky 12, chlapci 15min.) • vytrvalostní běh dívky 800 m, chlapci 1500 m • rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • běh v zatáčkách • štafetové běhy • hod kriketovým míčkem na dálku a cíl • Skok daleký, skrčný způsob • Skok vysoký (zdokonalování techniky zádového způsobu - flop) 	
	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie <ul style="list-style-type: none"> • kotoul letmo • rovnovážné polohy • stoj na ruce s výdrží • přemet stranou • jednoduché akrobatické sestavy • Přeskok, roznožka, skrčka přes kozu v zákl. výšce našíř i nadél s oddáleným můstkem • Cvičení na hrazdě (hrazda po čelo) <ul style="list-style-type: none"> • opakování přešvihů únožmo jednož • výmyk odrazem jednož • jednoduché sestavy • Cvičení na kladině <ul style="list-style-type: none"> • jednoduché kroky, obraty • rovnovážné polohy • vyhýbání se dvojic • Šplh na tyči s obměnami (dle schopností žáků) • Rytmická a kondiční gymnastika (určena především pro dívky): • Základy rytmické gymnastiky ovládnutí pohybu těla a jeho částí podle daného rytmu. Soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) <ul style="list-style-type: none"> • cvičení s hudbou (aerobic, kalantika a jiné formy cvičení při hudbě) • tance (polka, valčík, lze zařadit i country tance či jiné taneční formy dle zaměření žáků) • cvičení se švihadly, plnými míči, gymbally, lavičkami, žebříky, švédskou bednou • běh s překážkami • Úpoly (převážně chlapci): <ul style="list-style-type: none"> • průpravné úpoly (přetahy, přetlaky, odpory) • technika pádů • úpolové hry 	

	IV. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</i> • <i>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</i> • <i>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</i> 	<p>ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení – prevence a korekce oslabení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • oslabení podpůrně pohybového systému: poruchy funkce svalových skupin, vyrovnávací cvičení uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp, protažení zkrácených svalů, posilování svalstva, zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu • poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení a vybočení páteře do stran • oslabení vnitřních orgánů obezita: adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy • oslabení smyslových a nervových funkcí: koordinace pohybu; rovnovážné polohy, orientace v prostoru, cvičení s hudebním doprovodem <p>VŠESTRANNÉ ROZVÍJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a zdraví
Tělesná výchova

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i> • <i>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i> • <i>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly</i> • <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i> • <i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • význam pohybu pro zdraví – sport dívek a chlapců • zdravotně zaměřená cvičení • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu 	
	II. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	

<ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování • organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách • pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
III. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> • V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku jednoruč i obouruč • Košíková <ul style="list-style-type: none"> • obrana (zónová, osobní), útok poziční střelba, střelba z dálky, clony • uvolňování hráče s míčem, bez míče • Odbíjená <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky vrchem i spodem přes síť • podání vrchem i spodem • nácvik útoku po přihrávce, blokování • Doplnkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, softball aj. • Pravidla sportovních her, rozhodování při hře • Herní role a funkce (brankář, hráč v poli, rozhodčí...) • Základní smluvní gesta rozhodčích • Průpravná cvičení 	
	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atletická abeceda (lifting, skipping, předkopávání, zakopávání, odrazy jednož, cval stranou, starty z různých poloh...) • rychlé běhy na krátkou trať (60m), postupné zrychlování • Vytrvalostní běh (dívky 12 min., chlapci 20 min.) 	

	<ul style="list-style-type: none"> • vytrvalostní běh dívky 1500 m, chlapci 2000 m • rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • běh v zatáčkách • štafetové běhy • hod granátem na dálku a cíl • Vrh koulí - základy techniky vrhů • Skok daleký, skrčný způsob • Skok vysoký (zdokonalování techniky zádového způsobu - flop), soutěž 	
	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie <ul style="list-style-type: none"> • kotoul vpřed i vzad v různých obměnách • kotoul vzad do zášvihů, do stoje na rukou • stoj na rukou - kotoul • přemet stranou (na obě strany) • jednoduché akrobatické sestavy • Přeskok, skrčka přes bednu našír - roznožka přes kozu našír s oddáleným můstkem • Cvičení na hrazdě (hrazda po čelo) <ul style="list-style-type: none"> • výmyk odrazem jednoho • spád a vzepření jízdo v závěsu podkolenním (u schopnějších jedinců lze zařadit toče) • jednoduché sestavy • Cvičení na kladině <ul style="list-style-type: none"> • jednoduché poskoky, skoky • rovnovážné polohy (váha) • náskoky a seskoky • Šplh na tyči s obměnami (dle schopností žáků) • Šplh na laně, smyčka • Rytmičká a kondiční gymnastika (určena především pro dívky): <ul style="list-style-type: none"> • Základy rytmické gymnastiky ovládnutí pohybů těla a jeho částí podle daného rytmu. Soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) • cvičení s hudbou (aerobic, kalantika a jiné formy cvičení při hudbě) • tance (polka, valčík, lze zařadit i country tance či jiné taneční formy dle zaměření žáků) • cvičení se švihadly, plnými míči, gymbally, lavičkami, žebříky, švédskou bednou • běh s překážkami • Úpoly (převážně chlapci): <ul style="list-style-type: none"> • Význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost • opakování přetahů a přetlaků • technika pádů • držení soupeře na zemi, boj o únik • úpolové hry • Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, pravidla dané pohybové činnosti. 	

	<ul style="list-style-type: none"> Hodnocení provedení pohybu s pomocí spolužáků nebo učitele, hledání chyb a jejich příčin 	
	IV. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<p>ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> základní druhy oslabení – prevence a korekce oslabení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> oslabení podpůrně pohybového systému: poruchy funkce svalových skupin, vyrovnávací cvičení uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp, protažení zkrácených svalů, posilování svalstva, zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení a vybočení páteře do stran oslabení vnitřních orgánů obezita: adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy oslabení smyslových a nervových funkcí: koordinace pohybu; rovnovážné polohy, orientace v prostoru, cvičení s hudebním doprovodem <p>VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a zdraví
Tělesná výchova

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
<ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení význam pohybu pro zdraví – sport dívek a chlapců zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu 	

<ul style="list-style-type: none"> vyhodnocuje s pomocí digitálních technologií podíl pohybové aktivity a pohybové neaktivity v měřeném pohybovém režimu, porovnává je s předchozím měřením 	<ul style="list-style-type: none"> testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy) 	
II. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování 	
III. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ úroveň pohybových dovedností		
<ul style="list-style-type: none"> V souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> Košiková <ul style="list-style-type: none"> postupný útok rychlý protiútok těsná osobní obrana po celém hřišti Odbíjená <ul style="list-style-type: none"> příjem a podání vrchem i spodem rozehrání míče přes nahrávače, nácvik smeče a blokování hra v poli Doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, softball aj. Pravidla sportovních her, rozhodování při hře Herní role a funkce (brankář, hráč v poli, rozhodčí...) Nácvik útoků i obrany, herní varianty 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Základní smluvní gesta rozhodčích • Průpravná cvičení 	
	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atletická abeceda (lifting, skipping, předkopávání, zakopávání, odrazy jednož, cval stranou, starty z různých poloh...) • rychlé běhy na krátkou trať (60 m a 100 m), postupné zrychlování • vytrvalostní běh dívky 2000 m, chlapci 3000 m • rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) • běh v zatáčkách • štafetové běhy • hod granátem na dálku a cíl • Vrh koulí – dívky do 3 kg, chlapci do 5 kg • Skok daleký, skrčný způsob (zdokonalování techniky) • Skok vysoký (flop, případně straedl), soutěž • Atletický čtyřboj (sprint, vytrvalostní běh, skok daleký či vysoký, vrh koulí) 	
	<p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie <ul style="list-style-type: none"> • kotoul vpřed i vzad v různých obměnách • stoj na ruce - kotoul • přemet stranou (na obě strany) • jednoduché akrobatické sestavy • Přeskok <ul style="list-style-type: none"> • roznožka přes bednu nadél • skrčka přes bednu nadél (chlapci - dle schopností) • Cvičení na hrazdě (hrazda po čelo) <ul style="list-style-type: none"> • jednoduché sestavy z naučených prvků • podmet • Cvičení na kladině <ul style="list-style-type: none"> • jednoduché poskoky, skoky • rovnovážné polohy (váha) • náskoky a seskoky • Šplh na tyči i laně • Rytmičká a kondiční gymnastika (určena především pro dívky): <ul style="list-style-type: none"> • Výběr z lidových, společenských, discotékových, country aj. tanců dle zaměření žáků (soulad pohybu s hudbou - cvičení s náčiním) • cvičení s hudbou (aerobic, kalanetika a jiné formy cvičení při hudbě) • cvičení se švihadly, plnými míči, gymbally, lavičkami, žebříky, švédskou bednou • běh s překážkami • Úpoly (převážně chlapci): 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost • obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrčení, obrana proti úchopům zápěstí • obrana proti přidržení paže (výkruty, vytočení zápěstí) • úpolové hry • Sebehodnocení v dané pohybové činnosti, pravidla dané pohybové činnosti. • Hodnocení provedení pohybu s pomocí spolužáků nebo učitele, hledání chyb a jejich příčin. 	
IV. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</i> • <i>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</i> • <i>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</i> 	<p>ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní druhy oslabení – prevence a korekce oslabení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <p>SPECIÁLNÍ CVIČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • oslabení podpůrně pohybového systému: poruchy funkce svalových skupin, vyrovnávací cvičení uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp, protažení zkrácených svalů, posilování svalstva, zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu • poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení a vybočení páteře do stran • oslabení vnitřních orgánů obezita: adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy • oslabení smyslových a nervových funkcí: koordinace pohybu; rovnovážné polohy, orientace v prostoru, cvičení s hudebním doprovodem <p>VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení 	

Charakteristika vyučovacího předmětu – **Výchova ke zdraví**

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví spadá spolu s tělesnou výchovou do oblasti Člověk a zdraví. Vzdělávací obsah této oblasti je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání, a to v 7.- 9. ročníku ve třídách bez zaměření a ve třídách se zaměřením na informatiku, ve třídách se zaměřením na tělesnou výchovu a cizí jazyky v 7. a 9. ročníku.

Výuka předmětu Výchova ke zdraví je povinná. Má časovou dotaci 1 hodina týdně a probíhá ve třídě nebo v odborné učebně Vzk.

Hlavními obsahovými složkami jsou zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí, prevence zneužívání návykových látek a sexuální výchova. Výchova ke zdraví tak umožňuje žákům lépe porozumět různým životním situacím a správně se rozhodovat v otázkách zdraví, partnerských vztahů, rodičovství a osobního bezpečí. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je učivem podle vyspělosti a zájmu žáků.

Učivo je realizováno především aktivními metodami výuky, např. simulačními hrami, hraním rolí, skupinovými projekty, diskusí apod.

Žák je veden především k tomu, aby pochopil hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žák se seznamuje s různými nebezpečími v běžných i mimořádných situacích, osvojuje si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získává potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Upevňuje si hygienické, stravovací a jiné zdravotní preventivní návyky, rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi.

Dále je nutné, aby si uvědomili důležitost kvality mezilidských vztahů. Učí se respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství. Na základě svých znalostí a zkušeností pozná manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt a uplatní osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.

Je veden k tomu, aby uplatňoval ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientoval se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a dívkami v daném věku. Osvojuje si také poznatky o rodinném životě a rodičovství, aby jeho vstup do dospělosti byl provázen odpovědným přístupem k založení vlastní rodiny.

Výchova ke zdraví směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáky:

- k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty,
- k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů v širším společenství,
- k poznávání toho, co je zdravé a co může zdraví prospět a toho, co zdraví ohrožuje a poškozuje,
- k uvědomění si základních problémů a potřeb v oblasti zdraví, zdravého životního stylu, rodičovství a osobního bezpečí,
- k osvojení si odpovědného chování a rozhodování v situacích souvisejících s aktivním zdravím, partnerskými vztahy a rodičovstvím, přijímání odpovědnosti zabezpečí své i druhých.

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k poznávání zdraví jako důležité životní hodnoty v kontextu dalších životních hodnot,
- vedeme žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem a vitalitou zdravého člověka,
- učíme žáky pozorovat získávané výsledky, kriticky je posuzovat, diskutovat o nich a zdokonalovat je,
- vedeme žáky k porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů,
- směřujeme žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna,
- vedeme žáky k neustálému zdokonalování nabytých zkušeností.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k samostatnému řešení v zadaných tématech,
- vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností,
- nabízíme žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problému,
- vedeme žáky k využití získaných dovedností v praktickém životě,
- ukazujeme žákům variabilitu řešení různých situací,
- vedeme žáky k samostatnému řešení problému,
- vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti, k sebekontrolě.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vyjadřování vlastní myšlenky v logickém sledu,
- vedeme žáky k naslouchání druhým, k porozumění a vhodné argumentaci,
- vedeme žáky k možnostem ověřovat si řešení úloh v praktickém životě,
- vedeme žáky k aktivnímu zapojování do činností a aktivit školy podporujících zdraví.

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme žákům dostatek situací, které vedou ke zvyšování sebedůvěry,
- vedeme žáky k sebeovládání, k řízení svého chování a jednání,
- vedeme žáky k vytvoření pozitivní představy o sobě samém.

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k hodnocení a rozboru výkonu druhých,
- nabízíme úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce,
- nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině,
- nabízíme dostatek situací, které vedou k pochopení respektu druhých lidí.

Kompetence pracovní:

- nabízíme dostatek situací k propojení nabytých zkušeností,

- vedeme žáky k zodpovědnosti a systematickosti při práci,
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel.

Kompetence digitální:

- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - ve třídách bez zaměření a se zaměřením na informatiku

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	I. Zdravý způsob života a péče o zdraví		
	režim dne, pomoc nemocným a zdravotně postiženým, alternativní výživa a poruchy výživy	VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	7.
	II. Hodnota a podpora zdraví		
	podpora zdraví	VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	8.
	výživa a zdraví	VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	7.
	sestavování jídelníčku	VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	9.
III. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
návykové látky, centra odborné pomoci, odmítnutí drogy, auto-destruktivní závislosti	VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	7. – 9.	

dodržování pravidel bezpečnosti	VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	7.
ochrana zdraví před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy	VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	8.
ochrana člověka za mimořádných událostí, individuální násilí a zneužívání, sexuální deviace a kriminalita	VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	7. -9.
stres a jeho vztah ke zdraví	VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	9.
proměny člověka v období dospívání	VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	7.
Rozmnožování, plánované rodičovství, odlišnosti v lásce, těhotenství, porod a péče o dítě	VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	7. – 9.
VI. Vztahy mezi lidmi a formy soužití		
vztahy ve dvojici	P-9-8-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě Z-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	8.
vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	7.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a zdraví
Výchova ke zdraví ve třídách bez zaměření a se zaměřením na informatiku

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Zdravý způsob života a péče o zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně a k hygieně odívání dokáže naplánovat správný režim dne respektující zdravý životní styl; zvažuje, jak nejlépe trávit volný čas s ohledem na zdraví (sociální, fyzické i psychické) umí se chránit před škodlivými vlivy vnějšího prostředí, dodržuje zásady tělesné i duševní hygieny, orientuje se v biologických rytmech a optimálně využívá své výkonnosti v průběhu dne i týdne uvědomuje si význam a nutnost pravid. zdravotních prohlídek uvědomuje si povinnost péče o nemocné a postižené v rodině i mimo ni 	<ul style="list-style-type: none"> osobní hygiena, intimní hygiena chlapců a dívek odívání - různé příležitosti a činnosti režim dne biorytmy a vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví pravidelné zdravotní prohlídky jako předpoklad zdravotně vhodné úpravy pohybových činností pomoc nemocným a zdravotně postiženým 	
	II. Hodnota a podpora zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> umí zdůraznit pozitiva a negativa vlivu výživy na fyzické i psychické zdraví člověka; dokáže vybrat energeticky vhodnou potravu, která je prospěšná lidskému organismu umí sestavit jídelníček podle zásad zdravé výživy; umí zhodnotit vhodnost, příp. nevhodnost jídelníčku podle zásad zdravé výživy uvědomuje si vhodnost, příp. nevhodnost technologických postupů přípravy pokrmů v souvislosti se zdravou výživou; šetrně zachází s potravinami a zná způsob skladování toleruje odlišnosti stravování různých národů a kultur, hledá přednosti a nedostatky rozumí pojmu alternativní výživa, analyzuje odlišnosti zdravé výživy a alternativních způsobů výživy, rozpozná poruchy příjmu potravy 	<ul style="list-style-type: none"> vliv výživy na zdravotní stav lidí, výživová hodnota potravy, energetická potřeba organismu sestavování jídelníčku, hodnocení jídelníčku v rodině a ve školní jídelně z hlediska zásad zdravé výživy způsoby technologie zpracování jednotlivých druhů potravin ve vztahu ke zdravé výživě, recept na přípravu jednoduchého pohoštění ze studené kuchyně stravování různých národů a kultur alternativní výživa a poruchy výživy 	
	III. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si důležitost pozitivních životních cílů; analyzuje změny v žebříčku hodnot během vývoje člověka 	<ul style="list-style-type: none"> pozitivní životní cíle a hodnoty 	

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětluje vliv drog na zdraví člověka a proces vzniku závislosti na drogách, analyzuje nejčastěji užívané drogy v současné společnosti vyvolávající závislost • jmenuje faktory, které vystavují dospívající riziku užívání drogy • uvědomuje si souvislost užívání drog ve vztahu k porušování platných zákonů určité země • analyzuje negativní důsledky užívání drog, zejména alkoholu a tabáku • pozná taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje; umí k nim zaujmout správné stanovisko • přesvědčivě argumentuje vůči vrstevníkům i dospělým v souvislosti s odmítáním návykových látek • orientuje se v nabídce specializované pomoci; ví, kde vyhledat odbornou pomoc • uvědomuje si situace nebezpečné pro naše psychické i fyzické zdraví, pro ostatní lidi a hledá možnosti prevence • chápe význam prevence šikany a analyzuje různé možnosti pomoci; uvědomuje si výhody asertivního chování • uvědomuje si, co je správné a co nesprávné ve snaze vyniknout nad své okolí • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým • umí rozpoznávat situace ohrožující jeho bezpečnost a používat v situacích ohrožení účinné způsoby chování; rozpozná změny v chování zneužívaného dítěte • zamýšlí se nad důsledky nedodržování pravidel a kázně ve sportu a v silničním provozu, uvědomuje si možnost poškození zdraví sebe sama a ostatních lidí • předvádí a analyzuje správné postupy poskytování první pomoci • dokáže vyhledat kontaktní adresy a telefony na jednotlivá zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí; umí komunikovat s linkou důvěry, policií a dalšími specializovanými službami 	<ul style="list-style-type: none"> • návykové látky • mechanismy vzniku rozvoje závislosti • drogy a legislativa • alkoholismus, kouření • propagace tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy • modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítání návykových látek • centra odborné pomoci • bezpečné chování a komunikace • skupina vrstevníků a násilí • každý chce dosáhnout úspěchu • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - šikanování, sexuální zneužívání, devianti • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • první pomoc • dětská krizová centra, linky důvěry 	
	IV. Vztahy mezi lidmi a formy soužití	
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí klady a zápory vztahu mezi dospívajícími a rodiči, popř. učiteli • vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního i negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření kvalitních mezilidských vztahů v komunitě</i> 		
	V. Změny v životě člověka a jejich reflexe	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i> • <i>popisuje lidskou reprodukci, uvědomuje si její význam</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dětství, puberta, dospívání • rozmnožování 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a zdraví
Výchova ke zdraví ve třídách bez zaměření a se zaměřením na informatiku

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Zdravý způsob života a péče o zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>analyzuje souvislosti mezi péčí o zdraví a prevencí, či naopak vznikem nemoci; porovnává režim dne v době nemoci a mimo ni</i> • <i>vysvětluje pojmy dieta a dietní systém</i> • <i>zařazuje běžně známé léky do určitých kategorií podle forem léků, jmenuje různé způsoby podávání léků</i> • <i>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</i> • <i>jmenuje nedůslednosti ve výživě a stravovacích návycích, které vedou k obezitě a k poruchám příjmu potravy (bulimii a anorexii)</i> • <i>hledá souvislosti a rozdíly mezi jednotlivými skupinami zastánců alternativní výživy, analyzuje negativní a pozitivní prvky alternativní výživy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • nemoc x zdraví • stravování nemocných • podávání léků • ochrana před přenosnými chorobami, ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy • nežádoucí způsoby výživy • alternativní strava 	
	II. Hodnota a podpora zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>vysvětluje význam energetické hodnoty stravy pro zdraví člověka (nadměrný i nedostatečný příjem), rozumí vztahu mezi příjmem a výdejem energie</i> • <i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i> • <i>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • jak tělo zpracovává a využívá potraviny • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci • podpora zdraví a její formy 	
	III. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka</i> • <i>jmenuje a charakterizuje různé druhy závislosti</i> • <i>dokáže argumentovat vůči brání drog, dokáže odmítnout návykovou látku</i> • <i>zná různé způsoby pomoci při otravě alkoholem a při užívání drog</i> • <i>formuluje hlavní východiska agrese a posuzuje její nebezpečí pro osobní bezpečí jedince i skupiny</i> • <i>objasňuje mechanismy vzniku domácího násilí, možnosti prevence a pomoci; rozpozná šikanu a zaujímá k ní odmítavý postoj</i> • <i>uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</i> • <i>umí poskytnout první pomoc při všech událostech, kdy je ohroženo zdraví či život člověka</i> • <i>vysvětluje nebezpečí a rizika u sexuálních deviací, konzumního vztahu k sexu a u sexuální promiskuity</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rizika zneužívání návykových látek - dopad na zdraví jedince, osobní realizaci, partnerské a rodinné soužití, těhotenství, přenos HIV • druhy závislosti • odmítnutí drogy • pomoc při otravě alkoholem a při užívání drog • agresivita • nebezpečí kolem nás • ochrana člověka za mimořádných událostí • první pomoc • sexuální deviace 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • <i>jmenuje různé podoby lásky mezi lidmi; analyzuje významné hodnoty pro partnerskou lásku</i> • <i>rozdílí podstatné a nepodstatné vlastnosti partnera (partnerky), porovnává různá kritéria při výběru partnera (partnerky)</i> 	<p>IV. Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve dvojici 	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvědomuje si rozdíly sexuální orientace, poruchy pohlavní identity, toleruje odlišnosti</i> • <i>analyzuje rizika předčasného zahájení pohlavního života, možné důsledky a možnosti prevence; jmenuje důsledky předčasného těhotenství a interrupcí</i> • <i>respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</i> 	<p>V. Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> • odlišnosti v lásce • sexuální dospívání a reprodukční zdraví dospívajících a možná ohrožení, předčasné těhotenství 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a zdraví

Výchova ke zdraví ve třídách bez zaměření a se zaměřením na informatiku

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Osobnostní a sociální rozvoj	
<ul style="list-style-type: none"> • ví, co prospívá zdraví člověka, co ho posiluje a povzbuzuje; vysvětluje na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • uplatňuje zásady duševní hygieny v denním režimu, využívá kompenzační a relaxační cvičení k překonávání psychické únavy a stresu • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví obohacuje náš život • sebepoznání a sebepečení • seberegulace a sebeorganizace činností a chování • psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace 	
	II. Hodnota a podpora zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si, že pohyb je nedílnou součástí péče o zdraví • vysvětluje a respektuje pravidla zdravého způsobu stravování, posuzuje rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou a hledá souvislosti se vznikem některých civilizačních chorob • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • navrhuje jídelníček pro vybranou skupinu lidí podle zátěže, věku, pohlaví a posuzuje jeho kvalitu 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybem k tělesnému i duševnímu zdraví • význam zdravé výživy pro aktivní život • specifika stravování dětí (kojenců, sportovců) 	
	III. Zdravý způsob života a péče o zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • zná pojem konzervativní dietetika a ví, čím se tento obor zabývá; sestavuje jídelníček pro člověka s určitou chorobou (např. ledvin, jater) • analyzuje odlišnosti jídelníků různých národů, dokáže porovnat jejich kvalitu se zdravou výživou • vyhledává informace o cizorodých látkách v potravinovém řetězci a rozumí jim, hledá souvislosti se zdravou výživou • volí způsob poskytnutí první pomoci a nezapomíná na ochranu svou, raněného a životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • výživa a zdraví • výživa v cizích zemích • cizorodé látky • poskytování první pomoci 	
	IV. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	

<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje příčiny civilizačních onemocnění, vhodným chováním omezuje působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob, dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci • chápe souvislosti mezi důvody vzniku závislosti a chováním člověka, jmenuje zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • analyzuje společenská rizika užívání drog a navrhuje jejich možnou prevenci • ví, kde hledat případnou odbornou pomoc při různých závislostech; vyhodnocuje pozitivní znaky zdravého rodinného soužití v prevenci závislosti • na základě svých znalostí vyhodnocuje situaci, jak jednat s lidmi pod vlivem drogy, a navrhuje postup první pomoci • uvědomuje si důsledky dlouhodobého užívání dopingových látek • rozpozná varovné signály závislosti her na automatech a počítačích, uvědomuje si jejich psychosociální důsledky, navrhuje účinnou pomoc i prevenci, jmenuje lepší způsoby trávení volného času • dokáže rozeznat různé podoby vandalismu, posuzuje rozdíly mezi uměním a poškozováním majetku sprejery • rozlišuje katastrofy a hromadná neštěstí projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobní bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • odmítá prostituci a pornografii jako praktiky komerčního sexu, které snižují lidskou důstojnost 	<ul style="list-style-type: none"> • civilizační choroby • stres a jeho vztah ke zdraví • manipulativní reklama a informace • důvody vzniku závislosti • drogová prevence • pomoc rodiny, protidrogové instituce • první pomoc při otravě návykovými látkami • drogy a sport • autodestruktivní závislosti - patologické hráčství, závislost na počítačích • chuligáni, vandalové a zloději • osobní bezpečí a životní prostředí • sexuální kriminalita (pornografie a prostituce) 	
V. Změny v životě člověka a jejich reflexe		
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje možné příčiny rodičovství mladistvých a navrhuje účinnou prevenci • posuzuje vhodné druhy antikoncepce a vysvětluje její význam při plánovaném rodičovství • uvědomuje si rizika při nechráněném pohlavním styku 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence nechtěného těhotenství • plánované rodičovství • umělé přerušování těhotenství 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>chápe bio-psycho-sociální aspekty těhotenství, porodu a péče o dítě; analyzuje různé možnosti vedení porodu; hodnotí význam důkladné připravenosti na manželství a rodičovství</i>	<ul style="list-style-type: none"> • těhotenství, porod a péče o dítě	
---	--	--

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - ve třídách se zaměřením na cizí jazyky a tělesnou výchovu

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	I. Zdravý způsob života a péče o zdraví		
	režim dne, pomoc nemocným a zdravotně postiženým, alternativní výživa a poruchy výživy	VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	7.
	II. Hodnota a podpora zdraví		
	podpora zdraví	VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	8.
	výživa a zdraví	VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	7.
	sestavování jídelničky	VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	9.
III. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence			
návykové látky, centra odborné pomoci, odmítnutí drogy, auto-destruktivní závislosti	VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	7. – 9.	

dodržování pravidel bezpečnosti	VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	7.	
ochrana zdraví před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy	VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	8.	
ochrana člověka za mimořádných událostí, individuální násilí a zneužívání, sexuální deviace a kriminalita	VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	7. -9.	
stres a jeho vztah ke zdraví	VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	9.	
proměny člověka v období dospívání	VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	7.	
Rozmnožování, plánované rodičovství, odlišnosti v lásce, těhotenství, porod a péče o dítě	VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	7. – 9.	
VI. Vztahy mezi lidmi a formy soužití			
vztahy ve dvojici	P-9-8-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě Z-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	8.	
vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	7.	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a zdraví

Ročník sedmý

Výchova ke zdraví ve třídách se zaměřením na cizí jazyky a tělesnou výchovu

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech jejich používání • uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně a k hygieně odívání • dokáže naplánovat správný režim dne respektující zdravý životní styl; zvažuje, jak nejlépe trávit volný čas s ohledem na zdraví (sociální, fyzické i psychické) • umí se chránit před škodlivými vlivy vnějšího prostředí, dodržuje zásady tělesné i duševní hygieny, orientuje se v biologických rytmech a optimálně využívá své výkonnosti v průběhu dne i týdne • uvědomuje si význam a nutnost pravidelných zdravotních prohlídek • uvědomuje si povinnost péče o nemocné a postižené v rodině i mimo ni 	<p>I. Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní hygiena, intimní hygiena chlapců a dívek • odívání - různé příležitosti a činnosti • režim dne • biorytmy a vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví • pravidelné zdravotní prohlídky jako předpoklad zdravotně vhodné úpravy pohybových činností • pomoc nemocným a zdravotně postiženým 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí zdůraznit pozitiva a negativa vlivu výživy na fyzické i psychické zdraví člověka; dokáže vybrat energeticky vhodnou potravu, která je prospěšná lidskému organismu • umí sestavit jídelníček podle zásad zdravé výživy; umí zhodnotit vhodnost, příp. nevhodnost jídelníčku podle zásad zdravé výživy • uvědomuje si vhodnost, příp. nevhodnost technologických postupů přípravy pokrmů v souvislosti se zdravou výživou; šetrně zachází s potravinami a zná způsob skladování • toleruje odlišnosti stravování různých národů a kultur, hledá přednosti a nedostatky • rozumí pojmu alternativní výživa, analyzuje odlišnosti zdravé výživy a alternativních způsobů výživy, rozpozná poruchy příjmu potravy 	<p>II. Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • vliv výživy na zdravotní stav lidí, výživová hodnota potravy, energetická potřeba organismu • sestavování jídelníčku, hodnocení jídelníčku v rodině a ve školní jídelně z hlediska zásad zdravé výživy • způsoby technologie zpracování jednotlivých druhů potravin ve vztahu ke zdravé výživě, recept na přípravu jednoduchého pohoštění ze studené kuchyně • stravování různých národů a kultur • alternativní výživa a poruchy výživy 	

	III. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si důležitost pozitivních životních cílů; analyzuje změny v žebříčku hodnot během vývoje člověka • vysvětluje vliv drog na zdraví člověka a proces vzniku závislosti na drogách, analyzuje nejčastěji užívané drogy v současné společnosti vyvolávající závislost • jmenuje faktory, které vystavují dospívající riziku užívání drogy • uvědomuje si souvislost užívání drog ve vztahu k porušování platných zákonů určité země • analyzuje negativní důsledky užívání drog, zejména alkoholu a tabáku • pozná taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky a alkoholické nápoje; umí k nim zaujmout správné stanovisko • přesvědčivě argumentuje vůči vrstevníkům i dospělým v souvislosti s odmítáním návykových látek • orientuje se v nabídce specializované pomoci; ví, kde vyhledat odbornou pomoc • uvědomuje si situace nebezpečné pro naše psychické i fyzické zdraví, pro ostatní lidi a hledá možnosti prevence • chápe význam prevence šikany a analyzuje různé možnosti pomoci; uvědomuje si výhody asertivního chování • uvědomuje si, co je správné a co nesprávné ve snaze vyniknout nad své okolí • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým • umí rozpoznávat situace ohrožující jeho bezpečnost a používat v situacích ohrožení účinné způsoby chování; rozpozná změny v chování zneužívaného dítěte • zamýšlí se nad důsledky nedodržování pravidel a kázně ve sportu a v silničním provozu, uvědomuje 	<ul style="list-style-type: none"> • pozitivní životní cíle a hodnoty • návykové látky • mechanismy vzniku rozvoje závislosti • drogy a legislativa • alkoholismus, kouření • propagace tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy • modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítání návykových látek • centra odborné pomoci • bezpečné chování a komunikace • skupina vrstevníků a násilí • každý chce dosáhnout úspěchu • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - šikanování, sexuální zneužívání, devianti • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví 	

<ul style="list-style-type: none"> si možnost poškození zdraví sebe sama a ostatních lidí předvádí a analyzuje správné postupy poskytování první pomoci dokáže vyhledat kontaktní adresy a telefony na jednotlivá zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí; umí komunikovat s linkou důvěry, policií a dalšími specializovanými službami 	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc dětská krizová centra, linky důvěry 	
IV. Vztahy mezi lidmi a formy soužití		
<ul style="list-style-type: none"> uvádí klady a záporny vztahu mezi dospívajícími a rodiči, popř. učiteli vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního i negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření kvalitních mezilidských vztahů v komunitě 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity 	
V. Změny v životě člověka a jejich reflexe		
<ul style="list-style-type: none"> respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví popisuje lidskou reprodukci, uvědomuje si její význam 	<ul style="list-style-type: none"> dětství, puberta, dospívání rozmnožování 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a zdraví
Výchova ke zdraví

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Osobnostní a sociální rozvoj	
<ul style="list-style-type: none"> ví, co prospívá zdraví člověka, co ho posiluje a povzbuzuje; vysvětluje na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví uplatňuje zásady duševní hygieny v denním režimu, využívá kompenzační a relaxační cvičení k překonávání psychické únavy a stresu 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví obohacuje náš život sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace činností a chování psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace 	

<ul style="list-style-type: none"> • <i>projevuje odpovědný vztah k sobě samému , k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</i> 		
II. Hodnota a podpora zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvědomuje si, že pohyb je nedílnou součástí péče o zdraví</i> • <i>vysvětluje a respektuje pravidla zdravého způsobu stravování, posuzuje rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou a hledá souvislosti se vznikem některých civilizačních chorob</i> • <i>posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i> • <i>navrhne jídelníček pro vybranou skupinu lidí podle zátěže, věku, pohlaví a posuzuje jeho kvalitu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybem k tělesnému i duševnímu zdraví • význam zdravé výživy pro aktivní život • specifika stravování dětí (kojenců, sportovců) 	
III. Zdravý způsob života a péče o zdraví		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>zná pojem konzervativní dietetika a ví, čím se tento obor zabývá; sestavuje jídelníček pro člověka s určitou chorobou (např. ledvin, jater)</i> • <i>analyzuje odlišnosti jídelníků různých národů, dokáže porovnat jejich kvalitu se zdravou výživou</i> • <i>vyhledává informace o cizorodých látkách v potravinovém řetězci a rozumí jim, hledá souvislosti se zdravou výživou</i> • <i>volí způsob poskytnutí první pomoci a nezapomíná na ochranu svou, raněného a životního prostředí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • výživa a zdraví • výživa v cizích zemích • cizorodé látky • poskytování první pomoci 	
IV. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>jmenuje příčiny civilizačních onemocnění, vhodným chováním omezuje působení negativních faktorů přispívajících ke vzniku civilizačních chorob, dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i> • <i>vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií, uplatňuje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • civilizační choroby • stres a jeho vztah ke zdraví • manipulativní reklama a informace 	

<p><i>osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>chápe souvislosti mezi důvody vzniku závislosti a chováním člověka, jmenuje zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek</i> • <i>analyzuje společenská rizika užívání drog a navrhuje jejich možnou prevenci</i> • <i>ví, kde hledat případnou odbornou pomoc při různých závislostech; vyhodnocuje pozitivní znaky zdravého rodinného soužití v prevenci závislosti</i> • <i>na základě svých znalostí vyhodnocuje situaci, jak jednat s lidmi pod vlivem drogy, a navrhuje postup první pomoci</i> • <i>uvědomuje si důsledky dlouhodobého užívání dopingových látek</i> • <i>rozpozná varovné signály závislosti her na automatech a počítačích, uvědomuje si jejich psychosociální důsledky, navrhuje účinnou pomoc i prevenci, jmenuje lepší způsoby trávení volného času</i> • <i>dokáže rozeznat různé podoby vandalismu, posuzuje rozdíly mezi uměním a poškozováním majetku sprejery</i> • <i>rozlišuje katastrofy a hromadná neštěstí projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i> • <i>odmítá prostituci a pornografii jako praktiky komerčního sexu, které snižují lidskou důstojnost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • důvody vzniku závislosti • drogová prevence • pomoc rodiny, protidrogové instituce • první pomoc při otravě návykovými látkami • drogy a sport • autodestruktivní závislosti - patologické hráčství, závislost na počítačích • chuligáni, vandalové a zloději • osobní bezpečí a životní prostředí • sexuální kriminalita (pornografie a prostituce) 	
V. Změny v životě člověka a jejich reflexe		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>analyzuje možné příčiny rodičovství mladistvých a navrhuje účinnou prevenci</i> • <i>posuzuje vhodné druhy antikoncepce a vysvětluje její význam při plánovaném rodičovství</i> • <i>uvědomuje si rizika při nechráněném pohlavním styku</i> • <i>chápe bio-psycho-sociální aspekty těhotenství, porodu a péče o dítě; analyzuje různé možnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prevence nechtěného těhotenství • plánované rodičovství • umělé přerušování těhotenství • těhotenství, porod a péče o dítě 	

<i>vedení porodu; hodnotí význam důkladné připravenosti na manželství a rodičovství</i>		
---	--	--

6.8 Charakteristika vzdělávací oblasti – ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast Člověk a svět práce zahrnuje širokou oblast pracovních činností a technologií, vede k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce této vzdělávací oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v různých podobách a souvislostech. Oblast se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o nezbytnou složku, důležitou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.

Charakteristika vyučovacího předmětu – Člověk a svět práce

- **Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Časová dotace vyučovacího předmětu: 6. – 9. roč. – 1 hodina týdně.

Výuka probíhá ve školních dílnách, na školním pozemku, v pracovních informatiky a v mediální učebně.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je na II. stupni podle ŠVP Sluníčko rozdělen do těchto tematických okruhů:

Práce s technickými materiály v 6. ročníku, Pěstitelské práce a chovatelství v 6. a 7. ročníku, Využití digitálních technologií v 7. – 9. ročníku a v 8. a 9. ročníku Svět práce. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základní vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání a výchova v této oblasti směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k využívání vhodných způsobů a metod, plánování a organizování vlastní činnosti,
- učíme žáky uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí.

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí k dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k využívání komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:

- rozvíjíme účinnou spolupráci ve skupině, žáci se podílejí společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- učíme žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, vedeme je k organizaci a plánování práce, používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- rozvíjíme jejich schopnost uplatňovat tvořivost a vlastní nápady,
- vedeme žáky k poznání, že technika je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka,
- učíme žáky chápat práci jako příležitost k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení.

Kompetence digitální:

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast	Tematické okruhy	Očekávané výstupy RVP	Ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	I. Práce s technickými materiály		
	Zásady bezpečnosti a hygieny při práci. První pomoc při úrazu. Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody. Základy technického kreslení. Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování. Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty). Práce se dřevem, plasty a kovy. Jednoduché pracovní operace. Organizace práce.	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	6.
	II. Pěstitelské práce a chovatelství		
	V podmínkách svého domova okolí školy projevuje pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. Podle potřeby zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě. Základní znalost chovu drobných zvířat v domácnosti	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu 	6
	Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. Organizuje a plánuje svou pracovní činnost na základě znalostí o rostlinách. Prokáže základní znalosti chovu zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	7.
	Umí podle potřeby jednoduché práce na zahradě, při pěstování okrasných rostlin doma a ve svém okolí, ošetřuje pokojové rostliny, využívá aranžování. Ovládá zásady bezpečného kontaktu se zvířaty, umí poskytnout 1. pomoc při úrazu způsobenou zvířaty.	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	8.
	Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. Využívá znalosti z přírodopisu. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při chovu zvířat, umí poskytnout 1. pomoc při úrazu způsobeném zvířaty.	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	9.
III. Svět práce			
I. Sebepoznání znalost svých silných stránek osobnosti			8.

<p>význam sebepoznání a sebehodnocení pro správnou volbu profesní orientace</p> <p>II. Rozhodování faktory ovlivňující rozhodování hledání souladu mezi charakteristickými zvláštnostmi člověka a charakteristickými znaky práce přechod ze ZŠ na SŠ jako významný životní krok</p> <p>III. Akční plánování stanovení realistických cílů hledání účinné strategie k dosahování cílů</p> <p>IV. Adaptace na životní změny adaptace na nové životní situace jako schopnost přizpůsobovat se životním změnám celoživotní vzdělávání a jeho význam</p> <p>V. Možnosti absolventa základní školy systém středního školství v České republice typy středních škol a jejich charakteristika studijní obory učební obory</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	
<p>VI. Informační základna pro volbu povolání informační systém pro volbu povolání informační média příručky k volbě povolání úřad práce dny otevřených dveří na SŠ a SOU</p> <p>VII. Orientace v důležitých profesních informacích orientace v povoláních obecné znaky povolání</p> <p>VIII. Rovnost příležitostí na trhu práce pracovní právo způsoby profesní diskriminace</p> <p>IX. Svět práce a dospělosti přijímací pohovor životopis přihláška na SŠ a SOU odpověď na inzerát a podání inzerátu registrace na úřadu práce</p> <p>X. Zaměstnanci a jejich práva a povinnosti zákoník práce práva a povinnosti zaměstnanců vznik a ukončení pracovního poměru</p> <p>XI. Soukromé podnikání</p>		9.

nejčastější formy podnikání administrativní podmínky podnikatelský plán		
IV. Využití digitálních technologií		
I. Digitální technika		
Počítač a periferní zařízení, způsoby propojení a komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-7-04 ošetřuje techniku a chrání ji před poškozením. 	7. – 8.
Digitální fotoaparáty, videokamery, PDA CD a DVD přehrávače, MP3 přehrávače e-kniha, audioknihy	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky 	7. – 8.
II. Digitální technologie		
Bezdrátové technologie	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava 	9.
Problematika konvergence technologií, multiplexování.	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení 	9.
III. Software pro zpracování hlasových a grafických informací		
Vzájemná komunikace zařízení s PC, synchronizace. Vhodné programy pro práci s digitálním záznamem.	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení 	7. – 8.
Archivace digitálních záznamů, úpravy, střih.	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky 	7. – 8.
IV. Mobilní služby		
Mobilní telefony a jejich aplikace – internet, informace, vzdělávání, zábava. Operátoři, tarify. Možnost využití, ale i zneužití techniky.	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 	9.

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce
Člověk a svět práce – práce s technickými materiály

Ročník šestý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty). Práce se dřevem, plasty a kovy. 	
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování. 	
<ul style="list-style-type: none"> organizuje a plánuje svoji pracovní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace. Organizace práce. 	

<ul style="list-style-type: none"> • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> • Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody. • Základy technického kreslení. 	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečnosti a hygieny při práci. • První pomoc při úrazu. 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník šestý

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce – Pěstivatelství a chovatelství

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Pěstování rostlin	
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje typy půd a jejich využití pro pěstování různých druhů rostlin • Zná zásady pěstování, ochrany a výživy rostlin • Umí používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu • Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin • Pomůcky pro pěstování rostlin 	
	II. Pěstování zeleniny	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní druhy zeleniny a její význam pro zdraví člověka • Zná základní podmínky a zásady pěstování zeleniny • Umí připravit osivo na sadbu a starat se o výpěstky 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy zeleniny • Pěstování zeleniny 	
	III. Léčivé rostliny	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní druhy léčivých rostlin a jejich účinky na zdraví člověka • Rozpozná léčivé rostliny od jedovatých • Uvědomuje si nebezpečí zneužití léčivých rostlin jako drog 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy léčivých rostlin • Rostliny jako drogy 	
	IV. Chovatelství	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná podmínky chovu zvířat v domácnosti • Dodržuje zásady bezpečnosti při styku se zvířaty známými i neznámými • Poskytne první pomoc při zranění zvířetem 	<ul style="list-style-type: none"> • Podmínky chovu zvířat v domácnosti 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce
Člověk a svět práce – Pěstitelství a chovatelství

Ročník sedmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Pěstování rostlin	
<ul style="list-style-type: none"> Uvědomuje si význam zdravého a čistého životního prostředí pro lidský život Dokáže vyjmenovat podmínky pro růst bylin a dřevin Pozná jednotlivé druhy nářadí, umí ošetřit drobná poranění 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí Základní podmínky pro pěstování rostlin 	
	II. Pokojové květiny	
<ul style="list-style-type: none"> Zná typy půd a jejich využití pro pěstování rostlin Je schopen vytvořit podmínky pro správný růst rostlin Zná druhy pokojových rostlin, umí je pěstovat a ošetřovat 	<ul style="list-style-type: none"> Půda, její druhy a vlastnosti Péče o pokojové květiny 	
	III. Ovocné rostliny	
<ul style="list-style-type: none"> Zná základní druhy ovocných rostlin a způsob jejich pěstování Zná způsoby uskladnění sebraného ovoce a druhy zpracování jednotlivých typů ovoce 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy ovocných rostlin Ovoce 	
	IV. Chovatelství	
<ul style="list-style-type: none"> Zná podmínky chovu zvířat v domácnosti Dodržuje zásady bezpečného kontaktu se zvířaty, umí poskytnout první pomoc při zranění zvířetem 	<ul style="list-style-type: none"> Chov zvířat v domácnosti 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce
Člověk a svět práce – Pěstitelství a chovatelství

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Pěstování rostlin	
<ul style="list-style-type: none"> V podmínkách svého domova, okolí a školy projevuje kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí Určuje typy půd a jejich zpracování, zná zásady ochrany a výživy rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí Základní podmínky a pomůcky pro pěstování rostlin 	

<ul style="list-style-type: none"> Umí používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu 		
II. Okrasné rostliny		
<ul style="list-style-type: none"> Zná druhy okrasných květin, umí je pěstovat a ošetřovat Volí vhodné pracovní postupy při pěstování květin Dokáže vytvořit jednoduchou kytici Organizuje a plánuje svoji práci, dodržuje hygienu a bezpečnost práce 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy venkovních a pokojových okrasných rostlin Základy ošetřování okrasných rostlin Úprava květin 	
III. Léčivé rostliny, koření		
<ul style="list-style-type: none"> Zná vliv léčivých rostlin na zdraví člověka Umí rozpoznat rostliny léčivé i jedovaté Zná rostliny jako zdroj drog a jejich zneužívání Zná základní druhy koření a jejich využití v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy léčivých rostlin a jejich účinky Léčivé rostliny jako drogy Druhy koření 	
IV. Chov domácích zvířat		
<ul style="list-style-type: none"> Prokáže základní znalost chovu domácích zvířat Dodržuje zásady bezpečného kontaktu se zvířaty Umí poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> Podmínky chovu zvířat v domácnosti Hygiena a bezpečnost chovu Kontakt se známými a neznámými zvířaty 	

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník devátý

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce – Pěstitelství a chovatelství

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Pěstování rostlin	
<ul style="list-style-type: none"> Určuje typy půd a jejich zpracování, zná zásady ochrany a výživy půdy a rostlin Umí používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu 	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky a pomůcky pro pěstování rostlin 	
	II. Ovocné rostliny a zelenina	

<ul style="list-style-type: none"> • Zná druhy ovocných rostlin, umí je pěstovat a ošetřovat • Vyjmenuje různé typy uskladnění a zpracování ovoce • Umí pěstovat různé druhy zeleniny • Zná pojmy osivo, sadba, výpěstek 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy ovocných rostlin a jejich pěstování • Podmínky a zásady pěstování zeleniny 	
	III. Koření	
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje jednotlivé druhy koření, zná jejich využití v kuchyni • Ví, z jaké části rostliny se dané koření získává • Objasní význam koření nejen pro kuchyňské využití 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy koření • Význam koření 	
	IV. Chov domácích zvířat	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná podmínky chovu zvířat v domácnosti • Dodržuje zásady bezpečného kontaktu se zvířaty, umí poskytnout první pomoc při zranění zvířetem 	<ul style="list-style-type: none"> • Chov zvířat v domácnosti 	

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Rámcové rozvržení učiva vyučovacího předmětu ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Oblast	Tematické oblasti	Očekávané výstupy RVP	Ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	V. Využití digitálních technologií		
	I. Digitální technika		
	počítač a periferní zařízení, způsoby propojení a komunikace digitální fotoaparáty, videokamery, PDA CD a DVD přehrávače, MP3 přehrávače e-kniha, audioknihy	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky 	7. – 9.
	II. Digitální technologie		
	bezdrátové technologie problematika konvergence technologií, multiplexování	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení 	8. – 9.
	III. Software pro zpracování hlasových a grafických informací		
	vzájemná komunikace zařízení s PC, synchronizace vhodných programů pro práci s digitálním záznamem archivace digitálních záznamů, úpravy, střih		7. – 9.
	IV. Mobilní služby		
mobilní telefony a jejich aplikace – internet, informace, vzdělávání, zábava operátoři, tarify možnost využití, ale i zneužití techniky	<ul style="list-style-type: none"> ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením 	8. – 9.	

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník sedmý

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce – Využití digitálních technologií

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Digitální technika: digitální fotoaparát	
<ul style="list-style-type: none"> - žák ovládá základní funkce digitální techniky; umí diagnostikovat a řešit základní problémy spojené s provozem digitální techniky - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou - ošetřuje techniku a chrání ji před poškozením 	<ul style="list-style-type: none"> • digitální vs. analogový • příslušenství • péče o fotoaparát • základní pojmy • jak fotografovat, expozice, zásady kompozice • samospoušť, multishot, makro, videosekvence • nejčastější chyby při fotografování 	
	Software pro zpracování grafických informací	
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat vhodný program pro zpracování grafických informací ze svého fotoaparátu, telefonu - tyto informace umí archivovat a jinak upravovat - rozumí správě souborů, umí vyhledat uložené soubory a pracovat s nimi v odpovídajících aplikacích 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemná komunikace zařízení s PC, synchronizace • práce v aplikacích <i>Prohlížeč obrázků a faxů, ACDSee Photo Manager, IrfanView, Zoner PhotoStudio, Picasa</i> apod. • formáty grafických souborů • úprava fotografií – překlopení, expozice, oříznutí, úprava jasu a kontrastu, rozostření, redukce červených očí, barevná sytost, efekty, invertování barev • scanner, skenování • archivace fotografií • publikování fotografií na webu, odesílání e-mailem 	<p>Mediální výchova (tvorbamediaálních sdělení)</p>

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník osmý

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce – Využití digitálních technologií

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Mobilní služby	
<ul style="list-style-type: none"> - žák pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava - ošetřuje techniku a chrání ji před poškozením - má představu o způsobech komunikace v rámci bezdrátových technologií, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • mobilní telefony a jejich aplikace – internet, informace, vzdělávání, zábava • příslušenství • operátoři, tarify • možnost využití, ale i zneužití techniky, pravidla telefonování 	

	Digitální technologie	
- má představu o způsobech komunikace v rámci bezdrátových technologií, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	<ul style="list-style-type: none"> • technologie telefonování • bezdrátové technologie (Bluetooth, Wi-Fi) 	
	Software pro zpracování hlasových informací	
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat vhodný program pro zpracování hlasových informací ze svého diktafonu, telefonu - tyto informace umí archivovat a jinak upravovat 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemná komunikace zařízení s PC, synchronizace. • práce v aplikacích <i>Media Player</i>, <i>Záznam zvuku</i>, <i>Audacity</i> • další vhodné programy pro práci s digitálním záznamem • formáty audio souborů, konvertování • úprava audiozáznamu – archivace, míchání, řazení za sebou, stříh, efekty 	Mediální výchova (tvorba mediálních sdělení)

Vzdělávací oblast:

Člověk a svět práce

Ročník devátý

Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce – Využití digitálních technologií

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Digitální technologie	
- žák má představu o způsobech komunikace v rámci bezdrátových technologií, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení.	<ul style="list-style-type: none"> • problematika konvergence technologií, multiplexování 	
	Digitální technika: video	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní funkce digitální techniky; umí diagnostikovat a řešit základní problémy spojené s provozem digitální techniky - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou - ošetřuje techniku a chrání ji před poškozením 	<ul style="list-style-type: none"> • digitální fotoaparáty a mobilní telefony s videosekvencí • videokamery, PDA • DVD přehrávač a rekordér • projekční technika • historie filmu 	
	Software pro zpracování videosouborů	

<ul style="list-style-type: none"> - umí vyhledat vhodný program pro zpracování videa ze svého fotoaparátu, telefonu, videokamery - vytvoří jednoduchý multimediální soubor, video, užije ho pro prezentaci své a skupinové práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Windows Movie Maker – editace videosouborů • archivace záznamů, úpravy, scénář, přechody, střih, titulky • zvuk a hudba ke klipu • další vhodné programy pro práci s digitálním záznamem 	<p>Mediální výchova (tvorba mediálních sdělení)</p>
---	---	---

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce
Člověk a svět práce – Svět práce

Ročník osmý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • Žák si uvědomí nutnost poznání své osobnosti pro správnou volbu povolání. • Je schopen posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace 	<p>I. Sebepoznání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znalost svých silných stránek osobnosti: vlastnosti, dovednosti, schopnosti, zájmy • Význam sebepoznání a realistického sebehodnocení pro správnou volbu profesní orientace a pro výběr vhodného povolání 	
<ul style="list-style-type: none"> • Žák si rozumně zvolí z daných možností v oblasti profesní orientace. 	<p>II. Rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none"> • Faktory ovlivňující rozhodování: osobní možnosti, zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav • Hledání souladu mezi charakteristickými zvláštnostmi člověka a charakteristickými znaky práce • Přechod ze základní školy na školu střední jako významný životní krok 	
<ul style="list-style-type: none"> • Žák si osvojí plánování důležitých životních kroků. • Stanoví si realistické cíle a hledá účinné strategie k dosahování cílů. 	<p>III. Akční plánování</p> <ul style="list-style-type: none"> • Typy plánů: krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé • Stanovení realistických cílů a hledání účinné strategie k dosahování cílů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Žák si uvědomí nevyhnutelnost změn v životě. • Pozná způsoby, jak se může na změny připravit. 	<p>IV. Adaptace na životní změny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adaptace na nové životní situace jako důležitá schopnost přizpůsobovat se životním změnám, zvládání těchto situací • Celoživotní vzdělávání a jeho význam 	
<ul style="list-style-type: none"> • Žák získá přehled o nabídkách vzdělávání, orientuje se v systému středního školství, rozlišuje a charakterizuje studijní a učební obory. • Žák pozná místní studijní možnosti. 	<p>V. Možnosti absolventa základní školy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systém středního školství v ČR, typy středních škol a jejich charakteristika • Studijní obory • Učební obory • Možnosti dalšího zvyšování kvalifikace 	

Vzdělávací oblast:
Vyučovací předmět:

Člověk a svět práce
Člověk a svět práce – Svět práce

Ročník devátý

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata
	I. Informační základna pro volbu povolání	
<ul style="list-style-type: none"> Žák vyhledává, třídí a správně využívá potřebné informace. Dovede využít profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání. 	<ul style="list-style-type: none"> Informační systém pro volbu povolání Informační média Práce s příručkami k volbě povolání Úřad práce Dny otevřených dveří SŠ a SOU 	
	II. Orientace v důležitých profesních informacích	
<ul style="list-style-type: none"> Žák se orientuje v běžných povoláních a umí je charakterizovat. Rozlišuje a charakterizuje obecné znaky povolání. 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v povoláních Obecné znaky povolání: pracovní prostředí, pracovní prostředky, objekty práce, produkty práce, charakter pracovních činností 	
	III. Rovnost příležitostí na trhu práce	
<ul style="list-style-type: none"> Žák dokáže nalézt vhodné způsoby, jak čelit profesní diskriminaci. 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní právo Způsoby profesní diskriminace 	
	IV. Svět práce a dospělosti	
<ul style="list-style-type: none"> Žák se seznámí s postupy při přijímání uchazečů ke studiu na střední školy a při přijímání uchazečů do zaměstnání. Uvědomí si, co od něj potenciální zaměstnavatelé budou očekávat a jak lze tato očekávání naplnit. Žák dovede správně vyplnit přihlášku na střední školu. 	<ul style="list-style-type: none"> Přijímací pohovor Životopis, strukturovaný CV Přihláška na SŠ a SOU Odpověď na inzerát a podání inzerátu Registrace na úřadu práce 	
	V. Zaměstnanci a jejich práva a povinnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Žák se orientuje v Zákoníku práce. Uvědomuje si a jmenuje klady a zápory na straně zaměstnance. 	<ul style="list-style-type: none"> Zákoník práce Práva a povinnosti zaměstnanců Vznik a ukončení pracovního poměru 	
	VI. Soukromé podnikání	
<ul style="list-style-type: none"> Žák zná nejčastější formy podnikání a ví, co soukromé podnikání obnáší, jmenuje klady a zápory na straně zaměstnavatele. Ve skupině vypracuje návrh podnikatelského plánu. 	<ul style="list-style-type: none"> Nejčastější formy podnikání Druhy a struktura organizací Administrativní podmínky, finance, úvěr, daně Řízení a organizace firmy Podnikatelský plán 	

7 Hodnocení žáků

7.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Na 10. Základní škole používáme způsob hodnocení klasifikací. V případě slovního hodnocení se řídíme kapitolou č. 8 těchto pravidel. Kritéria hodnocení jsou v souladu s klasifikačním řádem školy. Klasifikační řád je součástí Školního řádu a je veřejným dokumentem. Je umístěn v hale a na webových stránkách školy.

Klasifikační řád vychází ze zákona č. 561/2004 Sb. (školského zákona) v platném znění, vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění a vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných v platném znění.

Obsah:

1. Obecné zásady hodnocení a klasifikace
2. Stupně hodnocení prospěchu a chování
3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření
5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
6. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
7. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
8. Slovní hodnocení
  - 8.1 Zásady pro používání slovního hodnocení
  - 8.2 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace s klasifikací
9. Komisionální a opravné zkoušky
10. Hodnocení žáků v náhradním termínu
11. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Obecné zásady hodnocení a klasifikace

1) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků se uskutečňuje jako systematický proces, který vede k určení úrovně vzdělávání žáka, kvalit a výkonů žákem vykazovaných. Probíhá s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem žáka a jeho individuálním vzdělávacím a osobnostním předpokladům.

2) Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků, které má umožnit žákům účastnit se hodnotícího procesu.

- 3) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy po projednání v pedagogické radě, se souhlasem Školské rady.
- 4) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání, případně při přestupu žáka na jinou školu.
- 5) Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- 6) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- 7) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 8) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- 9) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 10) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
- 11) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- 12) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
- a) napomenutí třídního učitele,
  - b) důtku třídního učitele,
  - c) důtku ředitelky školy.
- 13) Třídní učitel neprodleně oznámí ředitelce školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitelky školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

- 14) Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
- 15) Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
- 16) Hodnocení a klasifikace žáka jsou přiměřeně náročné a pedagogický pracovník při nich uplatňuje vůči žákovi patřičný takt a respektuje jeho individuální zvláštnosti.
- 17) Pedagogický pracovník při klasifikaci přihlíží k psychickým a fyzickým vlastnostem a předpokladům žáka, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech, dále přihlíží k jeho případnému zdravotnímu postižení, zvláště ke specifickým poruchám učení, a k dalším okolnostem, které by mohly kvalitu práce žáka ovlivnit.

2. Stupně hodnocení prospěchu a chování

1) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených Školním vzdělávacím programem Sluníčko se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 – nedostatečný,
- f) nehodnocen,
- g) uvolněn.

2) Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

3) Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

4) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a),
- d) nehodnocen (a).

5) Žák je hodnocen stupněm:

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 -nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí nebo druhého pololetí.

6) Při hodnocení žáků, cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

7) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

a) 1 - velmi dobré,

b) 2 - uspokojivé,

c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit. Má dobrý vztah ke kolektivu třídy a ostatním žákům školy, přispívá k upevňování přátelských vztahů a k utváření vhodných pracovních podmínek pro vyučování.

Stupeň 2 (uspokojivé): Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Nepřispívá k upevňování kolektivu, je však ochotný své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé): Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků. Za závažný přestupek je považováno šikanování, hrubost, jakákoliv forma násilí (psychická i fyzická), užívání a šíření návykových látek.

3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech

s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty, matematika a informatika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu

s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování

osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Nehodnocen/a

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci 1. pololetí.

4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech

s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají Člověk a svět práce, Přírodovědný seminář.

Při klasifikaci v předmětech s převahou praktického zaměření v souladu s ŠVP se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,

- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o

bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Nehodnocen/a

Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci 1. pololetí.

5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech

s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, výchova k občanství, výchova ke zdraví.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je

esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Nehodnocen/a

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „**nehodnocen(a)**“.

6. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- 1) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků. Umožňuje žákům účast na hodnotícím procesu.
- 2) Zapojování žáků do procesu hodnocení řídí pedagogický pracovník.
- 3) Zapojování žáků do procesu hodnocení je zařazováno průběžně, způsobem přiměřeným věku žáků.
- 4) Sebehodnocení žáků ve smyslu sebereflexe se děje různými aktivitami žáků, ve kterých mohou zejména:
  - a) skupiny žáků hodnotit celoskupinové činnosti,
  - b) členové skupiny hodnotit jeden druhého,

c) jednotlivci hodnotit sami sebe.

5) Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde, jaké má rezervy,
- jak bude pokračovat dál.

6) Pedagogičtí pracovníci vedou žáky k tomu, aby se při sebehodnocení učili používat odpovídajících kritérií pro hodnocení, všimli si toho, co je významné a podstatné, aby komentovali svoje výkony a výsledky.

7) Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbohem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

8) Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

7. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1) Žákem se speciálními potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

2) Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

4) Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

5) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

6) Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

- 7) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- 8) Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- 9) Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
- 10) Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.
- 11) Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.
- 12) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb. ve znění vyhlášky č. 256/2012 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

8. Slovní hodnocení

8.1 Zásady pro používání slovního hodnocení

- 1) O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- 2) Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- 3) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- 4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 5) Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech stanovených Školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci I. pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

8.2 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení s klasifikací

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva (dle osnov)	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, dovedností, řešení úkolů	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitelky školy dopouští dalších přestupků.

8.3 Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

9. Komisionální a opravné zkoušky

1) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci 1. nebo 2. pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o jeho komisionální přezkoušení.

Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti.

2) Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka, jmenuje komisi krajský úřad.

3) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jí pověřený učitel
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti

4) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním; vyjádří se slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.

5) O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.

6) Žák může v jednom dni konat přezkoušení pouze z jednoho předmětu, není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

- 7) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se vzdělávacím programem školy.
- 8) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- 9) Opravnou zkoušku koná žák školy, který je na konci 2. pololetí klasifikován nejvýše ze dvou povinných předmětů stupněm nedostatečný. Opravné zkoušky nekonají žáci, kteří neprospěli z předmětů výchovného zaměření.
- 10) Termín opravné zkoušky stanoví ředitelka nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna; konzultace žáka s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitelka školy na červnové pedagogické radě.
- 11) Nemůže-li se žák ze závažných důvodů dostavit k opravným zkouškám, umožní mu ředitelka vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku, do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník, popřípadě devátý ročník.
- 12) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo nedostaví-li se k jejímu konání bez řádné omluvy, neprospěl.
- 13) Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
- 14) Opravná zkouška je komisionální (postupuje se podle bodů 2 – 5).

10. Hodnocení žáků v náhradním termínu

- 1) Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín; toto hodnocení musí být provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení 1. pololetí; není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák je nehodnocen.
- 2) Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno nejpozději do 31. srpna, ve výjimečných případech do 15. září, do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník, případně devátý ročník.
- 3) Žák, který nemohl být ze závažných objektivních (zejména zdravotních) důvodů klasifikován ani v náhradním termínu, opakuje ročník.

11. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- 1) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků a k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- 2) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- 3) Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, ...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4) Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé čtvrtletí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zákonným zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

6) Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7) O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem (1 týden). Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9) Vyučující zajistí zapsání výsledných známek také do katalogových listů. Do katalogových listů jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

11) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12) Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě, a to zpravidla k I. Q a III. Q.

13) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do katalogových listů a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14) Zákonný zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel vždy, když o to zákonní zástupci žáka požádají.

15) Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních aktivech nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit do školy v určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16) V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17) Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům žáka.

18) Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden; účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí; učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné; před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva; prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19) Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě.

20) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (Školního řádu) během klasifikačního období.

21) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

22) Učitelé si musí být vědomi své základní povinnosti vůči žákům:

- respektovat každé dítě,
- věřit, že každé dítě může uspět,
- naslouchat a podporovat důvěru dětí,
- být zásadový, přiznat chybu,
- podporovat stanovení a dosažení vysokých cílů,
- hodnotit individuální snahu dětí,
- oceňovat rozdílnost a ne podobnost,
- vytvářet zajímavé učební prostředí.

8 Poznámky k aktualizacím ŠVP

Tento ŠVP je platný od 1. 9. 2022. Vznikl na základě Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání od 1. 9. 2021 v souladu s § 4 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon). Změna se týká především nového pojetí informatiky.

Dále byla zapracována kompetence digitální.

Přechodné období s postupným náběhem Informatiky a digitální kompetence

V přechodném období od 1. 9. 2022 žáci 5., 6., a 7. ročníku neprojdou celým obsahem nové informatiky a výuka je zahájena bez návaznosti na předchozí ročníky. Výuka probíhá podle ŠVP v souladu s RVP ZV z roku 2021 s Informatikou. Závazné jsou pro tyto žáky pouze některé výstupy, viz příloha Postupný náběh – informatika.

9 Seznam zkratek

ŠVP – Školní vzdělávací program
ŠVP ZV – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
RVP – Rámcový vzdělávací program
RVP ZV – Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ICT – Informační a komunikační technologie
EVVO – Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
SVP – Středisko výchovné péče, Speciální vzdělávací potřeby
ŠD – Školní družina
DVPP – Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ČR – Česká republika
LF UK – Lékařská fakulta Univerzity Karlovy
TV FPE ZČU – katedra tělesné výchovy Fakulty pedagogické Západočeské univerzity
PPP – Pedagogicko-psychologická poradna
SPC –
ÚMO – Úřad městského obvodu
SOU – Střední odborné učiliště
SPŠ – Střední průmyslová škola
MŠ – Mateřská škola
TJ – Tělovýchovná jednota
SRPDŠ – Sdružení rodičů a přátel dětí školy
Aj – Anglický jazyk
Nj – Německý jazyk
Př – Přírodopis
Prv – Prvouka
Hv – Hudební výchova
Vko – Výchova k občanství
Vkj – Výchova ke zdraví
Tv – Tělesná výchova
Čsp – Člověk a svět práce
Čj – Český jazyk
D – Dějepis
Z – Zeměpis
Ch – Chemie
F – Fyzika
M – Matematika
Ž – živočichové
R – rostlinstvo
N – nerost
H – hornina
ŽP – životní prostředí